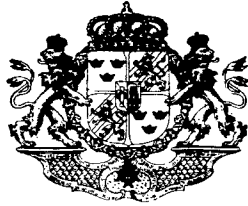

SVERIGES OFFICIELLA STATISTIK

HÄLSO- OCH SJUKVÅRD

ALLMÄN
HÄLSO- OCH SJUKVÅRD

ÅR

1918

AV

KUNGL. MEDICINALSTYRELSEN

STOCKHOLM 1920

KUNGL. BOKTRYCKERIET. P. A. NORSTEDT & SÖNER

200403

INLEDNING

TILL

Allmän hälso- och sjukvård / Socialstyrelsen. – Stockholm, 1913-1982. - (Sveriges officiella statistik).

Täckningsår: 1911-1979.

1911-1967 utgiven av Kungl. Medicinalstyrelsen.

1911-1950 med innehållsförteckning på franska. 1913-1950 med fransk parallelltitel: Hygiène et service sanitaire en Suède. 1951-1979 med innehållsförteckning och parallelltitel på engelska: 1951-1956: Public health and sick care in Sweden ; 1957-1979: Public health in Sweden . 1960-1979 även med sammanfattning på engelska.

Föregångare:

Bidrag till Sveriges officiella statistik. K, Hälso- och sjukvården. 1, Sundhetskollégii underdåniga berättelse för år ... – Stockholm : Norstedt, 1864-1912. - Sundhetskollégium ersattes 1879 av Medicinalstyrelsen. Täckningsår: 1861-1910 = Ny följd 1-50.

Sinnessjukvården i riket /Kungl. Medicinalstyrelsen. – Stockholm, 1913-1939. – (Sveriges officiella statistik).

Täckningsår: 1911-1939.

Efterföljare:

Hälsan i Sverige: hälsostatistisk årsbok / Statistiska centralbyrån. – Stockholm : 1988–1992. – (Sveriges officiella statistik).

Täckningsår: 1987/88-1991/92.

Det civila veterinärväsendet / av Kungl. Veterinärstyrelsen. – Stockholm, 1918-1951. – (Sveriges officiella statistik).

Täckningsår: 1916-1949.

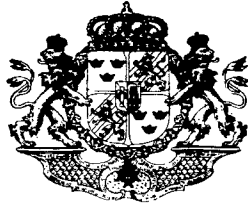
Översiktspublikation:

Historisk statistik för Sverige. Statistiska översiktstabeller : utöver i del I och del II publicerade t.o.m. år 1950 / Statistiska centralbyrån. – Stockholm, 1960

Allmän hälso- och sjukvård. År 1918. – (Sveriges officiella statistik). Digitaliserad av Statistiska centralbyrån (SCB) 2011.

SVERIGES OFFICIELLA STATISTIK

HÄLSO- OCH SJUKVÅRD

ALLMÄN
HÄLSO- OCH SJUKVÅRD

ÅR

1918

AV

KUNGL. MEDICINALSTYRELSEN

STOCKHOLM 1920

KUNGL. BOKTRYCKERIET. P. A. NORSTEDT & SÖNER

200403

STATISTIQUE OFFICIELLE DE LA SUÈDE

HYGIÈNE
ET SERVICE SANITAIRE
EN
SUÈDE
EN
1918
PAR
LE CONSEIL SUPÉRIEUR
DE L'ADMINISTRATION MÉDICALE DE L'ÉTAT

STOCKHOLM 1920

KUNGL. BOKTRYCKERIET. P. A. NORSTEDT & SÖNER

200403

Innehållsförteckning.

[Mediævalstil (1, 2, 3 . . .) betecknar, att uppgifterna endast äro approximativa.]

Textavdelning med texttabeller.

I. Medicinalstyrelsen och dess verksamhet	Sid. 1
1. Medicinalstyrelsens organisation	» 1
2. Medicinalstyrelsens personal	» 1
3. Mål och expeditioner	» 2
Tab. A. Översikt av inkomna mål och utgående expeditioner inom de olika byråerna	» 3
4. Utgivna Meddelanden från Medicinalstyrelsen	» 3
5. Utgivna kungörelser och cirkulär	» 3
6. Instruktioner	» 4
7. Av Kungl. Maj:t till Medicinalstyrelsen utfärdade brev av mera allmänt intresse	» 4
Tab. B. Översikt över utgifter å av Medicinalstyrelsen disponerade rikstatsanslag	» 6
8. tipendier och reseunderstöd m. m.	» 14
9. Av Medicinalstyrelsen disponerade medel	» 15
Statens bakteriologiska laboratorium.	» 15
II. Allmänna hälso- och sjukvården i riket	» 21
1. Tjänsteläkare för hälso- och sjukvård (utom sjukhusen). Beviljade distrikt och statsbidrag till extra provinsialläkardistrikt, ändringar med avseende på distrikt, tjänstårsberäkning m. m.	» 21
2. Allmänna hälsovården	» 22
A. Om hälsovårdsanordningar inom städer, köpingar och municipalsamhällen	» 22
B. Skyddskoppypningen	» 24
C. Karantänsväsendet	» 24
Tab. C. Skyddskoppypningen i riket	» 25
» D. Redogörelse från Medicinalstyrelsens vaccinkontor	» 25
D. Tuberkulosdispensärer	» 26
E. Svenska Nationalföreningen mot tuberkulos	» 26
Tab. E. Under året nytillkomna dispensärer	» 27
Tab. F. Dispensärernas inkomster	» 28
» G. Dispensärernas utgifter	» 28
3. Sjukvården utom sjukhusen	» 29
A. Dödligheten i rikets städer	» 29
B. Viktigare sjukdomars förekomst	» 30
C. Smittsamma könssjukdomar	» 33

D.	Spetälska	Sid.	33
E.	Sjukdomsförhållandena i fängelserna		33
F.	Ämbetsresor (för epidemiska sjukdomar)		33
	Tab. H. Översikt av anmälda fall av syfilis med hänsyn till det län, där de iakttagits		34
	> I. Översikt av antalet spetälska i riket		35
G.	Hälsobrunnar, badinrättningar och andra dylika kuranstalter		36
H.	Barnmorskeväsendet		36
I.	Tandläkare		36
K.	Sjukgymnaster		36
	Tab. K. Översikt av summariska utdrag ur barnmorskornas dagböcker länsvis		37
	> L. Vid sjukgymnastiska institut behandlade patienter		39
4.	Sjukvården vid civila sjukvårdsinrättningar		39
	A. Nya läkarbefattningar med tjänstårsberäkning		39
	B. Sjukvårdsbyggnader		39
	a. Lasarett		39
	b. Sjukstugor		40
	c. Epidemisjukhus		41
	d. Tuberkulossjukvårdsanstalter		42
	Tab. M. Under året nytillkomna sanatorier och tuberkulossjukhus		42
	e. Barnsjukhus		43
	f. Konvalescenthem		43
	g. Vanförestalter		43
	C. Omsättningen å de civila sjukhusen m. m.		43
	Tab. N. Översikt av omsättningen å civila sjukvårdsinrättningar		46
	> O. Å barnbördshusen intagna efter ålder, civilstånd m. m.		48
	> P. På barnbördshusen födda barn		49
	> Q. Antal å barnbördshusen avlidna barn		49
	D. Kostnader för sjukhusvård		52
	Tab. R. Översikt av inkomster och utgifter vid civila sjukvårdsanstalter		53
III.	Rättsmedicinen		54
	A. Rättsmedicin i egentlig bemärkelse		54
	B. Rättspsykiatri		54
IV.	Apoteksväsendet		55
	Tab. S. Å apoteksinrättningar tjänstgörande farmaceutisk personal		55
	> T. Timade förändringar i apoteksinrättningarnas antal och tillstånd		55

B. Tabellbilagor.

Tab. 1 a.	Läkare och civila läkarbefattningar med tjänstårsrätt		59
> 1 b.	Barnmorskor och sjuksköterskor		70
> 1 c.	Tandläkare, sjukgymnaster och apotekspersonal		76
> 2.	Översikt öfver de till Medicinalstyrelsen från läkarna i riket inkomna ämbetsberättelser om medikolegala förrättningar		86
> 3.	Av vederbörande läkare verkställda ämbetsresor för farsoters och smittsamma sjukdomars hämmande m. m.		88
> 4.	Sammanställning av hälsovårdsnämndernas uppgifter ang. dödsorsakerna i rikets städer		89
> 5.	Sammanställning av hälsovårdsnämndernas uppgifter om antalet döda i rikets städer med fördelning efter ålder och kön		98

Tab. 6. Översikt över dödsorsakerna i rikets städer, enligt hälsovårdsnämndernas uppgifter	Sid. 102
7. Några av de viktigaste dödsorsakerna i rikets städer månadsvis enligt hälsovårdsnämndernas uppgifter	104
8. Översikt över sjukdomsfall i infektionssjukdomar m. m.	104
9. Sjuksängar, intagna, döda, underhållsdagar m. m. vid lasaretten	112
10. Sjuksängar, intagna, döda, underhållsdagar m. m. å lasarettens olika avdelningar	115
11. Lasarettens inkomster	120
12. Lasarettens utgifter	123
13. Sammanställning av uppgifterna från sjukstugorna angående sjuksängar, intagna, döda och underhållsdagar samt inkomster och utgifter	128
14. Sammanställning av uppgifterna från epidemisjukhusen angående sjuksängar, intagna, döda och underhållsdagar samt inkomster och utgifter	132
15. Platsantal, beläggning, väntetid, kurtid, underhållsdagar m. m. vid vårdanstalterna för tuberkulossjuka	140
16. Antal expekteranter varje månad vid olika vårdanstalter för tuberkulossjuka	142
17. Antal expekteranter efter kön vid d:o	144
18. Samtliga å vårdanstalter för tuberkulossjuka intagna, fördelade efter ålder och sjukdomsstadium	144
19. Patienternas tillstånd vid utskrivningen från vårdanstalter för tuberkulossjuka	144
20. Från vårdanstalter för tuberkulossjuka utskrivna patienters sjukdomar ävensom under året timade dödsfall	145
21. Inkomster vid vårdanstalter för tuberkulossjuka	146
22. Utgifter vid vårdanstalter för tuberkulossjuka	148
23. Enskilda sjukhus och sjukhem, barnsjukhus m. fl. sjukvårdsanstalter angående antalet sjuksängar, intagna, döda och underhållsdagar samt inkomster och utgifter	150
24 a. Å lasarett, sjukstugor och epidemisjukhus intagna sjukdomsfall ävensom avlidna	154
24 b. Å enskilda sjukhus och barnsjukhus intagna sjukdomsfall ävensom avlidna	158
24 c. Å sjukhus vid försörjningsinrättningar samt vårdanstalter för obotligt sjuka intagna sjukdomsfall ävensom avlidna	161
25. Översikt av fall av smittsam könssjukdom med hänsyn till ålder och kön	162
26. Översikt av fall av smittsam könssjukdom med hänsyn till uppgiven smittningsort	163
27. Översikt över operativt behandlade sjukdomsfall å civila sjukhus	164
28 a. Översikt över å lasarett och sjukstugor intagna fall av skador och förgiftningar, med hänsyn till skadans natur och påföljd	165
28 b. Översikt över å lasarett och sjukstugor intagna fall av skador och förgiftningar, fördelade efter skadans tillkomstsätt	166
29. Sammanställning av uppgifter angående antalet kurgäster vid hälsobrunnar, bad- och kallvattenkuranstalter	168
30. Översikt över befintliga apoteksinrättningars antal och natur inom varje län	169
Bilaga: Statistiska uppgifter rörande den s. k. spanska sjukans uppträdande i Sverige år 1918.	

Table des matières.

[Les chiffres en types spéciaux (1, 2, 3 ...) ne sont qu'approximatifs.]

Rapport avec quelques tableaux de statistique insérés dans le texte.	
I. Conseil supérieur de l'Administration médicale de l'État, expédition, médecins civils, comptes etc.	Pag. 1
Tabl. A. Résumé des affaires portées devant le Conseil supérieur de l'Administration médicale ainsi que les affaires y expédiées	» 3
» B. Relevé des dépenses couvertes par une allocation de l'État, laquelle a été mise à la disposition du Conseil	» 6
Laboratoire bactériologique de l'État	» 15
II. Hygiène générale et assistance médicale	» 21
1. Médecins à fonctions publiques (en dehors des hôpitaux)	» 21
2. Hygiène générale	» 22
A. Dispositions prises pour l'hygiène dans les villes, bourgs, etc.	» 22
B. Vaccination dans le pays	» 24
C. Quarantaine	» 24
Tabl. C. Vaccination dans le pays	» 25
» D. Vaccin délivré du dépôt central	» 25
D. Dispensaires pour les tuberculeux	» 26
E. Ligne nationale suédoise contre la tuberculose	» 26
Tabl. E. Dispensaires nouvellement établis pendant l'année	» 27
» F. Recettes des dispensaires	» 28
» G. Dépenses des dispensaires	» 28
3. Assistance médicale en dehors des hôpitaux	» 29
A. Mortalité dans les villes du pays	» 29
B. Les maladies les plus importantes	» 30
C. Maladies vénériennes	» 33
D. Léprosité dans le pays	» 33
E. Assistance médicale des prisons	» 33
F. Voyages d'office des médecins publics pour épidémies et maladies infectieuses (vr Tabl. 3)	» 33
Tabl. H. Aperçu de tous les cas de syphilis déclarés avec répartition du département, où ils ont été observés	» 34
» I. Relevé des cas de la léprosité dans le pays	» 35
G. Eaux minérales, stations balnéaires, etc.	» 36
H. Sages-femmes	» 36
I. Dentistes	» 36
K. Gymnaastes médicaux	» 36
Tabl. K. Résumé des rapports des sages-femmes par département	» 37
» L. Nombre des malades traités aux instituts de gymnastique	» 39
4. Assistance médicale aux malades des hôpitaux civils	» 39
A. Emplois médicaux avec le droit de compter les années de service	» 39

B. Constructions	Pag. 39
a. Hôpitaux	» 39
b. Infirmeries	» 40
c. Hôpitaux pour les maladies épidémiques	» 41
d. Etablissements antituberculeux	» 42
Tabl. M. Etablissements antituberculeux établis au cours de l'année	» 42
e. Maisons pour enfants malades	» 43
f. Maisons de convalescence	» 43
g. Etablissements pour les estropiés	» 43
C. Mouvement des hôpitaux civils	» 43
Tabl. N. Relevé du mouvement des hôpitaux civils	» 46
» O. Femmes entrées aux maternités avec répartition de l'âge, de l'état civil, etc.	» 48
» P. Nombre des enfants nés aux maternités	» 49
» Q. Nombre des enfants décédés aux maternités	» 49
D. Dépenses des hôpitaux, etc.	» 52
Tabl. S. Relevé des recettes et des dépenses des hôpitaux civils	» 53
III. Médecine légale	» 54
A. Médecine légale proprement dite	» 54
B. Psychiatrie judiciaire	» 54
IV. Service pharmaceutique	» 55
Tabl. T. Personnel des pharmacies	» 55
» U. Modifications survenues dans le nombre et l'état des pharmacies	» 55

B. Tableaux annexés

Tabl. 1 a. Médecins et emplois des médecins civils avec le droit de compter les années de service	» 59
<i>Col. 1. Districts ordinaires et extraordinaires des médecins cantonaux ainsi que les villes, les bourgs, etc. Col. 2-7. Nombre des Médecins légitimes. Col. 2. Médecins civils ayant ledit droit. Col. 3. Avec une clientèle privée. Col. 4. Non praticiens. Col. 5. Hommes. Col. 6. Femmes. Col. 7. Total. Col. 8-18. Nombre des emplois des médecins civils avec le droit de compter les années de service. Col. 8. Médecins départementaux. Col. 9. Médecins cantonnaux (ordinaires et extraordinaires). Col. 10. Médecins de ville et de districts urbains. Col. 11. Médecins de bourgs, etc. Col. 12. Aux hôpitaux antituberculeux. Col. 13. A des autres hôpitaux pour maladies corporelles. Col. 14. Aux hôpitaux d'aliénés. Col. 15. Médecins de prisons. Col. 16. Médecins du personnel du chemins-de-fer. Col. 17. Professeurs à la faculté de médecine. Col. 18. Autres emplois avec le droit susmentionné.</i>	
» 1 b. Sages-femmes et gardes-malades	» 70
<i>Col. 1. Voir le tabl. 1, col. 1. Col. 2-4. Sages-femmes engagées par les communes, aux maternités ou privées. Col. 5-7. Gardes-malades, engagées par les conseils départementaux, par les communes, privées</i>	
» 1 c. Dentistes, exerçants de gymnastique médicale, personnel de pharmacie	» 76
<i>Col. 1. Voir le tabl. 1, col. 1. Col. 2, 3. Dentistes. Col. 4, 5. Exerçants de gymnastique médicale. Col. 6-14. Personnel de pharmacie: propriétaires de pharmacie, loueurs, autres chefs, autres pharmaciens légitimés, étudiants en pharmacie, élèves, total (h. et f.), aides pharmaceutiques.</i>	
» 2. Relevé des rapports médico-légaux envoyés au Conseil supérieur de l'Administration médicale de l'Etat	» 86
<i>Col. 1. Départements, villes. Col. 2-8. Autopsies des embryons. Col. 2. Mort violente par voies de fait. Col. 3. Idem par accident. Col. 4. Mort criminelle par défauts de soins. Col. 5. Mort naturelle. Col. 6.</i>	

Morts-nés. *Col. 7.* Cause de décès inconnue. *Col. 8.* Totaux. *Col. 9—38.* Autres autopsies judiciaires. *Col. 9—33.* Mort violente. *Col. 21, 22* Ecrasements, hommes, femmes. *Col. 23, 24.* Piqûres ou incisions. *Col. 25, 26.* Coups de feu. *Col. 13—20.* Suffocation par submersion, pendaison, strangulation ou autre, hommes, femmes. *Col. 27, 28.* Intoxication, h., f. *Col. 11, 12.* Combustion, h., f. *Col. 9, 10.* Congélation, h., f. *Col. 29, 30.* Totaux, h., f. *Col. 31, 32.* Dont les cas vraisemblables de suicide, h., f. *Col. 33.* Dont les cas causés par avortement. *Col. 34, 35.* Faim et défaut de soins, h. f. *Col. 36, 37.* Mort naturelle, h., f. *Col. 38.* Cause de décès inconnue. *Col. 39, 42.* Examens de personnes vivantes pour mauvais traitements, pour grossesse, pour impudicité, pour autre cause. *Col. 43.* Autres examens médico-légaux.

Tabl. 3. Voyages d'office des médecins publics pour épidémies et maladies infectieuses etc.

Pag. 88

Col. 1. Départements. *Col. 2—17.* Voyages par suite de Scarlatine, Diphtérie, Variole, Fièvre typhoïde, Dysenterie, Poliomyélite, Méningite épidémique, Lèpre, Maladies infectieuses vénériennes, Maladies mentales, Autres maladies, Vaccination, Hygiène, Réceptions, Autopsies, Totaux des voyages.

4. Relevé des rapports des Commissions municipales de santé concernant les causes de décès dans les villes

89

Col. 1. Départements, villes. *Col. 2.* Morbi primæ conceptionis. *Col. 3.* Maramus senilis. *Col. 4.* Septicæmia puerperalis. *Col. 5.* Alii morbi e graviditate et partu. *Col. 6.* Septicæmia, Pyosepticæmia. *Col. 7.* Erysipelas. *Col. 8.* Variola. *Col. 9.* Morbilli. *Col. 10.* Scarlatina. *Col. 11.* Diphteria. *Col. 12.* Pertussis. *Col. 13.* Influenza epidemica. *Col. 14.* Typhus exanthematicus. *Col. 15.* Febris typhoides, Paratyphus. *Col. 16.* Dysenteria. *Col. 17.* Cholera asiatica. *Col. 18.* Poliomyelitis anterior acuta. *Col. 19.* Meningitis cerebrospinalis acuta. *Col. 20.* Tetanus. *Col. 21.* Tuberculosis pulmonum. *Col. 22.* Tuberculosis organorum aliorum. *Col. 23.* Lepra. *Col. 24.* Syphilis hereditaria. *Col. 25.* Syphilis acquisita. *Col. 26.* Febris intermittens. *Col. 27.* Aliæ infectiones. *Col. 28.* Morbi sanguinis. *Col. 29.* Alcoholismus chronicus. *Col. 30.* Aliæ intoxicationes chronicæ. *Col. 31.* Diabetes mellitus. *Col. 32.* Aliæ cachexiæ, etc. *Col. 33.* Hæmorrhagia cerebri et meningum, Emollitio cerebri. *Col. 34.* Alii systematis nervosi morbi. *Col. 35.* Morbi mentis. *Col. 36.* Endocarditis chronica. Vitium organicum cordis. Myocarditis chronica. Cardiosclerosis. *Col. 37.* Alii organorum circulationis morbi. *Col. 38.* Bronchitis acuta et chronica. *Col. 39.* Pneumonia acuta. *Col. 40.* Alii organorum respirationis morbi. *Col. 41.* Gastroenteritis acuta. *Col. 42.* Gastroenteritis chronica. *Col. 43.* Appendicitis. *Col. 44.* Ileus, Hernia intestinalis. *Col. 45.* Alii organorum digestionis morbi. *Col. 46.* Morbi organorum uropoëticorum et generis tioneis. *Col. 47.* Morbi articulationum et ossium. *Col. 48.* Carcinoma. *Col. 49.* Tumores alii. *Col. 50.* Casus mortiferi. *Col. 51.* Suicidium. *Col. 52.* Homicidium. *Col. 53.* Aliæ morbi causæ. *Col. 54.* Totaux.

5. Relevé des rapports des Commissions municipales de santé sur le nombre des décès dans les villes, avec répartition de l'âge et du sexe

98

Col. 2—10. Hommes. *Col. 11.* Totaux des hommes. *Col. 12—20.* Femmes. *Col. 21.* Totaux des femmes. *Col. 22.* H. et f. *Col. 2—12.* Au-dessous de 1 an. *Col. 9, 19.* 60 ans et au-dessus. *Col. 10, 20.* Ages inconnus.

6. Relevé des causes de décès dans les villes d'après lesdits rapports

102

Col. 1. Causes de décès. Pour les causes différentes, voir Tabl. 4, col. 2—53. *Col. 2—22.* Voir Tabl. 5, col. 2—22.

7. Relevé de quelques-unes des principales causes de décès dans les villes, réparties par mois, d'après les rapports desdites Commissions

104

Causes de décès, voir Tabl. 4.

8. Relevé des cas de maladies infectieuses, etc.

104

Les cas de maladies par mois. — *Col. 1.* Maladies dans les différents départements (villes). a. Septicæmia puerperalis; b. Variola; c. Cholera asiatica;

d. Scarlatina; e. Diphtheria; f. Morbilli; g. Parotitis epidemica; h. Pertussis; i. Influenza epidemica; j. Febris typhoides; k. Dysenteria; l. Poliomyelitis anterior acuta; m. Meningitis cerebrospinalis acuta; n. Febris intermittens; o. Pneumonia acuta (pleuritis inclus dans la plupart des gouvernements); p. Gastritis et enteritis acuta; q. Conjunctivitis trachomatosa.

Tabl. 9. Lits disponibles, entrés, décédés, jours d'entretien, etc. aux hôpitaux (pour maladies corporelles)	Page 112
<i>Col. 1.</i> Départements (villes), hôpitaux. <i>Col. 2.</i> Nombre des lits le 31 déc. <i>Col. 3, 4.</i> Entrés, décédés pendant l'année. <i>Col. 5.</i> Jours d'entretien de tous les soignés. <i>Col. 6.</i> Moyennes des soignés par jour. <i>Col. 7, 8.</i> Maximum, resp. minimum des malades soignés un jour. <i>Col. 9.</i> Séjour moyen des soignés.	
› 10. Relevé du nombre des lits disponibles, des entrés, des décédés, des jours d'entretien dans les différentes sections desdits hôpitaux	› 115
A. Sections des hôpitaux pour maladies corporelles (sauf vénériennes). B. Sections des hôpitaux pour maladies mentales. C. Sections des hôpitaux pour maladies vénériennes. <i>Col. 1—9.</i> Voir le tabl. 9, col. 1—9.	
› 11. Recettes des hôpitaux (pour maladies corporelles)	› 120
<i>Col. 1.</i> Départements (villes), hôpitaux. <i>Col. 2—9.</i> Recettes, en couronnes. <i>Col. 2.</i> Totaux. <i>Col. 3.</i> Contributions des malades. <i>Col. 4.</i> Allocations par les Conseils départementaux. <i>Col. 5.</i> Idem par les Communes. <i>Col. 6.</i> Idem par l'Etat. <i>Col. 7.</i> Revenu des fondations. <i>Col. 8.</i> Loyers et fermages, intérêts. <i>Col. 9.</i> Autres.	
› 12. Dépenses des hôpitaux (pour maladies corporelles)	› 123
<i>Col. 1.</i> Départements (villes), hôpitaux. <i>Col. 2—15.</i> Dépenses, en couronnes. <i>Col. 2.</i> Totaux. <i>Col. 3.</i> Salaires et pensions. <i>Col. 4.</i> Médicaments. <i>Col. 5.</i> Articles de pansement. <i>Col. 6.</i> Eaux minérales, vins, glace, préparations alimentaires, etc. <i>Col. 7.</i> Instruments, appareils et fournitures. <i>Col. 8.</i> Vêtements, inventaires et fournitures. <i>Col. 9.</i> Alimentation des malades. <i>Col. 10.</i> Alimentation du personnel hospitalier. <i>Col. 11.</i> Chauffage, éclairage et fournitures. <i>Col. 12.</i> Blanchissage, nettoyage et fournitures. <i>Col. 13.</i> Fournitures, non comprises ci-dessus. <i>Col. 14.</i> Entretien des immeubles (y compris celui des parcs et des voies). <i>Col. 15.</i> Constructions et reconstructions	
› 13. Relevé des rapports des infirmeries concernant les lits disponibles, les entrés, les décédés et, les jours d'entretien, ainsi que les recettes et les dépenses	› 128
<i>Col. 1.</i> Départements, infirmeries. <i>Col. 2—4.</i> Voir le tabl. 9, col. 3—5. <i>Col. 5.</i> Idem, col. 2. <i>Col. 6—8.</i> Idem 6—8. <i>Col. 9—12.</i> Recettes, en couronnes. <i>Col. 9.</i> Totaux. <i>Col. 10.</i> Contributions des malades. <i>Col. 11.</i> Allocations des Conseils départementaux. <i>Col. 12.</i> Allocations des Communes. <i>Col. 13—15.</i> Dépenses, en couronnes. <i>Col. 13.</i> Totaux. <i>Col. 14.</i> Alimentation des malades. <i>Col. 15.</i> Constructions et reconstructions.	
› 14. Relevé des rapports des hôpitaux épidémiques sur les lits disponibles, les entrés, les décédés et, les jours d'entretien, ainsi que les recettes et les dépenses	› 132
<i>Col. 1.</i> Départements, hôpitaux épidémiques. <i>Col. 2—5.</i> Voir le tabl. 13, col. 2—5. <i>Col. 6, 7.</i> Idem, col. 7, 8. <i>Col. 8—12.</i> (Recettes) Idem, col. 9—13. <i>Col. 12, 13.</i> (Dépenses) Idem 13 et 15.	
› 15. Nombre des lits, fréquentation, temps d'expectation et celui de curation, jours d'entretien, etc. aux établissements antituberculeux	› 140
<i>Col. 1.</i> Etablissements. I. Etablissements antituberculeux de la Fondation jubilaire de sa Majesté le roi Oscar II. II. Sanatoires des états départementaux, des Communes etc. III. Sanatoires privés. <i>Col. 2, 3.</i> Nombre des lits le 31 déc. <i>Col. 4—7.</i> Entrés. <i>Col. 8, 9.</i> Décédés. <i>Col. 10—12.</i> Temps d'expectation, max., min., moyenne. <i>Col. 13, 14.</i> Jours d'entretien. <i>Col. 15.</i> Moyennes des soignés. <i>Col. 16, 17.</i> Max., resp. min. des soignés quelque jour pendant l'année. <i>Col. 18—20.</i> Temps de curation des patients sortis pendant l'année, max., min., moyennes.	
› 16. Nombre des expectants chaque mois auxdits établissements	› 142
› 17. Idem par sexe	› 144
› 18. Entrés par âge et par état de maladie auxdits établissements	› 144

Tabl. 19.	Etat des soignés à la sortie desdits établissements	Pag. 144
» 20.	Admissions des cas de maladies tuberculeuses ainsi que cas de décès aux hôpitaux antituberculeux	» 145
	<i>Col. 1-6.</i> Voir le tabl. 24 a.	
» 21.	Recettes des établissements antituberculeux	» 146
	<i>Col. 1.</i> Voir le tabl. 15. <i>Col. 2-9.</i> Voir le tabl. 9, col. 2-9.	
» 22.	Dépenses des établissements antituberculeux	» 148
	<i>Col. 1.</i> Voir le tabl. 15. <i>Col. 2-15.</i> Voir le tabl. 12, col. 2-15.	
» 23.	Hôpitaux privés, maisons privées de santé et autres établissements hospitaliers concernant les entrés, les décédés, les jours d'entretien et les lits disponibles, ainsi que les recettes et les dépenses, etc.	» 150
	<i>Col. 1. A.</i> Hôpitaux privés et maisons privées de santé. <i>B.</i> Etablisse- ments pour enfants malades. <i>C.</i> Refuges provisoires des malades. <i>D.</i> Maisons de convalescence. <i>E.</i> Hôpitaux annexés à des hospices. <i>F.</i> Etab- lissements pour les estropiés. <i>G.</i> Maisons privées de santé pour les maladies incurables. <i>H.</i> Maternités. <i>J.</i> Asyle pour personnes affectées de la lèpre. <i>Col. 2-8.</i> Voir le tabl. 9, col. 2-7 et 9. <i>Col. 9, 10.</i> Voir le tabl. 13, col. 9, 10. <i>Col. 11.</i> Revenu des fondations, dons, etc. <i>Col. 12-15.</i> Voir le tabl. 13, col. 12-15.	
» 24 a.	Cas de maladies et décès dans les hôpitaux et les infirmeries départementales ainsi que dans les hôpitaux épidémiques	» 154
	<i>Col. 1.</i> Numéro de la nomenclature des maladies. <i>Col. 2.</i> Maladies. <i>Col.</i> <i>3-6.</i> Entrés, décédés pendant l'année, h., f.	
» 24 b.	Cas de maladies et décès dans les établissements privés de santé et les hôpitaux des enfants	» 158
	<i>Col. 1-6.</i> Voir le tabl. 24 a.	
» 24 c.	Cas de maladies et décès aux hôpitaux annexés à des hospices et aux maisons privées de santé pour les maladies incurables	» 161
	<i>Col. 1-6.</i> Voir le tabl. 24 a.	
» 25.	Relevé des maladies vénériennes, avec répartition de l'âge, du sexe	» 162
	<i>Col. 1.</i> Maladies. — <i>Syphilis</i> (de toute espèce): hommes, femmes. <i>Go-</i> <i>norrhœa acuta:</i> Idem. <i>Ulcus molle:</i> Idem. <i>Col. 2.</i> Totaux. <i>Col. 3-13.</i> Ages des infectés.	
» 26.	Relevé des maladies vénériennes, avec indication des départements où l'infec- tion a été communiquée	» 163
	<i>Col. 1.</i> Départements (villes); st = villes, ld = campagnes. M = Hom- mes. Kv. = Femmes.	
» 27.	Opérations effectuées aux hôpitaux et infirmeries départementales ainsi qu'aux maisons privées de santé	» 164
» 28 a.	Cas de lésions corporelles et d'empoisonnements, admis aux hôpitaux et aux infirmeries départementales, avec indication de la nature et des suites de l'accident	» 165
	<i>Col. 1.</i> Nature de l'accident. <i>Col. 2-4.</i> Entrés pendant l'année, h., f., totaux. <i>Col. 5-7.</i> Suite de l'accident. <i>Col. 5.</i> Mort. <i>Col. 6.</i> Mal qui en résulte. <i>Col. 7.</i> Guérison.	
» 28 b.	Cas de lésions corporelles et d'empoisonnements, admis aux hôpitaux et aux infirmeries départementales, repartis d'après l'origine de l'accident	» 166
	<i>Col. 2-6.</i> Voir le tabl. 28 a., col. 2 et 3 ainsi que 4-7.	
» 29.	Nombre des personnes traitées aux établissements hydrothérapiques et bal- néaires	» 168
» 30.	Nombre et nature des pharmacies reparties d'après département	» 169
	<i>Col. 1.</i> Départements. (villes). <i>Col. 2-4.</i> Pharmacies à patentes perso- nelles. <i>Col. 5.</i> Pharmacies à patentes vendables jusqu'à 1921. <i>Col. 6.</i> Pharmacies filiales. <i>Col. 7.</i> Dépôts de médicaments. <i>Col. 8.</i> Totaux.	

Annexe: Sur le «Morax hispanicus» (Influenza epidemica) en Suède en 1918.

Till
Herr Statsrådet och Chefen för Kungl. Civildepartementet.

Kungl. Medicinalstyrelsen får härmed jämlikt 13 § i den för Styrelsen gällande instruktionen överlämna berättelse angående hälso- och sjukvården i riket för år 1918.

Berättelsen innehåller särskilda redogörelser för

I. Medicinalstyrelsen och dess verksamhet.

Statens bakteriologiska laboratorium.

Statens rättskemiska laboratorium.

Statens farmaceutiska laboratorium.

II. Allmänna hälso- och sjukvården i riket.

1. Tjänsteläkare för hälso- och sjukvård (utom sjukhusen).

2. Allmänna hälsovården.

3. Sjukvården utom sjukhusen.

4. Sjukvården å civila sjukvårdsinrättningar.

III. Rättsmedicinen.

IV. Apoteksväsendet.

Beträffande sinnessjukvården och veterinärväsendet får Styrelsen hänvisa till särskilda av Styrelsen avgivna berättelser.

B. BUHRE.

F. v. DARDEL.

Torsten Philipson

Stockholm den 31 december 1919.

I. Medicinalstyrelsen och dess verksamhet.

1. Medicinalstyrelsens organisation.

Enligt Kungl. brev den 28 juni 1918 har å Medicinalstyrelsens ordinarie stat från och med år 1919 upptagits ytterligare två tjänstemän i första lönegraden (notarier).

2. Medicinalstyrelsens personal.

På grund av det under större delen av år 1918 pågående världskriget hava, liksom under föregående år, åtgärder måst vidtagas för behandling av de särskilda ärenden hos Styrelsen, som de av krigstidstillståndet uppkomna svårigheterna medfört. Sålunda förordnade Kungl. Maj:t enligt brev till Styrelsen den 21 december 1917 laboratorn vid farmaceutiska institutet, filosofie doktor A. A. Rising att tills vidare under år 1918 fortfarande vara särskild föredragande hos Styrelsen för ärenden angående införsel i riket och utförsel från detsamma av läkemedel, begärda tillstånd till transitering av läkemedel, åtgärder för övervakande av landets läkemedelstillgång, anskaffande av för landets behov erforderliga läkemedel, övervakande av tillgången på och försäljningen av läkemedel från statens reservförråd samt kontroll och överinseende över »Kungl. Medicinalstyrelsens läkemedelskommission».

Vidare förordnade Kungl. Maj:t den 28 juni 1918 medicinalrådet och byråchefen i Styrelsen G. R. Stenbeck att tills vidare från och med den 1 juli 1918 t. o. m. den 30 september 1919, med befrielse från de till hans byråchefs befattning hörande åligganden, vara särskild föredragande hos Styrelsen av ärenden angående anskaffande och handhavande av för sjukvårdsinrättningarna i riket erforderliga proviantartiklar, bränsle och andra förnödenheter m. m. I samband därmed förordnades läraren i tillämpad värmelära och teknisk hygien m. m. vid tekniska högskolan, medicine doktor K. G. A. Sonden, professorn i fysiologi vid karolinska medikokirurgiska institutet J. E. Johansson, chefen för arméförvaltningens intendentsdepartements underhållsbyrå översten C. E. v. Gegerfelt, länsjägmästaren och sekreteraren i Jönköpings läns skogsvårdsstyrelse V. Lothigius samt skolköksinspektrisen

vid Stockholms stads folkskolor Gertrud Bergström att under samma tid såsom sakkunniga inom Styrelsen biträda vid handläggningen av ovannämnda ärenden, varjämte överläkaren vid Vänersborgs hospital E. K. Lauritzen förordnades att under tiden uppehålla byråchefstjänsten å Styrelsens hospitalabyrå.

Sedan under senare delen av år 1918 en återgång till fredsförhållanden börjat inträda, kunde en del av de sålunda anlitade extra arbetskrafterna undvaras. Enligt särskilda kungl. brev den 11 okt., 1 nov. och 31 dec. 1918 entledigades sålunda Lothigius, Rising och Sondén från ovan angivna för dem meddelade förordnanden.

Å andra sidan erfordrades under senare delen av år 1918 extra arbetskrafter hos Styrelsen till följd av den häftiga influensaepidemi, som då härjade i landet. På framställning av Styrelsen förordnade Kungl. Maj:t enligt brev den 8 oktober 1918 medicinalrådet och byråchefen hos Styrelsen F. E. A. Block att tills vidare intill utgången av år 1918, med befrielse, i den mån så befunnas lämpligt, från de till hans byråchefsbefattning i övrigt hörande ärenden, vara särskild föredragande hos Styrelsen av ärenden rörande sagda epidemi. Samtidigt förordnades medicinalrådsassistenten G. E. Engstrand att under tiden bestrida Blocks byråchefstjänst och bemyndigades Styrelsen att tillkalla laboratorn vid statens bakteriologiska laboratorium medicine doktorn C. A. Kling att under samma tid såsom sakkunnig inom Styrelsen biträda vid handläggningen av ovannämnda ärenden.

Den 28 okt. 1918 avled notarien i Styrelsen, friherre E. J. A. Klinckowström.

Den 29 nov. 1918 utnämnde Styrelsen amanuensen därstädes I. O. Flygare å den genom friherre Klinckowströms frånfälle ledigblivna tjänstemannabefattningen i första lönegraden i Styrelsen. Samma dag utnämnde Styrelsen e. o. tjänstemannen därstädes postexpeditören A. B. Schoultz och amanuensen K. J. Hedqvist å de från och med år 1919 å Styrelsens ordinarie stat uppförda nya tjänstemannabefattningarna i första lönegraden.

3. Mål och expeditioner.

Antalet under år 1918 *inkomna ärenden* uppgick till 14 863, vartill komma *anmälningar* och *räkningar* till ett antal av inalles 16 982. Sammanlagda antalet *mål* uppgick alltså till 31 845 och antalet *utgående expeditioner* till 18 225. För deras fördelning å de olika byråerna redogöres i **Tab. A.**

Tab. A. Översikt av inkomna mål och utgående expeditioner inom de olika byråerna år 1918.

	Medicinal- byrån	Hospitals- byrån	Hälsö- vårds- byrån	All- männa byrån	Veteri- när- byrån	Kameräl- byrån	Extra byrån	Kris- byrån	Summa
<i>Inkomna mål.</i>									
Kungl. brev och ämbets- skrivelser	153	98	92	138	134	69	10	1	695
Kungl. remisser	68	35	98	55	97	33	6	1	393
Övriga ärenden	1 498	1 188	1 159	1 820	1 001	4 395	1 308	1 406	13 775
Summa	1 719	1 321	1 349	2 013	1 232	4 497	1 324	1 408	14 863
Anmälningar m. m.	1 058	198	418	807	987	264	—	—	3 732
Räkningar	—	177	3 764	3 489	652	5 148	—	—	13 250
Så inkomna mål	2 777	1 696	5 551	6 309	2 871	9 909	1 324	1 408	31 845
<i>Utgående expedi- tioner.</i>									
Underdåniga ntlåtanden och skrivelser	189	110	153	161	299	87	95	2	1 096
Övriga expeditioner	4 948	2 766	990	3 239	2 736	887	509	1 054	17 129
Summa expeditioner	5 137	2 876	1 143	3 400	3 035	974	604	1 056	18 225

4. Utgivna Meddelanden från Medicinalstyrelsen.

- Jan. 2. Meddelande ang. vissa kontrollbestämmelser i lagen om skyddskoppypning den 2 juni 1916.
- Feb. 11. Meddelande ang. d:o d:o.
- Mars 18. Meddelande ang. ritningar till nyare epidemisjukhus i Sverige, samlade och utgivna av Kungl. Medicinalstyrelsen.
- Maj 21. Meddelande från Medicinalstyrelsens vaccinkontor ang. iakttagande av sparsamhet med animalt ympämne mot smittkoppor.
- Sept. 19. Råd och anvisningar ang. influensan (spanska sjukan).
- » » Meddelande ang. planläggning av en- och tvåläkarsjukhus.
- » » » » mikroskopiskt-botaniska undersökningar av livsmedel.
- » » Rättspsykiatriska utlåtanden.

5. Utgivna kungörelser och cirkulär.

- Mars 6. Cirkulär ang. likvid av läkares räkningar för besiktning av sjöfolk.

- Sept. 6. Cirkulär till samtliga läkare i riket, ang. utfärdande av intyg om laga förfall för till krigsmakten eller marinen hörande person.
10. Kungörelse ang. flyttningsbidrag åt vissa provinsialläkare.
- » » » ersättning åt vikarie för förste provinsialläkare.
- Okt. 18. » med angivande av ytterligare sjukvårdsinrättningar och anstalter, vid vilka må fullgöras sådana särskilda tjänstgöringar, som avses i nådiga kungörelsen den 17 dec. 1915 ang. villkor för behörighet till vissa civila läkarbefattningar.
- Nov. 4. Cirkulär till hälsovårdsnämnder och läkare, som avses i 5 § i Lagen ang. åtgärder mot utbredning av könssjukdomar den 20 juni 1918.
- » » Cirkulär till provinsial-, och extra provinsialläkarna i riket, ang. rätt för läkare till användande av tjänstefrimärken vid insändande av vissa uppgifter rörande dödsorsaker.
- » 9. Kungörelse ang. ökat arvode åt vikarier och extra läkare vid den civila sjukvården.
- » 12. Kungörelse ang. ökat arvode åt ett antal extra läkare vid den civila sjukvården.
- Dec. 11. Cirkulär till samtliga läkare i riket ang. nytt formulär till dödsbevis.
- » 16. Cirkulär till Sundhetsinspektörer och övriga läkare i riket i anledning av lag ang. åtgärder mot utbredning av könssjukdomar.
- » 16. Cirkulär till läkare, som omnämnas i 5 § Lagen ang. åtgärder mot utbredning av könssjukdomar den 20 juni 1918.

6. Instruktioner.

- Juli 27. Instruktion för skeppsläkare, vilken är anställd å fartyg, som trafikera kolerasmittad hamn.
- Okt. 2. Närmare föreskrifter för besiktningssmannen i Trälleborg ang. besiktning av resande å ångfärjorna å routen Sassnitz—Trälleborg.

7. Av Kungl. Maj:t till Medicinalstyrelsen utfärdade brev av mera allmänt intresse.

- Maj 10. Bestämmelser ang. fackutbildning och facktjänstgöring för värnpliktiga medicine studerande.
- Juni 28. Tillkallande av sakkunniga för utredning rörande vanföreväsendet. Höjning av anslaget till avlöning åt civila läkarstipendiater. Anslag till bidrag för lindring i mindre bemedlade patienters å landsbygden sjukvårdskostnader

- Juni 28. Ändring i avlöningsstaten för förste provinsialläkare och provinsialläkare m. m.
- » » Anslag till krigstidshjälp till kommunalt anställda barnmorskor.
- » » Sparsamhet vid anslagsäskanden.
- Aug. 23. Rätt för läkare till användande av tjänstefrimärken vid insändande av vissa uppgifter rörande dödsorsaker.
- Okt. 2. Förordnande av besiktning av resande, som ankommer till riket sjöledes från utrikes ort.
- » 4. Bemyndigande för Medicinalstyrelsen att inköpa tio uppsättningar instrument för tjänsteläkare.
- » 4. Ökat arvode åt ett ytterligare antal extra läkare vid den civila sjukvården.
- » 8. Särskild föredragande hos Medicinalstyrelsen ang. ärende rörande nu rådande influensaepidemi m. m.
- » 11. Vidtagande av åtgärder till förekommande av smittosamma sjukdomars införande i riket, såvitt angår ångfärjeförbindelsen Trälleborg—Sassnitz.
- » 18. Rätt för karantänsläkaren och karantänsmästaren å Fejan att begagna tjänstefrimärken och tjänstebrevkort.
- » 25. Ökat arvode åt vikarier och extra läkare vid den civila sjukvården.
- » 25. Tillkallande av sakkunniga för verkställande av utredning och avgivande av förslag till åtgärder, som erfordras för att bland allmänheten sprida kunskap om könssjukdomarnas natur och smittfarlighet m. m.
- Nov. 15. Inköp av Svenska Röda korsets desinfektions- och tvättanstalt i Haparanda m. m.
- » 15. Bemyndigande för Medicinalstyrelsen att tillkalla särskilda sakkunniga att biträda Styrelsen vid granskning och komplettering av gällande föreskifter beträffande akuta, smittsamma sjukdomar m. m.
- Dec. 20. Anslag till pristävlan rörande en lärobok för spridande av upplysning om skyddskoppypningen och dess nytta.
- » 23. Tillstånd för fartyg, som från rysk vid Östersjön belägen hamn, vilken förklarats smittad av kolera, anländer till riket, att utan anlöpande av observationsplats undergå vederbörlig behandling i Stockholm eller annan svensk hamn.
- » 31. Rätt för läkare till användande av tjänstefrimärken vid insändande av anmälningar rörande könssjukdomar m. m.
- » » Bestämmelser i fråga om stipendier för beivrande av kurs för vinnande av behörighet till 1. provinsialläkartjänst.
- » » Understöd av statsmedel åt extra och vikarierande läkare samt utsänd sjuksköterska vid den civila sjukvården, som vid tjänstutövning under rådande influensaepidemi insjuknat i influensa.

Tab. B. Översikt av utgifter å av Medicinal-

Anslags- titel n:r	Andra huvudtiteln. <i>Justitiedepartementet.</i> Riksstat för år 1918. D. Rättsskipningen.	T i l l -	
		Reservation från före- gående år	Anvisat
17	Medikolegala besiktningar, förslagsanslag	—	2 323
	Sjätte huvudtiteln. <i>Civildepartementet.</i> Riksstat för år 1918. F. Medicinalstyrelsen samt hälso- och sjuk- vården.		
1	Medicinalstyrelsen	—	202 950
2	Personligt avlöningstillägg till en befattningshavare i Medicinalstyrelsen, förslagsanslag högst	2 138	22 1 300
3	Statens bakteriologiska laboratorium	—	73 190
4	Statens rättskemiska laboratorium	—	18 900
5	Statens farmaceutiska laboratorium, förslagsanslag högst	1 815	44 15 600
8	Avlöning åt civila läkarstipendiater, reservationsanslag	53 251	19 15 000
10	Hospitals underhåll, förslagsanslag	—	4 700 000
11	Om- och tillbyggnad av Lunds hospital och asyl, reservationsanslag	94 851	71 120 000
12	Nytt hospital vid Helsingborg, reservationsanslag	—	100 000
13	Nytt hospital å biskopsbostället Sundby, reservationsanslag	950 133	25 200 000
14	Nya paviljonger för oroliga sjuka vid Sätters och Västerviks hospital, reservationsanslag	—	200 000
15	Ny ekonomibyggnad vid Göteborgs hospital, reservationsanslag	—	25 000
16	Anstalter för obildbara sinnesslöa, förslagsanslag	—	225 000
17	Anstalter för bildbara sinnesslöa, som icke äro fallandesjuka, förslags- anslag	—	331 000
18	Epileptikeranstalter, förslagsanslag	—	22 000
20	Tillbyggnad vid Järfö sjukhus för spetälska, reservationsanslag	—	9 850
21	Underhåll av Järfö sjukhus för spetälska	—	23 500
22	Spetälskesjukhus i Dalarna, reservationsanslag	38 129	25 70 900
23	Utrustning för spetälskesjukhuset i Dalarna, förslagsanslag	—	10 000
24	Spetälskesjukhusets i Dalarna drift, förslagsanslag	—	3 450
25	Bidrag till uppförande eller inrättande av tuberkulosjukvårdsanstalter, reservationsanslag	1 040 005	70 400 000
26	Bidrag för driftkostnaderna vid tuberkulosjukvårdsanstalter, förslags- anslag	—	650 000
28	De genom medel ur Konung Osear II:s jubileumsfond inrättade folk- sanatorierna förslagsanslag högst	—	300 000
29	Statsbidrag till dispensärverksamhet, förslagsanslag	—	70 000
30	Behandling av medellösa lupuspacienter från landsorten, förslagsanslag	—	30 000
31	Vanförestalt i Sundsvall, reservationsanslag	—	75 000
32	Kliniker vid vanförestalterna i Stockholm, Göteborg och Helsingborg, förslagsanslag	77 156	06 80 000
33	Polikliniker vid vanförestalterna i Stockholm, Göteborg och Helsing- borg, förslagsanslag	—	9 000
34	Underhåll av skol- och upptröstringshem för vanföra, förslagsanslag	45 642	— 45 000
36	De i Stockholm, Göteborg och Helsingborg av föreningarna för bistånd åt vanföra inrättade undervisningsanstalterna för vanföra m. m., förslagsanslag	—	69 500

styrelsen disponerade riksstatsanslag år 1918.

g å n g		D i s p o s i t i o n				Behållning	Meratgift
Inkomster för anslaget (sär- skilda upp- bördsmedel)	Summa	Utgifter för anslaget	Reservation till näst- följande år	Summa			
	2 323	2 323		2 323			
3 498 87	206 448 87	206 240 52		206 240 52	208 35		
—	3 438 22	1 076 25		1 076 25	2 361 97		
188 978 80	262 168 80	258 468 80		258 468 80	3 700		
1 307 60	20 207 60	20 207 60		20 207 60			
3 518	20 933 44	20 498 97		20 498 97	434 47		
	68 251 19	6 034 90	62 216 29	68 251 19			
3 623 255 10	8 323 255 10	18 975 534 21		18 975 534 21		10 652 279 11	
	214 851 71	18 171 38	196 680 33	214 851 71			
	100 000	53 137 49	46 862 51	100 000			
327 427 35	1 477 560 60	1 477 560 60		1 477 560 60			
	200 000	2 595	197 405	200 000			
	25 000	3 860 30	21 139 70	25 000			
	225 000	258 680 41		258 680 41		33 680 41	
	331 000	417 175 20		417 175 20		86 175 20	
	22 000	44 027 25		44 027 25		22 027 25	
	9 850	341 90	9 508 10	9 850			
	23 500	23 500		23 500			
	109 029 25	2 860	106 169 25	109 029 25			
	10 000				10 000		
	3 450				3 450		
	1 440 005 70		1 440 005 70	1 440 005 70			
30 150	650 030 50	664 764		664 764		14 733 50	
	300 000	300 000		300 000			
	70 000	102 208 32		102 208 32		32 208 32	
	30 000	28 975 42		28 975 42	1 024 58		
	75 000		75 000	75 000			
	157 156 06	79 041		79 041	78 115 06		
	9 000	7 500		7 500	1 500		
	90 642	11 442		11 442	79 200		
	69 500	78 508 75		78 508 75		9 008 75	

Anslags- titel n:r		T i l l -	
		Reservation från före- gående år	Anvisat
37	Kostnaderna för allmän hälso- och sjukvård, förslagsanslag	—	225 000
39	Skyddskoppymningen, förslagsanslag	—	240 000
40	Inköp av radium för Svenska cancértöreningens Stockholmsavdelnings sjukhem i Stockholm, reservationsanslag	—	100 000
41	Karantänsanstalten på Kängö, förslagsanslag högst	—	16 600
42	Skötelsen av den å karantänsanstalten på Kängö befintliga koloxidappa- raten, förslagsanslag högst	—	1 000
43	Personligt lönetillägg åt karantänsläkaren på Kängö G. E. Hjortzberg, förslagsanslag högst	—	500
44	Svenska läkarsällskapet	—	3 000
45	Resestipendier åt civila läkare	—	3 500
46	Sveriges andel i kostnaderna för den internationella hälsorädsbyrån i Paris, förslagsanslag	—	7 000
I. Diverse.			
12	Krigstidstillägg och krigstidshjälp för år 1917, förslagsanslag	—	680 555 20
14	Ålderstillägg, förslagsanslag	—	18 484 22
15	Rese- och traktamentspenningar, förslagsanslag	—	53 502 85
17	Extra utgifter, reservationsanslag	—	500
18	Skrivmaterialier och expenser, ved m. m., förslagsanslag	—	56 099 61
19	Tryckningskostnader, förslagsanslag	—	31 541 96
Tilläggsstat till riksstaten för år 1918.			
D. Medicinalstaten samt hälso- och sjuk- vården.			
1	Statens farmaceutiska laboratorium, förslagsanslag högst	—	3 000
2	Utvidgning av Växjö hospitals område, förslagsanslag	—	133 425
3	De genom medel nr Konung Oscars II:s jubileumsfond inrättade folk- sanatorierna, förslagsanslag högst	—	50 000
4	Inköp av radium för radiumhemmet i Stockholm, reservationsanslag	—	100 000
5	Resebidrag till vissa patienter vid radiumhemmet i Stockholm, förslags- anslag	—	4 000
F. Diverse.			
5	Täckande av vissa forskott, förslagsanslag högst	—	8 282 82
7	Krigstidstillägg och krigstidshjälp, förslagsanslag	—	2 337 414 24
9	Tillfällig avlöningsförbättring för vissa vaktmästare m. fl., förslagsanslag	—	3 501 35
10	Kommittéer och utredningar genom sakkunniga, förslagsanslag	—	5 536 45
Extra tilläggsstat till riksstaten för år 1918.			
I	Extra krigstidstillägg m. m. åt befattningshavare i statens tjänst, för- slagsanslag	—	997 635 65
Anslag, vilka icke finnas uppförda i årets riksstat.			
1917			
F 12	Inköp av ett jordområde vid Vadstena hospital och asyl	441 61	—
1916			
F 19	Till stipendier för läkare, som genomgå utbildningskurser i tuberkulo- sjukvård	12 060 50	—

g å n g		D i s p o s i t i o n				Behållning	Merutgift
Inkomster för anslaget (sär- skilda upp- bördsmedel)	Summa	Utgifter för anslaget	Reservation till näst- följande år	Summa			
178 842 30	403 842 30	426 992 —	— —	426 992 —	— —	23 149 70	
— —	240 000 —	246 557 59	— —	246 557 59	— —	6 557 59	
— —	100 000 —	100 000 —	— —	100 000 —	— —	— —	
— —	16 600 —	16 440 —	— —	16 440 —	160 —	— —	
— —	1 000 —	942 50	— —	942 50	57 50	— —	
— —	500 —	500 —	— —	500 —	— —	— —	
— —	3 000 —	3 000 —	— —	3 000 —	— —	— —	
— —	3 500 —	— —	— —	— —	3 500 —	— —	
— —	7 000 —	4 851 56	— —	4 851 56	2 148 44	— —	
200 —	680 755 20	680 755 20	— —	680 755 20	— —	— —	
27 77	18 311 99	18 511 99	— —	18 511 99	— —	— —	
3 —	53 505 85	53 505 85	— —	53 505 85	— —	— —	
— —	500 —	500 —	— —	500 —	— —	— —	
211 97	56 311 58	56 311 58	— —	56 311 58	— —	— —	
— —	31 541 96	31 541 96	— —	31 541 96	— —	— —	
— —	3 000 —	3 000 —	— —	3 000 —	— —	— —	
— —	133 425 —	133 425 —	— —	133 425 —	— —	— —	
— —	50 000 —	50 000 —	— —	50 000 —	— —	— —	
— —	100 000 —	100 000 —	— —	100 000 —	— —	— —	
— —	4 000 —	— —	— —	— —	4 000 —	— —	
— —	8 282 82	8 282 82	— —	8 282 82	— —	— —	
220 25	2 337 634 49	2 337 634 49	— —	2 337 634 49	— —	— —	
— —	3 501 35	3 501 35	— —	3 501 35	— —	— —	
— —	5 536 45	5 536 45	— —	5 536 45	— —	— —	
151 10	997 806 75	997 806 75	— —	997 806 75	— —	— —	
— —	441 61	— —	441 61	441 61	— —	— —	
— —	12 060 50	— —	12 060 50	12 060 50	— —	— —	

Anslags- titel n:r		T i l l -	
		Reservation från före- gående år	Anvisat
1915 F 6	Till resestipendier åt förste provinsialläkare, provinsialläkare, extra provinsialläkare, biträdande provinsialläkare och stadsläkare	3 500	—
1915 F 12	Till resestipendier åt vid rikets hospital och asylers anställda läkare	1 000	—
1915 F 13	Till ny ekonomibygnad och bostad för överläkaren m. m. vid Stockholms hospital	27 203	92
1915 F 16	Läkarbostad vid Vänersborgs hospital och asyl	1 056	86
1915 F 17	Bostäder för betjäning vid Lunds hospital och asyl	5 187	01
1915 F 18	Bostäder för betjäning vid Kristinehamns hospital	1 703	76
1915 F 23	Till resestipendier åt ordinarie läkare vid länslasarett och därmed likställda sjukhus	3 500	—
1915 F 29	Resestipendier åt läkare för studier i tuberkulossjukvård	1 000	—
1914 F 2a	Till provi-orisk löne reglering för befattningshavare i Medicinalstyrelsen m. m.	2 582	—
1914 F 3	Till anställande av en byråveterinär i Medicinalstyrelsen m. m.	15	05
1914 F 15	Till anläggning av ett hospital i närheten av Östersund	11 079	13
[1913]	Till bestridande av utgifterna för ett vetenskapligt råd vid Medicinalstyrelsens sida samt för anställande av två medicinalrådsassistenter	3 057	83
[1913]	Till uppförande av bostadshus vid Uppsala hospital och asyl	14	46
[1913]	Till utvidgning och ändring av den elektriska anläggningen vid Lunds hospital och asyl	19 221	58
[1913]	Till uppförande av en sjukvårdspaviljong m. m. å lägenheten Tomtebo i Korsberga socken vid därvarande centralhem för familjevården för sinnessjuka	577	42
[1913]	Till uppförande av bostadshus vid Vänersborgs hospital och asyl	8 445	33
[1913]	Till inköp av ett område vid Västena hospital och asyl m. m.	73	90
[1911]	Till anläggning av ett hospital i närheten av Västervik	10 248	40
[1911]	Till uppförande och inredning av ett nytt trättus vid Lunds hospital och asyl	7 095	03
[1910]	Till uppförande vid Göteborgs hospital av en byggnad, avsedd för sinnessjuka av första betalningsklassen	20 991	52
[1910]	Till om- och tillbyggnad av cellavdelningen för kvinnor vid Uppsala hospital	1 394	32
[1908]	Till uppförande av boställshus dels vid Göteborgs hospital för en biträdande läkare och dels vid Piteå hospital och asyl för en hospitalsläkare	3 116	82

Sjunde huvudtiteln.

Finansdepartementet.

Riksstat för år 1918.

D. Handel och sjöfart.

11	Läkarundersökning av sjöfolk, förslagsanslag	—	27 000
----	--	---	--------

g å n g		D i s p o s i t i o n			Behållning	Merutgift
Inkomster för anslaget (sär- skilda upp- bördsmedel)	Summa	Utgifter för anslaget	Reservation till näst- följande år	Summa		
— —	3 500 —	— —	3 500 —	3 500 —	— —	— —
— —	1 000 —	— —	1 000 —	1 000 —	— —	— —
77 —	27 280 92	1 300 —	25 980 92	27 280 92	— —	— —
— —	1 056 86	— —	1 056 86	1 056 86	— —	— —
— —	5 187 01	— —	5 187 01	5 187 01	— —	— —
— —	1 703 76	— —	1 703 76	1 703 76	— —	— —
— —	3 500 —	— —	3 500 —	3 500 —	— —	— —
— —	1 000 —	— —	1 000 —	1 000 —	— —	— —
— —	2 582 —	— —	2 582 —	2 582 —	— —	— —
— —	15 05	— —	15 05	15 05	— —	— —
— —	11 079 13	3 500 —	7 579 13	11 079 13	— —	— —
— —	3 057 85	— —	3 057 85	3 057 85	— —	— —
— —	14 46	— —	14 46	14 46	— —	— —
— —	19 221 58	— —	19 221 58	19 221 58	— —	— —
— —	577 42	— —	577 42	577 42	— —	— —
— —	8 445 33	— —	8 445 33	8 445 33	— —	— —
— —	73 90	— —	73 90	73 90	— —	— —
— —	10 248 40	— —	10 248 40	10 248 40	— —	— —
— —	7 095 03	— —	7 095 03	7 095 03	— —	— —
— —	20 991 52	— —	20 991 52	20 991 52	— —	— —
— —	1 394 32	— —	1 394 32	1 394 32	— —	— —
— —	3 116 82	— —	3 116 82	3 116 82	— —	— —
— —	27 000 —	6 863 50	— —	6 863 50	20 136 50	— —

Anslags- titel n:r	T i l l -	
	Reservation från föregående år	Anvisat
Tilläggsstat till riksstaten för år 1918.		
H. Diverse.		
10	Gratifikationer till avhjäljande av missförhållanden ifråga om krigstidstillägg och krigstidshjälp, förslagsanslag	829 43
Extra tilläggsstat till riksstaten för år 1918.		
VI: 2	Gratifikationer till befattningshavare, vilka i sin nämnda egenskap icke kommit i åtnjutande av extra krigstidstillägg, förslagsanslag	367 33
Åttonde huvudtiteln.		
<i>Ecklesiastikdepartementet.</i>		
Riksstat för år 1918.		
E. Universitetet, den medicinska undervisningen m. m.		
90	Barnmorskeundervisningen och barnbördshusen	62 175
91	Fortbildningskurser för barnmorskor, förslagsanslag högst	1 400
L. Diverse.		
1	Ålderstillägg, förslagsanslag	1 200
3	Krigstillägg och krigstidshjälp för år 1917, förslagsanslag	3 300
Tilläggsstat till riksstaten för år 1918.		
K. Diverse.		
3	Krigstidstillägg och krigstidshjälp, förslagsanslag	9 502 80
Extra tilläggsstat till riksstaten för år 1918.		
VII: 1	Extra krigstidstillägg m. m. åt befattningshavare i statens tjänst. förslagsanslag	5 288 32
Nionde huvudtiteln.		
<i>Jordbruksdepartementet.</i>		
Riksstat för år 1918.		
C. Lanthushållningen.		
24	Förekommande och hämmande av smittsamma sjukdomar bland husdjuren, förslagsanslag	50 000
25	Karantän-anstalten i Haparanda för husdjur, förslagsanslag högst	1 000
I. Veterinärväsendet.		
3	Statens veterinärbakteriologiska anstalt	42 700
4a	Länsveterinärer och veterinärstipendiater	6 000

g å n g		D i s p o s i t i o n			Behållning	Merutgift
Inkomster för anslaget (särskilda upp-bördsmedel)	Summa	Utgifter för anslaget	Reservation till näst-följande år	Summa		
	829 43	829 43		829 43		
	367 33	367 33		367 33		
8 50	62 183 50	61 822 70		61 822 70	360 80	
	1 400	1 400		1 400		
	1 200	1 200		1 200		
	3 300	3 300		3 300		
	9 502 80	9 502 80		9 502 80		
	5 288 32	5 288 32		5 288 32		
28	50 028	55 986 81		55 986 81		5 958 81
	1 000	997 14		997 14	2 86	
39 200 71	81 900 71	81 900 71		81 900 71		
	6 000	6 000		6 000		

Anslags- titel n:r		T i l l -	
		Reservation från föregående år	Anvisat
L. Diverse.			
1	Alderstillägg, förslagsanslag	---	983 35
18	Krigstidstillägg och krigstidshjälp för år 1917, förslagsanslag	---	4 749 14
Tilläggsstat till riksstaten för år 1918.			
G. Veterinärväsendet.			
2	Diverse behov vid Statens veterinärbakteriologiska anstalt, reservationsanslag	---	25 700
H. Diverse.			
19	Tillfällig avlöningsförbättring för vissa vaktmästare m. fl., förslagsanslag	---	773 35
21	Krigstidstillägg och krigstidshjälp, förslagsanslag	---	15 729 23
Extra tilläggsstat till riksstaten för år 1918.			
VIII:1	Extra krigstidstillägg m. m. åt befattningshavare i statens tjänst, förslagsanslag	---	9 360 30
Tionde huvudtiteln.			
<i>Pensionsväsendet.</i>			
Riksstat för år 1918.			
A. Civila pensionsväsendet.			
5	Bidrag till sjuksköterskors pensionering, förslagsanslag	---	15 000
		<i>Summa</i>	2 447 689 29 13 461 620 60

8. Resestipendier och reseunderstöd.

Genom nådigt brev den 15 mars 1918 tilldelades med. lic. E. Erics ett reseunderstöd av 1 500 kr. för att under en tid av minst tre månader vid rhinolar yngologiska universitetskliniken i Berlin studera röst- och talrubbingar samt att i sammanhang härmed under minst en månad besöka öronkliniker i Tyskland.

Genom nådigt brev den 16 augusti 1918 tilldelades med dr. H. M. J. Simon ett reseunderstöd av 600 kr. att under en tid av minst två veckor i Berlin och ev. jämväl i München studera nyare röntgenapparater och röntgenteknik.

g å n g		D i s p o s i t i o n				Behållning	Merutgift
Inkomster för anslaget (särskilda upp-bördsmedel)	Summa	Utgifter för anslaget	Reservation till näst-följande år	Summa			
---	983 35	983 35	---	983 35	---	---	
---	4 749 14	4 749 14	---	4 749 14	---	---	
---	25 700 --	23 598 89	2 091 11	25 700 --	---	---	
---	773 35	773 35	---	773 35	---	---	
6 63	15 735 86	15 735 86	---	15 735 86	---	---	
---	9 360 30	9 360 30	---	9 360 30	---	---	
---	15 000 --	20 208 --	---	20 208 --	---	5 208 --	
4 366 993 45	20 276 303 34	23 660 007 99	2 296 921 46	30 956 929 45	210 360 53	10 890 986 64	

9. Av Medicinalstyrelsen disponerade medel.

Styrelsens *tillgångar* för året uppgingo till 20 276 303 34 kr. och dess *disponerade medel* 30 956 929 45 kr., sålunda en merutgift om 10 680 626 11 kr. netto. En närmare redogörelse för de av Styrelsen för olika ändamål (även för hospitalen) disponerade riksstatsanslag lämnas i **Tab. B.**

Statens bakteriologiska laboratorium.

Referent: Medicinalrådet F. Bismark.

Ur den av föreståndaren för statens bakteriologiska laboratorium professor ALFRED PETERSSON, avgivna årsrapporten må anföras följande:

Både blodprov och avföringsprov

Vidal negativ dysenteribaciller i avföring	2 fall
» positiv unga » »	3 »
» negativ unga » »	31 »
	<u>36 fall</u>

Fyra vattenprov hava undersökts på dysenteribaciller, alla med negativt resultat. Tyfus- och paratyfusdiagnostikum har tillverkats på beställning av läkarne å några platser, där nervfeber uppträtt epidemiskt.

För undersökning på koleravibrioner inkommo 111 prov. I 12 av dessa påvisades koleravibrioner. Två vattenprov undersöktes på koleravibrioner. I ingetdera påträffades sådana.

8 prov av cerebrospinalvätska hava undersökts på meningokocker. Resultatet var i alla negativt.

Wassermanns reaktion har utförts på 1 594 prov. I 384 fall utföll den positivt.

För fyllande av behovet av animalt ympämne vaccinerades 53 kalvar. Av dessa användes en, nr. 47 enbart för retrovaccinering med human lymfa. Två kalvar, nr. 51 och 52, befunnos vid besiktning efter slakten hava små lobulära pneumonier, varför det från dem skördade ympämnet kasserades. En kalv, nr. 28, blev sjuk efter ympningen och slaktades in agone, varför även det av honom erhållna ympämnet kasserades. Det för ympning av människor erhållna ympämnet härstammar alltså från 49 kalvar. I medeltal erhöles från varje kalv 48 gm ympämne.

Från Medicinalstyrelsens vaccinkontor rekvirerades under året 3 609 flaskor avsedda för 40 ympningar och 7 409 rör för 3 ympningar eller sammanlagt ympämne för 166 578 personer. Vid årets slut fanns kvar ympämne för omkring 445 000 personer.

Resultatet av de av distriktsläkaren dr. Emil Olson verkställda provningarna av vaccinen framgår av följande tabell.

N:r ymp- ämne	Antal rispor	Erhållna koppor	N:r ymp- ämne	Antal rispor	Erhållna koppor	N:r ymp- ämne	Antal rispor	Erhållna koppor
1	6	6	19	6	6	38	9	9
2	6	6	20	12	12	39	9	9
3	6	6	21	12	12	40	15	15
4	6	6	22	15	15	41	9	9
5	6	6	23	18	18	42	9	9
6	6	6	24	21	21	43	12	12
7	6	6	25	15	14	44	9	9
8	6	6	26	21	21	45	9	9
9	6	6	27	6	6	46	15	15
10	9	9	29	12	12	48	12	11
11	9	9	30	6	6	49	21	20
12	12	12	31	6	6	50	21	21
13	9	9	32	6	6	53	12	11
14	9	9	33	6	6			
15	6	6	34	6	6			
16	6	6	35	6	5			
17	6	6	36	6	6			
18	6	6	37	6	6			
						Summa 474	469	

I alla anlagda rispor hava sålunda koppor slagit an med undantag av numren 25 35, 48, 49 och 53, beträffande vilka för varje nummer en koppa slagit fel. I genomsnitt hava efter de anlagda risorna 99'1 % koppor slagit an. Ympämnet har sålunda varit av mycket god beskaffenhet.

Av ympämne mot tyfus hava expedierats 13 620 kbem, mot paratyfus 2 100 och mot kolera 8 930 kbem.

Den under sommaren uppträdande influensan visade snart benägenhet för varje-handa efterföljande komplikationer såsom pneumonier och pleuriter. Dessa hade ganska ofta ett ogynnsamt förlopp. För att utröna orsaken till dessa komplikationer gjordes å laboratoriet ganska omfattande undersökningar. Därvid påträffades i de flesta fall streptokocker, mindre ofta pneumokocker. Däremot kunde influensabaciller ej med säkerhet påvisas. För att motarbeta komplikationernas uppträdande igångsattes å laboratoriet försök med skyddsympning medels de vid komplikationerna funna bakterierna, i första hand streptokocker men även pneumokocker. Då influensabaciller icke och stafylokocker endast i enstaka fall påträffats, medtogos ej dessa i ympämnet. Av det framställda ympämnet hava till Medicinalstyrelsens serumförråd levererats 2 375 flaskor å 10 kbem, 853 å 20 och 236 å 50 kbem eller sammanlagt 52 610 kbem.

Meningokockympämne har i mindre mängd hållits på lager. Därav hava till ympning vid några regementen, där fall av epidemisk cerebrospinalmeningit uppträtt, nödiga kvantiteter utlämnats.

Av serum mot difteri hava under årets lopp utlämnats 27 nummer, 76—102. Därav har levererats 46 459 flaskor nämligen:

3 181 flaskor å 1 000 I. E.
26 346 „ „ 1 500 „
14 408 „ 3 000 „
2 524 „ 4 500 „

Av vid A.-B. Svenska seruminstitutet tillverkat serum mot difteri hava kontrollerats numren 5—7 tillsammans utgörande 3 165 flaskor.

Av serum mot stelkramp hava utsläppts numren 5—9. Till Medicinalstyrelsens serumförråd hava levererats 1 432 portioner å 100 A. E. och 1 904 portioner å 20 A. E.

Av serum mot hjärnhinneinflammation hava levererats 697 flaskor å 20 kbem.

Altuberkulin har levererats i en kvantitet av 116 flaskor å 1 kbem. Den för framställning av tuberkelbacillemulsiön från firma F. & M. Lautenschläger beställda apparaten erhöles vid slutet av året. Tillverkningen av detta preparat hann dock icke före årsskiftet påbörjas.

Förutom de ovannämnda undersökningarna rörande influensakomplicationernas bakteriologi hava sådana utförts även för att söka utröna själva influensans etiologi.

Den för försök med framställning av pneumokockserum anskaffade kvigan immuniserades under varens lopp. Prövning av det erhållna serums verkan på akuta pneumonier kunde icke företagas, då de alla flesta pneumonier under influensatiden åtminstone här i Stockholm voro framkallade av streptokocker. I stället sändes prov av det intorkade och pulveriserade serum till landets ögonläkare med anhållan, att de ville pröva dess verkan på uleus serpens corneæ. Några fullständiga uppgifter om resultatet av dessa försök hava ännu icke erhållits.

Slutligen hava en del försök utförts för utrönande av verkan av leukocytolytiskt serum.

Inspektion av statens bakteriologiska laboratorium och svenska seruminstitutet.

Ur den av t. f. inspektorn och kontrollanten, professor Alfred Petterson avgivna rapporten må anföras följande:

På grund av Medicinalstyrelsens förordnande har undertecknad från den 22 april, till dess inspektor och kontrollant vid statens bakteriologiska laboratorium blev av Kungl. Maj:t förordnad, uppehållit denna befattning och får jag härmed däröver avgiva berättelse.

Av laboratoriets serum hava kontrollerats och godkänts nr 82—95 med avsende på styrka i I. E., frihet från bakterier och tetanustoxin samt på halt av karbol.

Efterprövning på styrka har verkställts å laboratoriets nr 49—56 och 70—82. Av dessa befunnos nr 55, 70 och 77 hava sjunkit till lägre styrka än den tillåtna, varför de anmäldes till indragning.

Av Svenska seruminstitutets serum har kontrollerats och godkänts ur 8 och efterkontrollerats nr 3—7.

Efterkontroll har vidare underkastats ett danskt serum och ett norskt serum med nr 280. Det sistnämnda befanns försvagat under den tillåtna gränsen och anmäldes till indragning.

Sedan K. Maj:t till inspektor och kontrollant förordnat professor Carl Sundberg har denna i särskild rapport meddelat följande:

Efter N. förordnande den 26 okt. 1918 att till utgången av år 1920 vara inspektor och kontrollant vidtog jag förberedande åtgärder för anordningen av kontrollarbetet.

Den 3 feb. 1919 förordnades jag av K. Styrelsen att från 1 okt. 1918 jämval vid A. B. Svenska seruminstitutet utföra samma inspektion och kontroll.

Den 5 november 1918 inspekterade jag jämte Medicinalrådet F. Bismark laboratoriet, varvid vi tillsammans med laboratoriets föreståndare genomgingo laboratoriets lokaler utan att finna anledning till anmärkning.

Under nov.—dec. har jag upprepade tillfällen besökt laboratoriet och funnit god ordning råda där. De anmärkningar, som kunna göras, gälla ej laboratoriets vård. Men väl vore ökat utrymme behöfligt, särskilt förrådsrum. Då dessa förhållanden f. n. äro under utredning i samband med andra frågor rörande laboratoriet och då ökat utrymme, enligt vad upplyst blivit, f. n. ej står att få inom det hus, där laboratoriet är inrymt, har jag intet förslag i denna del.

Jag har under snmna tid besökt stallarna dels vid Norrtullsgatan, dels vid Solna tingshus. Journalerna ha genomgåts och befunnits utan anmärkning. Veterinärens anteckningar ha genomgåts. Ett flertal hästar funnos vid ej fullt god kondition.

Beträffande kontrollarbetet har under denna tid endast difteriserum anmälts till kontroll, ej andra sera eller vacciner. Kontrollerna ha utförts på min institution vid Karolinska institutet och av mig sjelv.

Kontrollerna omfatta tiden 5 nov.—31 dec. 8 nya serumnummer, 96—103. Vid mina kontroller har jag som testtoxin använt för nr 96 testtoxin från Statens bakteriologiska laboratorium, enär jag till detta första nummer ej hunnit anskaffa testtoxin från annat håll; för övriga nr och för alla efterkontroller har jag med K. Styrelsens medgivande använt testtoxin från Danska statens seruminstitut. Jag har övertygat mig om, att testtoxinet varit kontrollerat vid danska seruminstitut till dess styrka.

Enär serumnummer 96, det första som hos mig anmäldes till kontroll, befanns hålla endast 200 IE i st. f. de 400 IE, till vilken styrka det uppgivits från labora-

toriet, fann jag önskvärt att efterpröva tidigare serumnummer. Denna efterprovning har under året ej kunnat avslutas på grund av brist på marsvin med nödig vikt.

Den 22 november mottog jag från föreståndaren för laboratoriet förteckning på de äldre sera, som ännu vore underkastade efterkontroll, nämligen serumnummer fr. o. m. 57 t. o. m. 95 av statslaboratoriets sera och n:r 1—8 av A. B. svenska seruminstitutets sera. Av dessa senare saknades dock flaskor till n:r 5, vilket sålunda ej mera kan efterkontrolleras. Dessa flaskor till n:r 5 hade vid föregående efterkontroll delvis gått sönder och de återstående sålunda förbrukats.

Den 26 nov. mottog jag genom Medicinalrådet Bissmark meddelande, att överläkaren professor T. Hellström anmält, att sera n:r 92 och 93 visat mera anmärkningsvärda biverkningar. Vid prov på bakterieförening och på karbolhalt befunnos dessa sera utan anmärkning, varom professor Hellström erhöll underrättelse. Då i allmänhet lagringstiden av laboratoriets sera är knapp och isynnerhet denna sista tid måst ytterligare inknappas på grund av den starka åtgången på difteriserum, torde anmärkta biverkningar bero av för kort lagring av sera. Samma orsak torde ligga till grund för den allmänna sänkningen av laboratoriets sera i styrka, som framgått ur efterkontrollerna.

Vid upprepade tillfällen under november och december ha svenska seruminstitutets lokaler och stall inspekterats. God ordning har befunnits råda; vederbörliga journaler ha varit ordentligt förda. Hästarnas kondition har även här varit mindre god än föregående år på grund av sämre utfodring.

Från institutet ha under dessa månader kontrollerats 6 difterisera, n:r 9—14, 2 tetanussera, n:r 21 och 22, för export till Tyskland samt 2 partier tyfus- och paratyfusvaccin.

II. Allmänna hälso- och sjukvården i riket.

1. Tjänsteläkare för hälso- och sjukvård (utom sjukhusen).

Referent: Medicinalrådet F. Block.

Genom Nådigt brev den 24 maj 1918 har från och med år 1919 å förste stadsläkaren i Norrköping överflyttats de åligganden, som för staden Norrköping tillhöra förste provinsialläkaren i Östergötlands län. Genom Kungl. beslut den 28 juni 1918 har dagarvodet för vikarier å förste provinsialläkartjänst höjts till 15 kr.

Genom brev den 28 juni 1918 har Kungl. Maj:t fastställt ändring i avlöningsstaten för förste provinsialläkare och provinsialläkare m. m. och i samband härmed anbefallt Medicinalstyrelsen att, efter förnyad utredning i den mån sådan finnes påkallad, i den ordning, som kan finnas lämplig, och i regel länsvis underställa Kungl. Maj:t förslag till ny indelning i provinsialläkardistrikt uti vissa län jämte plats för läkarens stationering, med iakttagande därvid, att inom de särskilda länen skola finnas det bestämda antalet distrikt. I anledning härav hava på Medicinalstyrelsens förslag den 31 december 1918 fastställts ändrad indelning i provinsialläkardistriktet inom Norrbottens, Västerbottens, Värmlands och Västmanlands län.

Under år 1918 har Kungl. Maj:t beviljat tjänstårsberäkning lika med civila läkare i statens tjänst samt statsbidrag för extra provinsialläkarna i Tidaholms, Järnskögs, Töcksmarks, Östervåla, Enångers, Klintehamns, Bjurholms, Dorotea, Lövängers, Nysätra och Malå distrikt. Vidare har tjänstårsberäkning beviljats en extra provinsialläkare i Öregrunds distrikt.

Tjänstårsberäkning har genom särskilda Kungl. beslut medgivits för en andre stadsläkare i var och en av städerna Västervik, Luleå och Trollhättan.

Under året har under namn av »spanska sjukan» uppträtt en synnerligen svårartad *influenzaepidemi* med stor utbredning i alla delar av landet. För att i görligaste mån begränsa dess ytterligare utbredning har Medicinalstyrelsen till allmänhetens upplysning utfärdat åtskilliga råd och anvisningar.

För underlättande av arbetet för de medicine kandidater, vilka under influensaepidemien förordnades vid den civila sjukvården och saknade möjlighet att på annat sätt erhålla tillgång på erforderliga instrument, har Kungl.

Maj:t den 4 okt. 1918 bemyndigat Medicinalstyrelsen att för ett belopp av högst 3 077:50 kr. inköpa tio uppsättningar instrument för tjänsteläkare för att utlånas till dylika medicine kandidater.

Kungl. Maj:t har den 8 okt. 1918 förordnat dels särskild föredragande inom Medicinalstyrelsen av ärenden rörande influensaepidemien dels ock bemyndigat Medicinalstyrelsen att tillkalla sakkunnig person att biträda Medicinalstyrelsen vid handläggning av dylika ärenden; vidare har Kungl. Maj:t den 1 och den 29 nov. 1918 bemyndigat Medicinalstyrelsen att tillkalla sakkunnig person att under berörda epidemi biträda Styrelsen vid anskaffande och tillhandahållande åt läkare av automobiler och motorcyklar.

Genom Nådiga brev den 16 sept., den 4 okt., den 25 okt. och den 22 nov. 1918 har Kungl. Maj:t medgivit att ett till högst 25 kr. och beträffande 5 läkare i vissa trakter av Norrland till högst 40 kr. ökat dagarvode må utgå till sådana extra läkare, som av Styrelsen förordnades att biträda vid den civila sjukvården med av Styrelsen bestämd station och med skyldighet att efter vederbörande länsstyrelses förordnande förflytta sig till olika trakter inom länet för hållande av mottagningar.

Med anledning härav har Medicinalstyrelsen utfärdat cirka 200 läkarförordnanden, av dessa icke mindre än ett sjuttioal samtidigt. Vidare har Styrelsen genom Röda korsets sjuksköterskebyrå förmedlat anställandet av sjuksköterskor i de kommuner, där sjukdomen varit mest spridd.

2. Allmänna hälsovården.

A. Om hälsovårdsanordningar inom städer, köpingar och municipalsamhällen.

Styrelsens statistiker, R. W. Moosberg.

Allmänna hälsotillståndet kan på det hela taget anses hava varit gott. Visserligen hava vissa epidemiska sjukdomar särskilt difteri och nervfeber visat stegrad frekvens, men andra däremot väsentligen minskad. En i hygieniskt avseende god inverkan anses från flera håll spritrestriktionerna hava haft.

Vattnets beskaffenhet har såsom vanligt varit växlande. Så anföres att vattnet varit av dålig beskaffenhet i vissa trakter såsom Gränna, Huskvarna, Trollhättan m. fl. orter, men i allmänhet av god eller utmärkt beskaffenhet.

Vattentillgången har i allmänhet varit tillräcklig; i några orter, särskilt Trollhättan otillräcklig.

Vattenledningsverk. Under året har i Bräcke (Västern. l) byggts ny vattenledning till en längd av 3 960 m. och en kostnad av 177 000 kr.

Sammanlagda längden av vattenledningsverkens utvidgningar i rikets städer, köpingar etc. uppgick till 43.5 km. och kostnaderna härför uppgingo till 2.4 milj. kr., vartill kommer gemensamma kostnader om 0.25 milj. kr. för vatten- och avloppsledningar, vilka ej kunnat särdelas.

Avloppsledningar för spill- och grundvatten. Sammanlagda längden för under året anlagda avloppsledningar i rikets städer, köpingar etc. uppgick till

119·4 km. och kostnader härför till 2·8 milj. kr. (se dock ovan under vattenledningsverk).

Renhållningsverk. Mot renhållningen å privata gårdar hava flerstädes anmärkningar framställt från första provinsialläkarna. Emot renhållningen i övrigt hava såsom vanligt här och var gjorts anmärkningar beträffande såväl städer som landsbygd.

Matvarustadga fastställdes under året för Nya Huvudsta (Stockh. l.).

Kvacksalveri förekommer fortfarande i ett flertal län.

Bostadsförhållanden. Ganska allmänt framhålles önskvärdheten av en mera fast organiserad bostadsinspektion eller en betydligt utvidgad. En tjänsteläkare anför, att en effektiv inspektion på förevarande område är det nödvändigaste vårt land nu behöver för att höja folkhälsan.

Givetvis har kristiden genom överhandtagande bostadsbrist, trångboddhet och inneboendesystem i högsta grad ökat bostadseländet, som närmast kan kännetecknas som bostadsnöd.

I en rapport heter det, att en betydligt stor del av befolkningen bor synnerligen dåligt i sanitärt avseende. I många fall äro bostäderna så usla, att ett utdömande självklart skulle vara på sin plats, men av lätt förklarade skäl har ett sådant tillvägagående under de rådande förhållandena endast i sällsynta undantagsfall kunnat av hälsovårdsmyndigheterna tillgripas. Ofta är emellertid fallet, att en bostad i sig själv är tämligen god, men på grund av ägarens, resp. de inneboendes liknöjdhet eller okunnighet sjunker densamma genom bristande underhåll, bristande renlighetssinne och annan närstående anledning år för år ned till ett plan, som gör den i hög grad hälsovadlig.

Arbetsbefolkningens bostäder lämna också mångenstädes mycket övrigt att önska. Här och var påträffas boningslägenheter vilka äro alldeles otjänliga till människobostad.

En tjänsteläkare påvisar, hurusom bostadsohyran tack vare det rådande bostadseländet florerar i vidsträckt omfattning.

Vidare anmärkes mot befolkningens hårdnackade plägsed att, ehuru flera rum finnes att tillgå, sammanpacka sig i hög grad i ett sovrum, som i regeln också är dagligstuga och kök, ofta nog också verkstad och tvättrum. Denna hoppackning, särskilt under den kallare årstiden, synes inom flera landsdelar ha blivit allt vanligare, vilket delvis torde få tillskrivas de rådande höga bränslepriserna.

Skolhygien lämnar på flera håll anledning till anmärkningar särskilt mot vissa detaljer, såsom fönstrens storlek och placering, bänkyper, ventilationsanordningar m. m.

Anmärkningar mot den personliga hygien. Mot den personliga hygien riktas tjänsteläkarerna i allmänhet grava anmärkningar. Mångenstädes är motviljan mot vatten nästan omöjlig att övervinna. Beträffande klädedräkten förmåles från skilda håll om befolkningens vana att begagna alltför många och tjocka underkläder.

På tal härom framhåller en tjänsteläkare, att hälsovården i hemmen berör folkets liv i söcken och helg och snart sagt alla dess förhållanden. Det gäller att utrota en hel mängd otjänliga gamla vanor. Vidare gäller det att åstadkomma förbättringar, först och främst av bostäderna, av levnads-sättet, av mathållningen, beklädnaden och den kroppsliga ansen och renlighet. Glädjande nog, kan man här och var skönja åtskilliga framsteg, särskilt i industriområdena och städerna.

Alkoholmissbruket. I rapporterna beröras även nykterheten hos befolkningen, som i stort sett på grund av den begränsade tillgången på spritdrycker synes vara i avgjort tilltagande såväl på landsbyggen som i städerna. Emellertid påvisas i många rapporter, att missbruket av varjehandas tekniska preparat för berusningsändamål, tack vare de stränga restriktionerna fått en bedrövlig utveckling och att lönnbränningen på ett oroväckande sätt tilltagit i hemmen, vartill huvudsakligast användes socker och fruktmarmelad.

Kristiden och det uppväxande släktet. I åtskilliga rapporter besvaras frågan, huruvida det nu uppväxande släktet till följd av den under kristiden nog så knappa livsmedelstillgången kan ha så hämmats i sin utveckling, att bestående skada kan beräknas bli en följd därav. En del läkare konstatera att så lyckligtvis ingalunda varit fallet. Visserligen har väl undernäring i ej allt för sällsynta fall kunnat påvisas, men denna torde ej ha varit av mera allvarlig eller långvarig natur, än att den lidna skadan kunnat repareras tack vare tillfredsställande diet efter kristiden. Över huvud taget kan sägas, att vårt folk väl bestått provet i de hårda tiderna och att folkhälsan, om än här och var hårt påfrestad, likväl ej i högre grad lidit något men.

Nativiteten har sjunkit ned till en hittills okänd siffra. Slutligen påvisas, att nativiteten sjunkit ned till en hittills okänd siffra. Orsaken härtill får man, enligt en läkares rapport, till en del söka i fruktan för att på grund av brödbristen under den gångna kristiden sätta barn i världen.

B. Skyddskoppningen.

I **Tab. C** meddelas en redogörelse för ympningens omfång ävensom vaccinationsprocenten inom de olika länen; **Tab. D** innehåller en redogörelse av antalet från Medicinalstyrelsens vaccinkontor levererade portioner animal vaccin (humaniserad vaccin torde numera knappast kunna ifrågakomma).

C. Karantänsväsendet m. m.

Karantänsanstalten å Käsö har under året varit bestämd till karantänsoch observationsplats för såväl pest som kolera.

Karantänsanstalten å Fejan har under året varit öppen från och med den 15 juli till och med den 23 december. Under denna tid hava 59 fartyg med en sammanlagd besättningsstyrka av 1 101 man och 1 062 passagerare besik-

Tab. C. Skyddskoppymplingen i riket år 1918.

Stad, län	Antal levande födda år 1917	A. Vaccination. Antal personer, som fullgjort yppningsplikt	B. Revaccination. Antal utförda yppningar på förut med framgång yppade personer	Ympade (gr. A) på 100 år lev. födda	Stad, län	Antal levande födda år 1917	A. Vaccination. Antal personer, som fullgjort yppningsplikt	B. Revaccinerade. Antal utförda yppningar på förut med framgång yppade personer	Ympade (gr. A) på 100 år lev. födda
Stockholms stad . . .	6 684	1 499	911	22.4	Göteborgs stad . . .	4 333	2 718	995	62.7
» län . . .	4 534	2 767	139	61.0	Älvsborgs län . . .	5 702	4 107	15	72.0
Uppsala » . . .	2 781	1 772	19	63.7	Skaraborgs » . . .	4 661	3 261	2	70.0
Södermanlands » . . .	3 743	2 908	48	77.7	Värmlands » . . .	5 030	3 499	16	69.6
Östergötlands » . . .	6 053	4 195	14	69.3	Örebro » . . .	4 118	2 627	143	63.8
Jönköpings » . . .	4 609	3 192	29	69.3	Västmanlands » . . .	3 466	2 131	8	61.5
Kronobergs » . . .	3 164	2 519	3	79.6	Kopparbergs » . . .	5 211	2 471	7	47.7
Kalmar » . . .	4 513	3 546	297	78.6	Gävleborgs » . . .	6 007	1 978	31	32.9
Gottlands » . . .	1 066	890	18	83.5	Västernorrlands » . . .	6 080	3 239	297	53.2
Blekinge » . . .	3 100	2 600	237	83.9	Jämtlands » . . .	3 021	911	1	30.1
Kristianstads » . . .	5 104	3 770	1	73.9	Västerbottens » . . .	4 749	2 118	228	44.6
Malmöhus » ¹ . . .	7 514	5 534	93	73.6	Norrbottnens » . . .	5 102	1 527	35	29.9
Malmö stad	2 449	1 057	106	43.2					
Hallands län	3 039	2 484	33	81.7	Summa	120 461	72 655	4 048	60.3
Göteb. o. Boh. län ² . . .	4 628	3 335	322	72.1					

¹ Utom Malmö stad. — ² Utom Göteborgs stad.

Tab. D. Redogörelse från Medicinalstyrelsens vaccinkontor år 1918.

	Antal portioner ¹ animal vaccin												
	Jan.	Febr.	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	Summa
Levererade från Statsmedicinska anstalten	726	2 173	901	8 217	15 711	4 000	1 400	4 250	2 721	700	1 500	1 200	43 499
Utlämnade kostnadsfritt till vaccinatorer	313	625	359	4 958	12 355	4 449	1 851	3 303	2 140	595	1 728	647	33 323
Försälda	235	230	515	500	1 000	850	200	165	650	100	35	100	4 580
Summa	548	855	874	5 458	13 355	5 299	2 051	3 468	2 790	695	1 763	747	37 903

Anm. Utlämnung av humaniserad vaccin har under året icke förekommit.

¹ En »portion» animal vaccin här = 1 kapillärrör; 1 flaska animal vaccin här = 10 kapillärrör. Ett kapillärrör räcker till vaccinerung av 2—3 personer; en flaska till omkring 40 personer.

tigats, varvid å ångf. Runeberg anträffades 1 fall av kolera den 15 juli och å ångf. Gute 2 fall av kolera, varav 1 fall den 2 och 1 den 5 aug. med 1 dödsfall.

Dessutom hava på vederbörande kommunala myndigheters begäran och bekostnad observationsplatser för pest och kolera under hela året varit inrättade i Hälsingborg, Malmö och Gävle.

D. Tuberkulosdispensärer.

I **Tab. E.** lämnas en särskild översikt av de under år 1918 nytillkomna dispensärerna, vilken utgör en fortsättning av de i närmast föregående årens berättelser lämnade redogörelserna. Antalet sjuka, som under 1918 vid dessa anstalter erhållit råd och hjälp, torde kunna sättas till c:a 17 000 och värdet av de understöd, som i form av klädespersedlar, matvaror, kontanta bidrag till rekreation m. m. av staten, landsting, kommuner, tuberkulosföreningar eller enskilda personer lämnats de sjuka, torde uppgå till c:a 750 000 kr., varav ensamt från Stockholms stad över 135 000 kr.

I **Tab. F.** lämnas en redogörelse för statsunderstödda dispensärers *inkomster* och i **Tab. G.** för deras *utgifter*.

E. Svenska Nationalföreningen mot tuberkulos.

Upplysningsarbetet har fortgått såsom förut genom föreläsningar inom skilda delar av landet. Sålunda hava 33 föredrag på Nationalföreningens initiativ och till en stor del på dess bekostnad hållits av 5 olika föreläsare. Åhörarnas antal har uppgått till 7 221. Sammanlagt hava under åren 1904—1918 hållits 1 503 föredrag med 221 831 åhörare.

Föreningens *kvartalsskrift* har under året utkommit i en upplaga på 19 000 ex., som portofritt utdelats till föreningens medlemmar, sanatorier, tidningar m. fl.

Även under 1918 har till samtliga vid inskrivningsförrättning sig inställande värnpliktiga utdelats en för ändamålet tillkommen broschyr.

Av Nationalföreningens *Meddelanden* hava nu följande nummer utkommit:

- Meddelande N:r
1. Löpsedel (utdelas vid föreläsningar).
 - » 2. Råd till bröstsjuk, som väntar på inträde å sanatorium, av *N. E. Wadstein, C. E. Waller* och *J. Tillman*.
 - » 3. Råd till lungsjuka och deras omgivning beträffande förhållandet inom hemmet.
 - » 4. Lungotskskräcken.
 - » 5. Dispensärverksamheten i Baden, av d:r *Gustaf Neander*.
 - » 6. Förekomsten av tuberkulos bland järn- och metallarbetare i Eskilstuna, av d:r *Nils Holmin*.
 - » 7. Tuberkulosanstalter i Sverige.
 - » 8. Vägledning vid tillsyn över bostäders sundhet, av d:r *N. Lundberg*.
 - » 9. Förhandlingar vid Nationalföreningens dispensärmöte 1912.
 - » 10. Upprop till Sveriges manliga ungdom.
 - » 11. Tuberkulosens utbredning bland befolkningen inom södra Gottlands sandstensdistrikt, av *Hilding Berglund*.
 - » 12. Sanatorievård i hemmet av *John Tillman* (förut ströskrift n:r 2).
 - » 13. Svenska Nationalföreningens mot tuberkulos barnavårdsmöte i Stockholm den 26 maj 1914.
 - » 14. Om lungot och dispensärer av dr. *Gustaf Neander* (på svenska och finska).

För att genomgå en kurs i *sanatorievård* hava 8 sjuksköterskor erhållit stipendier.

Dessutom hava för utbildning av *dispensärsköterskor* givits tvenne kurser med tolv deltagare vardera i varje kurs.

Tab. E. Under år 1918 nyttillkomna dispensärer.

Anstaltens namn	Anstaltens öppnades	Lokal		Antal läkare	Mottagningar, antal i veckan	Antal invånare inom verksamhetsområdet vid slutet av 1918	Driften bekostas av		Besök hemmen av		Remiss av läkare fordras	Sjukbehandling meddelas
		Ej bestämd	Särskild				förening, privat	kommun	läkaren	sköterskor, diakonissor		
Värnamo dispensär, Jönk. län	1/2	1	—	1	1	.	1	1	1	1	—	1
Broby dispensär, Krist. län	16/1	1	—	1	1	113 574	1	1	1	1	—	1
Klippans dispensär d:o	1/1	1	—	1	1	70 247	1	1	1	1	—	1
Brösarps dispensär, d:o	Jan.	1	—	1	1	55 177	1	1	1	1	—	1
Länsdispensären i Hälsingborg	1/1	1	—	1	1	.	1	1	1	1	—	1
Dispensären i Ystad	5/1	1	—	1	1	.	1	1	1	1	—	1
Filipstads dispensär	1/1	1	—	1	1	21 099	1	1	1	1	—	1
Sunne dispensär, Värml. län	1/1	1	—	1	a	21 117	1	1	1	1	—	1
Uddeholms dispensär, d:o	1/1	1	—	1	a	16 700	1	1	1	1	—	1
Kopparbergs dispensär, Örebro län	1/1	1	—	1	b ¹	17 000	1	1	1	1	—	1
Lima—Transtrands dispensär, Kopp. län	1/1	1	—	1	c	4 491	1	1	1	1	—	1
Hedemora dispensär,	Jan.	1	—	1	c	3 114	1	1	1	1	1	1
Söderhamns dispensär,	1/1	1	—	1	1	26 063	1	1	1	1	—	1
Hudiksvalls dispensär,	1,5	1	—	1	1	22 368	1	1	1	1	—	1
Storviks dispensär, Gävleb. län	1/6	1	—	1	b	20 817	1	1	1	1	—	1
Sundsvalvs stads dispensär,	Jan.	1	—	1	a	16 730	1	1	1	1	—	1
Sundsvalls ländsdispensär	,	1	—	1	c	24 899	1	1	1	1	—	1
Härnösands stads dispensär	,	1	—	1	c	9 999	1	1	1	1	—	1
Härnösands ländsdispensär	,	1	—	1	c	10 642	1	1	1	1	—	1
Örnsköldsviks dispensär	1/2	1	—	1	c	31 570	1	1	1	1	—	1
Sollefteå dispensär	Jan.	1	—	1	c	20 364	1	1	1	1	—	1
Vivstavarvs dispensär, Västern. län	,	1	—	1	1	22 867	1	1	1	1	—	1
Ytterlännäs dispensär, d:o	,	1	—	1	c	14 944	1	1	1	1	—	1
Skogs dispensär, d:o	April	1	—	1	c	15 033	1	1	1	1	—	1
Gudmundrå dispensär, d:o	Jan.	1	—	1	c	15 955	1	1	1	1	—	1
Alnö—Tynderö dispensär, d:o	1/5	1	—	1	a	7 449	1	—	1	1	—	1
Torps dispensär, d:o	1/6	1	—	1	c	25 757	1	1	1	1	—	1
Hotings dispensär d:o	1/6	1	—	1	1	11 877	1	1	1	1	—	1
Anundsjö dispensär, d:o	6/6	1	—	1	c	8 198	1	—	1	1	—	1
Indals—Lidens dispensär d:o	1/11	1	—	1	c	6 974	1	—	1	1	—	1
Svegs dispensär, Jämtl. län	1/1	1	—	1	c	.	1	—	1	1	—	1
Strömsunds dispensär, d:o	1,5	1	—	1	c	13 760	1	—	—	1	—	1
Berg—Rätens dispensär d:o	4,5	—	1	1	—	.	1	—	—	1	—	1
Bureå—Lövångers dispensär, d:o ¹	1/6	—	1	1	2	9 322	1	1	1	1	—	1
Bygdeå—Nysätra dispensär, Västerb. län	1/1	—	1	1	b	11 323	1	1	1	1	—	1
Byske dispensär, d:o	1/1	—	1	1	b	10 188	1	1	1	1	—	1

Anm. Tabellen upptager endast under år 1918 öppnade dispensärer. Den utgör ett komplement till motsvarande tabeller i Styrelsens berättelser för åren 1913—1917.

¹ Från 1° 1914 Bureå dispensär, ändrad den 1/1 1918 — ² Dessutom å 4 olika platser inom distriktet mottagning 1 gång i månaden.

a = mottagning 2 gånger i mån.; b = ej regelbunden mottagning; c = mottagning 1 gång i månaden.

Tab. F. Dispensärernas inkomster år 1918.

Dispensärer	Antal	Staten	Landsting	Kommuner	National-föreningen	Läns-förening	Gåvor, rån-tor, etc.	Summa
Stockholms län	4	3 960 00	—	5 585 00	780 00	30 855 00	1 408 65	42 536 65
Uppsala	1	941 55	—	14 750 00	933 52	—	14 240 50	30 865 57
Södermanlands	3	—	9 000 00	—	4 825 00	—	32 64	18 837 64
Östergötlands	1	1 244 76	—	57 50	1 037 00	500 00	4 788 62	7 627 78
Jönköpings	1	—	—	—	500 00	—	—	3 214 50
Kronobergs	1	900 00	1 800 00	500 00	1 012 05	—	59 40	4 271 45
Gottlands	1	1 728 66	375 00	825 00	1 795 50	—	2 400 58	7 124 74
Blekinge	4	2 848 84	—	3 325 00	1 710 10	6 160 11	3 475 67	17 519 57
Kristianstads	3	—	4 634 00	—	5 633 00	—	4 865 57	15 132 57
Malmöhus	4	677 95	16 931 18	9 218 17	1 510 00	—	601 52	28 938 82
Hallands	5	5 702 81	17 570 39	4 124 00	3 559 67	5 065 33	1 442 64	37 464 84
Göteborg. o. Bohus	10	—	—	—	—	—	—	—
Älvsborgs	3	1 092 62	—	14 483 30	—	—	1 485 68	17 061 60
Värmlands	13	13 160 78	35 106 47	39 384 17	16 566 05	3 749 39	12 093 74	120 060 60
Örebro	3	—	11 429 70	6 706 75	4 000 30	—	2 805 71	22 942 46
Västmanlands	7	4 227 31	2 350 00	4 626 54	3 815 00	1 350 00	19 345 53	35 714 38
Kopparbergs	17	16 640 09	19 907 64	43 230 06	14 088 90	—	31 984 70	125 851 39
Gävleborgs	2	—	7 000 00	4 150 96	4 000 00	4 500 00	10 805 15	30 456 11
Västernorrlands	10	—	20 146 89	6 884 27	21 933 33	—	25 00	48 989 49
Jämtlands	3	1 633 22	6 276 18	950 00	5 200 00	—	—	14 065 40
Västerbottens	3	—	22 800 00	6 345 20	4 800 00	—	3 775 56	37 720 76
Norrbottnens	19	13 496 16	10 000 00	7 310 00	10 205 40	—	12 500 00	53 511 56
Summa 118		68 260 75	185 327 45	172 455 92	107 854 82	52 179 33	128 134 76	716 928 03

Anm. Tabellen avser endast sådana dispensärer som under året erhållit statsbidrag.

Tab. G. Dispensärernas utgifter år 1918.

Dispensärer	Antal	Avlö-ningar	Hyror och lokaler ¹	Expe-dition ²	Resor	Barna-vård ³	Understöd	Övriga utgifter	Summa
Stockholms län	4	11 455 00	5 313 80	1 167 31	1 674 46	16 597 92	6 090 59	481 72	42 780 80
Uppsala	1	1 799 00	—	111 27	108 65	1 025 41	14 972 24	6 429 83	24 446 40
Södermanlands	3	7 630 33	2 802 74	759 85	1 695 77	—	—	179 45	13 068 14
Östergötlands	1	2 675 00	751 60	158 67	209 75	485 50	4 232 80	391 65	8 904 97
Jönköpings	1	—	—	—	—	—	—	—	3 666 65
Kronobergs	1	2 365 00	230 00	78 20	890 00	—	500 00	649 87	4 713 07
Gottlands	1	2 260 50	1 598 47	490 64	138 82	—	3 480 43	300 00	8 268 86
Blekinge	4	8 355 00	400 00	1 877 12	49 38	2 304 07	4 839 25	—	17 824 82
Kristianstads	3	6 699 98	1 095 68	1 566 30	2 770 61	—	—	3 000 00	15 132 57
Malmöhus	4	14 961 20	170 40	2 176 55	3 073 11	500 00	6 829 85	—	27 711 11
Hallands	5	11 990 00	5 037 22	1 448 95	1 138 42	3 381 36	10 995 37	1 615 83	35 607 15
Göteborg. o. Bohus	10	3 765 00	903 05	552 53	1 138 40	—	2 196 71	31 50	8 588 19
Älvsborgs	3	5 483 30	1 236 09	853 40	—	—	9 488 81	—	17 061 60
Värmlands	13	32 421 22	17 694 35	13 534 38	8 977 23	20 227 90	25 165 26	2 040 26	120 060 60
Örebro	3	10 328 33	1 644 87	1 191 64	1 358 83	—	2 943 82	5 417 06	22 884 55
Västmanlands	7	6 010 65	1 178 13	964 12	343 35	10 244 32	10 876 04	854 04	30 470 65
Kopparbergs	17	28 693 94	8 324 22	8 000 57	4 832 74	35 735 16	20 775 18	6 709 56	113 071 37
Gävleborgs	2	4 186 00	3 710 72	1 635 57	1 149 55	4 014 26	4 733 46	3 558 79	22 988 34
Västernorrlands	10	26 476 42	5 439 91	2 907 95	5 310 22	222 30	4 676 02	2 233 37	47 316 19
Jämtlands	3	8 500 00	—	985 13	1 885 19	—	778 15	1 916 93	14 065 40
Västerbottens	3	13 153 00	—	4 512 58	3 625 96	8 555 32	4 106 32	219 18	34 172 36
Norrbottnens	19	27 980 83	1 910 12	6 487 27	6 775 96	8 224 01	19 503 92	2 717 53	73 599 64
Summa⁴ 118		237 190 70	59 441 37	51 460 00	47 146 40	111 517 53	157 184 21	38 796 57	706 403 43

Anm. Tabellen avser endast sådana dispensärer som under året erhållit statsbidrag.

¹ Underhåll samt bränsle, lyse, inventarier m. m. — ² Härj även nödiga sjukvårdsartiklar (filtar, kläder, spottkoppar, termometrar etc.). — ³ Organiserad barnavård. — ⁴ Uppgifter om delsummor saknas för Jönköpings län.

Å *Vattholma* sanatorium hava under året 52 lungsjuka intagits.

Under året ha 35 nya *dispensärer* tillkommit, nämligen Värnamo, Broby, Klippan, Brösarp, Hälsingborg, Ystad, Filipstad, Sunne, Uddeholm, Kopparberg, Lima—Transtrand, Hedemora, Söderhamn, Hudiksvall, Storvik, Sundsvall (stads- och landsdispensär), Härnösand, Örnsköldsvik, Sollefteå, Vivstavarv, Ytterlännäs, Skog, Gudmundrå, Alnö—Tynnderö, Torp, Hoting, Anundsjö, Indals—Liden, Sveg, Strömsund, Berg—Rätan, Bygdeå, Nysätra, Byske, varjämte Bureå dispensär omändrats till Bureå—Lövångers dispensär.

Å *lantkolonien Blinkarp* ha under året vårdats 63 patienter.

I *bostadshuset* för lungsjuktiga arbetare med friska barn hava bott sexton familjer med inalles 44 barn.

Omhändertagandet av friska barn från obemedlade lungsjuktiga familjer har även under år 1918 fortgått efter samma grunder som förut.

Å *barnhemmet vid Mohed* hava under året 98 barn varit intagna, å *barnhemmet vid Brevik* 26, å *barnhemmet vid Svartskär* 51, å *Kungsörs barnhem* 29, å *barnhemmet Födelsedagen* 37, å *Lyekornas barnhem* 6 och å *Gräbbestads barnhem* 17.

Föreningens *inkomster* hava under året uppgått till 329 878·54 kr., därav medlemsavgifter 15 649·53 kr., gåvor 19 670:— kr., för välgörenhetsmärken 83 127·87 kr., för lyxblanketter 147 280·60 kr. o. s. v.

Utgifterna belöpte sig till 286 733·95 kr.

3. Sjukvården utom sjukhusen.

A. Dödligheten i rikets städer.

Styrelsens statistiker, R. W. Moosberg.

Hälsovårdsnämndernas uppgifter om dödsorsaker i rikets städer återfinnas specificerade enligt 1911 års dödsorsaksnomenklatur, med fördelning efter de avlidnas ålder och kön samt efter dödsmanad i **Tab. 4—7**. Emellertid må påpekas, att dessa siffror av vissa orsaker ställa sig rätt avsevärt lägre än de som publiceras av K. Statistiska centralbyrån.

Nämnda uppgifter äro emellertid uppställda efter växlande principer. För att om möjligt åstadkomma större likformighet härutinnan torde vara önskligt, att vederbörande läkare följa de principer, som i fråga om dödsorsaksstatistiken tillämpas vid utarbetandet av Stockholms stads hälsovårdsberättelse; dessa principer äro angivna i Styrelsens berättelse år 1912.

Här nedan lämnas för städer med mer än 10 000 *inv.* en översikt av dödligheten (på 1 000 av medelfolkmängden). För samtliga städer i riket uppgå de registrerade dödsfallen till 16·0 på 1 000 invånare mot 11·8 föregående år.

Den starka stegringen i dödlighet är att tillskriva den svårartade influensaepidemin som under senare halvåret rasade över hela landet och enbart i rikets städer krävde ej mindre än 6 813 dödsfall. Då motsvarande antal för år 1917 ej var mer än 67, är orsaken till nyssnämnda stegring därmed förklarad. På 1 000 *inv.* räknat har epidemin krävt ej minde än 4·1 dödsfall, vartill kommer en något ökad dödlighet i akut lunginflammation eller 633 fall mot 576 föreg. år.

År	År	År	År	År	År	År	År				
1918	1917	1918	1917	1918	1917	1918	1917				
Stockholm . . .	16.1	11.9	Västervik . . .	15.1	13.7	Halmstad . . .	17.2	11.4	Falun . . .	17.0	13.1
Södertälje . . .	18.9	13.4	Karlskrona . . .	15.5	12.4	Göteborg . . .	16.2	11.5	Gävle . . .	13.4	11.6
Uppsala . . .	15.6	11.6	Kristianstad . . .	16.4	11.2	Uddevalla . . .	23.6	13.4	Söderhamn . . .	19.2	11.5
Nyköping . . .	14.5	9.7	Malmö . . .	15.3	10.3	Trollhättan . . .	18.9	10.1	Härnösand . . .	15.1	12.2
Eskilstuna . . .	13.5	10.1	Lund . . .	15.8	10.7	Borås . . .	15.2	12.8	Sundsvall . . .	16.7	11.8
Linköping . . .	15.2	12.7	Landskrona . . .	16.0	11.6	Karlstad . . .	15.8	10.9	Östersund . . .	19.8	8.9
Norrköping . . .	17.1	13.7	Hälsingborg . . .	16.4	10.1	Kristinehamn . . .	23.1	15.3	Luleå . . .	16.2	15.8
Jönköping . . .	17.0	11.5	Ystad . . .	14.3	8.3	Örebro . . .	11.6	9.9	Rikets städer	16.0	11.8
Kalmar . . .	10.8	12.0	Trälleborg . . .	13.9	9.7	Västerås . . .	14.9	10.3			

Bland städer med en folkmängd av minst 10 000 inv., vilka anförts här ovan, hade flera år 1917 en lägre dödlighet än 10 % och ingen över 15%. År 1918 var lägsta siffran 10.8 % som förekom för Kalmar, därefter 11.6 för Örebro, medan flertalet städer höll sig kring 15 och 16 %. Störst var dödligheten i Uddevalla och Kristinehamn med resp. 23.6 och 23.1.

En jämförelse av dödlighetssiffrorna (räknade på medelfolkmängden) i svenska städer med över 20 000 inv. samt i några huvudsakligen större utländska utvisar — med reservation för uppgifternas ofullständighet och olika beräkningsgrunder — att ett lägre dödstal år 1918 än för Stockholm, som var 16.1, förekom i flera svenska städer, varibland särskilt Örebro, Gävle, Eskilstuna, Västerås, Borås, Linköping med resp. 11.6, 13.4, 13.5, 14.9, 15.2 15.2. I Malmö, var dödligheten 15.3, i Karlskrona 15.5 och i Uppsala 15.6. Närmast under Stockholm med 16.1 kom Lund med 15.8, och över Stockholm kommer Göteborg, Hälsingborg och Jönköping med resp. 16.2, 16.4, 17.0. Norrköping hade högsta dödlighetssiffran eller 17.1. Beträffande utländska städer äro uppgifterna för år 1918 liksom år 1917 i allmänhet mycket ofullständiga och lämpa sig även av andra skäl ej för en direkt jämförelse med Stockholm; dock må nämnas att dödligheten i Amsterdam, Kristiania och Köpenhamn uppgick till resp. 15.8, 14.3, 13.9. För vissa krigförande länders städer må med reservation anföras dödstalen i London 18.5 och Paris 17.5.

B. Viktigare sjukdomars förekomst.

Referent: Medicinalrådet F. Bismark.

Sjukdomsrapporter och sjukförslag hava från och med år 1915 angivits efter den nya sjukdomsnomenklaturen, utfärdad den 19 okt. 1914.

Enligt den översikt över sjukdomsfall i infektions- m. fl. sjukdomar, som meddelas i Tab. 8, hava av vederbörande läkare (se anm. till nämnda tabell) anmälts 616 568 fall av ifrågakvarande sjukdomar, varav enbart av influensa 477 592 fall. En sammanställning för åren 1909—1917 utvisar följande:

År 1909	99 952	År 1914	132 914
» 1910	133 462	» 1915	147 126
» 1911	130 549	» 1916	142 392
» 1912	123 374	» 1917	134 780
» 1913	126 713	» 1918	616 568

Epidemiska sjukdomar, beträffande vilka anmälningsplikt gäller för samtliga läkare i riket, hava uppträtt — utom i asiatisk kolera 16 fall — med följande antal anmälda sjukdomsfall:

	Scharlakansfeber.	Difteri.	Smittkoppor.	Abdominaltyfus o. paratyfus.	Rödsot.	Akut barnför-lamning.	Epidemisk hjärnfeber.	Summa.
År 1909 . . .	7 617	9 602	6	1 130	94	172	52	18 673
» 1910 . . .	9 614	10 460	—	1 866	136	186	38	22 300
» 1911 . . .	12 000	12 027	8	1 916	113	3 646	40	29 750
» 1912 . . .	9 043	10 294	3	1 214	57	4 112	68	24 791
» 1913 . . .	10 228	11 927	38	1 513	72	1 220	127	25 125
» 1914 . . .	10 204	12 030	2	1 940	60	325	70	24 631
» 1915 . . .	13 086	11 471	—	1 301	68	214	910	27 050
» 1916 . . .	10 482	12 385	15	1 495	179	207	557	25 320
» 1917 . . .	9 490	14 674	226	1 836	576	99	224	27 125
» 1918 . . .	7 769	27 645	1	2 941	89	122	118	38 685

Märkligare epidemier år 1918.

Kolera.

Antalet kolerafall har under år 1918 uppgått till 16 med 5 dödsfall.

Den 12 juli 1918 inkom till Stockholms hamn ångaren »Ångermanland» efter resa från Petrograd. Dagen efter ankomsten konstaterades, att fartygets kokerska och diskerska insjuknat i kolera. Därefter inträffade ombord ytterligare 2 sjukdomsfall. Av den därefter internerade besättningen befunnos 8 hava kolerabaciller i uttömningarna; endast några få av dem företedde sjukdomssymtom.

Å karantänsanstalten Fejan inlades 3 fall av kolera, bland dem inträffade 1 dödsfall.

Smittkoppor.

Endast 1 fall av smittkoppor förekom under år 1918, i det att en besättningsman å ett från Raumo i Finland till Stockholm inkommet fartyg insjuknade efter några dagars vistelse därstädes; smittan hade sannolikt ådragits i Finland.

Nervfeber och paratyfus.

Beträffande förekomsten av nervfeber och paratyfus märkes under år 1918 en högst avsevärd stegring, i det att antalet anmälda fall utgjorde 2 941 mot 1 836 år 1917 och 1 495 år 1916.

I fråga om fallens fördelning på de olika länen må följande siffror anföras:

Östergötlands län	118	Göteborgs och Bohus län	335
Malmö stad	41	Älvsborgs län	400
Malmöhus län	113	Jämtlands län	242
Hallands län	64	Norrbottnens län	408
Göteborgs stad	588		

Den största epidemien förekommer i Göteborgs stad, varom förste stads-läkaren därstädes skriver: »Nervfebern hade de 3 föregående åren visat ovanligt låga siffror med 64, 52 och 42 sjukdomsfall. Under 1918 fick sjukdomen emellertid en betydlig utbredning. Ej mindre än 588 fall anmäldes med 66 dödsfall. Strax efter mitten av augusti månad insjuknade ett stort antal personer, den 18 ej mindre än 30. Epidemien hade börjat den 15 och dess första anlopp upphörde den 23. Källan till sjukdomen kunde härledas till 6 olika mjölkförsäljningslokaler, till vilka samma mjölkfirma levererade mjölk. Firman lämnade emellertid mjölk även till andra försäljningsställen, varifrån ingen smitta kunnat påvisas. Det var sålunda tydligt, att endast en del av denna firmas mjölk blivit infekterad; huru detta tillgätt kunde ej klarläggas. Svårigheterna att utreda epidemins källa voro ovanligt stora. På grund av den stora mjölkbristen kunde köpställena endast med största svårighet utrönas; var och en letade efter mjölk i olika affärer inom staden och att då få någorlunda bestämda uppgifter, varest den mjölk anskaffats, som cirka 14 dagar före sjukdomens utbrott hämtats, var ingen lätt uppgift. På grund av den vid tiden för tyfoidfiberns utbrott redan härjande influensaepidemien skedde mycket ofta sammanblandningar mellan dessa båda sjukdomar. Personer, som trodde sig gå med influensa, visade sig så småningom vara tyfoidsjuka och hade då hunnit infektera åtskilliga av sina samboende eller andra, med vilka de hade beröring på matställen eller i arbete. Så infekterades av en sådan sjuk ett stort antal av kunderna på ett matserveringsställe, på ett annat håll åtskilliga kamrater på en verkstad o. s. v.

Sjukdomen, som varade ända till årets slut med 196 fall i augusti, 144 i september, 59 i oktober, 36 i november och 37 i december visade sålunda också hela tiden ett stort antal kontaktfall.

Dödsfallen uppgingo till 66, den vanliga dödsprocenten var över 11.»

Av övriga epidemier må särskilt framhållas den i Ljungskile med 116 fall i Trollhättans stad och distrikt med 178 fall i Östersund å hospitalet på Frösön med 88 fall, i Strömsund 132 fall samt i Haparanda med 116 fall. I övrigt hänvisas till tjänsteläkarnas rapporter.

Difteri.

Denna sjukdom visar under år 1918 en högst betydande hela landet omfattande spridning. Sjukdomsfallens antal under åren 1916—18 uppgick till resp. 12 385, 14 674 och 27 645.

Rödsot (Dysenteri och paradysenteri).

Antalet under år 1918 anmälda fall av rödsot uppgår till 89, alltså utvisande en minskning i frekvensen av denna sjukdom mot den under åren 1916 och 1917 iakttagna stegringen, då antalet fall voro 179 och 576 resp. Sjukdomen synes i allmänhet ha förlöpt lindrigt. Så när som på några spridda fall i södra och mellersta Sverige ha de flesta inträffat i Västernorrlands, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län. Fördelningen är 2 fall i städer och 87 fall å landsbygd.

Epidemisk hjärnfeber.

Den avsevärda minskning i frekvens, som kunde iakttagas år 1917 (910 anmälda fall år 1915, 557 år 1916 och 224 år 1917) fortgick även under år 1918 med 118 anmälda fall, varav 35 fall i städer och 83 fall eller 70 % å landsbygden samt med tämligen jämn fördelning å de olika länen.

Influenta epidemica.

Under senare hälften av år 1918 uppträdde influenza epidemica (den s. k. spanska sjukan) i Sverige. Sjukdomen inkom i riket på flera vägar ungefär samtidigt. Sålunda iakttogos de första fallen i Malmöhus län under midsommardagarna; smittan tros ha överförts från Kristiania. I början på juli hitfördes smitta samtidigt från Tyskland, Österrike, England och Danmark.

Ur de rapporter (andra än till Tab. 8) som insänts till Medicinalstyrelsen angående influensan 1918, framgår följande uppgifter: Totalsumman av inrapporterade sjukdomsfall utgör 516 013 motsvarande c:a 9 % av rikets befolkning. Denna siffra är med säkerhet för låg. Vid approximativa beräkningar av antalet sjukdomsfall anges för vissa trakter siffror ända upp till 75 % av befolkningen. Antalet dödsfall i epidemien utgör 18 349. Såväl antalet sjukdomsfall som antalet dödsfall i stad och på landsbygd är något lägre för kvinnor än för män. De flesta såväl sjukdoms- som dödsfallen inträffa i åldern 21—30 år. Av de anmälda sjukdomsfallen komma 85 % på åldern under 40 år; av dödsfallen 83 % på åldern under 40 år.

Det största antalet sjukdomsfall, dödsfall och komplicerande lunginflammationer uppträda under oktober månad. Epidemiens kulmen nås för städerna under en och samma månad, *oktober*, varefter antalet fall rätt hastigt sjunker, under det att motsvarande höjdpunkt för landsbygden sträcker sig över två kalendermånader, *oktober och november*.

Högsta antalet dödsfall inträffade under oktober månad, då icke mindre än 60 % av samtliga dödsfall förorsakades av denna sjukdom.

C. Smittsamma könssjukdomar.

I **Tab. H.** lämnas en översikt av anmälda fall av syfilis med fördelning å de län, där de *iakttagits* — ej såsom i **Tab. 26** å de län, där de *smittats*. Sjukdomsfallen äro i båda tabellerna fördelade i ärvd och förvärvad syfilis samt fallen av denna senare grupp i primär, sekundär och tertiär syfilis.

D. Spetälska.

En översikt över antalet spetälska i riket meddelas i **Tab. I.**

E. Sjukdomsförhållandena i fängelserna.

Se **K.** Fångvårdsstyrelsens berättelse: *Sveriges officiella statistik, Fångvård.*

F. Ämbetsresor.

En översikt av ämbetsresor (huvudsakligen för epidemiska sjukdomar) lämnas i **Tab. 3.**

Tab. H. Översikt av anmälda fall av syfilis med hänsyn till det län, där de *iakttagits*, år 1918.

L ä n m. m.	Ärvt syfilis. Syphilis congenita			Förvärdad syfilis Syphilis acquisita											
				•Primaria			Secundaria			Tertiaria			Summa. Total		
	M.	Kv.	S:a	M.	Kv.	S:a	M.	Kv.	S:a	M.	Kv.	S:a	M.	Kv.	S:a
Stockholms stad	23	6	29	913	194	1 107	137	268	405	142	33	175	1 192	495	1 687
Stockholms län	—	—	—	5	—	5	—	1	1	—	—	—	5	1	6
Uppsala »	—	—	—	24	4	28	7	7	14	1	1	2	32	12	44
Södermanlands »	—	—	—	17	4	21	2	8	10	2	—	2	21	12	33
Östergötlands »	—	1	1	78	15	93	14	28	42	4	9	13	96	52	148
Jönköpings »	—	—	—	25	3	28	6	8	14	—	1	1	31	12	43
Kronobergs »	—	—	—	1	1	2	2	6	8	—	1	1	3	8	11
Kalmar »	—	—	—	10	1	11	2	1	3	—	—	—	12	2	14
Götlands »	—	—	—	3	1	4	2	2	4	—	—	—	5	3	8
Blekinge »	1	2	3	42	14	56	10	8	18	1	—	1	53	22	75
Kristianstads »	—	—	—	8	4	12	5	6	11	1	2	3	14	12	26
Malmö »	4	5	9	271	37	308	66	83	149	8	6	14	345	126	471
Malmöhus län ¹	3	—	3	105	22	127	21	16	37	5	—	5	131	38	169
Hallands län	—	—	—	49	—	49	2	3	5	—	—	—	51	3	54
Göteborg	6	11	17	489	60	549	98	121	219	6	12	18	593	193	786
Göteborgs och Bohus län ²	—	—	—	4	—	4	3	2	5	1	—	1	8	2	10
Älvsborgs län	—	—	—	19	5	24	7	5	12	1	1	2	27	11	38
Skaraborgs »	—	—	—	17	11	28	4	2	6	—	2	2	21	15	36
Värmlands »	—	1	1	35	12	47	9	12	21	1	—	1	45	24	69
Örebro »	—	—	—	66	14	80	15	23	38	—	1	1	81	38	119
Västmanlands »	—	—	—	13	1	14	1	4	5	1	—	1	15	5	20
Kopparbergs »	—	—	—	18	7	25	9	15	24	1	—	1	28	22	50
Gävleborgs »	1	2	3	50	12	62	8	23	31	2	3	5	60	38	98
Västernorrlands »	1	—	1	124	17	141	22	21	43	—	1	1	146	39	185
Jämtlands »	—	—	—	12	—	12	2	6	8	—	—	—	14	6	20
Västerbottens »	—	—	—	1	—	1	1	2	3	—	—	—	2	2	4
Norrbottens »	—	—	—	23	2	25	3	4	7	—	—	—	26	6	32
Summa	39	28	67	2 422	441	2 863	458	685	1 143	177	73	250	3 057	1 190	4 256

Anm. I denna tabell upptagna fall äro fördelade å län där de *iakttagits* och ej såsom i Tab. 26 å län där de *smittats*.

¹ Utom Malmö. — ² Utom Göteborg.

Tab. I. Översikt av antalet spetälska i riket år 1918.

H e m o r t .	Tillkomna (nyupp- fäckta) fall	Avförda såsom friska	Avlidna		Vid årets slut befintliga	
			i hem- orten.	å Järvsö sjukhus.	i hem- orten.	å Järvsö sjukhus.
<i>Stockholms län.</i>						
Gräsö socken	—	—	—	—	1	—
Värmdö >	—	—	—	—	1	—
<i>Uppsala län.</i>						
Tegelmora socken	—	—	—	—	1	—
<i>Göteborgs och Bohus län.</i>						
Kville socken	—	—	—	—	—	1
<i>Älvsborgs län.</i>						
Fotskäls socken	—	—	—	—	—	1
<i>Kopparbergs län.</i>						
Mora socken	—	—	3	—	4	2
Våmbus >	—	—	—	—	1	—
Orsa >	—	—	—	—	1	1
Ore >	—	—	—	—	1	—
Malungs >	—	—	—	—	—	1
Leksands >	—	—	—	—	1	—
Rättviks >	—	—	—	—	—	1
Vika >	—	—	—	—	1	—
Falu stad	—	—	—	—	—	1
<i>Gävleborgs län.</i>						
Ljusdals socken	—	—	—	1	—	2
Ljusne >	—	—	—	—	1	—
Färila >	—	—	—	—	1	3
Järvsö >	—	—	1	—	1	2
Ramsjö >	—	—	—	—	1	1
Arbrå >	—	—	—	—	1	—
Bergsjö >	—	—	—	—	—	1
Söderala >	—	—	—	—	—	1
Enångers >	—	—	—	—	1	3
Delsbo >	—	—	—	—	—	2
Bollnäs >	—	—	—	—	—	1
Trönö >	—	—	—	—	1	—
Forssa >	—	—	—	—	—	1
Bjuråker >	—	—	—	—	2	—
Jättendals >	—	—	—	—	1	—
Hudiksvalls stad	—	—	—	—	1	—
<i>Västernorrlands län.</i>						
Sundsvalls stad	—	—	—	—	—	2
Långele socken	—	—	1	—	—	—
<i>Jämtlands län.</i>						
Fors socken	—	—	—	—	—	1
Summa	—	—	5	1	23	28

G. Hälsobrunnar, badinrättningar och andra dylika kuranstalter.

Referent: Medicinalrådet E. Sederholm.

Bergs kuranstalt. På grund av svårigheter i samband med inkorporeringen av Bergs kommun med Norrköping beslöt styrelsen att från den 1 sept. 1918 nedlägga verksamheten vid denna anstalt.

Mössebergs vattenkuranstalt. För c:a 10 000 kr. har under året inköpts ett markområde och anlagts en del vägar.

H. Barnmorskeväsendet.

Referent: Medicinalrådet F. Block.

Under år 1918 hava vid de två undervisningsanstalterna för barnmorskor 105 elever blivit utexaminerade i den allmänna förlossningskonsten och förklarats berättigade att utöva barnmorskeyrket. Av dessa hava 46 utgått från läroanstalten i Stockholm och 59 från anstalten i Göteborg. Vidare hava 103 barnmorskor, därav 47 i Stockholm och 56 i Göteborg, erhållit undervisning i den instrumentala förlossningskonsten och, efter att däruti hava ådagalagt godkända insikter och färdighet, förklarats berättigade att utöva även denna del av barnmorskeyrket.

Antalet inträdessökande vid barnmorskeundervisningsanstalterna var under året 343, av vilka 158 till vårterminen och 185 till höstterminen.

Jämlikt gällande föreskrifter hava bland eleverna antagits i Stockholm 12 och i Göteborg 9 till frielever, utvalda enligt vederbörande läkares förslag bland dem, som utmärkt sig för god fattningsförmåga och ordentlighet samt tillika visat sig vara i behov av understöd.

Sedan på extra stat för år 1918 av riksdagen anvisats ett anslag av 1 400 kr. till fortbildningskurser för barnmorskor, hava under året vid barnmorskeundervisningsanstalten i Stockholm hållits två sådana kurser med tillhoppa 27 deltagare samt vid motsvarande anstalt i Göteborg två kurser med tillhoppa 17 deltagare.

Angående barnmorskornas antal och fördelning på olika landsdelar hänvisas till **Tab. 1: b**.

I **Tab. K** lämnas en översikt av från barnmorskor inkomna summariska utdrag ur deras dagböcker.

J. Tandläkare.

Under år 1918 hava 46 nya tandläkare utexaminerats och 2 med döden avgått, vadan antalet tandläkare i riket alltså ökats med 44.

K. Sjukgymnaster.

Antalet under år 1918 legitimerade sjukgymnaster utgör 100, varav 93 kvinnliga.

En kortare redogörelse för de sjukgymnastiska institutens verksamhet lämnas i **Tab. L**.

Tab. K. Sammandrag av barnmorskornas dagböcker för år 1918.

4—200403. Kungl. Medicinalstyrelsens ber. för år 1918.

L ä n	Barnmorskor Antal	Barnaföderskor					Barnsängskvinnan var tre veckor efter förlossningen			Operationer vid förlossningen										Barnaföderskor, förlossata och vårdade (Regl. § 24.)						
		Antal	Gifita	Ogifita	Ånkor	Förföderskor	Om-föderskor	frisk	sängliggande sjuk	död	Uttagning av efterbörden av		Vändning, verkställd av		Tång, anlagd av		Trubbig hake anlagd av		Skarpa instru- ment, an- vända av		i barnmorskans hem	i förlossningshem				
											barn- morska	läkare	barn- morska	läkare	barn- morska	läkare	barn- morska	läkare	barn- morska	läkare			barn- morska	läkare		
Stockholm . . .	113	2 060	1 817	231	12	638	1 422	2 037	11	12	1	62	—	2	—	2	125	—	—	—	—	1	2	39	203	
Stockholms län . .	126	3 526	3 125	385	16	896	2 630	3 466	27	33	8	32	—	7	6	43	—	—	—	—	—	1	2	19	208	
Uppsala . . .	67	2 090	1 852	220	18	522	1 568	2 063	15	12	9	5	4	3	10	9	—	—	—	—	—	—	2	8	—	
Södermanlands . .	103	3 749	3 280	445	24	1 079	2 670	3 703	24	22	7	16	2	9	14	53	—	—	—	—	—	—	3	3	—	
Östergötlands . .	133	5 078	4 516	535	27	1 288	3 790	5 011	36	31	17	17	5	11	8	69	—	—	—	—	—	1	—	3	18	
Jönköpings . . .	103	4 090	3 796	279	15	1 080	3 010	4 030	34	26	13	32	4	6	16	51	—	—	—	—	—	—	1	1	6	
Kronobergs . . .	82	2 853	2 667	179	7	694	2 159	2 820	20	13	19	19	4	3	11	25	—	—	—	—	—	—	1	3	8	
Kalmar . . .	105	4 060	3 728	315	17	1 063	2 997	4 005	33	22	29	10	3	3	15	51	—	—	—	—	—	—	1	1	6	
Gottlands . . .	44	1 144	1 015	116	13	314	830	1 125	6	13	2	14	3	—	4	16	—	—	—	—	—	2	—	1	—	
Blekinge . . .	58	2 452	2 217	223	12	549	1 903	2 430	6	16	8	10	3	3	13	23	—	—	—	—	—	—	—	1	3	
Kristianstads . .	176	4 788	4 263	498	27	1 087	3 701	4 729	19	40	14	21	1	14	5	61	—	—	—	—	—	2	—	1	2	
Malmö . . .	41	1 076	915	149	12	258	818	1 069	1	6	2	7	—	3	—	40	—	—	—	—	—	—	—	1	52	
Malmöhus län . .	267	6 276	5 551	698	27	1 453	4 823	6 197	42	37	10	33	3	3	16	2	104	—	—	—	—	2	2	8	397	
Hallands . . .	93	2 844	2 628	210	6	730	2 114	2 803	17	24	16	28	2	9	2	34	—	—	—	—	—	2	—	1	7	
Göteborg . . .	86	2 372	2 201	152	19	506	1 866	2 339	12	21	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	
Göteb. o. Bohus län	111	3 628	3 326	286	16	905	2 723	3 562	29	37	13	18	1	16	18	33	—	—	—	—	—	—	1	4	31	
Älvsborgs . . .	172	5 351	4 924	405	22	1 390	3 961	5 277	31	43	14	23	2	12	15	56	—	—	—	—	—	5	—	6	71	
Skaraborgs . . .	140	4 540	4 141	386	13	1 259	3 281	4 469	32	39	19	27	—	5	12	80	—	—	—	—	—	—	2	2	32	
Värmlands . . .	141	4 745	4 139	583	23	1 487	3 258	4 668	34	43	11	27	4	6	26	93	—	—	—	—	—	—	4	4	30	
Örebro . . .	115	4 064	3 479	568	17	1 232	2 832	4 011	26	27	13	23	3	11	12	116	—	—	—	—	—	—	1	1	12	
Västmanlands . .	84	3 447	2 967	464	16	945	2 502	3 400	18	29	12	22	3	7	1	36	—	—	—	—	—	—	2	2	1	
Kopparbergs . . .	122	5 149	4 505	611	33	1 500	3 649	5 049	61	39	9	17	3	7	13	72	—	—	—	—	—	2	—	4	9	
Gävleborgs . . .	108	4 834	3 914	886	34	1 329	3 506	4 749	25	60	14	23	2	9	13	45	—	—	—	—	—	—	—	1	2	
Västernorrlands .	141	5 567	4 735	792	40	1 510	4 057	5 460	50	57	21	30	2	13	19	72	—	—	—	—	—	—	2	—	7	
Jämtlands . . .	86	2 942	2 360	558	24	811	2 131	2 863	35	44	17	15	3	6	15	23	—	—	—	—	—	—	—	2	7	
Västerbottens . .	129	4 037	3 790	225	22	955	3 082	3 970	32	35	15	17	6	3	23	27	—	—	—	—	—	—	2	—	—	
Norrbottnens . .	96	3 824	3 479	321	24	835	2 989	3 762	32	30	27	22	6	5	8	46	—	—	—	—	—	1	—	4	3	
Sammanlagt	3 042	100 586	89 390	10 720	536	26 315	74 271	99 067	708	811	840	575	69	201	287	1 403	—	—	—	—	—	28	2	57	387	1 338

Tab. K. (Forts.) Sammandrag av barnmorskornas dagböcker för år 1918.

L ä n	F ö d d a b a r n												Missfall	
	Antal	Gossar	Flickor	Levande födda				Dödfödda				Trillingfödd		Trillingförd
				Fullgångna		Ofullgångna		Fullgångna		Ofullgångna				
				Gossar	Flickor	Gossar	Flickor	Gossar	Flickor	Gossar	Flickor			
Stockholms stad	1 876	991	885	930	832	35	29	9	12	17	12	20	—	204
Stockholms län	3 392	1 717	1 675	1 584	1 578	90	59	22	18	21	20	38	—	177
Uppsala	2 060	1 052	1 008	982	940	43	43	20	18	7	7	39	—	72
Södermanlands »	3 661	1 916	1 745	1 803	1 652	61	62	26	16	26	15	49	1	189
Östergötlands »	4 967	2 615	2 352	2 489	2 239	80	62	24	24	22	27	70	—	181
Jönköpings »	3 969	2 065	1 904	1 959	1 801	66	55	20	25	20	23	58	—	179
Kronobergs »	2 778	1 475	1 303	1 413	1 256	32	24	22	11	8	12	46	2	125
Kalmar »	4 014	2 104	1 910	1 997	1 808	58	54	20	18	29	30	54	—	100
Gotlands »	1 111	575	536	540	500	19	24	10	8	6	4	17	—	49
Blekinge »	2 431	1 243	1 188	1 187	1 133	24	29	22	17	10	9	31	—	67
Kristianstads »	4 690	2 385	2 305	2 285	2 202	40	44	33	25	27	34	64	1	164
Malmö	1 069	565	504	550	485	11	7	1	6	3	6	22	—	29
Malmöhus län	6 153	3 174	2 979	3 026	2 862	75	73	41	22	32	22	99	—	222
Hallands »	2 789	1 421	1 368	1 365	1 305	28	28	14	14	21	21	40	1	97
Göteborg	2 303	1 196	1 107	1 160	1 075	11	9	14	12	11	11	19	—	88
Göteh. o. Bohus län	3 529	1 823	1 701	1 755	1 632	30	31	26	21	17	17	36	1	187
Älvsborgs »	5 209	2 729	2 480	2 602	2 380	52	57	40	21	35	22	67	—	226
Skaraborgs »	4 429	2 327	2 102	2 218	2 010	40	49	31	14	38	29	63	—	174
Värmlands »	4 630	2 444	2 186	2 320	2 099	57	41	46	22	21	24	66	1	183
Örebro »	3 961	2 031	1 930	1 919	1 830	60	66	25	16	27	18	45	1	150
Västmanlands »	3 367	1 750	1 617	1 636	1 541	61	52	24	8	29	16	38	—	120
Kopparbergs »	5 057	2 687	2 370	2 529	2 246	95	76	32	24	31	24	71	—	163
Gävleborgs »	4 711	2 417	2 294	2 286	2 161	70	82	33	22	28	29	61	—	183
Västernorrlands »	5 463	2 862	2 601	2 721	2 463	78	75	25	25	38	38	65	—	180
Jämtlands »	2 852	1 464	1 388	1 380	1 317	46	49	23	6	15	16	35	—	125
Västerbottens »	3 962	2 063	1 899	1 966	1 823	54	45	22	20	21	11	46	1	123
Norrbottnens »	3 728	1 992	1 736	1 852	1 626	73	59	26	25	41	26	44	2	144
	98 161	51 088	47 073	48 454	44 706	1 889	1 284	651	470	594	523	1 303	11	3 801

Anm. På grund af ofullständiga uppgifter i några dagböcker rörande de födda barnen i Stockholms stad och län samt Uppsala, Gävleborgs och Västermanlands län är siffrorna (betecknade med medievalstil) endast approximativa. — Några länssammandrag hava företett mindre felaktighet, som justerats.

Tab. L. Vid sjukgymnastiska institut år 1918 behandlade patienter.

Stad	Institutets namn	Antal patienter	Därav fri-patienter
Stockholm	Kungl. Gymnastiska centralinstitutet	981	919
»	Gymnastiskt-ortopediska institutet	382	93
»	Dr G. Zanders Mediko-mekaniska institut (1/10 1917—15/6 1918) .	404	13
»	Med. Lic. J. Arvedssons sjukgymnastiska institut	682	677
»	Gymnastikavd. v. Dr. P. Haglunds gymn.-ortoped.-kirurg. privatklinik ¹	231	—
»	A. Kjellbergs sjukgymnastiska institut	952	952
»	Th. Lindfors sjukgymnastiska institut	242	2
Malmö	Malmö Zanderinstitut (1 juli—31 dec.)	255	—
Lund	Sydsvenska gymnastikinstitutet	316	241
»	Hilda Lysanders sjukgymnastiska institut	35	1
Hälsingborg	Löfvings sjukgymnastiska institut	78	2
»	Svedenbergs gymnastikinstitut
Göteborg	Zanderska gymnastikinstitutet (15/9 1918—14/5 1919)	122	—
»	Binnie Larsons sjukgymnastiska poliklinik
»	Göteborgs gymnastiska institut	371	241
Borås	Gunhild Svenssons sjukgymnastiska institut	103	7
Örebro	Örebro sjukgymnastiska institut (1/1—10/6 samt 1/9—31/12)
Gävle	Gävle mediko-mekaniska sjukgymnastiska institut	62	12

¹ Här avses endast gymnastikavdelningen.

4. Sjukvården vid civila sjukvårdsinrättningar.

A. Läkarbefattningar med tjänstårsberäkning.

Referent: Medicinalrådet E. Sederholm.

Kungl. Maj:t har beviljat rätt till tjänstårsberäkning lika med civila läkare i statens tjänst för

en underläkare vid Romanäs sanatorium,
två överläkare vid Göteborgs stads fattigvårdsanstalt Gibraltar
två » och 4 underläkare vid Maria sjukhus i Stockholm.

B. Sjukvårdsbyggnader.

a. Lasarett.

Referent: Medicinalrådet Sederholm.

α. Inspektioner.

Under år 1918 har inspektion verkställts vid lasarettet i Trälleborg.

β. Nybyggnader och utvidgningar.

Under året avslutade ny- och ombyggnader:

Kristianstads lasarett (om- och tillbyggnad),
 Filipstads » (» » » »),
 Eskilstuna lasarett (ombyggnad).

Ur berättelserna må anföras:

Eskilstuna lasarett.

På hemställen av lasarettsläkaren hade direktionen hos landstinget anhållit om ett anslag av 11 350 kronor, dels för uppdelning av andra våningen i två sjukavdelningar samt för inredande av två i denna våning belägna dagrum till sjuksalar dels för möblering av ett sköterskerum. Anhållan motiverades av den rådande överbeläggningen samt av önskemålet att bereda bättre sjukvårdsförhållanden. Hemställen bifölls och hava de beslutade förändringarna genomförts och nödiga inventarier anskaffats. Genom denna förändring har sängantalet ökat med tolv ordinarie vårdplatser.

(*Hellström.*)

b. Sjukstugor.

Referent: Medicinalrådet Sederholm.

Större omändringar och reparationer hava under året avslutats vid följande sjukstugor:

Uddeholms sjukstuga.

Genom om- och tillbyggnaden har sjukstugan vunnit ofantligt i utrymme, trevnad och användbarhet. Platsantalet beräknas till 20, utom isoleringsrum och enskilt rum.

Tillbyggnaden, som är väggfast förenad med gamla sjukstugan, är liksom sjukstugan ett envånings trähus med vindsvåning, nu under papptak, som, när möjlighet blir att för skäligt pris få lämplig plåt, skall utbytas mot plåttak.

I nedre våningen är inrett ett stort väntrum för poliklinikens behov, men som större delen av dagen skall användas även såsom dagrum för intagna patienter. Därinvid ett behandlingsrum med mörkrum samt en aseptisk operationssal med tillhörande steriliseringsanordning. Därtill badrum och ett mindre förrådsrum. Från väntrummet en bred, bekväm, avdelad trappa upp till hall i vindsvåningen, anstaltens huvudtrappa under det att gamla trappan bibehållits såsom reservtrappa. I vindsvåningen två isoleringsrum för högst tre patienter vardera, även användbara såsom halvenskilda rum, samt sköterskerum och ett betjäningsrum. I tillbyggnaden centraluppvärmning, som lämnar varmt vatten även till bad-, behandlings- och operationsrum.

I gamla byggnaden, som i väsentliga delar reparerats, har taket i sjuksalen på vinden höjts 1 meter och stora fönster upptagits, varigenom den blivit ett fullt användbart och trevligt sjukrum. Skölj- och snyggningsrum samt 3 st. w. c. hava anordnats. Det gamla sköterskerummet disponeras nu av betjäningen, och dess hittillsvarande rum har ändrats till enskilt sjukrum. Behandlingsrummet står efter poliklinikens överflyttande till tillbyggnaden till disposition för framtida behov, användes nu såsom isoleringsrum, men vore mycket lämpligt att inreda till laborationsrum.

Vattenledning med gott vatten och tillfredsställande tryck jämte tillhörande avlopp har inlets i hela anstalten, men den gamla sugledningen från sjön har bibehållits, då den lämnar mjukare vatten.

Om- och tillbyggnader hava bekostats av Uddeholms Aktiebolag och såsom gåva överlämnats till landstinget.

(*Sahlén.*)

Sunne sjukstuga.

På sjukstugan, som förut haft 2 sjuksalar, ett operationsrum, kök, badrum och w. c. på nedre våningen, samt enskilt rum, rum för sköterska och biträde på den övre, har under året tillbyggt en våning, innehållande 2 sjuksalar, ett enskilt rum, rum för sköterska, dagrum, w. c., sköljrum, tvättrum och balkong, samt vindsvåning, innehållande isoleringsrum och 2 rum för biträden, varjämte å nedre våningen den förändringen vidtagits, att ena sjuksalen delats i 2 rum, av vilka det ena apterats till operationsrum med golv av mosaikcement, och det andra till matrum åt betjäningen, under det att det förra operationsrummet inretts till sjuksal. Dessutom har nedre våningen även försetts med sköljrum och tvättrum. Antalet sängar utgör efter påbyggnaden 20 i stället för förut 10.

En ny rymlig vedbod med torkvind har även uppförts på sjukstugans tomt, varjämte källaren försetts med tegeltak. (Ohlin).

Sorsele sjukstuga.

Sjukstugan har under året fullständigt inretts, varjämte kommunen förskottsvis låtit indraga elektrisk ledning för belysning jämte montering och armatur. Sjukstugan inrymmer 16 vårdplatser. Efter inredningens fullbordande öppnades sjukstugan för allmänt bruk den 1 oktober.

Robertsfors sjukstuga.

Sjukstugan har under året tillbyggt med en sjuksal för 4 sängar å nedre botten och å övre botten en sjuksal med 3 sängar samt två sköterskerum, som medelst en särskild trappa stå i direkt förbindelse med korridoren. På vinden har uppsatts en vattencistern av armerad betong, rymmande mellan 2 och 3 tusen liter, i direkt förbindelse med inom samhället befintlig vattenledning med självtryck. Badrummet har delvis ombyggt med, utom badkar, reglerbar duschinrättning och effektiva vattenlås och avloppsledningar. Vattenledningen för operationsrummet omlagd. (Cars.)

C. Epidemisjukhus.

Referent: Medicinalrådet Bissmark.

Under år 1918 hava å ett flertal ställen i landet provisoriska epidemilokaler måst iordningsställas och tagas i bruk på grund av den epidemiskt uppträdande influensan. I en del fall har härvid säng- och annan utredning tillhandahållits från Röda korset.

Uti förste provinsialläkarnas årsberättelser framhålles allmänt, huru den rådande dyrtiden i hög grad verkat hämmande på utvecklingen av epidemisjukvården och haft till följd att ny- och tillbyggnadsprojekt mångenstädes ej kommit till utförande utan uppskjutits till gynnsammare tider.

Följande inom de olika länen inträffande förändringar torde förtjäna omnämnas.

Kalmar län. En i Nybro köping belägen sjukstuga å 20 sängar, har av förutvarande ägaren, Madesjö och Örsjö socknars sparbank, överlämnats till Nybro extra provinsialläkardistrikt att användas som epidemisjukstuga. Sedan de för övertagandet uppställda villkoren av kommunerna godtagits, togs sjukstugan den 27 juli i bruk för sitt nya ändamål.

Malmöhus län. Det i Lund planerade nya epidemisjukhusets tomtråga är fortfarande beroende på Kungl. Maj:ts avgörande.

Älvsborgs län. I Ed, Vänersborg och Borås pågick arbetet med uppförande av nya farsotssjukhus.

Skaraborgs län. Epidemisjukhuset i Tidaholm har under året reparerats och delvis ombyggt samt försett med badrum, centraluppvärmning etc.

Värmlands län. Frågan om uppförande av nytt, tidsenligt epidemisjukhus i Kristinehamn är fortfarande vilande i avvaktan på landstingets beslut rörande epidemisjukvårdens ordnande inom länet.

Kopparbergs län. Om- och tillbyggnaden av Falu epidemisjukhus har under året fullbordats, varigenom det gamla sjukhuset försatts i fullgott skick.

Västernorrlands län. Epidemisjukstugan uti Örnsköldsvik har under året ombyggt och moderniserats.

Jämtlands län. Det genom inkorporeringen av vissa delar av Brunflo socken med Östersunds stad uppkomna behovet av ökat antal vårdplatser har tillgodosetts därigenom, att under året epidemisjukhusets övre våning i fullständig utsträckning iordningstälts varigenom tre nya sjuksalar erhållits. Däremot har epidemisjukstugan i Odenslund efter municipalsamhällets inkorporering med staden, blivit stängd.

Västerbottens län. I Vilhelmina har under året det nya epidemisjukstugebygget fullbordats. Sjukstugan innehåller på nedre botten 2 sjuksalar, rum för sköterska och för biträde, vidare kök, badrum, och klosett. I övre våningen äro 3 rum inredda. De bägge våningarna hava särskild ingång och kunna avstängas från varandra. Till sjukstugans uppförande har statens järnvägar bidragit med 2 500 kr.

d. Tuberkulossjukvårdsanstalter.

Referent: Medicinalrådet E. Sederholm.

I **Tab. M** lämnas en översikt av under år 1918 nytillkomna tuberkulosvårdsanstalter. Anläggningskostnader för byggnader under år 1918 uppgingo till 2 196 855 mot 264 647 kr. år 1917 och 893 593 kr. år 1916. Nyanskaffning av inventarier år 1918 belöpte sig till 313 284 kr. mot 35 662 kr. år 1917 och 110 275 kr. år 1916.

Under året hava *statsbidrag till byggnadskostnaderna* utgått till följande anstalts uppförande:

Skaraborgs läns tuberkulossjukhus vid Stora Ekeberg 186 000 kr.

Tab. M. Under år 1918 nytillkomna sanatorier och tuberkulossjukhus.

	Anstalten öppnades	Landsting	Ägare		Anläggningskostnader, kr.			Antal		Statsbidrag till	
			Kommun	Person	Tomt	Byggnader	Inventarier	platser	läkare	byggnader, kr.	driften, antal platser
Kolmårdssanatoriet Östergötlands län	24/4	1	1	—	20 713	1 133 660	141 623	186	2	186 000	1
Stora Ekebergs sanat. Skarab. län	3/1	1	—	—	28 608	1 063 195	191 661	186	3	186 000	180

Ann. Rörande äldre vårdanstalter för tuberkulospatienter se Styrelsens berättelser för åren 1913—17.

¹ Statsbidrag sökt.

e. Barnsjukhus.

Härom intet att meddela.

f. Kouvalescenthem.

Härom intet att anföra.

g. Vanförestalter.

Härom intet att meddela.

C. Omsättningen å de civila sjukhusen m. m.

Styrelsens statistiker, R. W. Moosberg.

En översikt över omsättningen å de civila sjukhusen år 1918 meddelas i Tab. N. Av tabellen framgår att totala antalet civila sjukvårdsanstalter, från vilka uppgifter ingått, uppgick till 548 med 31 826 vårdplatser. Det dagliga antalet å dessa anstalter vårdade uppgick till 24 784. Av dessa anstalter intaga lasaretten (i egentl. bemärkelse) det viktigaste rummet. De förfoga över ett platsantal av över 11 800 och var dag erhöles i medeltal 10 450 sjuka därstädes vård. Å tuberkulosjukhusen vårdades i medeltal pr dag c:a 4 550, å sjukstugor över 900, å epidemisjukhus inemot 2 200, å försörjningsanstalternas sjukhus c:a 3 350, samt å sjukhem för obotligt sjuka nära 900. Huvudparten av dessa anstalter ägas av stat, landsting eller kommun, med ej mindre än 28 500 sjukplatser; anstalter tillhöriga stiftelser hade ett platsantal av c:a 2,500 under det att anstalter, som tillhörde bruk eller enskilda personer, ej räknade fullt 900 platser.

Rörande omsättningen i övrigt hänvisas till tabellavdelningen; för vissa anstalter lämnas en del mera speciella uppgifter här nedan.

a. Epidemisjukhus.

I Tab. 24 a ingå uppgifterna från epidemisjukhusen tillsammans med uppgifterna från lasarett och sjukstugor. För några av de viktigare sjukdomarna meddelas här nedan uppgifter för epidemisjukhusen ensamt.

	Under året					Under året			
	intagna		avlidna			intagna		avlidna	
	m.	kv.	m.	kv.		m.	kv.	m.	kv.
Scarlatina	2 370	2 697	74	65	Febris abdominalis	824	760	100	85
Diphtheria	9 471	11 213	346	367	Paratyphus	72	102	3	1
Morbilli	12	4	1	—	Dysenteria	15	16	—	3
Rubeola	23	50	—	—	Poliomyelitis anterior acuta	37	26	8	3
Parotitis epidemica	11	19	—	1	Meningitis cerebrospinalis epid.	49	14	14	6
Pertussis	42	60	8	6	Tetanus	—	1	—	1
Variola	1	—	—	—	Influenta	1 472	1 656	350	280
Varicellæ	107	107	—	—	Angina tonsillaris	671	772	—	1

Å epidemisjukhusen hava dessutom vårdats c:a 800 observationsfall.

För att bedömma i vad mån epidemisjukhusen användas för sitt ändamål må följande siffror för femårsperioden 1914—18 meddelas:

	Scarlatina	Difteria	Tyfus. Paratyfus
Sammanlagt antal sjukdomsfall i hela riket	51 031	78 205	9 513
Å epidemisjukhusen vårdade sjukdomsfall	35 089	58 720	5 319
De senare på 100 av de förra	68.8	75.1	55.9

Bland de för nämnda sjukdomar intagna avledo 884 av scharlakansfeber, 1 974 av difteri och 496 av nervfeber med paratyfus eller resp. 2.52, 3.36 och 9.33 % av de intagna. Dödligheten i dessa sjukdomar visar sig på grundval av föreliggande material lägre för kvinnor än för män. För de olika könen var dödsprocenten för scharlakansfeber 2.73 och 2.32, för difteri 3.62 och 3.13 samt för nervfeber med paratyfus 9.08 och 8.78. För denna sistnämnda sjukdom blir sålunda *dödlighetskoefficienten* 3 å 4 gånger så stor som för de båda andra.

b. Polikliniker och ljustitut.

Å polikliniken för köns- och hudsjukdomar vid sjukhuset S:t Görän i Stockholm hava behandlats följande sjukdomar:

	Män.	Kvinnor.		Män.	Kvinnor.
Syphilis hereditaria	3	54	Herpes genitalis	27	—
» acqvisita	1 235	476	Pruritus	—	29
därav recens	288	—	Pityriasis rosea	23	29
Gonorrhœa	1 641	502	» versicolor	11	—
därav			Erythema multiforme et nodosum	18	24
urethritis gonorrhœica acuta	—	—	Urticaria	32	138
» chronica	—	—	Zoster	42	21
epididymitis gon.	308	—	Eczema	695	883
prostatitis gon.	44	—	Psoriasis	68	63
strictura urethræ gon.	—	—	Lupus erythematosus	3	7
lymphadenitis gon.	—	—	Ulcus varicosum cruris	25	43
rheumatismus gon.	—	—	Impetigo	234	134
Urethritis non gonorrhœica	129	—	Acne	167	109
Phimosi vel paraphimosi	145	—	Furunculus		
Ulcus molle	626	108	Prurigo	24	34
Bubo inguinalis	161	—	Trichophytia	61	18
Erysipelas	4	—	Scabies	1 231	1 054
Scarlatina	1	1	Diverse dermatiter	37	—
Variola	—	—	Lichen simplex chr.	16	10
Rubeola	3	2	Lichen ruber		
Varicellæ	12	9	Sycosis parisiaria	51	—
Balanit	142	—	Andra hudsjukdomar	28	88
Ulcera penis	105	—	Tumores	5	25

Av de å polikliniken behandlade hava en del intagits å sjukhuset.

Polikliniken har varit besökt av 11 317 personer, därav å manliga avdelningen 6 636 patienter och å kvinnliga 4 681.

Röntgenavdelningen vid Sabbatsbergs sjukhus.

Röntgendiagnostik.		Röntgenterapi.	
Under året undersökta patienter	2 479	Under året nyttillkomna patienter	155
För frakturer, luxationer	805 fall	För tumörer	13 fall
› arthritter, osteiter, bentumörer	172 ›	› tuberculosis lymphoglandularum	75 ›
› inflammationer i näsans bihålor	440 ›	› leucæmia	5 ›
› främmande kroppar	101 ›	› morbus Basedowi	4 ›
› sjukdomar i kärlsystemet	34 ›	› eczema chr.	12 ›
› › i digestionskanalen m.m.	480 ›	› acne	6 ›
› › i respirationsorganen	470 ›	› ulcus	11 ›
› › i urinorganen	80 ›	› verruca	15 ›
› › i tänderna	27 ›	› övriga sjukdomar	16 ›

Ljusbehandlingen vid S:t Görans finsen-röntgen-radiumavdelning.

Behandlade patienter (nyttillkomna)	678	däruv med röntgenbehandling	2 026
Antal seancer	13 672	› › radiumbehandling	516
däruv med finsenbehandling	10 362	› › kvartslampbehandling	768

De för året nya patienterna hava behandlats för

Lupus vulgaris	141	Lichen ruber planus	3
Serophuloderma	10	Acne vulgaris	29
Lupus erythematosus	33	› roacea	11
Epithelioma	13	Eczema	164
Tuberculides	13	Psoriasis	9
Andra former av tuberculos	22	Clavus	5
Alopecia areata	28	Verrucæ	28
Trichophytia capillitii	11	Keloid	2
› barbe	30	Pruritus ani et vulvæ	32
Perniosis	11	Angioma	39
Sycosis vulg.	19	Sarcoma	2
Nævus pigmentosus	3	Övriga	12
Lichen simpl. chron.	8		
			Summa 678

c. Barnbördshus.

En redogörelse för å barnbördshusen intagna kvinnor lämnas i **Tab. O**, där även meddelas en fördelning å ålder och civilstånd.

I **Tab. P** redovisas de å barnbördshusen födda barnen med fördelning i levande födda och dödfödda. I **Tab. Q** lämnas en översikt över de därstädes avlidna barnen.

Fosterlägen hos å barnbördshusen födda barn.

Nack- bjudning	Hjäse- bjudning	Pann- bjudning	Ansikts- bjudning	Sätets- och fotbjudning	Tvär- och snedläge	Obestämt läge	Summa
10 443	204	4	33	436	40	117	11 277

Anm. Endast foster äldre än 28 veckor medtagna. Siffrorna avse läget vid fostrets framfödande. Under tvärläge avses det ursprungliga fosterläget, men ej medräknat i summa fosterlägen.

Asyl för spetälska	34	1	3	9 858	17	27.0	17	
Konvalescenthem ¹¹	4	179	2 257	9	44 385	0.40	121.6	19.7
Anstalter för vanföra	3	163	1 260	3	57 328	0.24	157.1	45.9
Samtliga civila sjukvårdsrättningar för kroppsjukdomar ¹¹	543	30 978	240 664	14 948	8 773 308	6.21	24 036.5	36.5
Uppagningsanstalter för sinnessjuka ¹²	3	848	499	87	272 759	17.43	747.3	1.5 år
Samtliga anstalter (civila) för sjukvård ¹³	546	31 826	241 163	15 035	9 046 067	6.23	24 783.8	37.5
Sjukvårdsanstalter, tillhörande stat, landsting eller kommun ¹⁴	466	28 513	223 909	14 024	7 988 944	6.26	21 873.9	35.7
Sjukvårdsanstalter, tillhörande stiftelser ¹⁵	37	2 437	11 343	710	792 904	6.26	2 172.3	69.9
Sjukvårdsanstalter vid bruk och industriella verk eller tillhörande enskilda personer ¹⁶	43	876	5 911	301	269 219	5.09	737.6	45.5

Anm. Siffror i kol. 9 och i viss mån även kol. 7 hava beträffande anstalter med ringa omsättning ett mindre värde.

¹ Sjukhuset Eiras två avd. räknade som ett sjukhus. Konv.-avd. (egen bokföring) vid Sabbatsberg ej medtagen, men väl konv.-avd. vid Sahlgrenska sjukhuset. I platsantalet ej medräknade ialles 79 sängplatser i evakuationspaviljonger och isoleringsrum å uppagningsanstalten för hastigt insjuknade vid Sabbatsbergs sjukhus. — ² Se not 1. Sjukhuset vid Långbro och Provisoriska sinnessjukhusen samt Barnsjukhuset S. och M. Sachs minne i Stockholm utslutna — allt i likhet med föreg. år — men däremot ej avd. för barsjukdomar vid lasarett eller lasarettens barnbörds- och tbc.-avdelningar. — ³ Serafimerlånstas avd. för stad och län räknade som ett sjukhus. Här äro utslutna barnbördsavd. vid Uppsala, Jönköpings, Lunds och Malmö sjukhus, avd. för barsjukdomar vid akademiska sjukhuset i Uppsala och Lunds lasarett, vidare Barnsjukhuset Sim. o. Mat. Sachs minne (se Tab. 23), tuberkulosavdelningarna vid Sabbatsbergs och St Görans sjukhus, Akademiska sjukhuset i Uppsala, Norrköpings lasarett, Allmänna sjukhuset i Malmö, Lunds lasarett, Allmänna och Sahlgrenska sjukhuset i Göteborg, Umeå och Skellefteå lasarett (se Tab. 15) samt konvalescentavd. vid Sahlgrenska sjukhuset. — ⁴ Sjukhuset vid Långbro, uppagningsanst. i Ulvsunda, Uppsala, Nyköping, Sandbyhov, Växjö, Västervik, Lund, Göteborg, Vänersborg, Kristinehamn, Säter och Hårnösand, vilka äro medtagna i Styrelsens berättelse om sinnessjukvården. — ⁵ Tre sjukstugor, tillhöriga bolag, fr. o. m. årg. 1917 överförda till enskilda sjukhus (Tab. 23). — ⁶ Ännu några epidemisjukhus tillhöriga enskilda brukablag finnas, för vilka uppgifter ej ingått. — ⁷ Se not 2, 5 och 6. — ⁸ Här äro utslutna de i not 2 omnämnda vårdanstalterna för sinnessjuka samt Barnsjukhuset S. och M. Sachs minne, vidare de i not 3 uppräknade barnbörds- och tbc.-avdelningarna, avd. för barsjukdomar vid Uppsala och Lunds lasarett samt konvalescentavd. vid Sahlgrenska sjukhuset, vilka avd. upptagas nedan under resp. rubriker (se not 10). — ⁹ Uppgifterna äro endast anstalter, från vilka berättelser ingått. — ¹⁰ Lasarettens barnbörds- och tbc.-avdelningar, ävensom avd. för barsjukdomar äro ej räknade såsom särskilda anstalter (kol. 2). — ¹¹ Diakonissanstaltens sjukhus och sjukhem äro räknade som en anstalt. Uppagningsanstalten för hastigt insjuknade och konvalescenthemmen äro räknade som särskilda anstalter, ehuru både uppagningsanstalten och 2 av konvalescenthemmen äro nära förbundna med lasarett, se även not 10. — ¹² Här ingå endast de Provisoriska sinnessjukhusen å Södermalm i Stockholm, vilka räknats såsom en anstalt (se Tab. 10, avd. B); uppagningsanstalterna vid hospitalen ingå ej här, utan i Styrelsens berättelse över sinnessjukvården i riket. — ¹³ Se not 11 och 12. — ¹⁴ Hit räknas även anstalter tillhörande föreningar. Uppgifterna omfatta sålunda lasarett, sjukstugorna och de flesta epidemisjukhus (se ovan), jubileumsfondens lungotsanatorier och övriga i Tab. 15, 11 nämnda, i Tab. 23 avd. A omnämnda Radiumhemmet, Ekmansk sjukhemmet, S. och M. Sachs minne samt de förut bland lasarett medtagna barnsjukhusen vid Akademiska sjukhuset i Uppsala och vid Lunds lasarett, vidare Flensburgska vårdanstalten, Tjárnans barnsanatorium, allmänna barnbördsbussen med undantag av Pro patria, dessutom sjukhusen vid försörjningsrättningarna, uppagningsanst. för hastigt insjuknade, konvalescenthemmen utom Stortorp samt asylen för spetälska. — ¹⁵ Diakonissanstaltens sjukhus, Sofahemmet, Röda korsets sjukhem, Heijkensköldska sjukhuset i Arboga, samtliga barnsjukhus utom S. och M. Sachs minne, Flensburgska vårdanstalten och avd. för barsjukdomar vid Akademiska sjukhuset i Uppsala och Lunds lasarett, vidare ingå barnhus, barnsanatorier utom Tjárnans sanatorium (fr. 1917), konvalescenthemmet Stortorp, anstalter för vanföra, samtliga sjukhem för obotligt sjuka och barnbördsbussen Pro patria. — ¹⁶ Förutom några epidemisjukhus alla under Tab. 15, avd. III, nämnda enskilda vårdanstalter, vidare de i Tab. 23, avd. A upptagna utom Diakonissanstaltens sjukhem, Sofahemmet, Röda korsets sjukhem och Radiumhemmet i Stockholm, Ekmanska sjukhemmet samt Heijkensköldska sjukhuset i Arboga. — ¹⁷ Vid beräkning av taleu i kol. 7 och 9 har den vanliga metoden på grund av det ringa antalet intagna ej kunnat komma till användning.

Tab. O. Å barnbördshusen intagna efter ålder, civilstånd m. m. år 1918.

Barnbördshus	Intagna kvinnor										Av- lidna	Sända till sjukhus
	Under 20 år	20-30 år	30-40 år	Över 40 år	Ofria	Gifta	Äkors	Edeleskor	Förel- deskor	Om- förel- deskor		
<i>A. Intagna för förlösnng.</i>												
Allm. barnbördsh., Stockh. . .	138	1 333	668	96	949	1 278	8	1 001	1 234	2 235	26	68
Södra barnbördsh., d:o . . .	116	1 534	969	115	805	1 924	5	1 193	1 541	2 734	21	47
Pro patria, d:o . . .	5	283	235	25	24	523	1	267	281	548	3	3
Avd. v. Akad. sjukh., Uppsala	39	427	283	31	138	639	3	308	472	780	6	33
G. Westmans barnbördshus, Linköping	20	177	121	24	87	254	1	167	175	342	3	5
Barnbördsh. i Norrköping . .	22	256	129	36	140	300	3	172	271	443	2	2
» » Jönköping	10	181	133	37	78	282	1	148	213	361	5	14
» » Karlskrona	7	150	86	11	34	216	4	88	166	254	—	4
Avd. v. Lunds lasarett	48	410	342	35	192	643	—	363	472	835	13	3
» » Allm. sjukh. i Malmö . .	46	630	397	62	235	894	6	437	698	1 135	8	24
Barnbördsh. i Göteborg . . .	88	1 109	663	126	535	1 432	19	841	1 145	1 986	29	16
» » Gävle	23	287	117	21	110	337	1	158	290	448	4	4
Summa	562	6 777	4 143	619	3 327	8 722	52	5 143	6 958	12 101	120	223
<i>B. Intagna av annan orsak.</i>												
Allm. barnbördsh., Stockh. . .	6	67	35	8	53	62	1	51	65	116	—	3
Södra barnbördsh., d:o . . .	11	117	88	43	75	184	—	—	—	259	6	2
Pro patria, d:o	—	8	3	5	2	14	—	6	10	16	—	—
Avd. v. Akad. sjukh., Uppsala	—	3	2	—	1	4	—	1	4	5	—	1
G. Westmans barnbördshus, Linköping	—	9	7	3	5	14	—	6	13	19	—	—
Barnbördsh. i Norrköping . .	—	3	4	—	—	7	—	3	4	7	—	1
» » Jönköping	—	8	10	3	5	16	—	6	15	21	—	—
» » Karlskrona	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Avd. v. Lunds lasarett	5	19	10	1	8	27	—	20	15	35	3	—
» » Allm. sjukh. i Malmö . .	—	4	2	1	—	7	—	—	7	7	—	—
Barnbördsh. i Göteborg . . .	6	51	47	13	25	92	—	37	80	4 117	3	1
» » Gävle	1	8	1	—	4	6	—	6	4	10	—	—
Summa ¹	29	297	209	77	178	433	1	136	217	612	12	8

Anm. Här meddelade siffror för intagna överensstämma på grund av andra bokföringsprinciper ej alltd med de i Tab. 23 anförda.

Dödsorsakerna för de å de allmänna barnbördshusen avlidna kvinnorna hava varit

Eclampsia	19 fall	Vitium org. cordis	1 fall
Sepsis puerperalis	22 »	Embolia	3 »
Hæmorrhagia post partum	1 »	Cardiocleros	1 »
Placenta prævia	3 »	Pneumonia acuta	4 »
Ablatio plac. præm.	1 »	Bronchopneumonia	3 »
Torsio uteri	1 »	Peritonitis	5 »
Influenta m. följdssjukd.	63 »	Ileus	2 »
Anæmia	1 »	Nephritis	2 »

Summa 132 fall

¹ För de anstalter, som lämnat uppgifter härom. — ² Frånskilda häri medräknade. — ³ Därav 4 ej havande; dessutom 5 ej här medräknade. — ⁴ Dessutom 8 intagna å gynekologiska avd. — ⁵ Se not 3 och 4 samt Södra barnbördshuset.

Tab. P. På barnbördshusen år 1918 födda barn.

Barnbördshus	Levande födda						Dödfödda						Trillingbörder
	Fullgångna			Ofullgångna			Fullgångna			Ofullgångna			
	G.	Fl.	S:a	G.	Fl.	S:a	G.	Fl.	S:a	G.	Fl.	S:a	
Allm. barnbördsh., Stockholm	908	525	1 733	39	54	93	21	13	34	9	8	17	32
Södra barnbördsh., do	1 130	1 131	2 261	65	86	151	19	18	37	11	8	19	34
Pro patria do	275	248	523	3	4	7	3	2	5	2	1	3	4
Avd. v. Akad. sjukh. i Uppsala	398	337	735	10	11	21	9	9	18	2	5	7	10
G. Westmans barnbördshus i													
Linköping	160	193	293	13	11	24	1	5	6	1	—	1	5
Barnbördsh. i Norrköping	207	167	374	26	26	52	2	8	10	6	4	10	9
» » Jönköping	178	143	321	3	1	4	7	5	12	4	1	5	5
» » Karlskrona	136	102	238	7	4	11	3	2	5	1	—	1	3
Avd. v. Lunds lasarett	390	370	760	30	29	59	10	4	14	7	9	16	16
» » Allm. sjukh. i Malmö	533	505	1 038	14	11	25	5	6	11	3	4	7	12
Barnbördsh. i Göteborg	912	822	1 734	37	47	84	26	26	52	6	7	13	28
» » Gävle	194	216	404	10	5	15	9	3	12	1	1	2	3
Summa	5 421	4 993	10 414	257	289	546	115	101	216	53	48	101	161

Tab. Q. Antal å barnbördshusen år 1918 avlidna barn.

Barnbördshus	Efter naturlig förlösning	Efter utdragning på säte eller fot	Efter tångförlösning	Efter annan operation	Summa
Allm. barnbördshuset, Stockholm	46	3	3	—	52
Södra barnbördshuset, do	46	4	4	—	54
Pro patrias barnbördsh., do	7	1	1	1	10
Avd. vid Akadem. sjukhuset i Uppsala	9	1	—	1	11
G. Westmans barnbördshus, Linköping	6	—	—	1	7
Barnbördshuset i Norrköping	7	1	—	—	8
» » Jönköping	3	1	—	—	4
» » Karlskrona	1	—	—	—	1
Avd. vid Lunds lasarett	7	3	—	1	11
» » Allm. sjukhuset i Malmö	18	1	1	—	20
Barnbördshuset i Göteborg	22	—	4	4	30
» » Gävle	7	—	—	—	7
Summa dödsfall	179	15	13	8	215
Därav i första levnadsdygnet	84	11	5	3	103
» andra » 	30	2	2	4	38
» tredje » 	16	1	1	—	18
» fjärde och följande dygn	49	1	5	1	56

¹ Dessutom 1 trillingbörd.

Uttagande av kvarhållen moderkaksbit	58 fall	Utvidgning av moderkakan med instrument	5 fall
Abortoperation	605 >	> > > ballong	6 >
Placentaoperation	13 >	Metreuryx	4 >
Skrapning	25 >	Episiotomi	149 >
Frankallande av förtidig börd	43 >	Perineotomi	178 >
Frankallande av missfall	17 >	Övriga operationer	28 >
Reposition av framfallen navelsträng	4 >		

Dödfödda samt dödsorsaker bland på anstalten avlidna barn.

Dödfödda.		Melaena neonatorum	9 fall
Döda före födelsen	160 fall	Trauma	2 >
> under födelsen av kvävning	132 >	Hæmorrhagia cerebri	5 >
> > > annan orsak	25 >	> medullæ spinalis	— >
Summa dödfödda	317 fall	Ruptura tentorii	7 >
Dödsorsaker.		Medfödd syphilis	7 >
Missfoster och bildningsfel	5 fall	Sclerema	— >
Ofullgångenhet	83 >	Bronchitis acuta	14 >
Asphyxi	33 >	Pneumonia	10 >
Medfödd svaghet	21 >	Vitium congenitum cordis	5 >
Sepsis	3 >	Övriga	11 >
		Summa avlidna barn	215 fall

Levande utskrivna barns sjukdomar under vistelsen å barnbördshusen.

Icterus neonatorum	61 fall	Paresis brachii (Erb.)	5 fall
Asphyxia	29 >	Hæmorrhagia cerebri	3 >
Kephalhæmatoma	15 >	Fractura claviculæ, brachii, femoris	7 >
Melaena neonatorum	15 >	Vitium organicum cordis	2 >
Sclerema	2 >	Bronchitis acuta	4 >
Pemphigus contagiosus	18 >	Pneumonia	2 >
Syphilis	8 >	Rhinitis	12 >
Blenorrhæa gonorrhœica	13 >	Hernia	3 >
Blenorrhæa non gonorrhœica	26 >	Andra sjukdomar	42 >
Paresis nervi facialis	5 >		

Missbildningar hos å barnbördshusen födda barn.

Monstrum	2 fall	Polydactylia	6 fall
Acrania	2 >	Syndactylia	3 >
Cheilognathopalatoschisis	15 >	Hypospadia	2 >
Hydrocephalus	9 >	Contractura genu	1 >
Spina bifida	8 >	Hernia	1 >
Pes varus	13 >	Andra former	11 >

Sjukdomar hos på barnbördshusen vårdade, men där icke förlösta kvinnor.

Graviditas	246 fall	Hæmorrhagia post abortum	33 fall
Abortus imminens	65 >	> in puerperio	4 >
Albuminuria	3 >	Kystoma ovarii	2 >
Nephropathia gravidarum	4 >	Myoma uteri	10 >
Nephritis	1 >	Emesis	— >
Eclampsismus	2 >	Hyperemesis	2 >
Pyelitis	12 >	Andra havaudeskapssjukdomar	22 >
Salpingo-oophoritis	4 >	Tuberculosis pulmonum	2 >
Endometritis hæmorrhagica	15 >	Vitium organicum cordis	4 >
Cystitis	— >	Influenta	14 >
Menometrorrhagia	50 >		

Anm. Uppgifter med avseende på dessa sjukdomar saknas för barnbördsavdelningen vid Jönköpings lasarett.

Icke obstetriska operationer.

Laparotomia	12 fall	Incisio	11 fall
Kolpoperineorrhagia	7 »	Appendectomia	6 »
Ovariotomia	4 »	Salpingo-oophorectomia	4 »
Erasio	17 »	Abrasio	22 »

Anm. Se anm. under näst föregående rubrik.

D. Kostnader för sjukhusvård.

Styrelsens statistiker, R. W. Moosberg.

En översikt över *inkomster och utgifter* vid de civila sjukvårdsinrättningarna under året meddelas i **Tab. R.**

Kostnaden för underhållsdag, efter frånräkning av utgifter för ny-, till- och ombyggnader, för samtliga i Tab. 9 upptagna anstalter uppgår till i medeltal 6·94 kr samt har vid de särskilda *lasarett*en uppgått till följande belopp:

Stockholms stad.		Kalmar län.		Skaraborgs län.	
	Kr.		Kr.		Kr.
Kungl. Serafimerlasarettet	5·92	Kalmar lasarett	5·46	Mariestads lasarett	5·62
Sabbatsbergs sjukhus	5·52	Oskarhamns »	5·27	Lidköpings »	6·52
Sjukhuset S:t Göran	4·75	Västerviks »	4·77	Falköpings »	6·44
Katarina sjukhus	5·72	Borgholms »	5·37		
Maria »	7·07			Värmlands län.	
Provisoriska sjukhuset	6·82	Gottlands län.		Karlstads lasarett	5·70
Barnsjukh. S. o. M. Sachs minne	5·50	Viaby lasarett	4·95	Filipstads »	6·48
Söderby sjukhus	4·71			Örebro län.	
Sjukhuset vid Långbro	4·42	Blekinge län.		Örebro lasarett	5·95
Sjukhuset Eira	4·03	Karlskrona lasarett	5·33		
		Karlshamns »	5·64	Västmanlands län.	
Stockholms län.				Västerås lasarett	6·58
Löwenströmska lasarettet	5·10	Kristianstads län.		Sala »	5·58
Södertälje lasarett	6·72	Kristianstads lasarett	6·76	Köpings »	6·91
Norrhälje »	5·77	Simrishamns »	7·07	Norbergs »	6·43
Östhammars »	8·28	Angelholms »	7·90		
		Malmöhus län.		Kopparbergs län.	
Uppsala län.		Lunds lasarett	10·61	Falu lasarett	7·84
Akademiska sjukh. i Uppsala	6·24	Landskrona »	7·02	Mora »	6·85
		Hälsingborgs »	6·61	Smedjebackens »	6·98
Södermanlands län.		Ystads »	7·72		
Nyköpings lasarett	7·48	Trälleborgs »	6·28	Gävleborgs län.	
Eskestuna »	7·16	Hörby »	6·87	Gävle o. Gästriklands lasarett	5·86
Fleus »	6·09			Söderhamns lasarett	7·90
		Malmö stad.		Hudiksvalls »	7·31
Östergötlands län.		Allmänna sjukhuset	7·78		
Linköpings lasarett	4·01	Hallands län.		Västernorrlands län.	
Norrköpings »	4·80	Halmstads lasarett	5·93	Härnösands lasarett	6·01
Söderköpings »	4·65	Falkenbergs »	6·05	Sundevalls »	5·84
Vadstena »	4·24	Varbergs »	7·36	Örnsköldsviks »	5·28
Finspångs »	5·71			Backe »	5·73
Kisa »	2·07	Göteborgs och Bohus län.		Sollefteå »	5·50
		Kungälv lasarett	6·10		
Jönköpings län.		Uddevalle »	6·32	Jämtlands län.	
Jönköpings lasarett	7·15	Strömstads »	5·55	Östersunds lasarett	5·78
Ulfspårre-Hägerlychtska lasarettet i Eksjö	6·46			Västerbottens län.	
		Göteborgs stad.		Umeå lasarett	5·91
Kronobergs län.		Allmä. o. Sahlgrenska sjukh. (iurika. konvalesc.-avd.)	7·49	Skellefteå »	5·87
Vaxjö lasarett	5·59	Holtermannska sjukhuset	5·73		
Ljungby »	5·97	Älvsborgs län.		Norrbottnens län.	
		Vänersborgs lasarett	5·27	Luleå lasarett	6·42
		Alingsås »	5·85	Piteå »	7·59
		Borås »	5·60	Haparanda »	6·29
				Gällivare »	6·53

Tab. R. Översikt av *inkomster och utgifter* vid civila sjukvårdsanstalter år 1918.

5—200103. Konj. Medicinalstyrelsens ber. år 1918.

1	2				3		4		5		6		7		8		9		10		11	
	U t g i f t e r, k r.										I n k o m s t e r, k r.											
	Summa.	därav för ny-, till- och ombyggnader.	pr underhålls- dag, kostnaden för ny-, till- och ombyggnader		Summa.	d ä r a v																
inräknad.			ej inräknad.	patient-avgifter.		avkastning ¹ av donationer, gåvor m. m.	anslag av landsting och personlig sjukvårdsavgift.	anslag av kommuner o. personlig sjukvårdsavgift.	statsanslag till drift													
Sjukhus enligt Tab. 9	29 479 233	1 174 045	7·23	6·94	29 479 233	4 309 561	144 651	14 664 224	8 470 505	11 585 90												
Lasarett i egentlig bemärkelse ²	26 084 332	1 155 233	7·22	6·90	26 084 332	3 978 614	130 099	14 324 848	5 922 657	11 585 90												
Sjukstugor	1 841 029	43 523	5·50	5·37	1 841 029	341 560	10 3 759	1 220 804	203 660	8 957												
Epidemisjukhus ⁴	4 728 465	84 807	5·93	5·83	4 728 465	306 280	—	859 649	3 479 043	—												
Lasarett (egentl.), sjukstugor o. epidemisjukhus ⁵	32 653 836	1 283 563	6·88	6·61	32 653 826	4 626 454	133 858	16 405 301	9 605 360	1 167 547												
Anstalter för tuberkulossjuka	12 682 722	662 425	7·77	7·37	12 942 155	2 469 719	87 378	5 352 895	3 084 640	892 974												
jubileumsfondens lungotsanatorier	1 222 726	8 899	7·50	7·45	1 222 726	833 333	77 180	—	—	800 000												
landstings, kommuners, menigheters ⁶	10 433 931	635 085	7·61	7·14	10 433 931	1 167 007	10 198	5 352 895	3 084 640	580 986												
enskilda	1 026 065	18 441	10·54	10·35	1 285 498	969 379	—	—	—	11 988												
Enskilda sjukhus och sjukhem ⁴	1 177 435	—	6·39	6·39	1 077 312	550 578	226 925	33 934	297 784	—												
Barnsjukhus ⁷	1 199 313	1 340	5·46	5·45	1 204 773	104 897	273 817	—	736 169	900												
Barnsanatorier	819 979	49 549	4·52	4·25	819 979	170 415	22 121	187 584	161 100	144 887												
Sjukhus vid försörjningsinrättningar ⁴	4 530 402	22 400	3·96	3·94	4 530 402	185 559	—	—	4 325 887	—												
Sjukhem för obotl. sjuka ⁸	1 260 578	24 673	4·07	3·99	1 296 953	338 317	718 252	74 244	130 524	—												
Barnbördshus ⁹	1 011 473	5 079	10·41	10·36	1 061 063	212 268	86 155	600	495 730	223 527												
Asyl för spetälske	36 985	—	3·75	3·75	36 985	—	—	—	—	36 985												

Ann. Vid beräkning av kostnaden för underhållsdag hava endast de sjukhus medtagits, från vilka fullständiga uppgifter ingått.

¹ Använd för sjukhusens ändamål. — ² Frånsett statsbidrag för vård av tbc-sjuka 91 299 kr. samt anslag till nybyggnader vid Luuds lasarett 270 000 kr. — ³ Här äro uteslutna sjukhuset vid Långbro, Stockholms stads provisoriska sinnessjukhus, lasarettens tbc-avdelningar, Barnsjukhuset S. och M. Sachs minne samt konval.-avd. vid Sabbatsbergs sjukhus; däremot ingå de med lasarettens förenade barnsjukhusen och barnbördsavdelningarna. — ⁴ Från en del hava ej några uppgifter om inkomster och utgifter erhållits (jfr Avn. ovan). — ⁵ Se not 3 och 4. — ⁶ Här äro medtagna tuberkulosavdelningarna vid St. Görans och Sabbatsbergs sjukhus, Akademiska sjukhuset i Uppsala, lasarett i Norrköping och Lund, Allmänna sjukhuset i Malmö, Allmänna och Sahlgrenska sjukhuset i Göteborg samt lasarett i Umeå och Skellefteå (jfr not 3). — ⁷ Utom Barnsjukhusen i Uppsala och Lund, som ingå bland lasarett. — ⁸ Diakonissanstaltens sjukhem ingår ej häri. — ⁹ Barnbördsavd. vid sjukhusen i Uppsala, Jönköping, Lund och Malmö ingå bland lasarett. — ¹⁰ Av bolag. — ¹¹ Genom K. Vattenfallsstyrelsen.

SJUKVÅRDEN VID CIVILA SJUKVÅRDSINRÄTTNINGAR.

III. Rättsmedicinen.

A. Rättsmedicin i egentlig bemärkelse.

Referent: medicinalrådet F. Block.

I Tab. 2 meddelas ett sammandrag av alla under året till Medicinalstyrelsen inkomna ämbetsberättelser från läkare i riket rörande av dem på vederbörligt förordnande verkställda medikolegala besiktningar.

En översikt över de mål, som för avgivande av rättsmedicinskt utlåtande till Medicinalstyrelsen inkommit år 1918, meddelas här:

Barnamord	2	Simulation	1
Barnuppfostringsbidrag	7	Våldsam död	3
Fosterfördrivning	3	Misshandel	1
Kvacksalveri	2		
		Summa	19

Rättsmedicinska nämnden har under året sammanträtt 32 gånger och därvid förutom ovan anförda ärenden handlagt 28 protokoll med utlåtanden över rättsmedicinska obduktioner.

B. Rättspsykiatri.

Referent: t. f. byråchefen E. Lauritzen.

Rörande *rättspsykiatriska nämndens* verksamhet må nämnas att under året behandlats 180 mål och avgivits utlåtande över inalles 148 mål.

Från år 1917 balanserade mål	17	
Under år 1918 inkomna mål	163	180
Under år 1918 avgivna utlåtanden	148	
Till år 1919 balanserade mål	32	180

Översikt över avgivna utlåtanden.

Den undersökte tilltalad för	Otillräkneliga	I saknad av förstädets fulla bruk	Tillräkneliga	Intet best. uttalande	Summa
Mord	2	1	2	—	5
Barnamord	1	—	—	—	1
Mordbrand	8	—	—	—	8
Deltagande i eller uppmaning till uppror	—	—	2	—	2
Misshandel, skadegörelse	7	—	—	—	7
Sedlighetsbrott	6	3	3	—	12
Falsk angivelse	—	—	1	—	1
Arekränkning	1	—	—	—	1
Stöld, bedrägeri, förfalskning	49	7	32	—	88
Militär förseelse	5	—	3	—	8
Brott mot lag av ¹⁴ / ₁₀ 14 om förbud för utlänningar att i riket vistas	1	—	—	—	1
Tjänstefel	—	2	—	1	3
Summa	80	13	43	1	137
Civilmål					11
Summa					148

Av de å hospital undersökta hava av de undersökande läkarna 50° % förklarats vara i saknad av förståndets bruk (otillräkneliga), 15° % i saknad av förståndets fulla bruk och 34¹ % tillräkneliga.

Uti Meddelanden från Kungl. Medicinalstyrelsen n:r 33 har Medicinalstyrelsen i tryck utgivit sex under året av läkare och Styrelsen avgivna utlåtanden.

Nämnden har handlagt 36 mål angående utskrivning från hospital av för brott tilltalade otillräkneliga förklarade personer i enlighet med bestämmelserna i § 52 gällande hospitalsstadga.

Nämnden har avgjort 17 utlåtanden i ärenden, som stå i samband med äktenskapslagen.

Nämnden har under året sammanträtt 43 gånger.

IV. Apoteksväsendet.

Referent: Medicinalrådet E. Sederholm.

Tab. S redovisar för den å apoteken tjänstgörande farmaceutiska personalen. Å samtliga apotek i riket funnos vid årets början anställda 148 elever för att genomgå föreskriven lärotid. Dessutom tjänstgjorde å apoteken 184 farmacie studiosi och kandidater och 576 obefordrade apotekare. En mera utförlig redogörelse över apotekspersonal lämnas i Tab. I c, som emellertid är uppställd efter andra principer än den här bifogade.

Tab. S. Å apoteksinrättningar tjänstgörande farmaceutisk personal år 1918.

Elever	Farmacie studiosi och kandidater	Obefordrade apotekare	Summa
148	184	576	908

Apotekens *antal* och *tillstånd* redovisas summariskt i Tab. T.

Tab. T. Timade förändringar i apoteksinrättningarnas antal och tillstånd m. m. år 1918.

Förut befintliga apotek och deras natur		Under året nyanlagda		Vid årets slut befintliga apotek och deras natur					Av dessa kontrollerades genom			Omsättning i besittningsrätten till apotek			Beviljade, vid årets slut ännu ofullbordade										
Sällbart privilegium	Personligt privilegium	Personligt privilegium	Summa	Personligt privilegium	Medikamentsförråd	Sällbart privilegium	Personligt privilegium	Personligt privilegium	Summa	Avvisation	Avsättning	Inspektion	Yllvalade personella privilegier	Yllvalade meddelad med sällbart privilegium	Stadfästelse	Summa	Förut beviljade	Under året beviljade							
12	328	5	43	388	2	4	1	12	4	332	5	4	6	41	380	343	31	51	18	—	18	7	2	6	3

¹ Däri medräknat Drottningholms slottsapotek. — ² Apoteken i Skurup, Lidingö, Bollnäs och Jörn jämte medikamentsförrådet i Knivsta. — ³ Se Tab. 30, kol. 5. — ⁴ Se Tab. 30, kol. 2—4. — ⁵ Se Tab. 30, kol. 6. — ⁶ Se Tab. 30, kol. 7. — ⁷ Apoteken i Ljuane och Ullared. — ⁸ Apoteken i Högåter och Borby samt medikamentsförrådet i Stensele.

Genom nådiga resolutioner hava privilegier å personella apotek tilldelats C. H. Svensson i Tranås, K. E. Åkerlund i Mariestad, A. E. Ericsson i Slite, O. R. Pettersson i Mjölby, C. Svensson i Tjörn, E. P. Bergqvist å apoteket Hjorten i Kalmar, F. E. Hafvenström å apoteket Pantern i Karlskrona, H. Nyberg i Gällivare, G. V. Sandberg i Askersund, J. V. Wennerström i Tierp, A. T. Johnson i Ullared, C. E. Forssberg å apoteket Beckasinen i Karlstad, H. F. Gustrin i Övertorneå, K. E. F. Svensson i Högsäter, E. G. Källström i Skänninge, H. E. Thomson i Ryd, G. H. L. Sjöbeck i Lilla Edet och G. E. Colleen i Hedemora.

Genom nådiga resolutioner hava avsägelse av privilegier å personella apotek beviljats G. R. Roos i Övertorneå och E. G. V. Settergren i Ullared.

Av Medicinalstyrelsen hava arrenden å apotek tilldelats W. Börresen å apoteket Fenix i Stockholm, C. I. E. Malmros i Markaryd, A. F. Runberg i Uddeholm, I. Sellberg i Ronneby, K. A. Bergström å apoteket Örnen i Östersund, C. R. Löfström i Los, J. E. Ericsson i Strömsund, M. I. Rosenbaum å apoteket Morianen i Stockholm, C. A. Tholson i Karlshamn, S. Fredricson i Söderköping, F. O. E. Thimgren i Flen, M. B. Nyqvist i Kungälv, A. E. Renström i Mälilla och J. Lindeberg i Unnaryd.

Följande apoteksinrättningar hava under året blivit avsynade: apoteken i Mölndal, Hammerdal, Åsele, Nederkalix, Gränna, Älvdalen, Mönsterås och Skurup, apoteket Hjorten i Söderhamn, apoteken i Skellefteå, Lidingö, Bollnäs, Stegeborg, Mariestad och Tranås, medikamentsförrådet i Jörn, apoteket Hjorten i Kalmar, apoteken i Östhammar och Tollarp, apoteket Svanen i Kristianstad, apoteken i Gällivare, Gislaved och Skinnskatteberg, medikamentsförrådet i Knivsta, apoteken i Mörbylånga och Tjörn, apoteket Pantern i Karlskrona, apoteken i Tierp och Askersund, apoteket Beckasinen i Karlstad och apoteket i Övertorneå.

Över förrättade årsvisitationer av förste provinsialläkarna hava från dem inkommit vederbörliga protokoll.

På uppdrag av Medicinalstyrelsen hava inspektioner blivit verkställda under året av professor C. Th. Mörner nämligen å apoteksinrättningarna i By, Långshyttan, Sandviken, Svärdsjö, Leksand, Bergsjö, Fränsta, Stugun, Nysätra, Härnösand (»Kronan»), Vivstavarv, Alvik, Föllinge, Vilhelmina, Strömsund, Hammerdal, Östersund (»Örnen»), Berg, Rätan, Hede, Sveg, Julita, Tjällmo, Torpa-Ramfall, Tingsryd, Vrigstad, Hova, Torsby, Örebro (»Svanen»), Göteborg (»Vasen»), Borås (»Bävern»), Falkenberg, Gislaved, Sundsvall (»Lejonet»), Ljusdal och Alfta.

Dessutom har professor Lindberger inspekterat apoteksinrättningarna i Hammarby, Uppsala (»Lejonet»), Nyköping (»Gripen»), Eskilstuna (»Lejonet»),

Torshälla, Linköping (»Kronan»), Mjölby, Vetlanda, Åseda, Kalmar (»Lejonet»), Söderåkra, Emmaboda, Västerås (»Bävern»), Sala och Strömsholm.

Medikamentsförrådet i Högsäter skall förändras till självständigt apotek enligt kungl. brev den 26 april. I Borrby skall inrättas ett självständigt apotek och i Stensele ett medikamentsförråd enligt kungl. breven den 18 oktober och den 20 juni.

Tab. I a. Läkare och civila läkarbefattningar med tjänstär rätt vid slutet av år 1918.

1	2 3 4 5 6 7						8	9 10 11 12 13 14 15 16 17 18										
	Antal legitimerade läkare							Antal civila läkarbefattningar med tjänstär rätt										
	(Civila läkare med tjänstär rätt)	Enskilt praktiserande	Läkare praktiserande	Manliga	Kvinnliga	Summa		Förste provinsialläkare	Biträd. och extra provinsialläkare	Provinsial- och stadsdistriktsläkare	Stads- och stadsdistriktsläkare	Köping- och annat enahälskare	Vid anstalt för andra kroppsligt sjuka	hals- och sjukhus	sinnessjukan	Pengselenkare	Järnvägsläkare	Läkare vid medicinska undervisningsanstalt
Stockholms stad	197	236	27	433	27	460	[41]	—	20	—	10	96	11	8	4	6	50	26
Stockholms län.																		
<i>Landsbygd</i>	24	16	3	42	7	43	—	14	—	—	7	2	—	1	4	—	2	
Knivsta prld.	1	1	—	2	—	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Norrälje >	1	1	—	2	—	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Rimbo >	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Stockholms >	5	13	2	19	1	20	—	1	—	—	1	1	—	1	3	—	2	
Södertälje >	1	—	1	2	—	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Västerhanninge >	—	1	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Östhammars >	2	—	—	2	—	2	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	
Botkyrka exprld.	7	—	—	7	—	7	—	1	—	—	6	—	—	—	—	1	—	
Dalarö >	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Gnesta >	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Skebo >	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Värmdö >	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Åkersbergs >	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Öregrund >	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
<i>Städer etc.</i>	12	9	2	22	7	23	—	—	5	5	—	7	—	1	7	—	—	
Södertälje	3	—	—	3	—	3	—	—	2	—	—	1	—	—	1	—	—	
Djursholm	1	2	2	4	1	5	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	
Vaxholm	1	2	—	3	—	3	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	
Norrälje	2	—	—	2	—	2	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	
Lidingö köping	1	3	—	4	—	4	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	
Nynäshamn >	1	1	—	2	—	2	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	
Sundbybergs >	1	1	—	2	—	2	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	
Råsunda mun.	1	—	—	1	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	
Saltsjöbaden	1	—	—	1	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	
Hela länet	36	25	5	64	2	66	1	14	5	5	7	8	—	2	5	—	2	
Uppsala län.																		
<i>Landsbygd</i>	13	—	—	12	7	13	—	7	—	—	—	7	—	—	—	—	7	
Enköpings prld.	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Tierps >	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Uppsala >	8	—	—	7	1	8	—	2	—	—	—	7	—	—	—	—	7	
Dannemora exprld.	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Lövsta >	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Älvkarleö >	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
<i>Städer etc.</i>	40	8	6	53	7	54	7	—	4	—	2	24	—	1	2	37	—	
Uppsala	39	6	6	50	1	51	1	—	3	—	2	23	—	1	1	37	—	
Enköping	1	2	—	3	—	3	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	
Hela länet	53	8	6	65	2	67	1	7	4	—	2	24	7	1	2	44	—	

Anm. Läkare äro upptagna blott en gång å kol. 2-4. Förste provinsialläkare upptagen i denna sin befattning å residenstaden. Provinsial-, biträd. och extra provinsialläkare äro påförda sina tjänstgöringsområden. Även om de äro bosatta i stad, köping eller municipalsambälle. Övriga läkare räknade till de distrikt, där deras egentliga mottagning under större delen av året är förlagd. — Äro flera läkarbefattningar förenade hos samma person, hava de upptagits var och en för sig å kol. 8-18; vakanser även medräknade. Antalet befattningar kan därför öfverstiga antalet tjänsteställningar. — Köpingar och municipalsambällen här sammanförda med städer.

¹ Civila läkare med uteslutande enskild praktik (utan tjänstär rätt) samt enskilt praktiserande militärläkare, som ej äro upptagna i kol. 2. — ² Sådana pensionerade och f. d. tjänsteställningar samt andra läkare, som ej äro upptagna i kol. 2. — ³ Därav 1 å Pro patrias barnbördshus. — ⁴ Se Stock. län. — ⁵ Här ingå förste stadsläkaren, (med förste provinsialläkarens befogenhet) och andra stadsläkaren. — ⁶ Do professorer vid farmaceutiska och tandläkarinstituten samt konstakademien inalles 3 personer. — ⁷ Do förvaltningsläkare (Medicinalstyrelsen, Arméförvaltningens sjukvårdsstyrelse samt marinöverläkaren) inalles 19. — ⁸ Bosatt i Stockholm.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	
Provincial- och extra provincialläkardistrikt, städer, köpingar och municipalsamhällen (som ej tillhöra provincialläkardistrikt)	Antal legitimerade läkare						Antal civila läkarbefattningar med tjänstårsrätt											
	Civila läkare med tjänstårsrätt	Positivt praktiserande	Läkare praktiserande	Mänliga	Kvinnliga	Summa	Förste provincialläkare	Provincial-, bi- trijd- och extra provincialläkare	Stads- och stadsdistriktläkare	Köpinge- o- munipalläkare	Vid anstalt för andra kropp- lida sjuk- tuberkulos- sjukta	sinnesjuka	högskoleläkare	Järnvägs- läkare	Läkare vid medicinska- undervisningsanstalt	Ov- läkarbefattning med tjänstårsrätt		
Södermanlands län.																		
<i>Landsbygd</i>	14	2	1	17	—	17	—	13	—	—	2	1	—	—	3	—	—	
Björkviks prld.	1	—	—	1	1	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Eskilstuna »	1	—	—	1	1	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Malmköpings »	2	1	1	4	—	4	—	1	—	—	1	—	—	1	—	—	—	
Nyköpings »	2	—	—	2	—	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Strängnäs »	3	—	—	3	—	3	—	1	—	—	2	—	—	—	—	—	—	
Trosa »	1	—	—	1	1	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Vingåkers »	1	1	—	2	—	2	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	
Aspa exprld.	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Björnlunda »	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Gnesta »	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	
Julita »	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Kungsörs »	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
<i>Städer etc.</i>	16	4	1	21	—	21	1	—	11	1	—	4	2	—	2	—	—	
Nyköping	5	1	1	7	—	7	1	—	2	—	—	2	—	1	—	—	—	
Eskilstuna	5	2	—	7	—	7	—	—	3	—	—	2	—	—	—	—	—	
Torsålla	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	
Strängnäs	1	—	—	1	—	1	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	
Mariefred	1	—	—	1	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	
Trosa	1	—	—	1	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	
Katrineholm	2	1	—	3	—	3	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	
Oxelösunds mun.	1	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Hela länet	30	6	2	38	—	38	1	13	11	1	2	5	2	—	5	—	—	
Östergötlands län.																		
<i>Landsbygd</i>	17	4	—	21	—	21	—	13	—	—	2	2	—	—	1	—	—	
Kisa prld.	2	1	—	3	—	3	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	
Linköpings »	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Mjölby »	2	—	—	2	—	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Motala »	1	1	—	2	—	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Söderköpings »	1	1	—	2	—	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Tjällmo »	2	—	—	2	—	2	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	
Valdemarsviks » (1.-del)	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Åtvidabergs »	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Ödeshögs »	1	1	—	2	—	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Björkviks ¹ » (1.-del)	2	—	—	2	—	2	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	
Boxholms exprld.	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Reimyre »	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Stegeborgs »	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Torpa »	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
<i>Städer etc.</i>	26	22	3	50	1	51	1	—	9	1	1	8	4	2	3	—	1	
Linköping	7	11	2	20	—	20	1	—	3	—	—	3	—	1	1	—	—	
Norrköping	8	9	—	16	1	17	—	—	2	—	1	2	—	1	1	—	1	
Söderköping	1	2	—	3	—	3	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	
Motala	2	—	—	2	—	2	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	
Vadstena	6	—	1	7	—	7	—	—	1	—	—	2	4	—	—	—	—	
Skänninge	1	—	—	1	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	
Åtvidabergs mun.	1	—	—	1	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	
Hela länet	43	26	3	71	1	72	1	13	9	1	3	10	4	2	4	—	1	

¹ Civila läkare med uteslutande enskild praktik (utan tjänstårsrätt) samt enskilt praktiserande militärläkare, som ej äro upptagna i kol. 2. — ² Sådana pensionerade och f. d. tjänsteläkare samt andra läkare, som ej idka praktik. — ³ Till Björkviks prld höra två socknar i Östergötlands län, men provincialläkaren är bosatt i Södermanlands län, varför han icke upptagits här. — ⁴ Vakant.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Provincial- och extra provincialläkardistrikt, städer, köpingar och municipalsambhällen (som ej tillhöra provincialläkardistrikt)	Antal legitimerade läkare						Antal civila läkarbefattningar med tjänstärätt										
	Civila läkare med tjänstärätt	Enskilt praktiserande ¹	Läk. praktiserande ²	Månlige	Kvinnliga	Summa	Första provincialläkare	Provincial- och extra provincialläkare	Stads- och stadsdistriktsläkare	Köping- och municipalläkare	Vid anstalt för andra kroppsligt sjuka	inberknings-sjuka	sinnessjuka	Fängelseläkare	Järnvägsläkare	Läkare vid medic. underväsen.-anstalt	Öfr. läkarbefattning med tjänstärätt
Jönköpings län.																	
<i>Landsbygd</i>	16	5	—	21	—	21	—	11	—	—	6	1	—	—	2	—	—
Jönköpings prld.	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Näsjö	3	—	—	3	—	3	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—
Gislaveds >	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hvetlanda >	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vrigstads >	3	—	—	3	—	3	—	—	—	—	2	—	—	—	1	—	—
Värnamo >	1	1	—	2	—	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Unnaryds >	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Mulseryds >	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tranås >	4	3	—	7	—	7	—	1	—	—	2	1	—	—	1	—	—
Gränna >	1	1	—	2	—	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Värnamo >	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>Städer etc.</i>	16	5	2	23	—	23	1	—	6	1	2	4	—	1	3	—	—
Jönköping	9	3	2	14	—	14	1	—	3	—	3	—	—	1	2	—	—
Eksjö	4	1	—	5	—	5	—	1	—	—	2	1	—	—	—	—	—
Huskvarna	—	1	—	1	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Näsjö	2	—	—	2	—	2	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—
Vetlanda köping	1	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hela länet	32	10	2	44	—	44	1	11	6	1	8	5	—	1	5	—	—
Kronobergs län.																	
<i>Landsbygd</i>	15	4	—	17	2	19	—	9	—	—	1	1	4	—	2	—	—
Växjö prld.	7	1	—	6	2	8	—	2	—	—	1	—	4	—	1	—	—
Kosta >	1	1	—	2	—	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ljnnby >	2	—	—	2	—	2	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—
Markaryd >	1	1	—	2	—	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tingsryd >	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Åsbeda >	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ryd exprld.	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ålmhult >	1	1	—	2	—	2	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—
<i>Städer etc.</i>	6	1	—	7	—	7	1	1	1	—	—	3	—	1	—	—	—
Växjö	6	1	—	7	—	7	1	1	1	—	—	3	—	1	—	—	—
Hela länet	21	5	—	24	2	26	1	10	1	—	1	4	4	1	2	—	—
Kalmar län.																	
<i>Landsbygd</i>	13	5	—	18	—	18	—	13	—	—	2	1	—	—	—	—	—
Borgholms prld.	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—
Emmaboda >	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gamleby >	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Högsby >	1	2	—	3	—	3	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kalmar >	1	1	—	2	—	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Målilla >	2	—	—	2	—	2	—	1	—	—	2	—	—	—	—	—	—
Mörbylånga >	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Mörtfors >	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Söderåkra >	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Valdemarsviks >	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vimmerby >	1	1	—	2	—	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Åtrådsbergs >	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

¹ Civila läkare med uteslutande enskild praktik (utan tjänstärätt) samt enskilt praktiserande militärläkare, som ej äro upptagna i kol. 2. — ² Sådana pensionerade och f. d. tjänsteläkare samt andra läkare, som ej idka praktik.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	
Provincial- och extra provincialläkardistrikt, städer, köpingar och municipalsamhällein (som ej tillhöra provin- sialläkardistrikt)	Antal legitimerade läkare						Antal civila läkarbefattningar med tjänstårsrätt											
	Civila läkare med tjänstårsrätt	Enskilt praktise- rande	Enko praktise- rande	Manliga	Kvinnliga	Summa	Porte provinsial- läkare	Provincial-, bi- tudi- och extra provincialläkare	Stads- och stads- diakonläkare	Köping- o. munici- paläskare	Vid anstalt för tuberkulos- sjuka	and- kropp- s- och sitta	sinnessjuka	fängs- läkare	Järnvägs- läkare	Läkare vid medic- inspicer- anstalt	Över läkarbefatt- ning med tjänstårsrätt	Över läkarbefatt- ning utan tjänstårsrätt
Grönskåra exprid.	—	1	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nybro „ „	—	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Stranda „ „	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>Städer etc.</i>	17	2	1	19	1	20	1	—	6	—	—	5	5	2	—	—	—	—
Kalmar	5	1	1	7	—	7	1	—	2	—	—	2	—	1	—	—	—	—
Oskarshamn	2	1	—	3	—	3	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
Västervik	9	—	—	8	1	9	—	—	2	—	—	2	—	5	1	—	—	—
Vimmerby	1	—	—	1	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hela länet	30	7	1	37	1	38	1	13	6	—	2	6	5	2	—	—	—	—
Gottlands län.																		
<i>Landsbygd</i>	3	1	—	4	—	4	—	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hemse prld.	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Slite „ „	1	1	—	2	—	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Visby „ „	1	—	—	1	—	1	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ljugarus exprid.	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Klänthamns „ „	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>Städer etc.</i>	5	3	—	7	1	8	1	—	1	—	—	2	1	1	—	—	—	—
Visby	5	3	—	7	1	8	1	—	1	—	—	2	1	1	—	—	—	—
Hela länet	8	4	—	11	1	12	1	6	1	—	—	2	1	1	—	—	—	—
Blekinge län.																		
<i>Landsbygd</i>	6	1	—	7	—	7	—	6	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
Karlskrona prld.	2	—	—	2	—	2	—	2	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
Ronneby „ „	1	1	—	2	—	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Karlskronas „ „	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Jämshögs „ „	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kyrkhults exprid.	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>Städer etc.</i>	11	11	1	23	—	23	1	—	6	—	—	4	—	2	—	—	—	—
Karlskrona	5	10	—	15	—	15	1	—	2	—	—	2	—	1	—	—	—	—
Ronneby	1	—	—	1	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Karlskrona	4	—	1	5	—	5	—	—	2	—	—	2	—	1	—	—	—	—
Sölvesborg	1	1	—	2	—	2	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hela länet	17	12	1	30	—	30	1	6	6	—	1	4	—	2	—	—	—	—
Kristianstads län.																		
<i>Landsbygd</i>	16	9	1	25	1	26	—	10	—	—	3	2	—	1	2	—	—	—
Borby prld.	1	3	—	4	—	4	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Broby „ „	3	1	—	4	—	4	—	1	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—
Brösarps „ „	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hässelholms „ „	2	3	—	5	—	5	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Klippan „ „	1	1	—	2	—	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kristianstads „ „	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ängelholms „ „	5	1	—	6	—	6	—	1	—	—	1	2	—	1	1	—	—	—
Båstads exprid.	1	—	1	1	1	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tollarps „ „	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ähns „ „	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

¹ Civila läkare med uteslutande enskild praktik (utan tjänstårsrätt) samt enskilt praktiserande militärläkare, som ej äro upptagna i kol. 2. — ² Sådana pensionerade och f. d. tjänsteläkare samt andra läkare, som ej idka praktik.

³ Biträdande provinsialläkaren, som även är stadsläkare i Visby, är i kol. 2 uppförd på Visby stad.

TAB. I A. (Forts.) LÄKARE OCH CIVILA LÄKARBEFATTNINGAR MED TJÄNSTÄRSRÄTT ETC. 63

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Provincial- och extra provinsialläkardistrikt, städer, köpingar och municipalsamhällen (som ej tillhöra provinsialläkardistrikt)	Antal legitimerade läkare					Antal civila läkarbefattningar med tjänstär rätt											
	(Civila läkare med tjänstär rätt)	Enskilt praktiserande	Läkare praktiserande	Manliga	Kvinnliga	Summa	Förste provinsialläkare	Provisial- biträd. och extra provinsialläkare	Stads- och stadsdistriktläkare	Köping- o. municipalläkare	Vid anstalt för andra kroppsligt sjuka	sjukesjukka	Ängdesläkare	Jämvägläkare	Läkare vid medicinska undersökningsanstalt	Öfr. läkarbefattn. med tjänstär rätt	Läkare vid medicinska undersökningsanstalt
<i>Städer etc.</i>	9	4	—	13	—	13	1	—	3	—	—	5	—	1	—	—	—
Kristianstad	7	4	—	11	—	11	1	—	2	—	—	4	—	1	—	—	—
Sinnishamn	2	—	—	2	—	2	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—
Hela länet	25	18	1	38	1	39	1	10	3	—	3	7	—	2	2	—	—
Malmöhus län.																	
<i>Landsbygd</i>	22	7	1	30	—	30	—	18	—	—	4	1	—	—	1	—	—
Aoderslövs prld.	1	1	—	2	—	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hälsingborgs >	1	1	—	2	—	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hörby >	2	—	1	3	—	3	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—
Lunds >	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Teckomatorps >	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ystads >	1	1	—	2	—	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Åsums >	1	1	—	2	—	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Eslövs exprld.	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hvellinge >	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Höganäs >	1	1	—	2	—	2	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—
Höors >	4	—	—	4	—	4	—	1	—	—	3	—	—	—	—	—	—
Kävlinge >	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Löberöds >	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Röstänga >	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Skurups >	1	1	—	2	—	2	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—
Svedala >	1	1	—	2	—	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Trälleborgs >	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Veberöds >	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>Städer etc.</i>	74	44	9	123	4	127	1	—	17	1	3	39	2	3	7	15	6
Malmö	29	23	—	51	1	52	1	—	6	—	1	17	1	1	2	—	—
Lund	20	8	8	34	2	36	—	—	2	—	1	14	—	—	1	15	—
Landskrona	2	4	—	6	—	6	—	—	2	—	—	1	—	—	1	—	—
Hälsingborg	13	6	—	18	1	19	—	—	3	—	1	4	1	—	1	—	—
Ystad	4	1	—	5	—	5	—	—	2	—	—	1	—	—	1	—	—
Trälleborg	3	1	—	4	—	4	—	—	1	—	—	2	—	—	1	—	—
Eslöv	2	1	—	4	—	4	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—
Arlövs mun.	1	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hela länet	96	51	10	158	4	157	1	18	17	1	7	40	2	8	8	15	6
Hallands län.																	
<i>Landsbygd</i>	7	—	—	7	—	7	—	5	—	—	2	—	—	—	—	—	—
Halmstads prld.	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Falkenbergs >	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kungsbacka >	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ullareds >	2	—	—	2	—	2	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—
Oskarströms exprld.	2	—	—	2	—	2	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—
<i>Städer etc.</i>	12	8	2	22	—	22	1	—	6	—	—	6	—	2	4	—	—
Halmstad	5	5	2	12	—	12	1	—	2	—	—	2	—	1	1	—	—
Falkenberg	2	—	—	2	—	2	—	—	1	—	—	1	—	—	1	—	—
Varberg	3	1	—	4	—	4	—	—	1	—	—	1	—	—	1	—	—
Kungsbacka	1	1	—	2	—	2	—	—	1	—	—	1	—	—	1	—	—
Laholm	1	1	—	2	—	2	—	—	1	—	—	1	—	—	1	—	—
Hela länet	19	8	2	29	—	29	1	5	6	—	2	6	—	2	4	—	—

¹ Civila läkare med uteslutande enskild praktik (utan tjänstär rätt) samt enskilt praktiserande militärläkare, som ej äro upptagna i kol. 2. — ² Sådana pensionerade och f. d. tjänstläkare samt andra läkare, som ej idka praktik. ³ Läkarna vid Lunds hospital ej upptagna. — ⁴ Jfr not 3. — ⁵ Därav stadsläkaren med förste provinsialläkares befohgenhet.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	
Provincial- och extra provincialläkardistrikt, städer, köpingar och municipalsambällen (som ej tillhöra provin- siälläkardistrikt)	Antal legitimerade läkare						Antal civila läkarbefattningar med tjänstär rätt											
	Civila läkare med tjänstär rätt	Buskilt praktise- rande	Löke praktise- rande	Manliga	Kvinnliga	Summa	Öfr. provin- siällä- kare	Provincial-, bi- träd- och extra provincialläkare	Stads- och stads- distriktläkare	Köpnings- o. mun- cipalläkare	Vid anstalt för tuberkulos- sjuka	andra kropps- ligt sjuka	sinnessjuka	Fängesläkare	Järnvägsläkare	Läkare vid medic. underarn- anstalt	Öfr. läkarbefatt- ningar med medic. underarn- anstalt	Öfr. läkarbefatt- ningar med tjänstär rätt
Göteb. o. Bohus län.																		
<i>Landsbygd</i>	16	1	1	18	—	18	—	14	—	—	2	1	3	—	1	—	—	—
Göteborgs prld.	5	—	1	6	—	6	—	1	—	—	1	3	—	—	—	—	—	—
Håby >	1	1	—	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Jörlanda >	2	—	—	2	—	2	—	1	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—
Orust >	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tanums >	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tjörns >	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Uddevalle >	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Fjällbacka exprld.	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Fässbergs >	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Fiskebackskil . . .	—	—	—	6	—	6	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ljangkils >	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Orusts västra >	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Strömstads >	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Styrsö >	2	—	—	2	—	2	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
<i>Städer etc.</i>	53	55	2	103	7	110	1	1	20	2	4	24	2	2	5	—	—	—
Göteborg	39	55	2	89	7	96	1	1	13	—	4	19	2	1	3	—	—	—
Kungälv >	2	—	—	2	—	2	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Lysekil >	2	—	—	2	—	2	—	—	2	—	—	1	—	—	—	—	—	—
Marstrand >	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Strömstad >	2	—	—	2	—	2	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Uddevalle >	5	—	—	5	—	5	—	2	—	—	3	—	—	1	1	—	—	—
Smögens mun. . . .	1	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Örgryte >	1	—	—	1	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hela länet	69	56	3	121	7	128	1	15	20	2	6	25	5	2	6	—	—	—
Älvsborgs län.																		
<i>Landsbygd</i>	19	3	1	22	1	23	—	15	—	—	3	2	5	—	1	—	—	—
Melleruds prld.	3	—	—	3	—	3	—	1	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—
Hillingsfors >	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Eds >	1	1	—	2	—	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Trollbättans >	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	5	—	—	—	—	—
Sollebrunnns >	1	—	1	2	—	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Alingsås >	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Herrljunga >	1	1	—	2	—	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Borås >	1	1	—	2	—	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Skene >	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Svenljunga >	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ulricehamns >	3	—	—	3	—	3	—	1	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—
Tösso exprld.	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Högsaters >	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Lilla Edets >	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kinna >	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>Städer etc.</i>	18	14	4	35	1	36	1	1	8	—	1	9	1	1	1	—	—	1
Vänersborg	4	2	—	6	—	6	1	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—
Trollbättan >	2	—	—	2	—	2	—	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Alingsås >	2	2	2	6	—	6	—	—	—	—	3	—	—	—	1	—	—	—
Borås >	7	6	1	13	1	14	—	2	2	—	1	5	1	—	—	—	—	1
Ulricehamn >	2	4	1	7	—	7	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
Åmål >	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hela länet	37	17	5	57	2	59	1	16	8	—	4	11	6	1	2	—	—	1

¹ Civila läkare med nteslutande enskild praktik (utan tjänstär rätt) samt enskilt praktiserande militärläkare, som ej äro upptagna i kol. 2. — ² Sådana pensionerade och f. d. tjänsteläkare samt andra läkare, som ej idka praktik. ³ Därav förste stadsläkaren med förste provincialläkares befogethet.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Provincial- och extra provincialläkardistrikt, städer, köpingar och municipalanshällen (som ej tillhöra provin- siälläkardistrikt)	Antal legitimerade läkare						Antal civila läkarbefattningar med tjänstårsrätt										
	Civila läkare med tjänstårsrätt	Enskilt praktise- rande ¹	Leke praktise- rande ²	Militära	Kvinnliga	Summa	Förste provinsial- läkare	Provisial-, bi- träd- och extra provinsialläkare	Stads- och stads- distriktläkare	Köpnings- o. mun- cipalläkare	Vid anstalt för tuberkuos- sjuka	andran kropp- lice sjuk	sinnesjuka	Fängelseläkare	Järnvägsläkare	Läkare vid medic- undersök-anstalt	Ofr. läkarbefattn- ing med tjänstårsrätt
Skaraborgs län.																	
<i>Landsbygd</i>	10	2	2	14	—	14	—	9	—	—	3	—	—	1	2	—	—
Falköpings prld.	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Grästorps »	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hjo »	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hova »	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Lidköpings »	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Mariestads »	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Skövde »	2	1	1	4	—	4	—	1	—	—	3	—	—	—	1	—	—
Vara »	1	1	1	3	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Töreboda exprld.	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—
<i>Städer etc.</i>	17	7	1	25	—	25	1	—	8	—	—	6	—	—	4	—	—
Mariestad	4	—	—	4	—	4	1	—	1	—	—	2	—	—	—	—	—
Lidköping	3	1	—	4	—	4	—	—	1	—	—	2	—	—	—	—	—
Skara	2	—	—	2	—	2	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—
Skövde	2	5	1	8	—	8	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Falkköping	4	1	—	5	—	5	—	—	1	—	—	2	—	—	—	—	—
Hjo	1	—	—	1	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Tidaholm	1	—	—	1	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Hela länet	27	9	3	39	—	39	1	9	8	—	3	6	—	1	6	—	—
Värmlands län.																	
<i>Landsbygd</i>	16	3	—	19	—	19	—	17	—	—	2	—	—	—	1	—	—
Arvika prld.	3	1	—	4	—	4	—	1	—	—	2	—	—	—	—	—	—
Filipstads »	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kils »	1	1	—	2	—	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Likenäs »	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Molkoma »	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sunne »	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Säffle »	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Torsby »	1	1	—	2	—	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vimnäs »	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Årjängs »	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Charlottenbergs exprld.	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—
Glava »	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Järnskögs »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Malsjö »	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ransåters »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Töckmarks »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Uddeholms »	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>Städer etc.</i>	18	5	—	23	—	23	1	1	5	1	—	6	5	1	4	—	—
Karlelad	8	3	—	11	—	11	1	—	2	—	—	5	—	1	1	—	—
Kristinehamn	6	—	—	6	—	6	—	—	2	—	—	—	5	—	1	—	—
Filipstad	2	—	—	2	—	2	—	—	1	—	—	1	—	—	1	—	—
Arvika	1	2	—	3	—	3	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—
Säffle köp.	1	—	—	1	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Hela länet	34	8	—	42	—	42	1	18	5	1	2	6	5	1	5	—	—

¹ Civila läkare med uteslutande enskild praktik (utan tjänstårsrätt) samt enskilt praktiserande militärläkare, som ej äro upptagna i kol. 2. — ² Sådana pensionerade och f. d. tjänsteläkare samt andra läkare, som ej idka praktik.

1	2	3	4	5	6	7	8.	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Provincial- och extra provincialläkardistrikt, städer, köpingar och municipalsamhällen (som ej tillhöra provin- siälläkardistrikt)	Antal legitimerade läkare.						Antal civila läkarbefattningar med tjänstärstätt										
	Civila läkare med tjänstärstätt	Enskilt praktise- rande ¹	Icke p. aktise- rande ²	Maritima	Rimliga	Summa	Förste provincial- läkare	Provincial-, bi- trad. och extra provincialläkare	Stads- och stads- distriktläkare	Köplings- o. muni- cipalläkare	Vid anstalt för andn kropps- ligt sjuka	luberntos- sjuka	sinnessjuka	Fängelseläkare	Järnvägsläkare	Läkare vid medic- undervisn.-anstalt	Övr. läkarbefatta- ning med tjänstärstätt
Örebro län.																	
<i>Landsbygd</i>	19	2	1	22	—	22	—	16	—	—	5	1	—	—	4	—	—
Askersunds prld.	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Fellingsbro »	1	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Fjugesta »	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—
Grythyttedens »	1	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Karlskoga »	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—
Nora »	1	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Odensbäckens »	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Degerfors exprld.	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hallsbergs »	1	1	—	2	—	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hjortkvarns »	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Lindesbergs »	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ljusårsbergs »	1	1	—	2	—	2	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
Ramsbergs »	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ämmebergs »	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Örebro »	4	—	—	4	—	4	—	1	—	3	—	—	—	—	1	—	—
Karlskoga »	1	—	1	2	—	2	—	1	—	—	1	1	—	—	1	—	—
<i>Städer etc.</i>	16	6	2	23	1	24	1	—	6	—	1	5	—	1	2	—	—
Örebro	12	6	1	18	1	19	1	—	3	—	1	5	—	1	2	—	—
Askersund	2	—	1	3	—	3	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Lindesberg	1	—	—	1	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Nora	1	—	—	1	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Hela länet	35	8	3	45	1	46	1	16	6	—	6	6	—	1	6	—	—
Västmanlands län.																	
<i>Landsbygd</i>	11	—	—	11	—	11	—	8	—	—	1	—	—	—	2	—	1
Västerås prld.	3	—	—	3	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kolåva »	1	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Heby »	1	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Norbergs »	2	—	—	2	—	2	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—
Ramnäs exprld.	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Skinnskattebergs »	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—
Västansfors »	1	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
Östervåla »	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>Städer etc.</i>	14	6	—	20	—	20	1	—	7	—	1	4	—	1	1	—	—
Västerås	7	3	—	10	—	10	1	—	2	—	1	2	—	1	—	—	—
Sala	3	1	—	4	—	4	—	—	2	—	—	1	—	—	—	—	—
Arhoga	2	1	—	3	—	3	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—
Köping	2	1	—	3	—	3	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Hela länet	25	6	—	31	—	31	1	8	7	—	1	5	—	1	3	—	1
Kopparbergs län.																	
<i>Landsbygd</i>	29	4	1	31	3	34	—	20	—	—	5	2	—	—	5	—	1
Falu prld.	4	1	—	4	1	5	—	1	—	—	3	—	—	—	—	—	—
Borlänge »	2	2	—	2	2	4	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Hedemora »	4	—	—	4	—	4	—	1	—	—	2	—	—	—	1	—	—
Leksands »	1	1	1	3	—	3	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—

¹ Civila läkare med uteslutande enskild praktik (utan tjänstärstätt) samt enskilt praktiserande militärläkare, som ej äro upptagna i kol. 2. — ² Sådana pensionerade och f. d. tjänsteläkare samt andra läkare, som ej idka praktik.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Provincial- och extra provincialläkardistrikt, städer, köpingar och municipalsambällen (som ej tillhöra provin- sialläkardistrikt)	Antal legitimerade läkare						Antal civila läkarbefattningar med tjänstärätt										
	Civila läkare med tjänstärätt	Enskilt praktise- rande ¹	Enskilt praktise- rande ²	Manliga	Kvinnliga	Summa	Förste provincial- läkare	Provincial- bi- trädl. och extra provincialläkare	Stads- och stads- distriktläkare	Köping- o. nunti- cipalläkare	Vid anstalt för andra kropp- ligt sjuk- tuberku- los- sjuka	Vid anstalt för sinnesjuka	Andra kropp- ligt sjuk- tuberku- los- sjuka	Kroppsliga	Intelligen-läkare	Läkare vid medic- undervisn.-anstalt	Ort- läkarbefatta- ning med tjänstärätt
Ludvika prld.	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Malungs »	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Mora »	3	—	—	3	—	3	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nås »	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Rättviks »	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Alvdaleus »	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
By exprld.	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Grängärde »	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Grängesberg »	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Husby »	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Lima »	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Orsa »	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Smedjebackens »	2	—	—	2	—	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Stårdsjö »	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Särvas »	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Särna »	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>Städer etc.</i>	<i>13</i>	<i>2</i>	<i>—</i>	<i>15</i>	<i>—</i>	<i>15</i>	<i>1</i>	<i>—</i>	<i>3</i>	<i>1</i>	<i>—</i>	<i>5</i>	<i>5</i>	<i>1</i>	<i>—</i>	<i>—</i>	<i>—</i>
Falun	8	1	—	9	—	9	1	—	1	—	—	5	—	1	—	—	—
Säter	3	—	—	3	—	3	—	—	1	—	—	5	—	—	—	—	—
Hedemora	1	1	—	2	—	2	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Ludvika köping	1	—	—	1	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
Hela länet	42	6	1	46	3	49	1	20	3	1	5	7	5	1	5	—	1
Gävleborgs län.																	
<i>Landsbygd</i>	<i>21</i>	<i>2</i>	<i>—</i>	<i>23</i>	<i>—</i>	<i>23</i>	<i>—</i>	<i>18</i>	<i>—</i>	<i>—</i>	<i>3</i>	<i>1</i>	<i>—</i>	<i>—</i>	<i>8</i>	<i>—</i>	<i>1</i>
Alfta prld.	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bergsjö »	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—
Gävle »	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hudiksvalls »	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Järvsö »	2	1	—	3	—	3	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—
Loos »	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ockelbo »	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—
Söderhamns exprld.	3	—	—	3	—	3	—	1	—	—	2	—	—	—	1	—	—
Arbrå »	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bollnäs »	2	—	—	2	—	2	—	1	—	—	—	—	—	—	2	—	—
Delsbo »	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Färila »	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gysinge »	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hofors »	2	—	—	2	—	2	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—
Högbo »	1	1	—	2	—	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ljusne »	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ovanåkers »	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—
Sandvikens »	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	1	1	—	—	—	—	—
<i>Städer etc.</i>	<i>16</i>	<i>8</i>	<i>1</i>	<i>23</i>	<i>2</i>	<i>25</i>	<i>1</i>	<i>—</i>	<i>6</i>	<i>1</i>	<i>7</i>	<i>—</i>	<i>2</i>	<i>1</i>	<i>—</i>	<i>—</i>	<i>—</i>
Gävle	9	6	—	13	2	15	1	—	3	—	1	3	—	1	—	—	—
Hudiksvall	3	—	—	3	—	3	—	—	1	—	—	2	—	1	1	—	—
Söderhamn	4	2	1	7	—	7	—	—	2	—	—	2	—	—	—	—	—
Hela länet	37	10	1	46	2	48	1	18	6	—	4	8	—	2	9	—	1

¹ Civila läkare med uteslutande enskild praktik (utan tjänstärätt) samt enskilt praktiserande militärläkare, som ej äro upptagna i kol. 2. — ² Sådana pensionerade och f. d. tjänsteläkare samt andra läkare, som ej idka praktik

— ³ Befattningen vakant.

1	2					3												
	4					5												
	6					7												
Provincial- och extra provincialläkardistrikt, städer, köpingar och municipalsambällen (som ej tillhöra provin- sialläkardistrikt)	Antal legitimerade läkare					Antal civila läkarbefattningar med tjänstårsrätt												
	Civila läkare med tjänstårsrätt	Enskilt praktise- rande ¹	Enskilt praktise- rande ²	Manliga	Kvinnliga	Summan	Förste provinssi- läkare	Provincial-, bi- tyrd. och extra provincialläkare	Stads- och stads- distriktläkare	Konings- o- annu- cipalläkare	Vid anstalt för andra kropp- ligt sjuk- sänka	sinnesjukan	Pengsällskare	Järnvägsläkare	Landvårdsläkare	Läkare vid medic- undervisn.-anstalt	Övr. läkarbefattn- ingar med tjänstårsrätt	
Västernorr. län.																		
<i>Landsbygd</i>	20	2	—	22	—	22	—	15	—	—	4	2	—	—	—	3	—	
Anundsjö prld.	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Fränsta >	2	—	—	2	—	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Hötnings >	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	
Härnösands >	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Indals-Lidens >	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Ramsele >	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Skogs >	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Sollefteå >	4	2	—	6	—	6	—	1	—	2	1	—	—	—	2	—	—	
Sundsvalls >	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Örnsköldsviks >	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Alnö exp. prld.	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Gudmundrå >	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Nätra >	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Väststarvs >	3	—	—	3	—	3	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Ytterlännäs >	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
<i>Städer etc.</i>	16	1	—	15	2	17	1	—	5	—	7	2	2	2	2	—	—	
Hernösand	7	1	—	6	2	8	1	—	2	—	—	2	2	1	—	—	—	
Sundsvall	6	—	—	6	—	6	—	—	—	—	2	—	—	1	1	—	—	
Örnsköldsvik	3	—	—	3	—	3	—	1	—	—	2	—	—	1	1	—	—	
Hela länet	36	3	—	37	2	39	1	15	5	—	4	9	2	2	5	—	—	
Jämtlands län.																		
<i>Landsbygd</i>	17	3	—	20	—	20	—	14	—	—	—	—	4	—	7	—	—	
Östersunds prld.	2	1	—	3	—	3	—	2	—	—	—	—	4	—	—	—	—	
Gäddede >	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Strömans >	2	—	—	2	—	2	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	
Fällinge >	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Hammerdals >	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	
Möråls >	2	—	—	2	—	2	—	1	—	—	—	—	—	—	2	—	—	
Ragunda >	1	1	—	2	—	2	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	
Bräcke >	2	—	—	2	—	2	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	
Hoverbergs >	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	
Svegs >	1	1	—	2	—	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Hede >	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Stuguns exp. prld.	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Rätans >	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
<i>Städer etc.</i>	4	7	—	11	—	11	1	—	1	—	1	3	—	1	3	—	—	
Östersund	4	7	—	11	—	11	1	—	1	—	1	3	—	1	3	—	—	
Hela länet	21	10	—	31	—	31	1	14	1	—	1	3	4	1	10	—	—	
Västerbottens län.																		
<i>Landsbygd</i>	22	—	—	21	1	22	—	21	—	—	1	4	—	—	4	—	—	
Burträsk prld.	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Byske >	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Löcksele >	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Nordmalings >	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Norsjö >	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Robertfors >	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Skellefteå >	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Sorsele >	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	

¹ Civila läkare med uteslutande enskild praktik (utan tjänstårsrätt) samt enskilt praktiserande militärläkare, som ej äro upptagna i kol. 2. — ² Sådana pensionerade och f. d. tjänsteläkare samt andra läkare, som ej idka praktik.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	
Provincial- och extra provincialläkar-district, städer, köpingar och municipalsambällen (som ej tillhöra provin- siälläkar-district)	Antal legitimerade läkare						Antal civila läkarbefattningar med tjänstårsrätt											
	Civila läkare med tjänstårsrätt	Enskilt praktise- rande	Enskilt praktise- rande	Enskilt praktise- rande	Kvinnliga Manliga	Summa	Förste provinzial- läkare	Provinci- al- och extra provincialläkare	Stads- läkare	Köping- läkare	Vid anstalt för tuberkulos- sjuka	Andra kropps- ligt sjuka	Ämbetsläkare	Farmaceutläkare	Ämbetsläkare	Farmaceutläkare	Läkare vid medic. undervisningsanstalt	Övrig läkarbefatt- ning med tjänstårsrätt
Stensele prld.	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
Umeå »	6	—	—	—	5	1	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vilhelmina »	1	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
Vindeln »	1	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
Åsle »	1	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hjurlunds exp. prld.	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bureå »	1	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Dorotea »	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Jörns »	1	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
Lövånger »	1	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Malå »	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nysätra »	1	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tärna »	1	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Städer etc.	5	1	—	—	6	—	6	1	—	—	2	—	1	2	—	1	2	—
Umeå	3	—	—	—	3	—	3	1	—	—	1	—	—	—	—	—	1	1
Skellefteå	2	1	—	—	3	—	3	—	—	—	1	—	2	—	—	—	1	1
Hela länet	27	1	—	—	27	1	28	1	21	2	—	2	6	—	1	6	—	—
Norrbottnens län.																		
Landsbygd	19	3	—	—	22	—	22	—	18	—	—	3	1	3	1	9	—	—
Arjeplogs prld.	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Arvidsjaur »	1	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bodens »	1	3	—	—	4	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—
Gällivare »	2	—	—	—	2	—	2	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—
Haparanda »	1	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—
Jockmocks »	1	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nederkalix »	1	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pajala »	1	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Råneå »	1	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—
Vittangi »	1	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ålvsbyns »	1	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
Öjebyns »	3	—	—	—	3	—	3	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—
Överkalix »	1	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Övertorneå »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Edefors exp. prld.	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—
Kiruna »	2	—	—	—	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—
Malmbergets »	2	—	—	—	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
Nederuleå »	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
Städer etc.	7	1	—	—	8	—	8	1	—	3	1	—	4	—	1	2	—	—
Luleå	3	1	—	—	4	—	4	1	—	—	—	—	1	—	1	1	—	—
Piteå	2	—	—	—	2	—	2	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—
Haparanda	1	—	—	—	1	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Kalix mun.	1	—	—	—	1	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Hela länet	26	4	—	—	30	—	30	1	18	3	1	3	5	3	2	11	—	—
Rikets landsbygd	385	79	12	—	466	10	476	—	310	—	—	61	26	26	4	62	7	5
Rikets städer	638	470	64	—	1123	49	1172	24	4	169	14	28	283	40	34	53	102	34
Hela riket	1023	549	76	—	1589	59	1648	24	314	169	14	89	309	66	38	115	109	39

¹ Civila läkare med uteslutande enskild praktik (utan tjänstårsrätt) samt enskilt praktiserande militärläkare, som ej äro upptagna i kol. 2. — ² Sådana pensionerade och f. d. tjänsteläkare samt andra läkare, som ej idka praktik.

³ Förste provinciälläkarna i Stockholm, Malmöhus och Göteborgs län räknade till städer. — ⁴ Förste stads-läkarna i Stockholm, Malmö och Göteborg ingå här.

Tab. I b. Barnmorskor och sjuksköterskor vid slutet av år 1918.

1	2			3			4			5			6			7		
	Barnmorskor			Sjuksköterskor ³			Barnmorskor			Sjuksköterskor ³								
Provincial- och extra provinciälläkar- distrikt, städer, kö- pingar och municipi- palsamhällen (som ej tillhöra provin- siälläkar-distrikt)	Av kommun ansättilla ¹	Å förlösnings- anstalt ²	Enskilt prakti- serande	Enskilt prakti- serande	Enskild sjuk- vårdsanstalt	Enskild sjuk- vårdsanstalt	Av kommun ansättilla ¹	Å förlösnings- anstalt ²	Enskilt prakti- serande	Enskilt prakti- serande	Enskild sjuk- vårdsanstalt	Enskild sjuk- vårdsanstalt	Av kommun ansättilla ¹	Å förlösnings- anstalt ²	Enskilt prakti- serande	Enskild sjuk- vårdsanstalt		
																	ansättilla ¹	ansättilla ²
Stockholms stad	—	4	7	125	—	—	423	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
Stockholms län.																		
<i>Landsbygd</i> . . .	96	—	15	20	15	11												
Knivsta prld. . .	9	—	—	1	—	5												
Norrtälje > . .	13	—	1	2	2	—												
Rimbo > . . .	12	—	2	1	—	—												
Stockholms > . .	24	—	8	8	9	—												
Södertälje > . .	4	—	1	1	—	—												
Västerhaninge > .	8	—	1	1	1	—												
Östhammars > . .	7	—	—	2	—	2												
Botkyrka exprld. .	2	—	—	—	—	2												
Dalarö > . . .	1	—	—	1	1	—												
Gnesta > . . .	1	—	—	—	—	—												
Skebo > . . .	4	—	2	1	—	1												
Värmdö > . . .	6	—	—	1	2	1												
Åkersbergs > . .	3	—	—	1	—	—												
Öregrunds > . .	2	—	—	—	—	—												
<i>Städer etc.</i> . . .	10	—	8	—	5	—												
Djursholm	1	—	—	—	1	—												
Norrtälje	2	—	2	—	—	—												
Södertälje	2	—	2	—	1	—												
Varholm	1	—	1	—	—	—												
Lidingö köping . .	2	—	1	—	2	—												
Nynäshamns > . .	1	—	1	—	—	—												
Sundbybergs > . .	1	—	1	—	1	—												
Hela länet	106	—	23	20	20	11												
Uppsala län.																		
<i>Landsbygd</i> . . .	56	—	3	4	6	5												
Enköpings prld. . .	19	—	—	2	—	—												
Tierps >	6	—	1	1	2	1												
Uppsala >	20	—	1	1	—	—												
Dannemora exprld. .	3	—	—	—	—	1												
Lövsta >	2	—	1	—	—	—												
Älvkarleö > . . .	6	—	—	—	2	3												
<i>Städer etc.</i> . . .	1	2	7	—	—	27												
Uppsala	—	2	4	—	—	20												
Enköping	1	—	3	—	—	1												
Hela länet	57	2	10	4	6	26												
Södermanlands län.																		
<i>Landsbygd</i> . . .	64	—	3	1	15	1												
Björkviks prld. . .	4	—	1	—	2	—												
Eskilstuna > . . .	9	—	1	—	2	—												
Malmköpings > . .	9	—	—	1	5	—												
Nyköpings > . . .	11	—	—	—	—	—												
Strängnäs > . . .	10	—	—	—	—	—												
Trosa >	4	—	—	—	—	—												
Vingåkers > . . .	5	—	1	—	3	1												
Aspa exprld. . . .	4	—	—	—	—	—												
Björnlunda > . . .	3	—	—	—	1	—												
Gnesta >	1	—	—	—	1	—												
Julita >	3	—	—	—	1	—												
Kungsörs >	1	—	—	—	—	—												
<i>Städer etc.</i> . . .	7	—	17	3	3	1												
Nyköping	1	—	2	1	1	1												
Eskilstuna	—	—	10	1	—	—												
Torshälla	1	—	—	—	—	—												
Strängnäs	1	—	—	—	1	—												
Mariefred	1	—	—	—	—	—												
Trosa	1	—	1	—	—	—												
Katrineholm	1	—	4	1	—	—												
Orelösunds mun. . .	1	—	—	—	1	—												
Hela länet	71	—	20	4	18	2												
Östergötlands län.																		
<i>Landsbygd</i> . . .	89	—	10	9	12	7												
Kisa prld.	13	—	1	1	—	—												
Linköpings > . . .	17	—	1	1	1	—												
Mjölby >	7	—	2	1	3	1												
Motala >	7	—	1	1	6	1												
Söderköpings > . .	15	—	1	1	—	1												
Tjällmo >	5	—	3	1	1	1												
Valdemarsviks >(l.-del)	4	—	—	1	1	—												
Åtvidaberges >(l.-del)	4	—	—	—	—	—												
Odeshögs >	4	—	—	—	1	—												
Björkviks >(l.-del)	2	—	—	—	—	—												
Boxholms exprld. . .	6	—	—	—	1	—												
Reijmyre >	2	—	1	—	—	—												
Stegeborgs > . . .	3	—	—	—	—	—												
Torpa >	—	—	—	—	—	—												

Anm. Enskilt praktiserande barnmorskor och sjuksköterskor äro räknade där de äro bosatta. Ingen i denna tabell räknad mer än en gång.

¹ Utom å förlösningssanstalter anställda. — ² Med inräkning även av dem, som tjänstgöra å privata förlösningssanstalter. — ³ Här äro upptagna de sjuksköterskor, som genomgått sådan teoretisk och praktisk kurs, att de kunna bliva berättigade till statsbidrag vid pensionering. Sjuksköterskor, enbart anställda vid sjukvårdsanstalter, ej medtagna. — ⁴ Därav 3 å privata förlösningssanstalter.

1							1						
Provincial- och extra provinciälläkar- distrikt, städer, kö- pingar och munic- ipalsamhällen (som ej tillhöra provin- siälläkar-distrikt)	Barnmorskor			Sjuksköterskor ³			Provincial- och extra provinciälläkar- distrikt, städer, kö- pingar och munic- ipalsamhällen (som ej tillhöra provin- siälläkar-distrikt)	Barnmorskor			Sjuksköterskor ³		
	Av kommun anställda ¹	Å förlossnings- anstalt ²	Busskitt prakti- serande	anställda av		i enskild sjuk- vårdsanstalt		Av kommun anställda	Å förlossnings- anstalt ²	Busskitt prakti- serande	anställda av		i enskild sjuk- vårdsanstalt
				landsting	kommun						landsting	kommun	
<i>Städer . . .</i>	7	4	19	5	12	18	Kalmar län.						
Linköping	—	—	5	—	1	17	<i>Landsbygd . .</i>	78	—	9	12	5	1
Norrköping	1	—	12	—	—	—	Borgholms prld.	5	—	2	1	—	—
Söderköping	1	—	—	2	—	—	Emmaboda	2	—	—	1	—	—
Motala	1	—	1	—	2	—	Gamleby	9	—	2	1	—	—
Vadstena	1	—	—	1	1	—	Högsby	6	—	1	1	—	—
Skänninge	1	—	—	1	—	—	Kalmar	8	—	—	1	1	—
Åtvidabergs mun.	2	—	—	1	1	1	Måliila	6	—	—	1	1	—
Hela länet	96	4	29	14	24	25	Mörbylånga	7	—	—	1	—	—
Jönköpings län.							Mörtfors	6	—	—	1	—	1
<i>Landsbygd . .</i>	76	—	6	5	11	5	Söderåkra	7	—	1	1	2	—
Jönköpings prld.	9	—	2	1	1	1	Vademarsviks	3	—	—	—	—	—
Nässjö	8	—	1	1	—	1	Vimmerby	9	—	1	1	—	—
Gislaveds	10	—	—	—	2	—	Åtvidabergs	1	—	1	—	—	—
Vetlanda	12	—	1	1	—	1	Grönskåra exprld.	2	—	—	1	—	—
Vrigstads	8	—	—	—	2	—	Nybro	4	—	1	1	1	—
Värnamo	9	—	—	2	—	—	Stranda	3	—	—	—	—	—
Unnarvads	4	—	—	—	1	2	<i>Städer etc. . .</i>	9	—	5	—	3	3
Åsheda (1-del)	1	—	—	—	—	—	Kalmar	3	—	2	—	2	1
Mulseryds exprld.	3	—	—	—	—	—	Oskarshamn	3	—	—	—	—	—
Tranås	4	—	1	—	2	—	Västervik	2	—	2	—	1	1
Värnamo	3	—	1	—	1	—	Vimmerby	1	—	1	—	—	1
Gräna	5	—	—	—	2	—	Hela länet	87	—	14	12	8	4
<i>Städer etc. . .</i>	10	2	11	—	6	4	Gottlands län.						
Jönköping	3	2	7	—	2	2	<i>Landsbygd . .</i>	38	—	—	3	—	—
Eksjö	1	—	3	—	2	—	Hemse prld.	13	—	—	1	—	—
Huskvarna	3	—	—	—	—	2	Slite	10	—	—	1	—	—
Nässjö	2	—	1	—	1	—	Visby	15	—	—	1	—	—
Vetlanda köping	1	—	—	—	1	—	<i>Städer etc. . .</i>	2	—	4	—	1	2
Hela länet	86	2	17	5	17	9	Visby	2	—	4	—	1	2
Kronobergs län.							Hela länet	40	—	4	3	1	2
<i>Landsbygd . .</i>	64	—	6	7	6	4	Blekinge län.						
Värjö prld.	19	—	1	2	1	—	<i>Landsbygd . .</i>	46	—	3	3	7	6
Emmaboda	3	—	1	—	—	—	Karlskrona prld.	17	—	3	2	1	1
Kosta	5	—	1	1	1	2	Ronneby	8	—	—	1	—	2
Jungby	10	—	1	1	1	—	Karlshamns	12	—	—	—	1	2
Markaryds	5	—	—	1	1	—	Jämshögs	8	—	—	—	4	1
Tingsryds	7	—	—	1	1	—	Kyrkhults exprld.	1	—	—	—	1	—
Unnarvads	2	—	—	—	—	—	<i>Städer etc. . .</i>	7	1	5	1	8	7
Åsheda	5	—	—	1	—	2	Karlskrona	3	1	5	—	5	6
Ryds exprld.	3	—	1	—	—	—	Ronneby	1	—	—	1	1	—
Ålmhults	5	—	1	—	1	—	Karlshamn	2	—	—	—	1	1
<i>Städer etc. . .</i>	2	—	4	—	2	—	Sölvesborg	1	—	—	—	1	—
Värjö	2	—	4	—	2	—	Hela länet	53	1	8	4	15	13
Hela länet	66	—	10	7	8	4							

¹ Utom å förlossningsanstalter anställda. — ² Med inräknande ären av dem, som tjänstgöra å privata förlossningsanstalter. — ³ Här äro upptagna de sjuksköterskor, som genomgått sådan teoretisk och praktisk kurs, att de kunna bliva berättigade till statsbidrag vid pensionering. Sjuksköterskor, enbart anställda vid sjukvårdsanstalter, ej medtagna.

1							1						
Barnmorskor							Sjuksköterskor ³						
Provincial- och extra provincialläkar- distrikt, städer, kö- pingar och munic- ipalsamhällen (som ej tillhöra provin- sialläkar-distrikt)	Av kommun anställda ¹	Å förlösning- samtids- anställda ²	Enskilt prakti- kerande	anställda av		i enskild sjuk- vårdförinst.	Provincial- och extra provincialläkar- distrikt, städer, kö- pingar och munic- ipalsamhällen (som ej tillhöra provin- sialläkar-distrikt)	Av kommun anställda ¹	Å förlösning- samtids- anställda ²	Enskilt prakti- kerande	anställda av		i enskild sjuk- vårdförinst.
				inledning	kommun						inledning	kommun	
Kristianstads län.													
<i>Landsbygd</i>	150	—	21	10	47	5							
Borrbys prld.	30	—	3	1	4	—							
Broby	10	—	—	1	5	—							
Bröarps	14	—	—	2	—	2							
Hässelholms	21	—	6	1	6	—							
Klippan	17	—	6	1	14	—							
Kristianstads	22	—	—	1	10	—							
Ängelholms	17	—	6	1	6	—							
Jämshögs (l.-del)	2	—	—	—	1	—							
Båstads exprld.	3	—	—	—	1	—							
Tollarps	9	—	—	1	—	1							
Åhus	3	—	—	1	—	—							
Hörs (l.-del)	1	—	—	—	—	—							
Älmhults	1	—	—	—	—	—							
<i>Städer etc.</i>	2	1	6	1	1	—							
Kristianstad	1	1	6	1	—	—							
Simrishamn	1	—	—	—	1	—							
Hela länet	152	1	27	11	48	5							
Malmöhus län.													
<i>Landsbygd</i>	206	—	10	19	30	9							
Anderslövs prld.	15	—	—	1	2	—							
Hälsingborgs	12	—	—	2	3	—							
Hörby	12	—	2	1	—	—							
Lunds	33	—	2	1	5	1							
Teckomatorps	30	—	—	1	7	2							
Ystad	12	—	—	1	2	—							
Åsums	13	—	—	1	3	3							
Ealåvs exprld.	5	—	1	1	—	—							
Vällinge	11	—	—	1	—	—							
Höganäs	14	—	2	1	7	1							
Hörs	4	—	1	1	—	—							
Kävlinge	9	—	—	1	—	—							
Löberöds	8	—	2	1	—	—							
Röstänga	2	—	—	1	—	1							
Skurups	4	—	—	1	1	—							
Svedala	6	—	—	1	—	1							
Trälleborgs	9	—	—	1	—	—							
Veberöds	7	—	—	1	—	—							
<i>Städer etc.</i>	14	11	76	—	20	25							
Malmö	—	7	41	—	6	14							
Lund	4	4	9	—	2	11							
Landskrona	4	—	2	—	2	—							
Hälsingborg	—	—	17	—	6	—							
Ystad	2	—	4	—	—	—							
Trälleborg	2	—	—	—	—	—							
Eslöv	2	—	—	—	—	—							
Hela länet	220	11	86	19	50	34							
Hallands län.													
<i>Landsbygd</i>	63	—	7	12	1	2							
Halmstads prld.	19	—	1	4	—	1							
Falkenbergs	20	—	3	4	—	—							
Kungsbacka	12	—	2	2	1	—							
Ullareds	7	—	—	1	—	—							
Oskarströms exprld.	2	—	1	1	—	1							
Markaryds (l.-del)	2	—	—	—	—	—							
Båstads	1	—	—	—	—	—							
<i>Städer etc.</i>	5	—	8	6	7	7							
Halmstad	1	—	3	1	3	3							
Falkenberg	1	—	1	2	2	—							
Varberg	1	—	4	1	2	4							
Kungsbacka	1	—	—	1	—	—							
Laholm	1	—	—	1	—	—							
Hela länet	68	—	15	18	8	9							
Göteborgs och Bohus län.													
<i>Landsbygd</i>	71	—	16	14	5	2							
Göteborgs prld.	10	—	5	2	1	1							
Häby	14	—	—	2	—	—							
Jörlanda	7	—	2	1	—	—							
Orusts	3	—	—	1	—	—							
Tanums	4	—	2	2	—	—							
Tjörns	5	—	2	1	—	—							
Uddevalle	5	—	1	—	—	—							
Fjällbacka exprld.	3	—	2	1	—	—							
Fässbergs	2	—	—	1	3	—							
Ljungskile	3	—	—	1	—	—							
Orusts västra	5	—	1	2	1	—							
Styrsö	5	—	—	—	—	1							
Strömstads	5	—	1	—	—	—							
<i>Städer etc.</i>	98	8	39	5	3	1							
Göteborg	88	8	25	—	—	—							
Kungälv	1	—	—	—	—	—							
Lysekil	2	—	3	1	—	—							
Märstrand	1	—	—	—	1	—							
Strömstad	1	—	1	2	1	—							
Uddevalle	2	—	6	1	1	1							
Smögens mun.	1	—	—	—	—	—							
Örgryte	2	—	4	1	—	—							
Hela länet	169	8	55	19	8	3							

¹ Utom å förlösningssamtal anställda. — ² Med inräknande även av dem, som tjänstgöra å privata förlösningssamtal. — ³ Här äro upptagna de sjuksköterskor, som genomgått sådan teoretisk och praktisk kurs, att de kunna bliva berättigade till statsbidrag vid pensionering. Sjuksköterskor, enbart anställda vid sjukvårdssamtal, ej medtagna.

1							2						
Provincial- och extra provincialläkar- distrikt, städer, kö- pingar och munic- ipalsambällen (som ej tillhöra pro- vincialläkar-distrikt)	Barnmorskor			Sjuksköterskor ¹			Provincial- och extra provincialläkar- distrikt, städer, kö- pingar och munic- ipalsambällen (som ej tillhöra pro- vincialläkar-distrikt)	Barnmorskor			Sjuksköterskor ²		
	Av kommun anställda ¹	Å förlossnings- anställda ²	Kostat prakti- serande använda ³	anställda av		enskild sjuk- vårdsanstalt		Av kommun anställda ¹	Å förlossnings- anställda ²	Kostat prakti- serande använda ³	anställda av		enskild sjuk- vårdsanstalt
				landsting	kommun						landsting	kommun	
Älvsborgs län.							Värmlands län.						
<i>Landsbygd . . .</i>							<i>Landsbygd . . .</i>						
Melleruds prld. . .	7	—	2	1	1	—	Arvika prld. . .	8	—	2	—	—	
Billingsfors » . .	8	—	1	3	—	—	Filipstads » . .	12	—	2	—	3	
Eds »	6	—	1	—	—	—	Kils »	9	—	5	—	2	
Trollhättans » . .	9	—	3	1	—	—	Likenäs »	4	—	1	2	—	
Sollebrunn » . . .	10	—	1	—	2	—	Molkoms »	4	—	2	1	3	
Alingsås »	7	—	2	1	—	—	Sunne »	6	—	3	2	—	
Herrljunga » . . .	7	—	3	1	—	—	Säffe »	7	—	1	—	1	
Borås »	11	—	3	2	—	1	Torsby »	5	—	—	2	—	
Skene »	8	—	1	1	—	—	Vianums »	6	—	—	2	—	
Svenljunga » . . .	12	—	1	1	1	—	Arjungs »	5	—	—	2	—	
Ulricehamns » . .	16	—	2	1	—	—	Charlottenb. exprld.	3	—	1	—	1	
Tössbo exprld. . .	4	—	—	1	—	—	Glava »	1	—	2	—	1	
Högsäters » . . .	4	—	—	1	—	—	Järnskogs » . . .	5	—	—	—	1	
Lilla Edets » . . .	2	—	1	—	—	—	Malajo »	4	—	1	—	2	
Kinna »	4	—	1	1	1	2	Ransåters »	4	—	2	—	—	
Städer etc.	11	1	22	20	13	5	Töcksmarks » . . .	1	—	—	—	—	
Vänersborg	2	—	2	2	1	—	Uddeholms » . . .	6	—	2	2	—	
Trollhättan	3	—	7	4	3	1	Städer etc.	6	7	13	—	6	
Alingsås	1	—	3	1	—	—	Karlstad	2	1	7	—	3	
Borås	2	1	8	9	9	3	Kristinehamn	1	—	4	—	2	
Ulricehamn	2	—	1	2	—	—	Filipstad	1	—	1	—	1	
Åmål	1	—	1	2	—	—	Arvika	1	—	1	—	—	
Hela länet	126	1	42	37	16	13	Säffe köp.	1	—	—	—	—	
Skaraborgs län.							Hela länet						
<i>Landsbygd . . .</i>							<i>Landsbygd . . .</i>						
Falköpings prld. . .	15	—	3	1	—	—	Askersunds prld. . .	6	—	1	1	—	
Grästorpe »	7	—	—	—	—	—	Fellingsbro » . . .	6	—	1	—	1	
Hjo »	7	—	1	1	—	—	Fjugesta »	6	—	2	—	2	
Hova »	7	—	2	1	1	—	Grythyttededs » . .	5	—	—	2	1	
Lidköpings » . . .	16	—	—	1	1	—	Karlskoga »	2	—	—	1	—	
Mariestads » . . .	13	—	1	1	—	2	Nora »	5	—	1	1	—	
Skövde »	15	—	4	1	1	—	Odensbacken » . . .	5	—	1	1	—	
Vara »	10	—	4	1	—	—	Degerfors exprld. . .	2	—	1	—	1	
Töreboda exprld. . .	4	—	2	1	—	—	Hallsbergs »	8	—	2	1	2	
Städer etc.	9	—	11	—	5	6	Hjortkvarns » . . .	2	—	2	—	1	
Mariestad	2	—	—	—	1	—	Lindesbergs » . . .	2	—	2	1	—	
Lidköping	1	—	4	—	—	—	Ljusnarsbergs » . .	5	—	1	2	—	
Skara »	1	—	2	—	1	4	Ramsbergs »	3	—	—	—	—	
Skövde	2	—	3	—	1	1	Åmnebergs »	2	—	1	—	2	
Falköping	1	—	1	—	1	—	Örebro »	8	—	—	1	3	
Hjo »	1	—	—	—	—	—	Karlskoga »	2	—	1	2	—	
Tidaholm	1	—	1	—	1	1	Städer etc.	3	4	14	—	3	
Hela länet	103	—	28	9	8	8	Örebro	—	4	14	—	3	
Örebro län.							Hela länet						
<i>Landsbygd . . .</i>							<i>Landsbygd . . .</i>						
<i>Städer etc. . . .</i>							<i>Städer etc. . . .</i>						
<i>Hela länet</i>							<i>Hela länet</i>						

¹ Utom å förlossningsanstalter anställas. — ² Med inräknande även av dem, som tjänstgöra å privata förlossningsanstalter. — ³ Här äro upptagna de sjuksköterskor, som genomgått sådan teoretisk och praktisk kurs, att de kunna bliva berättigade till statsbidrag vid pensionering. Sjuksköterskor, enbart anställda vid sjukvårdsanstalter, ej medtagna.

1	2 3 4			5 6 7			1	2 3 4			5 6 7		
	Barnmorskor			Sjuksköterskor ³				Barnmorskor			Sjuksköterskor ³		
	Av kommun anställda ¹	Av förlösningss- anstalts ²	Praktik prakti- serande	anställda av landsting	kommun	i enskild sjuk- vårdsanstalt		Av kommun anställda ¹	Av förlösningss- anstalts ²	Praktik prakti- serande	anställda av landsting	kommun	i enskild sjuk- vårdsanstalt
Provincial- och extra provincialläkar- distrikt, städer, kö- pingar och munic- ipalsambällen (som ej tillhöra provin- sialläkar-distrikt)							Provincial- och extra provincialläkar- distrikt, städer, kö- pingar och munic- ipalsambällen (som ej tillhöra provin- sialläkar-distrikt)						
Västmanlands län.							Gävleborgs län.						
<i>Landsbygd</i>	62	—	6	8	6	9	<i>Landsbygd</i>	72	—	17	12	21	19
Västerås prld.	18	—	—	2	1	3	Alfta prld.	2	—	1	1	—	—
Kolsva	13	—	3	1	—	—	Bergsjö	5	—	—	1	4	2
Heby	16	—	1	1	1	—	Gävle	6	—	—	1	2	2
Norbergs	5	—	—	2	4	—	Hudiksvalls	8	—	—	1	1	2
Ramnäs exprld.	3	—	—	1	—	3	Järvsö	5	—	2	1	1	—
Skinnskattebergs	2	—	—	—	—	1	Los	2	—	—	—	1	—
Västansfors	2	—	1	—	—	2	Ockelbo	6	—	—	1	1	1
Östervåla	3	—	1	1	—	—	Söderhamns	12	—	2	1	4	—
<i>Städer etc.</i>	8	1	7	7	4	3	Arbrå exprld.	2	—	1	1	—	—
Västerås	2	—	3	—	2	—	Bollnäs	2	—	3	1	1	—
Sala	2	—	—	—	1	—	Delsbo	3	—	—	1	—	—
Arboga	2	—	1	—	—	1	Färila	1	—	1	—	1	2
Köping	2	—	3	1	1	2	Gysinge	4	—	—	—	3	—
Kungsörs köp.	—	1	—	—	—	—	Hofors	5	—	4	1	2	3
<i>Hela länet</i>	70	1	13	9	10	12	Högbo	4	—	2	—	—	—
Kopparbergs län.							Ljusne	2	—	1	—	—	5
<i>Landsbygd</i>	86	—	17	6	36	12	Ovanåkers	2	—	—	1	—	—
Falu prld.	9	—	—	1	4	2	Sandvikens	1	—	—	—	—	2
Borlänge	12	—	4	—	4	1	<i>Städer etc.</i>	8	2	16	2	5	4
Hedemora	8	—	3	1	5	3	Gävle	2	2	12	—	4	3
Leksands	5	—	1	1	4	—	Söderhamn	4	—	2	1	—	1
Ludvika	1	—	1	1	1	—	Hudiksvall	2	—	2	1	1	—
Malunga	3	—	1	—	2	—	<i>Hela länet</i>	80	2	33	14	26	23
Mora	7	—	—	1	1	—	Västernorr. län.						
Näs	9	—	3	1	5	—	<i>Landsbygd</i>	98	—	23	12	43	18
Rättviks	4	—	—	—	2	1	Anundsjö prld.	10	—	2	1	3	—
Älvdalens	2	—	—	—	2	1	Fränsta	9	—	6	1	4	—
By exprld.	2	—	2	—	—	—	Hotings	6	—	—	1	2	—
Grängärde	3	—	—	—	1	—	Härnösands	9	—	3	1	3	1
Grängesbergs	1	—	—	—	—	—	Indals-Lidens	3	—	—	1	1	—
Husby	3	—	—	—	1	1	Ramsle	4	—	1	—	2	—
Lima	4	—	—	—	1	—	Skogs	10	—	3	1	4	3
Orsa	2	—	2	—	2	—	Sollefteå	10	—	2	1	8	—
Smedjebackens	5	—	—	—	1	1	Sundevalls	8	—	—	1	3	3
Svärdsjö	4	—	—	—	—	1	Örnsköldsviks	10	—	2	—	4	1
Särna	2	—	—	—	—	—	Alnö exprld.	2	—	1	1	1	—
<i>Städer etc.</i>	4	—	8	—	5	2	Gudmundrå	3	—	—	1	1	7
Falu	1	—	7	—	2	1	Nätra	3	—	—	—	1	—
Säter	1	—	—	—	1	—	Vivastavarvs	7	—	3	1	5	—
Hedemora	1	—	—	—	1	1	Ytterlännäs	4	—	—	1	1	3
Ludvika köping	1	—	1	—	1	—	<i>Städer etc.</i>	7	—	13	4	5	10
<i>Hela länet</i>	90	—	25	6	41	14	Härnösand	1	—	4	1	2	1
							Sundsvall	5	—	7	2	2	8
							Örnsköldsvik	1	—	2	1	1	1
							<i>Hela länet</i>	105	—	36	16	48	28

¹ Utom å förlösningssanstalter anställda. — ² Med inräknande ären av dem, som tjänstgöra å privata förlösningssanstalter. — ³ Här äro upptagna de sjuksköterskor, som genomgått sådan teoretisk och praktisk kurs, att de kunna bliva berättigade till statsbidrag vid pensionering. Sjuksköterskor, enbart anställda vid sjukvårdsanstalter, ej medtagna.

1							1							
1	2			3			4	5			6			7
	Barnmorskor			Sjuksköterskor ¹				ansättlda av	ansättlda		ansättlda	ansättlda		
	Av kommun ansättlda ¹	förlösnings- anstält ²	Enskilt prakti- serande	ansättlda	ansättlda	ansättlda			ansättlda	ansättlda		ansättlda	ansättlda	
Provincial- och extra provincialläkar- distrikt, städer, kö- pingar och munic- ipalsambhällen (som ej tillhöra provin- sialläkar-distrikt)														
Jämtlands län.														
<i>Landsbygd</i>	65	—	10	—	31	2								
Östersunds prld.	13	—	1	—	9	—								
Gäddede »	2	—	—	—	—	—								
Strömsunds »	4	—	1	—	2	2								
Föllinge »	4	—	—	—	1	—								
Hammerdals »	3	—	1	—	1	—								
Mörsils »	9	—	2	—	4	—								
Ragunda »	5	—	—	—	4	—								
Bräcke »	5	—	—	—	3	—								
Hoverbergs »	6	—	—	—	4	—								
Svegs »	5	—	5	—	1	—								
Hede »	4	—	—	—	—	—								
Stuguns exprld.	2	—	—	—	2	—								
Rätans »	3	—	—	—	—	—								
<i>Städer etc.</i>	1	—	6	—	1	1								
Östersund	1	—	6	—	1	1								
Hela länet	66	—	16	—	32	3								
Västerbottens län.														
<i>Landsbygd</i>	109	—	13	3	8	3								
Burträaks prld.	5	—	—	—	—	—								
Byske »	6	—	2	1	—	—								
Lycksäle »	9	—	—	—	—	—								
Nordmalings »	6	—	1	—	—	1								
Norsjö »	5	—	—	—	—	—								
Robertsfors »	4	—	—	1	—	—								
Skellefteå »	15	—	3	—	—	—								
Sorsole »	3	—	1	—	—	—								
Stensele »	2	—	—	—	—	—								
Umeå »	15	—	3	—	1	1								
Vilhelmina »	7	—	—	—	1	1								
Vindeln »	6	—	—	—	—	—								
Åsle »	5	—	—	—	1	—								
Bjurholms exprld.	2	—	—	—	—	—								
Bureå »	3	—	—	1	1	—								
Dorotea »	3	—	—	—	1	—								
Jörns »	4	—	1	—	—	—								
Lövänger »	4	—	1	—	1	—								
Malå exprld.	2	—	—	—	—	—								
Nysätra »	2	—	—	—	—	—								
Tärna »	1	—	1	—	—	—								
<i>Städer etc.</i>	3	—	3	—	—	—								
Umeå	2	—	2	—	—	3								
Skellefteå	1	—	1	—	—	1								
Hela länet	112	—	16	3	12	3								
Norrbottens län.														
<i>Landsbygd</i>	71	—	10	14	18	8								
Arjeplogs prld.	4	—	—	4	—	—								
Arvidsjäurs »	6	—	—	4	—	—								
Bodens »	4	—	—	—	—	5								
Gällivare »	5	—	—	1	—	2								
Haparanda »	3	—	1	—	—	—								
Jockmocks »	4	—	1	1	1	—								
Neder-Kalix »	8	—	1	1	1	—								
Pajala »	2	—	—	1	—	—								
Råneå »	4	—	—	—	—	1								
Vittangi »	3	—	—	1	—	—								
Älvsbyns »	3	—	1	1	—	6								
Öjebyns »	10	—	—	3	—	1								
Över-Kalix »	3	—	1	1	—	—								
Över-Torneå »	2	—	—	—	—	—								
Edefors exprld.	1	—	—	—	—	6								
Kiruna »	2	—	3	1	3	4								
Malmbergets »	2	—	2	—	—	1								
Nederluleå »	5	—	—	—	—	6								
<i>Städer etc.</i>	4	—	6	—	—	4								
Luleå	2	—	4	—	—	6								
Piteå	1	—	—	—	—	1								
Haparanda	1	—	2	—	—	1								
Kalix mun.	—	—	—	—	—	—								
Hela länet	75	—	16	14	22	10								
Rikets landsbygd	2 033	—	278	233	346	160								
Rikets städer	238	45	453	48	126	547								
Hela riket	2 271	45	731	281	472	707								

¹ Utom å förlösningsanstalter anställda. — ² Med inräknande även av dem, som tjänstgöra å privata förlösningsanstalter. — ³ Här äro upptagna de sjuksköterskor, som genomgått sådan teoretisk och praktisk kurs, att de kunna bliva berättigade till statsbidrag vid pensionering. Sjuksköterskor, enbart anställda vid sjukvårdsanstalter, ej medtagna. — ⁴ Av landsting och kommun gemensamt. — ⁵ Därav 2 bidrag av landsting. — ⁶ Do 1.

Tab. I c. Tandläkare, sjukgymnaster och apotekspersonal vid slutet av år 1918.

1	2		3		4		5		6		7		8		9		10		11		12		13		14
	Tandläkare, prakti- serande		Sjuk- gymnaster, legitime- rade		Å apotek anställd personal										Tekniska biträden å apotek										
	m.	kv.	m.	kv.	Apoteksinne- havare	Arrendörer	Andra apoteks- föresändare	Andra apoteks- föresändare	Övriga legitime- rade apotekare	Farmacie kandidater	Elever	Summa													
												m.	kv.												
Stockholms stad . . .	2118	32	8	91	3	151	27	5	11	87	48	12	157	488											
Stockholms län.																									
<i>Landsbygd . . .</i>	4	—	1	—	8	—	5	4	—	2	—	18	1	1											
Knivsta prld.	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	2	—	—											
Rimbo „	1	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	1	—	—											
Stockholms „	2	—	—	—	2	—	2	—	1	2	—	5	—	—											
Västerbanninge „	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	2	—	—											
Östhammars „	1	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	1	—	—											
Botkyrka exprld.	—	—	—	—	1	—	1	—	—	2	—	3	—	—											
Dalarö „	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—											
Värmdö „	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—											
Åkersbergs „	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	1	—	—											
Öregrund „	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—											
<i>Städer etc.</i>	10	1	3	11	7	—	—	—	—	11	3	1	19	3	5										
Djursholm	2	—	2	3	1	—	—	—	—	2	—	2	1	1											
Norrhälje	2	—	1	—	1	—	—	—	—	2	1	1	4	1											
Södertälje	4	1	—	2	1	—	—	—	—	4	—	5	—	—											
Vaxholm	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	2	—	—											
Lidingö köping	1	—	—	3	1	—	—	—	—	1	—	2	—	—											
Nynäshamns „	—	—	—	2	1	—	—	—	—	1	—	1	1	—											
Sundbybergs „	1	—	—	1	1	—	—	—	—	1	—	3	—	—											
Hela länet	14	1	4	11	15	—	5	15	3	3	3	37	4	6											
Uppsala län.																									
<i>Landsbygd . . .</i>	1	—	—	—	4	—	—	2	—	1	—	7	—	1											
Tierps prld.	1	—	—	—	1	—	—	2	—	—	—	3	—	—											
Dannemora exprld.	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	2	—	—											
Lövsta „	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—											
Alvkarleö „	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—											
<i>Städer etc.</i>	10	3	2	14	4	—	—	12	2	4	4	18	4	5											
Uppsala	8	3	2	11	3	—	—	9	2	3	14	3	3	3											
Enköping	2	—	—	3	1	—	—	3	—	1	4	1	4	2											
Hela länet	11	3	2	14	8	—	—	14	2	5	5	25	4	6											

Anm. Var och en är förd å det distrikt, där hans huvudsakliga verksamhet är förlagd. Ingen i denna tabell räknad mer än en gång.

¹ Här äro medtagna sådana som, utan att tillhöra den farmaceutiska personalen, utföra enklare farmaceutiskt arbete. — ² Därav 2 tillika läkare. — ³ Härä även icke legitimerade; de legitimerade torde utgöra 1 s. — ⁴ Därav apotekare 4, kandidater 23 och elever 6.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14											
														Å apotek anställd personal										Tekniska biträden ¹ Å apotek
														Tandläkare, praktiserande		Sjukgymnaster, legitimerade		Apoteksinn- havare	Arendatorer	Andra apoteks- föreskaffare	Övriga legitime- rade apotekare	Farmacie kandidater	Elever	
m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.																	
Södermanlands län.																								
<i>Landsbygd</i>																								
Björkviks prld.	1	1	—	—	5	1	1	5	—	—	12	—	5											
Malmköpings »	—	1	—	—	2	1	—	1	—	—	4	—	2											
Vingåkers »	—	—	—	—	1	—	—	2	—	—	3	—	1											
Gnesta exprld.	1	—	—	—	1	—	—	2	—	—	3	—	2											
Julita	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—											
<i>Städer etc.</i>																								
Nyköping	3	—	1	1	2	—	—	3	1	1	6	1	5											
Eskilstuna	6	—	1	2	2	1	1	6	2	2	11	3	3											
Torshälla	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—											
Strängnäs	2	—	2	1	1	1	—	1	1	—	4	—	—											
Mariefred	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—											
Trosa	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	2	—	—											
Katrineholm	1	2	—	2	1	—	—	1	2	—	4	—	2											
Hela länet	13	3	4	6	14	3	2	16	7	3	41	4	15											
Östergötlands län.																								
<i>Landsbygd</i>																								
Kisa prld.	2	1	—	—	7	—	4	3	2	1	15	2	5											
Mjölby »	—	1	—	—	1	—	—	1	—	—	2	—	—											
Tjällmo »	2	—	—	—	1	—	1	—	1	1	3	1	—											
Valdemarsviks » (l.-del)	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	2	—	1											
Ödesbögs »	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	1											
Boxholms exprld.	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	1											
Rejmyre »	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—											
Stegeborgs »	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	2	—	—											
Torpa »	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	1											
<i>Städer etc.</i>																								
Linköping	8	2	2	3	2	—	—	8	2	3	13	2	5											
Norrköping	8	3	2	7	4	—	—	12	7	1	16	8	12											
Söderköping	1	—	—	—	1	1	—	1	—	1	3	1	1											
Motala	2	1	—	2	1	—	—	1	1	—	3	—	1											
Vadstena	—	1	—	—	1	—	—	2	—	—	4	—	—											
Skänninge	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	1											
Atvidabergs mun.	1	—	—	1	1	—	—	—	2	—	3	—	1											
Hela länet	22	9	4	13	17	3	4	27	14	6	58	13	26											
Jönköpings län.																								
<i>Landsbygd</i>																								
Gislaveds prld.	3	—	2	1	6	1	1	4	3	2	14	3	5											
Vrigstads »	—	—	—	—	1	—	—	2	—	—	2	—	2											
Unnaryds »	—	—	—	—	1	—	1	—	—	1	2	1	1											
Unnaryds »	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	2	—	1											

¹ Här äro medtagna sådana som, utan att tillhöra den farmaceutiska personalen, utföra enklare farmaceutiskt arbete.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14									
														Å apotek anställd personal								Tekniska biträden ¹ å apotek
														Tandläkare, praktiserande		Sjuk- gymnaster, legitime- rade		Apoteks- biträde	Arrendatorer	Andra apoteks- föreståndare	Öriga legitime- rade apotekare	
m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.																	
Tranås exprld.	2	—	2	1	1	—	—	1	2	—	3	1	—									
Varnamo »	1	—	—	—	1	—	—	2	1	1	4	1	1									
Gräna »	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—									
<i>Städer etc.</i>	13	2	4	9	6	—	—	9	5	3	19	4	5									
Jönköping	6	2	3	6	2	—	—	4	3	2	8	3	3									
Eksjö	2	—	—	2	1	—	—	2	1	1	4	1	—									
Huskvarna	1	—	—	—	1	—	—	1	—	—	2	—	1									
Nässjö	2	—	—	1	1	—	—	1	—	—	3	—	—									
Vetlanda köp.	2	—	—	—	1	—	—	1	—	—	2	—	—									
Hela länet	16	2	6	10	12	1	1	13	8	5	33	7	10									
Kronobergs län.																						
<i>Landsbygd</i>	1	—	—	1	6	1	2	3	1	1	13	1	5									
Värjö prld.	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	1	1	—									
Kosta »	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	2	—	—									
Ljungby »	1	—	—	1	1	—	—	2	—	—	3	—	1									
Markaryd »	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	2	—	1									
Tingsryd »	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	1									
Åsheda »	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—									
Ryds exprld.	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—									
Ålmhults »	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	2	—	1									
<i>Städer etc.</i>	4	1	2	3	2	—	—	3	1	2	5	3	2									
Värjö	4	1	2	3	2	—	—	3	1	2	5	3	2									
Hela länet	5	1	2	4	8	1	2	6	2	3	18	4	7									
Kalmar län.																						
<i>Landsbygd</i>	1	—	—	—	10	1	2	5	1	—	18	1	6									
Borgholms prld.	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	2	—	2									
Emmaboda »	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	2	—	1									
Garnleby »	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	2	—	1									
Högsby »	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	2	—	—									
Mälilla »	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	2	—	—									
Mörbylånga »	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—									
Mörtfors »	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—									
Söderåker »	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	1									
Grönskåra exprld.	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—									
Nybro »	1	—	—	—	1	1	—	—	1	—	2	1	1									
Stranda »	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	2	—	—									
<i>Städer etc.</i>	11	—	6	10	5	1	—	9	4	1	19	1	3									
Kalmar	5	—	2	4	2	1	—	4	1	1	8	1	1									
Oskarshamn	2	—	2	2	1	—	—	3	—	—	4	—	1									
Västervik	3	—	2	4	1	—	—	1	2	—	4	—	—									
Vimmerby	1	—	—	—	1	—	—	1	1	—	3	—	1									
Hela länet	12	—	6	10	15	2	2	14	5	1	37	2	9									

¹ Här äro medtagna sådana som, utan att tillhöra den farmaceutiska personalen, utföra enklare farmaceutiskt arbete.

1	2		3		4		5		6		7		8		9		10		11		12		13		14
	Å apotek anställd personal																								
	Tandläkare, praktiserande		Sjukgymnaster, legitimerade		Apoteksne- havare		Arrendatorer		Andra apoteks- föresändare		Övriga legitime- rade apotekare		Farmacie kandidater		Elever		Summa		Tekniska biträden ¹ å apotek						
m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.		
Gottlands län.																									
<i>Landsbygd . . .</i>																									
	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	1	1	—	1	—	4	1	1	1	—	—	—	—	—	
Hemse prld.	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	
Slite >	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Visby >	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
<i>Städer etc.</i>																									
	2	2	3	6	1	—	—	3	2	—	3	2	—	5	1	1	1	1	1	—	—	—	—	—	
Visby	2	2	3	6	1	—	—	1	—	—	—	—	—	3	—	5	1	1	1	—	—	—	—	—	
Hela länet																									
	2	2	3	6	3	—	—	3	—	1	4	2	1	9	2	2	2	2	2	—	—	—	—	—	
Blekinge län.																									
<i>Landsbygd . . .</i>																									
	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Ronneby prld.	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Jämshögs >	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
<i>Städer etc.</i>																									
	10	—	1	5	6	2	—	11	4	3	21	5	9	5	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Karlskrona	5	—	1	2	3	—	—	7	2	1	12	1	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Ronneby	1	—	—	—	1	—	—	2	—	—	4	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Karlshamn	3	—	—	2	1	—	—	1	—	2	3	4	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Sölvesborg	1	—	—	1	1	—	—	1	—	1	2	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Hela länet																									
	10	—	1	6	7	2	—	11	4	3	22	5	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Kristianstads län.																									
<i>Landsbygd . . .</i>																									
	6	3	—	4	9	2	—	6	3	2	18	4	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Borrby prld.	1	—	—	—	1	—	—	2	1	—	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Broby >	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Brösarps >	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Hässleholma >	3	1	—	3	1	1	—	1	1	2	3	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Klippans >	1	1	—	1	1	1	—	1	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Ängelholms >	1	1	—	1	1	—	—	1	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Båstads exprld.	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Tollarp >	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Åhus >	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
<i>Städer etc.</i>																									
	4	2	1	5	3	—	—	6	3	6	13	5	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Kristianstad	3	2	1	4	2	—	—	6	3	5	11	5	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Simrishamn	1	—	—	1	1	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Hela länet																									
	10	5	1	9	12	2	—	12	6	8	31	9	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Malmöhus län.																									
<i>Landsbygd . . .</i>																									
	3	1	1	4	11	2	—	4	4	1	21	1	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Anderslövs prld.	—	—	—	1	1	—	—	—	1	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Hälsingborgs >	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	

¹ Här äro medtagna sådana som, utan att tillhöra den farmaceutiska personalen, utföra enklare farmaceutiskt arbete. — ² Vakant.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Provinsial- och extra provinsialläkar-district, städer, köpingar och municipalsambällen (som ej tillhöra provinsialläkar-district)	Tandläkare, praktiserande		Sjuk-gymnaster, legitime-rade		Å apotek anställd personal								Tekniska biträden ¹ å apotek
					Apoteksinne-havare	Arendalover	Andra apoteks-förskäddare	Övriga legitime-rade apotekare	Farmacie kandidatler	Elever	Summa		
											m.	kv.	
Hörby prld.	—	—	—	—	1	1	—	—	1	—	3	—	1
Teckomatorps >	—	—	—	3	1	—	—	1	—	—	2	—	1
Åsums >	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	2	—	—
Vellinge exprld.	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	1
Höganäs >	2	1	—	—	1	1	—	—	—	—	2	—	2
Höörs >	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—
Kävlinge >	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—
Skurups >	1	—	1	—	1	—	—	—	1	—	2	—	—
Svedala >	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	2	—	1
<i>Städer etc.</i>	34	12	11	45	14	4	1	37	22	18	74	22	27
Malmö	12	6	3	16	4	1	1	17	11	5	31	8	11
Lund	5	2	3	11	2	—	—	7	2	1	11	1	7
Landskrona	4	—	—	1	2	1	—	2	2	—	7	—	2
Hälsingborg	7	2	2	8	3	1	—	5	5	6	11	9	—
Ystad	3	1	2	4	1	—	—	1	1	4	5	—	3
Trälleborg	2	—	1	2	1	1	—	2	1	1	4	2	1
Eslöv	1	1	—	3	1	—	—	3	—	1	5	—	3
Hela länet	37	13	12	49	25	6	1	41	26	19	95	23	33
Hallands län.													
<i>Landsbygd</i>	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	2	—	2
Oskarströms exprld.	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	2	—	2
<i>Städer etc.</i>	11	1	6	7	6	1	—	11	3	6	20	7	6
Halmstad	6	—	4	3	2	—	—	4	2	2	8	2	4
Falkenberg	2	—	—	1	1	—	—	3	—	2	4	2	—
Varberg	2	1	2	3	1	—	—	3	1	2	4	3	—
Kungsbacka	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	2	—	1
Laholm	1	—	—	—	1	—	—	1	—	—	2	—	1
Hela länet	11	1	6	7	7	1	—	12	3	6	22	7	8
Göteborgs o. Bohus län.													
<i>Landsbygd</i>	—	1	—	—	6	2	2	1	2	—	12	1	8
Häby prld.	—	—	—	—	1	1	1	—	1	—	3	1	1
Jörlanda >	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—
Tanums >	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	2	—	1
Tjörns >	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	1
Fjällbacka exprld.	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—
Fässbergs >	—	1	—	—	1	—	—	1	—	—	2	—	2
Ljungkile >	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—
Orusts västra >	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	2
<i>Städer etc.</i>	37	4	10	42	15	5	5	53	19	39	104	32	5
Göteborg	32	4	8	39	13	2	5	47	15	38	91	29	—
Kungälv	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	1	1	1
Lysekil	1	—	—	—	—	1	—	2	1	—	4	—	1

¹ Här äro medtagna sådana som, utan att tillhöra den farmaceutiska personalen, utföra enklare farmaceutiskt arbete.

1	2 3		4 5		6	7	8	9	10	11	12	13	14	
	Tandläkare, prakti- serande		Sjuk- gymnaster, legitime- rade		Å apotek anställd personal								Tekniska biträden ¹ å apotek	
					Apoteksin- havare	Arendatorer	Andra apoteks- förhåndare	Övriga legitime- rade apotekare	Farmacie kandider	Elever	Summa			
m.	kv.	m.	kv.	m.							kv.			
Marstrand	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	1	
Strömstad	1	—	—	1	1	—	—	—	1	—	3	—	—	
Uddevalla	3	—	2	2	—	1	—	—	2	2	4	2	2	
Hela länet	37	5	10	42	21	7	7	54	21	39	116	33	13	
Älvsborgs län.														
<i>Landsbygd</i>	2	—	—	1	8	—	—	2	3	3	—	15	7	6
Melleruds prld.	—	—	—	1	1	—	—	—	1	—	—	1	1	1
Billingsfors »	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	2	—	—
Eds »	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	2	—	—
Sollebrunn »	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	1
Herrljunga »	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Skene »	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	2	—	—
Svenljunga »	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	2	—	2
Högsäters exprld.	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—
Lilla Edets »	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	2	—	—
Kinna »	1	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	2	—	1
<i>Städer etc.</i>	18	1	3	8	7	—	—	—	18	7	4	33	3	3
Vänersborg	3	—	—	2	1	—	—	—	3	1	—	5	—	—
Trollhättan	2	—	—	1	1	—	—	—	2	2	—	4	1	2
Alingsås	2	1	—	—	1	—	—	—	3	—	1	5	—	—
Borås	7	—	3	4	2	—	—	—	7	3	3	14	1	—
Ulricehamn	2	—	—	1	1	—	—	—	2	1	—	3	1	—
Ämål	2	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	2	—	1
Hela länet	20	1	3	9	15	—	2	21	10	4	48	4	9	
Skaraborgs län.														
<i>Landsbygd</i>	3	—	—	1	5	—	—	2	2	2	—	9	2	1
Grästorps prld.	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	2	—	—
Hova »	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	1	—	—
Skövde »	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—
Vara »	2	—	—	—	1	—	—	—	1	1	—	3	1	1
Töreboda exprld.	1	—	—	1	1	—	—	—	1	—	—	2	—	—
<i>Städer etc.</i>	13	—	3	10	6	2	—	—	11	6	5	24	6	8
Mariestad	2	—	1	1	1	—	—	—	2	—	1	3	1	1
Lidköping	2	—	1	1	1	—	—	—	3	1	1	5	1	2
Skara	2	—	1	4	1	—	—	—	1	2	—	3	1	1
Skövde	3	—	—	1	1	—	—	—	2	2	—	5	2	1
Falköping	2	—	—	1	—	—	—	—	2	1	—	4	—	1
Hjo	1	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	2	—	1
Tidaholm	1	—	—	1	1	—	—	—	1	—	—	2	1	1
Hela länet	16	—	3	11	11	2	—	13	8	7	33	8	9	

¹ Här äro medtagna sådana som, utan att tillhöra den farmaceutiska personalen, utföra enklare farmaceutiskt arbete.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14											
														Å apotek anställd personal										Trotska biträden i apotek
														Tandläkare, praktiserande		Sjukgymnaster, legitimerade		Apotheksinnehavare	Ärendörörer	Andra apoteks-föreskändare	Övriga legitimerade apotekare	Farmacie kandidater	Ejever	
m.	kv.	m.	kv.							m.	kv.													
Värmlands län.																								
<i>Landsbygd</i>																								
	3	—	—	1	7	1	2	2	2	3	15	2	9											
Kils prld.	1	—	—	—	1	—	—	—	1	—	1	1	1											
Likenäs >	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	1											
Molkoms >	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	1											
Sunne >	1	—	—	—	1	—	—	1	—	2	4	—	—											
Torsby >	1	—	—	—	1	—	—	1	—	—	2	—	—											
Visnums >	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	1											
Ärjängs >	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	2	—	1											
Charlottenbergs exprld.	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	1											
Järnskögs >	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	1											
Uddeholms >	—	—	—	1	—	1	—	—	—	1	1	1	2											
<i>Städer etc.</i>																								
	17	1	7	12	4	1	1	9	6	3	22	2	10											
Karlstad	6	1	5	7	1	1	—	3	3	1	8	1	5											
Kristinehamn	5	—	2	5	1	—	—	3	—	2	6	—	1											
Filipstad	2	—	—	—	—	—	1	2	—	—	3	—	1											
Arvika	3	—	—	—	1	—	—	1	3	—	4	1	1											
Säffle köp.	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	2											
Hela länet																								
	20	1	7	13	11	2	3	11	8	6	37	4	19											
Örebro län.																								
<i>Landsbygd</i>																								
	3	—	—	2	7	1	3	6	—	1	18	—	4											
Fellingsbro prld.	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	1											
Fjugesta >	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	1											
Grythyttedens >	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	2	—	—											
Odensbackens >	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	2	—	—											
Hallsbergs exprld.	1	—	—	1	1	—	—	2	—	—	3	—	—											
Hjortkvarns >	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	2	—	—											
Ljusnarsbergs >	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	2	—	—											
Ramsbergs >	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	1											
Ämmebergs >	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—											
Karlskoga >	1	—	—	—	1	—	—	2	—	—	3	—	1											
<i>Städer etc.</i>																								
	13	2	1	14	6	—	—	8	6	4	20	4	2											
Örebro	9	2	1	13	3	—	—	5	5	3	13	3	—											
Askersund	1	—	—	1	1	—	—	—	1	—	1	1	1											
Lindesberg	2	—	—	—	1	—	—	2	—	1	4	—	—											
Nora	1	—	—	—	1	—	—	1	—	—	2	—	1											
Hela länet																								
	16	2	1	16	13	1	3	14	6	5	38	4	6											
Västmanlands län.																								
<i>Landsbygd</i>																								
	2	—	—	—	7	—	1	2	2	—	10	2	—											
Västerås prld.	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—											
Kolsva >	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	2	—	—											
Heby >	—	—	—	—	1	—	—	1	1	—	2	1	—											
Norbergs >	1	—	—	—	1	—	—	1	—	—	2	—	—											

¹ Här äro medtagna sådana som, utan att tillhöra den farmaceutiska personalen, utföra enklare farmaceutiskt arbete.

1	2		3		4		5		6		7		8		9		10		11		12		13		14
	Tandläkare, praktiserande		Sjuk- gymnaster, legitime- rade		Å apotek anställd personal										Tekniska biträden ¹ å apotek										
					Apoteksinn- havare	Arrendatorer	Andra apoteks- föresändare	Öriga legitime- rade apotekare	Farmacie kandidater	Elever	Summa														
m.	kv.	m.	kv.	m.							kv.	m.	kv.												
Ramnäs exprld.	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—
Skinnskattebergs >	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—
Västansfors >	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Östervåla >	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>Städer etc.</i>	9	—	2	6	5	7	—	—	10	5	6	18	9	5	6	18	9	5	6	18	9	5	6	5	5
Västerås	3	—	1	4	1	1	—	—	6	2	1	9	2	—	—	9	2	—	—	9	2	—	—	—	4
Sala	2	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	3	1	—	—	3	1	—	—	3	1	—	—	—	—
Arboga	2	—	—	1	1	—	—	—	1	—	—	3	—	—	—	3	—	—	—	3	—	—	—	—	—
Köping	2	—	—	1	1	—	—	—	1	—	—	2	—	—	—	2	—	—	—	2	—	—	—	—	—
Kungsörs köp.	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—
Hela länet	11	—	2	6	12	1	—	—	12	7	6	28	11	5	6	28	11	5	6	28	11	5	6	5	5
Kopparbergs län.																									
<i>Landsbygd</i>	6	2	—	4	9	2	—	—	9	7	8	31	5	6	8	31	5	6	8	31	5	6	6	6	6
Borlänge prld.	2	—	—	—	1	—	—	—	1	1	—	3	1	—	—	3	1	—	—	3	1	—	—	—	1
Hedemora >	1	—	—	2	—	—	—	—	1	1	—	2	—	—	—	2	—	—	—	2	—	—	—	—	—
Leksands >	1	—	—	—	1	—	—	—	1	1	—	3	—	—	—	3	—	—	—	3	—	—	—	—	—
Malungs >	—	—	—	—	² 1	—	—	—	1	—	—	3	—	—	—	3	—	—	—	3	—	—	—	—	1
Mora >	1	—	—	—	² 1	1	—	—	2	—	1	5	—	—	—	5	—	—	—	5	—	—	—	—	1
Näs >	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	1	3	—	—	—	3	—	—	—	3	—	—	—	—	1
Rättviks >	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—
Ålvdalens >	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—
By exprld.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—
Grängärde >	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—
Grängesbergs >	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—
Husby >	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—
Lima >	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	1
Orsa >	1	—	—	1	² 1	1	—	—	—	—	—	2	—	—	—	2	—	—	—	2	—	—	—	—	1
Smedjebackens >	—	1	—	—	1	—	—	—	1	—	1	2	—	—	—	2	—	—	—	2	—	—	—	—	—
Svärdsjö >	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—
<i>Städer etc.</i>	7	7	2	4	3	—	—	—	7	5	4	12	3	4	2	12	3	4	2	12	3	4	4	4	4
Falun	4	—	2	3	1	—	—	—	—	4	2	6	3	2	—	6	3	2	—	6	3	2	2	2	2
Säter	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	1
Hedemora	1	1	—	—	—	—	—	—	1	—	2	3	—	—	—	3	—	—	—	3	—	—	—	—	—
Ludvika	2	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	2	—	—	—	2	—	—	—	—	1
Hela länet	13	3	2	8	12	2	—	—	10	12	12	43	8	10	12	43	8	10	12	43	8	10	10	10	
Gävleborgs län.																									
<i>Landsbygd</i>	3	1	1	2	9	7	—	—	4	7	6	25	6	9	4	25	6	9	4	25	6	9	9	9	
Alfta prld.	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	1	3	—	—	—	3	—	—	—	3	—	—	—	—	1
Bergsjö >	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	1
Järvsö >	1	—	1	—	1	—	—	—	1	3	1	6	1	—	—	6	1	—	—	6	1	—	—	—	1
Loos >	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	1
Ockelbo >	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	3	—	—	—	3	—	—	—	3	—	—	—	—	1
Bollnäs exprld.	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	2	—	—	—	2	—	—	—	2	—	—	—	—	—
Delsbo >	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	2	—	—	—	2	—	—	—	2	—	—	—	—	2
Färila >	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	2	—	—	—	2	—	—	—	2	—	—	—	—	1
Gysinge >	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	1

¹ Här äro medtagna sådana som, utan att tillhöra den farmaceutiska personalen, utföra enklare farmaceutiskt arbete. — ² Tjänstledig.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14									
														Å apotek anställd personal								Tekniska biträden å apotek
														Tandläkare, praktiserande		Sjuk- gymnaster, legitime- rade		Apothe- sine- havare	Arrendatorer	Andra apoteks- föresändare	Öfrige legitime- rade apotekare	
m.	kv.	m.	kv.								m.	kv.										
Hofors explåd.	—	—	—	—	1	—	—	—	1	1	1	2	1									
Högbo >	—	1	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	1									
Ljusne >	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—									
Sandvikens >	—	—	—	—	1	—	—	1	—	1	3	—	—									
<i>Städer etc.</i>	8	2	3	5	3	1	1	9	6	7	21	6	2									
Gävle	5	1	1	3	1	1	1	6	3	3	12	3	1									
Söderhamn	2	—	1	2	1	—	—	1	1	1	4	—	—									
Hudiksvall	1	1	1	—	1	—	—	2	2	3	5	3	1									
Hela länet	11	3	4	7	12	2	5	16	12	11	46	12	11									
Västernorrlands län.																						
<i>Landsbygd</i>	2	1	—	4	10	—	1	10	1	1	21	2	9									
Anundsjö prld.	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	1									
Fränsta >	—	—	—	1	1	—	—	2	—	—	2	1	1									
Flotings >	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—									
Indals-Lidens >	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—									
Ramsele >	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—									
Skogs >	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—									
Sollefteå >	1	1	—	3	1	—	—	4	—	1	6	—	4									
Alnö explrd.	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	1									
Gudmundrå >	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	2	—	—									
Virstavarvs >	—	—	—	—	1	—	—	1	1	—	2	1	1									
Ytterlännäs >	1	—	—	—	1	—	—	2	—	—	3	—	1									
<i>Städer etc.</i>	12	—	3	6	5	1	2	10	4	7	24	5	10									
Härnösand	4	—	2	2	2	—	1	3	1	—	7	—	3									
Sundsvall	6	—	1	2	2	1	1	4	2	7	13	4	5									
Ornskoldsvik	2	—	—	2	1	—	—	3	1	—	4	1	2									
Hela länet	14	1	3	10	15	1	3	20	5	8	45	7	19									
Jämtlands län.																						
<i>Landsbygd</i>	1	—	—	1	8	3	3	1	2	1	15	3	5									
Strömsunds prld.	1	—	—	—	1	1	—	1	—	—	3	—	1									
Föllinge >	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—									
Hammerdals >	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—									
Mörsils >	—	—	—	—	1	1	—	—	1	—	2	1	1									
Ragnuda >	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	1									
Bräcke >	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	1									
Hoverberge >	—	—	—	—	1	1	—	—	1	1	2	2	—									
Svegs >	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	1	—	1									
Hede >	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—									
Stuguns explrd.	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—									
Rätans >	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—									
<i>Städer etc.</i>	6	—	1	1	2	1	—	4	5	1	9	4	—									
Östersund	6	—	1	1	2	1	—	4	5	1	9	4	—									
Hela länet	7	—	1	2	10	4	3	5	7	2	24	7	5									

¹ Här: äro meltaagna sådana som, uti att tillhöra den farmaceutiska personalen, utföra enklare farmaceutiskt arbete.

1	2		3		4		5		6		7		8		9		10		11		12		13		14
	Å apotek anställd personal																								
	Tandläkare, praktiserande		Sjukgymnaster, legitimerade		Apotekshjutare		Arrendatorer		Andra apoteks-förordnade		Övriga legitimerade apotekare		Farmacie kandidater		Elever		Summa		Tidniska biträden i apotek						
m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.		
Västerbottens län.																									
<i>Landsbygd</i>																									
Burträsk prld.	—	—	—	—	6	2	5	—	2	—	—	—	—	—	—	14	1	—	—	—	—	—	—	8	
Byske >	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	
Lycksele >	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	1	
Nordmalings >	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	
Norsjö >	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	
Robertsfors >	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	
Vilhelmina >	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	
Vindelns >	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	
Åsele >	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	
Bjurholms exprld.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	
Dorotea >	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Jörns >	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	
Nysätra >	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	
<i>Städer etc.</i>																									
Umeå	2	—	2	4	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	2	—	—	—	—	—	—	2	
Skellefteå	2	—	1	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	2	
Hela länet	4	—	3	6	7	3	5	7	5	—	—	—	—	—	—	24	3	—	—	—	—	—	—	12	
Norrbottnens län.																									
<i>Landsbygd</i>																									
Arvidsjaurs prld.	—	—	—	—	10	—	2	2	3	3	—	—	—	—	—	18	2	—	—	—	—	—	—	9	
Bodens >	2	—	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	—	—	—	—	—	—	—	1	
Gällivare >	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	1	
Jockmacks >	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	
Pajala >	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	
Räneå >	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	
Ålvsbyns >	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	—	—	—	—	—	—	1	
Överkalix >	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	1	
Övertorneå >	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	
Kiruna exprld.	1	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	
Malmbergets >	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	2	
<i>Städer etc.</i>																									
Luleå	2	—	2	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	5	2	—	—	—	—	—	2	
Piteå	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	2	
Haparanda	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	2	
Kalix mun.	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	—	—	—	—	—	—	2	
Hela länet	7	—	4	3	14	—	4	4	5	7	—	—	—	—	—	30	4	—	—	—	—	—	—	17	
Rikets landsbygd	51	11	7	28	162	20	50	81	47	27	346	41	115												
Rikets städer	406	77	178	401	161	31	25	380	189	146	751	181	161												
Hela riket	457	88	185	429	323	51	75	461	236	173	1097	222	276												

¹ Här äro medtagna sådana som utan att tillhöra den farmaceutiska personalen, utföra enklare farmaceutiskt arbete.

Tab. 2. Översikt över de till Medicinalstyrelsen från läkarna i riket

1 L ä n , s t a d	2 3 4 5 6 7 8 Obduktioner å foster								9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 A n d r a o b d u k t i o -														
	Väldsam död		Naturlik död		Obefämbar dödsorsak		V ä l d s a m																
	Genom olycksfall		Genom hvarstund		Dödföda		K v ä v n i n g																
	Genom handverkan		Genom olycksfall		Dödföda		Förfrysning		Förfäring		Drunkning		Hängning		Strykning		Annan kvävning		Krosskada				
	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.			
Stockholms stad	1	1	1	1	3			1		1									1	3	3		
Stockholms län	1		1	1	3					1	2			1				2		1	1		
Uppsala d:o																							
Södermanlands d:o			1		1					1													
Östergötlands d:o			3		4					1													
Jönköpings d:o	1			1	2															1			
Kronobergs d:o			1		2									1									
Kalmar d:o				1	1															1			
Gottlands d:o			1		2																		
Blekinge d:o			1		1															1			
Kristianstads d:o					1																		
Malmöhus d:o	3	1	2		7															1			
Hallands d:o																					1		
Göteborgs och Bohus d:o					2															2	1		
Älvsborgs d:o			2		2																		
Skaraborgs d:o			1		1					1		1											
Värmlands d:o																							
Örebro d:o																					2		
Västmanlands d:o			2	1	3																		
Kopparbergs d:o											1	1									1		
Gävleborgs d:o	1				2																		
Västernorrlands d:o	1	2		2	5						1										2		
Jämtlands d:o	1	1			2																1		
Västerbottens d:o			1		2																1		
Norrbottnens d:o					1																		
Summa	9	19	2	9	7	47			2		6	4			2			2		2	1	18	5

Ann. Obduktioner för likbränningsändamål, numera obehöfliga, hava fr. o. m. årg. 1918 uteslutits ur legala förrättningar överförts till länsstyrelserna, vadan även denna rubrik nu uteslutits.

inkomna ämbetsberättelser om *medikolegala förrättningar* år 1918.

ner i rättsligt syfte														Besiktning å levande personer för utronande av				Andra rättsmedicinska undersökningar					
d ö d														följder av föregången misshandel									
Släck- eller skärskada		Skolskada		Förgiftning		Summa		Därav sannolika självmord		såsom följd av foster- fördrivningsförbrök		Svält och vanvård		Naturlig död		Obekämbar dödsorsak		havandeskap		utörad onkt		annat förhållande	
m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	sa	Summa							
	3	3	1	31	16	39	24	3	3	2			10	11	2	39			3	5	1		
			1	1		6	3		2	1			12	7				1		2			
				2		2																	
				1		1							1								1		
				1		1							1	1									
	1					2							2										
	1	1		1	2	3	3			1			3	1							1		
				1		1							4	3									
		1	1	1	1	3	3			1			1			1							
						1																	
			1			4	1						2										
						2							2										
						3																	
			1			3	1	1	1				1	2							1		
	1		1			2	1	2		1													
		1		1		4	1							2									
						1								1									
		1				1							1	1									
3	5	10	2	41	20	84	37	6	6	6			42	30	2	40		4	5		6		

denna tabell. — Enligt Kungl. brev d. 27 jan. 1911 hava, utom beträffande Stockholm, anslagen till medico-

Tab. 3. Av vederbörande läkare verkställda ämbetsresor för farsoters och smittsamma sjukdomars hämmande m. m. under år 1918.

1		2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Län		Ämbetsresor															
		Scharlakansfeber	Difteri	Smittkoppor	Abdominaltyfus (nervefeber)	Rödsot	Barnförnämning	Epidemisk hjärnfeber	Spektiska	Smittsamma könsjukdomar	Sinnessjukdom	Andra sjukdomar	Vaccination	För allmän hälsorärd	För mottagningar och sjukvård	Rättshed. obdukt.	Summa resor
Stockholms	län	151	136	—	5	—	—	—	—	—	22	35	202	1	—	—	552
Uppsala	»	29	49	—	5	—	—	—	—	—	1	2	43	10	—	—	139
Södermanlands	»	27	49	—	7	—	1	1	—	—	34	13	148	—	—	—	280
Östergötlands	»	70	214	—	14	—	—	—	—	—	9	38	14	—	—	—	359
Jönköpings	»	50	55	—	—	—	—	2	—	1	23	12	158	—	—	—	301
Kronobergs	»	27	55	—	1	—	1	2	—	1	24	12	110	—	—	—	233
Kalmar	»	19	66	—	7	—	1	3	—	—	3	10	14	—	—	—	123
Götlands	»	2	10	—	2	—	—	—	—	—	10	6	30	3	—	2	65
Blekinge	»	2	28	—	1	—	—	—	—	—	15	4	78	—	—	—	128
Kristianstads	»	26	91	—	13	—	1	—	—	—	32	10	256	—	—	—	429
Malmöhus	»	15	114	—	9	—	3	—	—	—	24	3	311	2	—	—	481
Hallands	»	15	22	—	5	—	—	—	—	—	2	—	7	—	—	1	52
Göteborgs o. Bohus	»	32	195	—	25	—	—	1	—	—	4	29	14	—	—	—	300
Älvsborgs	»	70	110	—	21	—	—	1	—	—	41	20	265	18	—	2	548
Skaraborgs	»	57	190	—	18	—	2	1	—	—	26	26	273	—	—	—	593
Värmlands	»	25	37	—	1	—	1	—	—	2	15	2	180	9	10	—	282
Örebro	»	21	34	—	3	—	1	—	—	—	14	—	15	10	—	—	98
Västmanlands	»	21	10	—	—	—	4	1	—	—	10	—	—	1	—	1	48
Kopparbergs	»	16	58	—	—	—	2	1	18	—	8	7	19	—	—	—	129
Gävleborgs	»	23	59	—	6	—	2	1	—	1	6	6	18	—	—	—	122
Västernorrlands	»	41	127	—	1	1	—	—	—	—	9	9	—	—	—	—	188
Jämtlands	»	2	31	—	4	—	—	2	—	—	5	4	11	—	3	—	62
Västerbottens	»	107	125	—	5	2	1	1	—	—	23	21	116	—	9	2	412
Norrbottens	»	4	35	—	12	1	—	1	—	—	12	8	91	—	68	3	235
Summa		852	1 900	—	165	4	20	18	18	5 372	277	2 373	54	90	11	6 159	

Anm. Utgifter för i denna tabell angivna ämbetsresor redovisas fr. o. m. årg. 1917 ej.

Tab. 4. Sammanställning av hälsovårdsnämndernas uppgifter om döds-
orsakerna i rikets städer år 1918.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Län och städer.	Bildningsfel och sjukdomar hos nyfödda ¹	Ålderdomsavrättning	Barrningsfeber	Andra hvarudokays- och förtösningsjukdomar	Varebör	Ros	Smittkoppor	Massling	Schallakansfeber	Difteri	Kikhosta	Influenza	Fläcktyfus	Nervfeber och Paratyfus	Rödsot	Asiatisk kolera	Akut barnförflämning	Epidemisk hjärnfeber	Stelkramp
Stockholms stad	150	235	26	9	72	21	—	—	26	67	37	1455	—	15	2	1	—	3	1
Stockholms län.																			
Södertälje	15	10	2	—	10	—	—	—	—	12	5	56	—	—	—	—	—	—	—
Djursholm	2	2	—	—	2	—	—	—	—	1	—	17	—	—	—	—	—	—	—
Vaxholm	4	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12	—	1	—	—	—	—	—
Norrtälje	3	5	—	—	—	—	—	—	—	2	—	38	—	—	—	1	—	—	1
Östhammar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	—	—	—	—	—	—	—
Öregrund	—	2	1	—	—	1	—	—	—	2	—	7	—	—	—	—	—	—	—
Sigtuna	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Uppsala län.																			
Uppsala	6	20	2	—	4	1	—	—	3	2	6	90	—	1	—	—	—	—	—
Enköping	1	12	—	—	—	—	—	—	—	1	—	21	—	—	—	—	—	—	1
Södermanlands län.																			
Nyköping	2	16	—	—	3	—	—	—	—	6	—	30	—	1	—	—	—	—	—
Katrineholm	2	5	1	—	1	—	—	—	—	4	—	41	—	—	—	—	—	—	—
Eskilstuna	14	26	1	—	2	3	—	—	2	9	7	92	—	—	—	—	—	2	—
Torshälla	1	7	—	—	—	—	—	—	—	2	—	8	—	—	—	—	—	—	—
Strängnäs	1	2	—	—	2	—	—	—	—	1	—	16	—	—	—	—	—	—	—
Mariefred	1	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	—	—	—	—	—	—	—
Trosa	—	3	—	—	1	—	—	—	—	1	—	2	—	—	—	—	—	—	—
Östergötlands län.																			
Linköping	13	46	—	—	1	—	—	4	3	7	—	78	—	2	—	—	—	—	—
Norrköping	29	49	3	3	4	5	—	—	—	10	1	255	—	1	—	—	—	—	—
Söderköping	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10	—	—	—	—	—	—	—
Motala	7	12	—	—	1	—	—	—	—	1	1	12	—	—	—	—	—	—	—
Vadstena	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10	—	—	—	—	—	—	—
Skänninge	2	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—
Jönköpings län.																			
Jönköping	20	53	—	2	3	3	—	—	—	2	8	101	—	4	—	—	—	—	2
Eksjö	2	9	—	—	—	—	—	—	—	3	2	30	—	—	—	—	—	—	—
Gränna	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—
Huskvarna	3	1	—	—	—	2	—	—	—	1	—	30	—	1	—	—	—	—	—
Nässjö	8	4	—	—	1	1	—	—	—	1	2	39	—	—	—	—	—	—	—
Kronobergs län.																			
Värjö	2	6	—	—	1	4	—	—	—	5	1	44	—	—	—	—	—	—	—
Kalmar län.																			
Kalmar	10	9	—	—	1	2	—	—	—	7	—	35	—	—	—	—	—	—	—
Oskarshamn	2	6	—	—	1	2	—	—	—	—	—	50	—	—	—	—	—	—	—
Västervik	9	16	—	1	—	1	—	—	—	6	—	28	—	—	—	—	—	—	—
Vimmerby	2	8	—	—	—	1	—	—	—	1	—	17	—	—	—	—	—	—	—
Borgholm	—	4	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	—	—	—	—	—	—	—
Gottlands län.																			
Visby	4	8	—	—	—	—	—	—	—	3	6	50	—	1	—	—	—	—	—

¹ Här avses sjukdomar som uppträda i första levnadsveckan.

1	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37
Län och städer.	Tuberkulos ¹		Spektiska	Syfilis		Prosa	Andra parasitära sjukdomar	Blodbildande organens och blodets sjukdomar	Kronisk alkoholisjukdom	Andra kroniska förgiftningsjukdomar	Sockerjuka	Andra omställnings- m. d. sjukdomar	Hjärnblödning	Andra sjukdomar i nervsystemet och sinnesorganens sjukdomar	Sinnessjukdomar	Kronisk hjärtsjukdom	Andra cirkulationsorganens sjukdomar
	a) lungrot	b) annan tuberkulos		a) råvad syfilis	b) förråvad syfilis												
Stockholms stad.	859	131	—	9	12	—	5	34	3	—	33	5	195	71	70	513	446
Stockholms län.																	
Södertälje	20	3	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	10	3	1	24	9
Djursholm	5	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	2	—	1	3	—
Vaxholm	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	1	1	6
Norrtälje	12	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	2	—	2	2	—
Östhammar	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—
Öregrund	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Sigtuna	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
Uppsala län.																	
Uppsala	36	8	—	2	—	—	—	4	—	—	1	1	15	5	3	45	16
Eaköping	7	3	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	10	1	—	12	7
Södermanlands län.																	
Nyköping	18	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	4	4	—	14	3
Katrineholm	9	2	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	3	4	1	7	5
Eskilstuna	51	14	—	1	—	—	—	1	—	—	2	1	14	5	8	20	26
Torshälla	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	1	—
Strängnäs	4	1	—	—	—	—	—	2	—	—	2	—	6	—	—	4	1
Mariefred	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	1	—	—	—
Trosa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	2	—
Östergötlands län.																	
Linköping	38	3	—	—	—	—	—	3	—	—	5	—	24	4	4	37	1
Norrköping	90	8	—	1	6	—	—	4	—	—	5	—	71	19	5	98	41
Söderköping	5	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	1	1	3	2
Motala	8	1	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	3	2	—	5	9
Vadstena	—	1	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	3	—	—	3	—
Skänninge	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	1	—	1	1
Jönköpings län.																	
Jönköping	62	10	—	1	—	—	—	3	—	—	—	—	18	11	—	32	2
Eksjö	10	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	—	—	3	3
Gröna	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	—	—	4	1
Huskarvarna	12	2	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	5	1	—	1	9
Nässjö	9	7	—	1	—	—	—	1	—	—	3	—	8	2	—	5	1
Kronobergs län.																	
Växjö	12	2	—	—	—	—	—	2	1	—	2	—	3	—	3	5	19
Kalmar län.																	
Kalmar	20	4	—	—	—	—	—	—	1	—	2	—	10	1	2	13	22
Oskarshamn	17	—	—	—	—	—	—	2	—	—	3	—	8	4	—	11	9
Västervik	12	1	—	—	—	—	—	1	—	—	2	—	9	2	1	18	9
Vimmerby	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	—	—	3	2
Borgholm	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—	6	—
Gottlands län.																	
Visby	7	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	1	5	23	6

¹ Om lungtuberkulos finnes angiven såsom dödsorsak jämte andra former av tuberkulos, räknas fallet så-

38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	1
Luftförsämning, akut och kronisk	Akut lunginflammation	Andra andningsorganens sjukdomar	Akut mng- och larvinflammation	Kronisk mng- och larvinflammation	Blindtarmsinflammation	Tarmhinder och tarmbräck	Andra matsmältningens organens sjukdomar	Urin- och könsorganens sjukdomar	Lejdgångarnas och ben-systemets sjukdomar	Kräfta	Svulster av andra slag	Ojykehändelse eller våda	Självmord	Mord och dråp	Annan dödsorsak	Summa	Län och städer
122	489	211	59	18	20	75	109	186	14	509	81	143	65	9	7	6 623	Stockholms stad.
8	43	2	9	—	1	3	1	2	2	11	1	6	4	—	—	272	Stockholms län.
1	7	—	—	—	2	1	—	2	—	6	—	2	1	—	—	60	Södertälje.
1	3	1	1	—	1	1	—	1	—	2	—	1	—	—	—	51	Djarsholm..
—	7	—	2	—	—	—	1	2	—	5	—	2	—	—	—	51	Vaxholm.
—	1	—	—	—	—	—	1	2	—	1	—	—	—	—	—	98	Norr-tälje.
—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	14	Osthammar.
—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	2	1	—	—	—	—	25	Öregrund.
—	1	—	—	—	—	1	—	1	—	2	—	—	—	—	—	10	Sigtuna.
20	36	22	4	—	2	4	4	18	1	32	6	10	3	—	—	434	Uppsala län.
4	8	1	4	—	1	1	4	2	2	14	—	2	—	—	—	119	Uppsala.
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Enköping.
6	15	1	1	1	—	2	2	4	—	12	2	7	5	—	—	164	Södermanlands l.
2	5	—	1	1	—	—	1	3	—	4	—	3	—	—	—	107	Nyköping.
7	29	2	6	2	—	7	16	5	5	24	2	9	1	—	—	107	Katrineholm.
—	—	1	—	—	—	—	3	—	—	1	—	1	—	—	—	411	Ekstuna.
1	11	—	—	—	—	—	1	1	—	10	—	1	1	—	—	32	Torsälla.
—	4	—	—	—	—	—	2	2	—	2	—	1	—	—	—	68	Strängnäs.
—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	1	—	—	—	34	Mariefred.
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	20	Trosa.
11	38	1	7	1	1	5	3	8	—	38	2	5	2	—	1	396	Östergötlands län.
15	53	19	16	3	4	20	12	28	1	72	12	19	4	—	—	396	Linköping.
3	1	—	3	—	1	—	1	2	—	4	1	—	—	—	—	986	Norrköping.
1	8	—	1	—	—	—	1	2	—	16	1	2	1	—	—	44	Söderköping.
1	10	1	—	—	—	—	1	1	—	6	—	—	—	—	—	98	Motala.
—	4	1	—	—	—	1	1	2	—	3	—	—	—	—	—	43	Vadstena.
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	30	Skänninge.
20	39	2	12	2	3	5	6	18	—	30	4	8	2	—	—	489	Jönköpings län.
4	8	—	—	—	—	2	1	4	1	3	3	1	—	—	—	489	Jönköping.
—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	1	—	—	—	95	Eksjö.
—	14	—	—	—	—	—	1	1	—	4	1	—	—	—	—	18	Gränna.
1	10	1	1	—	2	—	1	—	—	6	1	2	—	—	—	104	Huskvarna.
—	—	—	—	—	—	—	2	—	2	4	1	4	2	—	—	126	Nässjö.
2	3	—	2	1	1	3	4	3	1	14	1	1	—	—	—	148	Kronobergs län.
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Växjö.
9	14	—	1	1	—	5	5	9	—	11	4	3	—	—	—	201	Kalmar län.
7	14	1	3	2	—	—	9	7	—	10	4	1	—	—	—	175	Kalmar.
1	14	1	4	—	2	1	3	7	1	13	3	11	1	—	—	178	Oskarshamn.
—	7	—	—	1	—	—	—	—	—	4	—	2	1	—	—	60	Västervik.
—	2	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	23	Vimmerby.
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Borgholm.
6	9	2	4	2	—	1	3	4	—	9	—	5	1	—	—	170	Gottlands län.
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Visby.

som lungrot, även om lungtuberkulos ej angivits såsom huvuddödsorsak.

21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	1
Tuberkulos		Syfilis		b) förvärdad syfilis	Prossa	Andra parasitära sjukdomar	Blodbildande organens och blodets sjukdomar	Kronisk alkoholsjukdom	Andra kroniska förgiftningssjukdomar	Socker-sjuka	Andra orsakningar m. fl. sjukdomar	Hjärnblödning	Andra sjukdomar i nervsystemet och sinnesorganens sjukdomar	Sinnes-sjukdomar	Kronisk hjärtsjukdom	Andra cirkulationsorganens sjukdomar	Län och städer
a) lungrot	b) annan tuberkulos	a) ärvd syfilis	b) annan tuberkulos														
Blekinge län.																	
41	9	—	1	2	—	—	1	1	—	—	1	13	3	6	28	15	Karlskrona.
5	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—	1	2	Ronneby.
2	3	—	—	1	—	—	1	—	—	1	—	7	2	—	14	7	Karlskrona.
3	1	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	6	2	Sölvesborg.
Kristianstads län.																	
19	1	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	10	1	—	13	6	Kristianstad.
3	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	—	—	1	—	Simrishamn.
4	1	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	5	—	—	9	—	Ängelholm.
8	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	1	—	2	1	Hässleholm.
Malmöhus län.																	
158	27	—	6	1	—	—	5	—	—	11	5	43	16	15	109	98	Malmö.
11	7	—	—	1	—	—	1	—	—	4	—	13	4	6	44	23	Lund.
22	3	—	3	—	—	—	1	—	—	1	1	8	11	2	19	8	Landskrona.
52	17	—	2	—	—	—	3	—	—	2	—	21	9	—	15	33	Hälsingborg.
7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	Eslöv.
9	5	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	13	2	—	13	5	Ystad.
13	2	—	—	—	—	—	1	—	—	2	—	12	5	—	4	7	Trälleborg.
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	3	Skånör med Falsterbo.
Hallands län.																	
32	6	—	—	—	—	—	1	—	—	3	—	10	5	1	21	19	Halmstad.
3	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	1	5	1	Laholm.
3	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	Falkenberg.
9	5	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	6	3	2	9	10	Varberg.
1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	Knudsbacka.
Göteborgs o. Bohus l.																	
379	102	—	10	2	—	—	12	1	—	19	5	60	30	46	213	180	Göteborg.
—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	6	Kungälv.
4	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	Marstrand.
9	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	3	—	Lysekil.
31	6	—	—	1	—	—	—	—	—	2	—	10	5	1	16	7	Uddevalla.
9	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	5	—	—	2	2	Strömstad.
Älvsborgs län.																	
5	6	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	5	1	—	12	5	Vänersborg.
35	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	1	1	23	4	Trollhättan.
8	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	7	2	Alingsås.
33	11	—	1	—	—	—	2	—	—	—	—	18	8	3	22	7	Borås.
4	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	1	3	Ulricehamn.
—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	11	—	Ämål.
Skaraborgs län.																	
4	2	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	7	1	—	10	1	Mariestad.
15	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	2	—	4	—	Lidköping.
10	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	6	1	—	5	1	Skara.
7	1	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	12	4	—	13	5	Skövde.
4	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	Hjo.
3	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	2	—	Tidaholm.
6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	1	—	2	—	Falköping.

1	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54
Län och städer.	Införfrinflammation, akut och kronisk	Akut lunginflammation	Andra andningsorganens sjukdomar	Akut mag- och tarms- inflammation	Kronisk mags- och tarms- inflammation	Tarmhinder och tarmbräck	Blindtarmsinflammation	Andra matsmältungs- organens sjukdomar	Urin- och könsorganens sjukdomar	Jedjängarna och ben- systemets sjukdomar	Stulster av andra slag	Kärlta	Olycksbändelse eller våda	Stålmord	Mord och dråp	Annan dödsorsak	Summa
Blekinge län.																	
Karlskrona	16	34	3	6	2	—	—	4	12	1	28	1	12	—	—	—	431
Ronneby	4	5	—	—	—	—	1	1	2	—	4	—	1	—	—	—	54
Karlskrona	1	10	2	—	1	—	1	1	6	1	10	4	2	—	—	—	115
Sölvesborg	1	6	1	1	—	1	4	—	—	—	2	—	—	—	—	—	53
Kristianstads län.																	
Kristianstad	14	6	—	5	1	1	—	4	2	—	16	3	1	3	—	—	205
Sjmråhamn	—	1	3	1	—	—	—	1	1	—	—	—	—	1	—	—	32
Ängelholm	—	1	3	1	2	—	—	—	2	—	5	2	3	—	—	—	84
Hässleholm	1	4	1	—	—	—	—	2	2	—	4	—	1	—	—	—	46
Malmöhus län.																	
Malmö	39	131	8	26	8	6	15	24	28	4	84	17	43	11	—	—	1 710
Lund	12	14	4	3	3	2	4	4	1	3	29	8	6	—	—	—	364
Landskrona	3	14	3	8	2	2	4	5	7	—	21	1	4	2	—	—	294
Hälsingborg	39	50	2	19	1	5	4	10	11	3	26	6	16	5	—	—	729
Eslov	1	8	—	—	—	—	—	—	1	—	2	1	—	—	—	—	65
Ystad	6	6	2	3	—	—	—	—	4	—	6	2	3	3	—	—	164
Trällevång	3	14	—	2	—	—	2	—	2	—	14	1	1	1	—	—	151
Skånör med Falsterbo	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	18
Hallands län.																	
Halmstad	9	28	3	2	—	—	2	9	6	—	19	4	5	3	—	—	325
Laholm	—	6	—	—	1	—	—	—	—	—	4	—	1	—	—	—	51
Fälkenberg	1	6	—	—	—	—	—	1	1	—	7	—	2	—	—	—	59
Varberg	6	7	2	—	1	—	—	1	2	—	12	—	3	1	—	—	143
Kungsbacka	—	3	—	1	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	13
Göteborgs o. Bohusl.																	
Göteborg	52	232	75	34	5	2	19	45	94	14	195	28	76	11	—	—	3 192
Kungälv	3	4	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	41
Marstrand	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	23
Lysekil	2	13	1	3	—	1	—	1	2	—	5	—	5	1	—	—	102
Uddevalla	9	15	4	—	—	—	3	5	9	—	14	3	10	1	—	—	322
Strömstad	2	4	—	—	—	—	—	1	1	—	1	—	3	1	—	—	57
Älvsborgs län.																	
Vänerns län	1	26	2	—	—	1	—	—	6	1	10	1	6	—	—	—	169
Trollhättan	11	8	—	6	—	—	—	4	4	2	13	1	4	—	—	—	281
Alingsås	1	6	—	2	—	1	—	1	5	1	7	—	2	—	—	—	105
Borås	10	27	3	6	2	1	4	10	7	1	32	1	5	—	—	—	363
Ulricehamn	2	2	—	1	—	—	1	—	1	—	2	1	—	—	—	—	52
Ämål	—	6	—	—	—	1	1	—	3	1	4	2	—	—	—	—	83
Skaraborgs län.																	
Mariestad	6	5	1	—	—	—	—	—	2	—	3	—	—	1	—	—	65
Lidköping	10	14	—	1	—	—	1	3	5	—	9	1	4	—	—	—	137
Skara	—	12	—	3	—	2	—	2	2	1	8	1	—	1	—	—	94
Skövde	8	15	—	2	—	2	2	4	1	1	9	1	1	1	—	—	140
Iljo	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	3	1	—	1	—	—	42
Tidaholm	9	3	1	—	—	—	—	1	—	—	2	—	1	4	—	—	51
Falköping	6	18	—	2	1	2	—	—	3	—	2	—	1	—	—	—	78

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Län och städer.	Bildningsfel hos nyfödda ¹	Ålderdomsavrining	Barnsängsfeber	Andra hvarudskaps- och förlösningssjukdomar	Varfeber	Ros	Smittkoppor	Misling	Scharlakansfeber	Difteri	Kikhosta	Influenza	Pliktkyfus	Nervfeber och Paralyfus	Rödsot	Asiatisk kolera	Akut berrförlänning	Epidemisk hjärnfeber	Stelkramp
Värmlands län.																			
Karlstad	10	14	—	1	1	1	—	—	—	—	4	13	—	3	—	—	1	—	1
Kristinehamn	4	31	—	—	—	2	—	—	—	—	7	95	—	—	—	—	—	—	—
Filipstad	—	6	—	—	—	—	—	—	—	—	1	20	—	1	—	—	—	—	—
Arvika	3	6	—	—	—	1	2	—	1	—	2	28	—	—	—	—	—	—	—
Örebro län.																			
Örebro	6	34	1	—	7	—	—	—	—	7	6	94	—	—	—	—	—	—	—
Askersund	—	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—
Nora	—	3	—	1	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—
Lindesberg	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14	—	—	—	—	—	—	—
Västmanlands län.																			
Västerås	14	19	—	—	4	3	—	—	—	5	3	6	129	—	11	—	—	—	—
Sala	4	13	—	—	1	—	—	—	—	2	—	—	24	—	—	—	—	—	—
Köping	1	2	—	—	1	1	—	—	—	—	1	—	10	—	—	—	—	—	—
Arboga	6	11	—	—	1	—	—	—	—	1	2	1	6	—	—	—	—	—	—
Kopparbergs län.																			
Falun	4	33	1	—	3	—	—	—	—	—	3	—	48	—	—	—	—	—	—
Säter	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	—	—	—	—	—	—
Hedemora	—	2	—	—	1	1	—	—	—	—	5	—	11	—	—	—	—	—	—
Gävleborgs län.																			
Gävle	16	23	—	—	5	2	—	—	—	2	2	133	—	—	—	—	—	—	—
Söderhamn	7	22	—	—	2	—	—	—	—	2	—	75	—	—	—	—	—	—	—
Hudiksvall	2	13	—	1	—	1	—	—	—	1	—	26	—	—	—	—	—	—	—
Västernorrlands län.																			
Härnösand	2	19	—	1	1	—	—	—	—	—	1	—	38	—	—	—	—	—	1
Sundsvall	10	8	1	1	2	—	—	—	—	—	4	1	76	—	—	—	—	—	—
Sollefteå	—	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	18	—	—	—	—	—	—
Ornsköldsvik	3	—	—	—	—	—	—	—	—	2	11	—	28	—	—	—	—	—	—
Jämtlands län.																			
Östersund	12	11	—	—	1	—	—	—	—	—	5	—	118	—	1	—	—	—	—
Västerbottens län.																			
Umeå	1	2	—	—	2	—	—	—	—	1	1	—	21	—	1	—	—	—	—
Skellefteå	3	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	8	—	—	—	—	—	—
Norrbottnens län.																			
Luleå	6	4	2	—	1	1	—	—	—	—	—	—	26	—	2	—	—	—	1
Piteå	2	3	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	7	—	1	—	—	—	—
Haparanda	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9	—	15	—	—	—	—
Summa	723	1 613	53	34	245	84	—	6	80	423	154	6 813	—	167	2	2	3	14	14

¹ Här avses sjukdomar som uppträda i första levnadsveckan.

1	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37
Län och städer.	Tuberkulos	Syfilis		Andra parasitära sjukdomar	Kronisk alkoholsjukdom	Kronisk alkoholsjukdom	Blodbildande organens och blodets sjukdomar	Andra kroniska förgiftningsjukdomar	Soakerjuka	Andra omäktlings- m. d. sjukdomar	Hjärnblödning	Andra sjukdomar i nervsystemet och sinnesorganens sjukdomar	Sinnessjukdomar	Kronisk hjärtsjukdom	Andra cirkulationsorganens sjukdomar		
	a) Jungbot	b) annan tuberkulos	a) ärvd syfilis													b) förvärd syfilis	Frossa
Värmlands län.																	
Karlstad	28	8	—	3	—	—	—	—	—	—	2	—	15	6	1	19	16
Kristinehamn	12	3	—	—	1	—	—	—	—	—	2	—	13	3	—	6	18
Filipstad	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	6	1	—	20	—
Arvika	10	1	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	3	—	—	6	1
Örebro län.																	
Örebro	45	14	—	1	1	—	1	2	—	—	4	1	18	2	—	28	22
Askersund	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	—	—	—
Nora	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	4	1	—	10	—
Lindesberg	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	1	—	3	7
Västmanlands län.																	
Västerås	41	11	—	1	—	—	—	—	—	—	3	—	11	7	—	28	10
Sala	10	3	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	9	—	—	13	9
Köping	9	2	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	4	—	—	2	3
Arboga	10	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	1	2	—	14	1
Kopparbergs län.																	
Falun	16	4	—	—	1	—	1	2	—	—	3	2	5	1	4	8	2
Säter	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Hedemora	6	1	—	—	—	—	—	2	—	—	—	1	1	—	—	4	6
Gävleborgs län.																	
Gävle	58	10	—	1	1	—	—	3	1	—	2	1	32	7	2	31	12
Söderhamn	14	6	—	—	—	—	—	1	—	—	2	—	11	4	5	16	—
Hudiksvall	16	5	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	5	—	—	12	2
Västernorrlands län.																	
Härnösand	11	7	—	2	—	—	—	2	—	—	—	—	9	2	—	4	5
Sundsvall	27	9	—	1	1	—	—	1	—	—	4	—	13	7	5	12	27
Sollefteå	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	2	—
Örnköldsvik	3	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	4	2	—	—	4
Jämtlands län.																	
Östersund	25	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	3	—	7	10
Västerbottens län.																	
Umeå	7	4	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	3	1	—	6	4
Skellefteå	8	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	5	—	—	4	1
Norrbottnens län.																	
Luleå	31	3	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	5	—	—	10	6
Piteå	4	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	6	3	—	3	2
Haparanda	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	2 785	563	—	46	34	—	11	118	111	1	145	30	991	321	209	1 874	1 306

1 Se not 1 å tabellens 2:a sida.

38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	1
Införsvinnamman, akut och kronisk	Akut lunginflammation	Andra andningssorgans sjukdomar	Akut mag- och tarm- inflammation	Kronisk mag- och tarm- inflammation	Blindtarmsinflammation	Tarmhinder och tarmbräck	Andra matsmältnings- organens sjukdomar	Urin- och könsorganens sjukdomar	Lejdgångarnas och be- stensens sjukdomar	Kräftan	Svulster av andra slag	Olycksständelse eller våda	Ställmord	Mord och dröpp	Annan dödsorsak	Summa	Län och städer
20	35	11	2	1	1	5	3	13	2	23	—	3	1	—	—	297	Värmlands län.
3	11	2	2	—	1	—	2	2	1	12	7	2	—	—	—	242	Karlstad.
4	6	2	1	1	—	1	1	2	—	7	1	1	2	—	—	89	Kristinehamn.
—	6	—	—	—	—	—	1	—	—	6	—	1	—	—	—	89	Filipstad.
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	84	Arvika.
7	29	—	1	2	—	3	6	11	4	34	5	6	1	—	—	404	Örebro län.
1	1	—	2	—	—	—	—	—	—	2	—	1	—	—	—	24	Örebro.
1	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	28	Askersund.
1	1	—	—	—	—	—	2	—	—	5	—	—	—	—	—	28	Nora.
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	47	Lindesberg.
6	25	3	7	3	3	6	6	7	2	36	2	8	4	—	1	425	Västmanlands län.
3	9	2	1	1	2	1	1	5	1	7	1	2	—	—	—	125	Västerås.
3	12	1	—	—	—	2	3	3	—	4	1	1	1	—	—	69	Sala.
—	11	2	—	—	—	—	—	4	—	2	—	—	—	—	—	69	Köping.
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	81	Arboga.
3	20	—	4	—	1	2	4	3	2	17	4	4	2	—	—	207	Kopparbergs län.
—	1	—	—	—	—	1	1	—	—	1	1	1	—	—	—	10	Falun.
—	14	—	2	—	—	1	—	—	—	6	—	1	—	—	—	10	Säter.
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	67	Hedemora.
5	44	1	6	1	4	6	8	15	—	37	4	12	—	—	—	488	Gävleborgs län.
3	12	—	—	—	—	3	7	10	—	9	—	5	—	—	—	216	Gävle.
1	15	—	2	—	—	—	1	2	1	2	1	—	—	—	—	110	Söderhamn.
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	110	Hudiksvall.
5	6	2	4	—	—	1	2	5	—	14	2	2	1	—	—	152	Västernorrlands l.
5	19	1	2	—	—	1	5	11	—	21	—	9	3	—	—	287	Härnösand
—	2	—	1	—	—	—	—	1	—	1	—	—	1	1	—	35	Sundavall.
2	—	—	1	—	—	1	—	—	—	2	—	1	—	—	—	66	Sollefteå.
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	66	Örnsköldsvik.
5	12	—	3	—	1	2	3	4	—	5	—	9	—	—	5	254	Jämtlands län.
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	254	Östersund.
4	2	1	6	—	1	1	—	3	—	7	1	2	2	—	1	87	Västerbottens län.
1	6	—	2	—	—	2	—	—	1	3	—	3	—	—	—	87	Umeå.
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	51	Skellefteå.
1	23	1	2	—	3	4	5	9	1	9	—	8	—	—	—	156	Norrbottnens län.
—	9	—	1	—	—	1	1	1	—	6	3	—	—	—	—	56	Luleå.
1	2	—	1	—	—	1	1	2	—	4	—	—	—	—	—	42	Piteå.
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	42	Haparanda.

633 2014 425 343 75 86 249 392 697 79 1 796 257 562 167 10 27 26 637

Tab. 5. Sammanställning av hälsovårdsnämndernas uppgifter om antalet döda i rikets städer med fördelning efter ålder och kön år 1918.

Län och städer	M a n k ö n										K v i u n k ö n										Båda könen				
	Under 1 år	1-5 år					60 år och däröver					Summa	Under 1 år	1-5 år					60 år och däröver					Summa	
		1-5 år	5-10 år	10-15 år	15-20 år	20-40 år	40-60 år	Okänd ålder	Summa	1-5 år	5-10 år			10-15 år	15-20 år	20-40 år	40-60 år	Okänd ålder	Summa						
Stockholms stad	230	140	84	40	108	1 100	704	240	—	3 346	166	114	71	49	119	901	542	1 315	—	3 277	6 623				
Stockholms län.																									
Södertälje	20	11	5	2	5	37	27	32	—	139	14	12	6	3	1	32	23	42	—	133	272				
Djursholm	3	—	—	1	3	9	2	6	—	24	3	—	—	—	—	10	4	10	—	36	60				
Vaxholm	3	—	1	—	5	9	6	9	—	33	2	—	1	—	4	4	4	7	—	18	51				
Norrstälje	6	1	2	1	1	20	5	15	—	51	3	3	1	1	1	16	6	16	—	47	98				
Östhammar	—	—	—	—	—	2	1	1	—	4	—	—	—	—	2	2	1	4	—	10	14				
Öregrund	—	1	1	1	1	4	1	5	—	14	1	—	—	—	—	6	1	3	—	11	25				
Sigtuna	—	—	—	1	—	—	1	5	—	7	—	—	—	—	—	—	—	3	—	3	10				
Uppsala län.																									
Uppsala	12	7	4	3	6	62	32	73	—	199	11	13	6	3	7	53	31	111	—	235	434				
Enköping	5	2	2	—	1	13	9	22	—	54	2	5	1	1	4	8	3	41	—	65	119				
Södermanlands län.																									
Nyköping	7	5	2	—	1	29	11	18	—	73	2	3	4	4	3	19	12	44	—	91	164				
Katrineholm	2	3	1	2	9	20	5	14	—	56	5	3	3	1	4	15	11	9	—	51	107				
Eskilstuna	20	15	6	10	11	68	33	60	—	223	13	13	9	8	14	44	24	63	—	188	411				
Torshälla	—	4	—	—	1	4	2	5	—	16	2	—	—	1	2	1	3	7	—	16	32				
Strängnäs	2	—	2	—	3	6	7	13	—	33	3	—	1	1	4	3	2	21	—	35	68				
Mariefred	1	1	1	—	1	—	3	10	—	17	—	1	1	—	—	2	3	10	—	17	34				
Trosa	—	—	—	—	—	2	1	8	—	11	—	—	—	—	—	3	6	—	—	9	20				
Östergötlands län.																									
Linköping	15	7	7	3	7	42	20	70	—	171	11	9	9	2	7	45	32	110	—	225	396				
Norrköping	45	22	7	8	14	132	67	160	—	455	19	19	7	4	32	119	79	252	—	531	986				
Söderköping	—	1	—	1	1	6	—	9	—	18	2	4	—	1	1	4	4	10	—	26	44				
Motala	4	1	—	—	—	12	8	21	—	46	6	—	1	—	—	8	9	27	—	52	98				
Vadstena	1	1	—	—	—	6	2	11	1	22	—	—	—	—	1	5	3	12	—	21	43				
Skänninge	1	—	—	—	—	2	1	12	—	16	1	1	1	—	—	2	—	9	—	14	30				

TAB. 5. (Forts.) DÖDA I RIKETS STÄDER EFTER ÅLDER OCH KÖN ENLIGT HÄLSOVÅRDSNÄMNDERNAS UPPGIFTER ÅR 1918.

1	2	M a n k ö n									K v i n n k ö n									22	
		3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20		21
Län och städer	Under 1 år	1-5 år	5-10 år	10-15 år	15-20 år	20-40 år	40-60 år	60 år och däröver	Okänd ålder	Summa	Under 1 år	1-5 år	5-10 år	10-15 år	15-20 år	20-40 år	40-60 år	60 år och däröver	Okänd ålder	Summa	Båda könen
Hallands län.																					
Halmstad	13	8	2	4	11	58	25	53	—	174	8	3	5	4	9	42	16	64	—	151	325
Laholm	1	—	1	—	—	9	2	15	—	28	3	—	—	—	—	6	2	10	—	23	51
Falkenberg	4	3	1	—	3	7	5	8	—	31	3	2	2	1	5	3	3	15	—	28	59
Varberg	5	3	5	—	6	18	7	17	1	64	—	5	4	2	18	7	7	34	—	79	143
Kungälv	—	—	—	—	—	—	—	5	—	5	—	—	—	1	1	—	2	4	—	8	13
Göteborgs och Bohus län.																					
Göteborg	133	90	30	28	67	514	258	420	—	1540	79	100	48	32	73	493	225	592	—	1652	3192
Kungälv	2	3	1	1	8	—	—	6	—	21	1	—	1	—	8	1	9	—	—	20	41
Marstrand	1	3	—	—	1	3	—	2	—	8	—	—	—	1	4	3	7	—	—	15	23
Lysekil	3	4	8	3	2	20	11	7	—	58	2	3	3	7	8	2	13	—	—	44	102
Uddevalle	11	8	11	4	9	52	15	41	—	151	9	6	2	13	53	23	58	—	—	171	322
Strömstad	2	3	1	—	1	5	1	9	—	22	1	4	2	1	7	5	13	—	—	35	57
Älvsborgs län.																					
Vänersborg	5	3	6	—	5	29	8	17	—	73	1	2	2	4	27	15	43	—	—	96	169
Trollhättan	3	10	5	5	13	76	19	32	—	163	8	9	6	8	34	15	26	—	—	118	281
Alingsås	3	4	4	2	1	12	1	24	—	51	3	2	2	3	14	7	20	—	—	54	105
Borås	23	10	6	4	5	49	29	60	—	186	16	10	5	4	44	25	63	—	—	177	363
Ulricehamn	2	2	1	—	—	5	4	5	—	19	2	1	2	—	10	7	7	—	—	33	52
Åmål	—	5	4	3	3	15	5	15	—	50	2	1	3	1	9	3	13	—	—	33	83
Skaraborgs län.																					
Mariestad	1	2	2	—	2	5	4	10	—	26	1	3	2	1	5	8	19	—	—	39	65
Lidköping	8	—	1	2	4	25	15	16	—	71	2	3	1	—	27	6	24	—	—	66	137
Skara	5	1	1	1	—	13	6	23	—	49	1	1	—	1	8	7	27	—	—	45	94
Skövde	4	7	1	3	1	16	10	22	—	64	5	2	3	3	2	14	12	35	—	76	140
Hjo	—	2	3	—	—	5	4	—	—	22	3	1	—	—	5	—	11	—	—	20	42
Tidaholm	4	1	—	1	—	4	2	5	—	17	1	2	1	1	11	4	13	—	—	34	51
Falköping	2	3	—	1	1	11	8	13	—	39	2	4	1	1	11	7	12	—	—	39	78

Värmlands län.																					
Karlstad	15	7	5	4	6	34	12	49	—	132	10	10	5	5	10	55	32	58	—	165	297
Kristinehamn	6	4	4	7	9	33	18	40	3	124	2	5	2	3	4	35	20	46	1	118	242
Filipstad	1	2	—	—	1	9	11	17	—	41	1	1	2	1	—	10	8	25	—	48	89
Arvika	3	5	1	2	2	11	8	10	1	43	5	1	1	—	2	15	5	12	—	41	84
Örebro län.																					
Örebro	19	9	13	2	8	52	30	67	—	200	17	9	9	6	9	49	24	81	—	204	404
Åkersund	1	1	—	1	1	1	4	5	—	14	—	—	—	—	1	2	1	6	—	10	24
Nora	1	—	—	—	1	—	—	5	—	7	—	—	—	—	—	2	2	18	—	21	28
Lindesberg	—	3	—	—	1	3	7	11	—	25	—	—	—	—	2	9	2	9	—	22	47
Västmanlands län.																					
Västerås	17	14	4	7	12	84	56	49	—	223	22	9	8	5	16	58	20	64	—	202	225
Sala	2	4	1	—	2	10	9	30	—	58	5	2	1	2	—	11	11	35	—	67	125
Köping	1	3	1	—	1	13	5	18	—	42	—	1	1	—	—	8	3	14	—	27	69
Arboga	3	5	—	—	3	8	4	14	—	37	5	1	1	2	—	4	7	24	—	44	81
Kopparbergs län.																					
Falun	5	5	2	3	4	33	15	38	1	106	6	—	1	4	7	33	14	36	—	101	207
Säter	1	—	1	—	1	2	2	1	—	8	—	1	—	—	—	1	—	—	—	2	10
Hedemora	2	—	2	4	—	8	3	15	—	34	—	3	1	4	1	4	6	14	—	33	67
Gävleborgs län.																					
Gävle	19	9	3	5	9	59	49	83	—	236	17	14	3	3	17	65	36	97	—	252	488
Söderhamn	4	2	5	3	4	40	22	36	—	116	4	5	1	4	9	25	18	34	—	100	216
Hudiksvall	2	1	6	1	—	10	7	23	—	50	1	3	—	1	2	20	11	22	—	60	110
Västernorrlands l.																					
Härnösand	6	2	—	2	4	19	13	27	—	73	4	4	1	—	6	23	12	29	—	78	152
Sundsvall	12	12	2	6	6	41	28	36	—	143	4	13	4	4	8	40	18	53	—	144	278
Sollefteå	—	1	—	—	1	5	2	5	—	14	1	1	3	—	3	9	1	3	—	21	35
Örnsköldsvik	1	3	3	5	—	8	5	6	—	31	5	6	4	3	1	6	7	3	—	35	66
Jämtlands län.																					
Östersund	14	3	6	4	11	80	18	22	—	158	8	7	4	1	9	32	13	22	—	96	254
Västerbottens län.																					
Umeå	4	1	2	2	4	15	12	9	1	50	6	2	—	2	1	11	6	9	—	37	87
Skellefteå	3	5	—	—	2	3	2	5	—	20	2	1	3	1	—	7	4	13	—	31	51
Norrbottnens län.																					
Luleå	11	1	—	4	14	30	20	19	—	99	7	3	2	1	8	21	12	12	—	66	165
Piteå	2	—	1	2	3	7	4	9	—	28	2	2	1	1	—	6	2	14	—	28	56
Haparanda	—	2	—	3	—	10	6	2	—	23	1	—	—	—	2	13	1	2	—	19	42
Summa	1 081	648	362	264	551	4 106	2 210	3 968	17	13 207	787	623	374	261	629	3 553	1 918	5 274	11	18 430	26 637

¹ Från och med 1 år intill 5 år o. s. v.

Tab. 7. Några av de viktigaste dödsorsakerna i rikets städer månadsvis enligt hälsovårdsnämndernas uppgifter år 1918.

Dödsorsak	Jan.	Febr.	Mars	Apr.	Maj	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	Summa
Ålderdomsavtyning	175	129	127	112	140	92	121	84	113	150	149	221	1613
Smittkoppor	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Mässläng	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	2	3	6
Scharlakansfeber	7	7	2	6	5	5	5	3	5	16	6	13	80
Difteri	36	22	29	18	20	19	16	34	39	64	58	68	423
Kikhosta	8	8	7	15	19	14	16	11	16	16	11	13	154
Influensa	3	2	6	—	1	—	19	277	575	3 003	1 209	1 018	6 813
Nervfeber och Paratyphus	4	10	11	8	18	10	11	10	37	27	10	11	167
Rödsot	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	2
Akut barnförslänning	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—	3
Lungsvot	218	210	202	221	244	192	202	223	207	282	275	259	2735
Luftrörsinflamm., ak. och kr.	72	42	52	49	40	48	28	23	39	62	77	101	633
Akut lunginflammation	193	127	181	171	143	126	102	125	172	299	159	216	2 014
Akut mag- och tarminflammation	27	32	22	13	21	25	42	43	40	23	31	24	343
Självmod	12	7	14	13	9	17	12	13	20	16	16	18	167

Tab. 8. Översikt över sjukdomsfall i infektionssjukdomar m. m. år 1918.

Sjukdomar, län (stad)	In s j u k n a d e												Summa
	Jan.	Febr.	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	
a. Barusängsfeber.													
Stockholms stad ¹	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
Stockholms län	—	—	1	—	—	—	2	—	—	1	1	1	6
Uppsala	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Södermanlands	—	—	1	—	—	1	—	1	—	—	—	—	3
Östergötlands	—	1	—	1	4	—	—	1	1	—	—	—	8
Jönköpings	1	2	2	—	2	—	1	1	1	1	—	—	14
Kronobergs	—	—	2	—	—	—	1	1	—	—	—	—	4
Kalmar	—	1	1	—	—	—	1	3	—	1	1	—	8
Gottlands	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Blekinge	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kristianstads	—	1	2	1	—	1	2	—	—	—	—	—	8
Malmöhus	4	—	1	2	—	—	1	—	—	—	—	—	8
Malmö stad ¹	—	—	—	—	—	—	1	1	—	1	—	—	3
Hallands län	—	—	1	1	—	—	—	1	—	—	1	—	4
Göteborgs o. Bohus l.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Göteborgs stad ¹	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Älvsborgs län	3	—	1	1	—	4	—	—	—	—	—	—	9
Skaraborgs	—	1	—	2	—	—	1	—	—	—	—	—	4
Värmlands	1	—	—	2	1	—	2	1	2	—	—	—	9
Örebro	2	—	—	—	—	2	—	—	—	2	1	1	8
Västmanlands	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kopparbergs	—	—	1	1	—	—	—	1	1	1	1	1	7
Gävleborgs	2	—	3	—	1	2	—	—	2	1	2	—	13
Västernorrlands	1	1	1	1	—	—	—	2	1	—	—	—	10
Jämtlands	2	1	—	1	—	—	1	—	—	—	—	2	7
Västerbottens	2	—	2	1	3	—	—	3	—	1	—	—	12
Norrbottens	2	—	2	—	—	2	1	1	—	1	—	—	11
Summa	21	8	22	16	12	12	14	17	9	10	9	10	160
b. Smittkoppor.*													
Stockholms stad	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
c. Asiatisk kolera.*													
Stockholms stad	—	—	—	—	—	—	3	12	—	—	—	—	15
Stockholms län	—	—	—	—	—	—	4	1	—	—	—	—	5
Summa	—	—	—	—	—	—	13	—	—	—	—	—	13

¹ Enligt uppgifter från distriktsläkarna: avse endast fattiga sjuka. — ² Smittad i Finland. —

³ Därav 11 smittade i Petrograd: ytterligare en inkom till Stockholm och reste sedan till Waxholm, där han blev omhändertagen av läkare. — ⁴ Smittad i Petrograd. — ⁵ Å Fejan 3 insjuknade (jfr. texten).

TAB. 8 (Forts.). ÖVERSIKT ÖVER SJUKDOMSFALL I INFEKTIONSSJUKDOMAR ETC. 105

Sjukdomar, län (stad)	I n s j u k n a d e												Summa
	Jan.	Febr.	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	
d. Scharlakansfeber.*													
Stockholms stad	100	94	58	45	37	36	47	21	72	65	105	78	760
Stockholms län	55	27	29	26	45	27	41	62	89	89	56	34	560
Uppsala	28	37	29	17	24	34	40	38	40	35	28	24	374
Södermanlands	23	15	32	16	17	32	25	20	46	45	38	25	384
Östergötlands	43	30	15	33	52	26	27	31	86	42	33	31	449
Jönköpings	59	8	19	20	65	29	27	54	48	65	43	27	464
Kronobergs	18	15	16	11	23	4	22	19	23	23	22	9	205
Kalmar	21	20	3	—	9	11	11	4	7	14	9	9	118
Gottlands	—	—	3	2	5	2	2	1	2	3	—	—	20
Blekinge	18	20	2	4	2	4	1	11	11	4	13	3	93
Kristianstads	9	19	24	19	12	3	5	15	4	6	13	5	137
Malmöhus	15	16	18	10	12	5	17	7	13	16	15	22	166
Malmö stad	44	50	18	16	19	9	15	10	16	15	17	43	272
Hallands län	34	14	21	28	31	14	12	31	17	25	7	16	250
Göteborgs o. Bohus l.	16	8	18	24	15	8	15	8	20	19	10	20	181
Göteborgs stad	11	17	16	18	14	6	6	11	24	31	15	9	178
Älvsborgs län	37	34	65	49	46	23	22	23	32	46	19	21	424
Skaraborgs	13	28	15	21	23	25	15	13	11	8	11	11	194
Värmlands	10	15	29	31	44	34	21	38	39	28	25	16	330
Örebro	16	16	18	12	12	12	18	23	27	22	12	11	199
Västmanlands	18	22	17	43	23	16	82	37	104	65	39	12	478
Kopparbergs	32	26	25	23	19	53	58	32	34	16	17	12	347
Gävleborgs	22	11	15	24	17	21	4	11	6	18	7	8	164
Västernorrlands	87	33	47	33	75	46	21	9	13	14	5	9	392
Jämtlands	3	—	—	6	3	6	4	1	1	—	3	2	32
Västerbottens	66	37	132	20	78	51	29	34	21	24	28	24	544
Norrbottnens	14	10	10	4	9	12	4	9	5	5	7	5	94
Summa	812	622	694	555	731	551	591	576	811	743	597	486	7769
e. Difteri.*													
Stockholms stad	265	213	187	172	159	153	127	117	209	276	317	260	2455
Stockholms län	95	121	87	67	70	82	117	101	161	187	217	167	1472
Uppsala	12	22	33	9	30	17	15	18	35	62	77	55	385
Södermanlands	58	41	50	67	60	61	93	102	151	189	159	201	1232
Östergötlands	69	48	116	121	109	117	128	120	201	226	241	246	1742
Jönköpings	31	42	25	34	22	33	25	13	47	90	90	109	561
Kronobergs	14	45	26	30	11	16	12	10	15	26	40	54	290
Kalmar	20	32	32	11	20	44	31	35	101	84	145	176	731
Gottlands	2	10	12	13	11	28	15	15	22	67	102	74	371
Blekinge	76	76	48	48	20	33	26	37	75	59	57	50	605
Kristianstads	83	61	86	70	59	75	57	57	88	84	131	99	950
Malmöhus	130	103	136	108	59	77	68	99	96	97	141	153	1267
Malmö stad	50	21	28	26	20	14	14	9	14	17	43	35	291
Hallands län	63	42	54	57	37	54	53	38	42	37	68	36	581
Göteborgs o. Bohus l.	210	128	153	126	116	132	155	237	307	218	257	236	2275
Göteborgs stad	118	138	110	132	153	118	82	123	196	234	179	168	1751
Älvsborgs län	55	49	77	80	92	106	156	154	256	248	253	178	1704
Skaraborgs	21	39	31	24	25	36	40	65	81	71	88	81	602
Värmlands	51	59	56	51	49	50	91	110	137	141	144	187	1126
Örebro	35	50	56	45	29	17	26	28	43	61	133	96	619
Västmanlands	50	30	13	31	41	16	49	72	83	87	87	86	645
Kopparbergs	70	50	98	115	62	122	109	166	195	204	283	288	1762
Gävleborgs	70	57	54	29	42	26	55	121	121	176	251	169	1171
Västernorrlands	55	57	72	69	66	47	115	116	125	168	210	219	1313
Jämtlands	42	9	9	11	10	13	25	21	27	29	44	41	281
Västerbottens	68	47	18	44	38	35	33	73	29	26	69	86	566
Norrbottnens	48	30	31	26	21	40	54	47	72	128	152	239	888
Summa	1861	1620	1698	1616	1425	1562	1771	2104	2929	3292	3978	3759	27645

Sjukdomar, län (stad)	I n s j u k n a d e												Summa
	Jan.	Febr.	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	
<i>f. Mässling.</i>													
Stockholms stad ¹	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Stockholms län	1	—	2	2	1	1	1	1	—	—	1	—	10
Uppsala	—	—	—	1	—	—	—	1	4	—	—	—	6
Södermanlands	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Östergötlands	1	—	—	—	1	—	—	—	8	43	594	209	856
Jönköpings	38	12	20	6	6	4	1	—	—	—	—	3	90
Kronobergs	1	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	3
Kalmar	1	—	—	2	—	—	—	—	—	2	—	—	5
Gotlands	—	—	—	42	11	—	—	—	—	—	—	—	53
Blekinge	5	5	4	6	4	—	2	2	1	—	—	—	29
Kristianstads	6	—	—	4	2	—	2	—	—	—	—	—	14
Malmöhus	22	8	17	9	10	1	4	3	—	—	2	—	76
Malmö stad ¹	20	11	9	5	2	3	—	1	—	—	1	1	53
Hallands län	5	5	9	9	12	4	—	1	1	10	—	2	53
Göteborgs o. Bohus l.	—	1	—	—	—	2	—	13	—	—	—	—	16
Göteborgs stad ¹	—	—	1	—	1	1	—	1	—	—	—	—	4
Älvsborgs län	1	—	—	2	5	4	—	—	—	—	1	1	14
Skaraborgs	11	15	15	22	7	—	—	—	—	—	—	—	70
Värmlands	13	4	31	47	50	31	15	6	5	1	1	3	207
Örebro	3	4	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9
Västmanlands	29	62	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	91
Kopparbergs	21	45	81	80	54	13	41	11	2	6	21	79	454
Gävleborgs	—	1	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	4
Västernorrlands	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	2
Jämtlands	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Västerbottens	—	—	5	4	2	1	1	—	—	—	6	—	19
Norrbottens	—	—	—	3	—	—	—	1	1	1	7	8	21
Summa	178	173	194	246	170	65	67	40	22	65	634	306	2 160
<i>g. Påssjuka.</i>													
Stockholms stad ¹	1	2	—	—	3	1	—	1	4	1	1	2	16
Stockholms län	—	—	2	4	4	6	2	—	2	—	—	2	22
Uppsala	1	1	4	21	1	—	—	1	1	—	—	1	31
Södermanlands	4	24	12	14	10	2	1	—	2	—	—	—	69
Östergötlands	5	7	7	10	4	5	—	10	7	8	4	1	68
Jönköpings	6	4	3	6	5	2	1	1	1	1	1	—	31
Kronobergs	6	3	2	6	—	2	5	—	—	1	1	—	26
Kalmar	—	—	1	3	3	—	—	1	—	—	2	—	10
Gotlands	—	—	—	—	—	—	2	—	1	—	—	—	3
Blekinge	12	43	70	33	24	6	2	3	2	1	—	9	205
Kristianstads	—	1	7	101	101	5	2	5	1	1	1	1	226
Malmöhus	3	6	2	2	7	10	10	5	12	13	9	13	97
Malmö stad ¹	—	1	4	1	1	4	4	8	2	24	33	71	153
Hallands län	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	2
Göteborgs o. Bohus l.	6	3	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	10
Göteborgs stad ¹	1	—	2	—	—	—	1	1	—	1	—	—	6
Älvsborgs län	6	—	—	2	2	—	1	2	3	—	—	—	16
Skaraborgs	2	2	9	6	11	3	—	2	5	13	21	10	84
Värmlands	—	—	1	—	2	—	—	—	1	—	2	—	6
Örebro	—	3	5	5	16	16	12	3	1	3	—	—	64
Västmanlands	4	4	1	2	1	—	2	3	—	—	3	—	20
Kopparbergs	12	17	100	7	7	7	1	4	3	7	15	43	223
Gävleborgs	2	3	2	1	3	1	1	1	—	—	—	—	14
Västernorrlands	—	—	3	5	8	1	—	2	—	—	1	—	20
Jämtlands	—	—	—	1	—	2	—	—	—	4	—	—	7
Västerbottens	2	7	1	2	4	—	1	1	3	5	1	2	29
Norrbottens	—	3	3	—	4	5	1	—	—	—	—	1	17
Summa	78	134	241	232	221	78	50	53	53	84	95	156	1 475

¹ Enligt uppgifter från distriktaläkarna: avse endast fattiga sjuka.

Sjukdomar, län (stad)	I n s j u k n a d e												Summa
	Jan.	Febr.	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	
A. Kikhosta.													
Stockholms stad ¹	45	46	49	72	58	33	26	11	12	12	8	8	380
Stockholms län	24	30	56	89	155	140	166	74	46	83	33	24	920
Uppsala	9	23	1	12	12	27	28	35	36	53	38	71	345
Södermanlands	30	54	65	56	54	45	29	27	27	21	41	42	491
Östergötlands	87	75	190	167	142	72	41	43	51	42	52	26	988
Jönköpings	31	28	19	21	31	48	40	50	34	34	69	53	458
Kronobergs	1	16	2	3	4	3	3	5	4	38	11	3	93
Kalmar	20	18	22	26	41	11	15	8	31	30	17	7	246
Gottlands	—	—	—	3	—	—	—	1	—	4	—	—	8
Blekinge	5	—	6	50	44	20	46	58	27	30	36	39	361
Kristianstads	28	44	16	14	13	6	14	17	8	42	43	29	274
Malmöhus	19	30	69	108	73	54	99	93	58	52	33	20	708
Malmö stad ¹	58	37	25	25	37	17	16	10	5	12	14	3	259
Hallands län	3	3	13	5	28	5	17	14	18	12	24	—	142
Göteborgs o. Bohus l.	42	15	14	18	4	5	3	7	16	16	10	14	164
Göteborgs stad ¹	47	42	34	54	47	27	17	24	37	57	26	22	434
Älvsborgs län	13	22	14	32	97	70	56	43	36	34	43	50	510
Skaraborgs	16	47	43	27	60	39	32	33	16	16	60	59	448
Värmlands	97	117	76	97	59	126	80	64	62	69	97	78	1 022
Örebro	—	16	56	58	87	73	59	30	16	23	31	43	492
Västmanlands	12	37	24	3	32	20	29	62	72	84	98	56	529
Kopparbergs	16	47	50	57	87	77	129	151	117	179	257	178	1 345
Gävleborgs	46	57	51	59	82	87	65	93	55	35	49	31	710
Västernorrlands	8	16	15	18	30	20	6	—	—	3	1	—	119
Jämtlands	1	3	6	2	—	2	—	—	6	36	8	—	64
Västerbottens	—	1	2	1	—	—	—	2	—	—	—	—	6
Norrbottnens	19	9	10	10	4	2	3	8	—	—	—	—	65
Summa	677	833	928	1 087	1 281	1 029	1 020	962	794	1 013	1 069	858	11 581
i. Influensa.													
Stockholms stad ¹	34	23	21	13	9	5	282	877	377	2 369	959	369	5 338
Stockholms län	102	78	72	60	38	40	529	2 649	1 484	5 643	5 313	2 781	18 789
Uppsala	42	24	22	17	12	7	276	953	1 173	3 066	5 067	2 398	13 057
Södermanlands	32	54	21	21	14	6	225	1 432	1 216	3 179	5 955	2 236	14 401
Östergötlands	34	43	33	32	26	15	625	3 555	3 084	8 235	8 769	2 936	27 387
Jönköpings	—	—	—	—	—	—	461	1 173	1 056	5 069	6 054	2 804	16 617
Kronobergs	34	37	39	34	17	14	143	485	2 335	3 834	2 147	1 259	10 378
Kalmar	26	35	31	30	22	10	140	1 036	1 808	3 973	4 304	2 024	13 439
Gottlands	5	12	9	4	7	—	3	83	192	1 219	2 190	1 335	5 059
Blekinge	60	31	27	2	1	—	654	827	2 467	2 191	4 762	3 388	14 410
Kristianstads	23	27	35	20	30	22	80	565	1 730	4 893	4 298	3 329	15 052
Malmöhus	162	159	109	91	42	41	401	2 192	4 111	14 596	10 109	6 979	33 992
Malmö stad ¹	44	25	32	25	30	9	581	1 519	3 092	6 286	1 383	1 369	14 896
Hallands län	44	62	38	30	19	8	94	332	806	3 757	2 477	1 788	9 455
Göteborgs o. Bohus l.	5	9	25	41	25	8	563	749	2 321	6 906	5 665	2 706	19 023
Göteborgs stad ¹	142	128	90	42	28	17	305	1 054	1 331	6 960	2 335	1 550	14 962
Älvsborgs län	82	56	57	68	53	38	1 257	2 472	4 025	7 601	5 968	4 462	26 139
Skaraborgs	13	12	16	22	6	4	40	416	1 356	7 189	4 793	3 064	16 931
Värmlands	130	64	61	52	48	66	321	982	4 045	7 899	6 157	3 482	23 307
Örebro	112	72	70	48	19	10	361	1 890	2 176	5 944	4 413	2 657	17 772
Västmanlands	19	37	30	16	13	12	391	2 249	3 266	4 840	4 570	3 444	18 867
Kopparbergs	55	71	80	50	27	25	148	2 270	3 278	9 780	7 742	3 738	27 264
Gävleborgs	98	62	85	60	23	12	96	2 135	5 377	11 635	6 677	3 506	29 766
Västernorrlands	50	55	46	35	25	11	66	2 223	5 774	6 261	4 408	1 929	20 881
Jämtlands	55	53	51	54	53	39	97	2 299	5 665	4 702	5 982	2 042	21 092
Västerbottens	71	60	77	53	46	38	118	1 578	2 242	3 847	3 702	1 329	13 161
Norrbottnens	34	32	51	40	38	27	156	1 719	957	4 460	3 082	1 022	11 618
Summa	1 508	1 321	1 228	960	669	484	9 423	39 714	66 744	156 334	129 281	69 926	477 592

¹ Enligt uppgifter från distriktläkarna; avse endast fattiga sjuka.

Sjukdomar, län (stad)	I n s j u k n a d e												Summa
	Jan.	Febr.	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	
j. Abdominaltyfus* (nervfeber) och Paratyfus.*													
Stockholms stad ¹	7	3	4	8	4	9	9	2	3	2	7	6	64
Stockholms län	3	—	1	2	3	—	2	2	1	—	—	4	18
Uppsala	—	9	7	1	—	4	3	2	—	—	—	1	27
Södermanlands »	11	6	6	4	—	1	9	1	10	3	2	3	56
Östergötlands »	9	7	23	23	5	1	3	2	13	7	12	14	118
Jönköpings »	3	2	4	2	3	1	—	—	1	2	—	—	18
Kronobergs »	5	—	—	1	3	3	—	1	—	—	—	—	10
Kalmar »	—	—	—	10	1	2	10	2	3	1	2	—	32
Gottlands »	—	—	1	—	—	—	3	1	3	1	2	1	12
Blekinge »	2	1	1	9	—	7	1	2	1	—	2	—	26
Kristianstads »	1	11	5	2	4	4	1	4	2	4	6	—	44
Malmöhus »	6	2	2	6	20	8	16	24	14	7	6	2	113
Malmö stad	2	2	—	1	—	—	—	5	—	—	—	30	41
Hallands län	4	1	4	—	1	7	4	8	27	6	1	1	64
Göteborgs o. Bohus l.	5	5	16	26	22	26	32	59	58	25	17	44	335
Göteborgs stad	7	6	17	19	18	35	14	196	144	59	36	37	588
Älvsborgs län	13	34	37	47	57	41	24	51	26	14	23	33	400
Skaraborgs »	4	7	1	2	6	5	8	6	1	1	5	3	49
Värmlands »	1	1	1	13	2	2	7	16	2	6	1	—	52
Örebro »	2	3	—	—	2	1	7	2	6	2	—	2	27
Västmanlands »	30	9	6	3	2	3	4	2	—	1	—	1	61
Kopparbergs »	1	5	—	—	1	3	2	4	1	1	4	2	24
Gävleborgs »	6	1	4	7	3	1	4	8	1	—	10	15	60
Västernorrlands »	—	1	5	3	5	4	2	1	—	—	—	—	21
Jämtlands »	4	12	55	25	56	35	21	1	15	4	9	5	242
Västerbottens »	2	2	11	6	2	2	—	1	—	—	3	2	31
Norrbottens »	17	4	26	42	75	47	57	19	45	30	20	26	408
Summa	145	134	237	262	292	252	244	417	382	176	168	232	2 941
k. Rudsot.*													
Stockholms stad	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Stockholms län	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Uppsala	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Södermanlands »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Östergötlands »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Jönköpings »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kronobergs »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kalmar »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gottlands »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Blekinge »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kristianstads »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Malmöhus »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Malmö stad	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hallands län	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Göteborgs o. Bohus l.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Göteborgs stad	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Älvsborgs län	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Skaraborgs »	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1
Värmlands »	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	2
Örebro »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Västmanlands »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kopparbergs »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gävleborgs »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Västernorrlands »	5	—	—	—	—	—	—	2	1	11	—	—	19
Jämtlands »	—	7	16	—	—	—	—	—	—	—	—	—	23
Västerbottens »	—	—	—	—	—	—	2	10	5	—	—	—	17
Norrbottens »	—	3	1	—	—	9	2	2	1	—	4	1	23
Summa	7	10	17	2	2	9	5	14	7	11	4	1	89

Ann. Paratyfus torde i regeln ingå, även om det i primäruppgifterna ej uttryckligen angivits.

TAB. 8 (Forts.). ÖVERSIKT ÖVER SJUKDOMSFALL I INFEKTIONSSJUKDOMAR ETC. 109

S j u k d o m a r, län (stad)	I n s j u k n a d e												Summa
	Jan.	Febr.	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	
l. Akut barnförlamning.*													
Stockholms stad	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	1	2	5
Stockholms län	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Uppsala	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	—	—	3
Södermanlands	—	—	—	—	—	—	—	—	2	3	—	—	4
Östergötlands	—	1	—	—	—	—	—	—	2	2	—	—	4
Jönköpings	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
Kronobergs	—	—	—	2	—	—	—	—	1	—	—	—	3
Kalmar	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	2
Gottlands	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Blekinge	—	—	—	—	1	—	—	1	2	—	4	—	8
Kristianstads	—	—	—	—	1	—	—	2	2	—	—	—	3
Malmöhus	—	—	—	1	—	—	—	1	2	—	—	—	4
Malmö stad	—	—	1	—	1	—	—	—	1	—	—	—	3
Hallands län	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Göteborgs o. Bohus l.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Göteborgs stad	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Älvsborgs län	—	1	1	—	1	—	—	—	1	—	—	—	4
Skaraborgs	—	—	—	—	—	1	—	2	3	—	—	—	6
Värmlands	—	—	—	—	—	1	—	1	6	—	1	—	9
Örebro	1	1	—	—	—	—	—	—	4	1	—	1	8
Västmanlands	—	1	—	—	1	—	—	3	7	2	2	—	18
Kopparbergs	4	1	1	2	2	1	2	4	—	3	1	—	21
Gävleborgs	—	1	—	—	1	—	1	2	3	—	1	—	9
Västernorrlands	1	—	1	—	—	—	—	1	—	—	1	—	4
Jämtlands	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Västerbottens	2	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	3
Norrbottnens	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	9	7	5	5	9	3	4	17	39	8	11	5	122
m. Epidemisk hjärnfeber.*													
Stockholms stad ¹	—	—	2	—	—	1	—	—	—	—	—	—	3
Stockholms län	—	—	—	1	1	—	1	—	—	—	—	—	3
Uppsala	2	4	2	2	—	1	—	—	—	—	—	—	11
Södermanlands	—	—	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	3
Östergötlands	1	—	1	3	4	1	1	—	—	—	—	—	11
Jönköpings	1	1	4	3	—	3	—	—	—	2	—	—	14
Kronobergs	2	1	—	2	1	2	—	—	—	—	1	—	9
Kalmar	—	1	1	—	—	2	—	—	—	—	—	—	4
Gottlands	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Blekinge	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	2
Kristianstads	—	1	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	3
Malmöhus	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Malmö stad ¹	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Hallands län	—	—	2	—	3	1	—	—	—	—	—	—	6
Göteborgs o. Bohus l.	—	2	1	—	—	1	—	—	—	—	—	1	5
Göteborgs stad ¹	—	—	—	1	1	—	—	1	1	—	—	—	4
Älvsborgs län	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1
Skaraborgs	1	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	3
Värmlands	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Örebro	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	3
Västmanlands	—	1	—	2	—	1	1	—	—	—	—	—	5
Kopparbergs	1	—	3	1	—	1	2	1	—	—	—	—	9
Gävleborgs	—	—	1	—	—	6	1	1	—	—	—	—	9
Västernorrlands	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Jämtlands	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	3
Västerbottens	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	2
Norrbottnens	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	2
Summa	9	12	18	20	15	24	7	2	2	3	5	1	118

 * Enligt uppgifter från distriktsläkarna; avse endast fattiga sjuka. — ² Dessutom 2 fall, ej fördelade.

Sjukdomar, län (stad)	I n s j u k n a d e												Summa
	Jan.	Febr.	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	
n. Frossa.													
Stockholms stad	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Stockholms län	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Uppsala >	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Södermanlands >	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Östergötlands >	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Jönköpings >	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kronobergs >	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kalmar >	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Gottlands >	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Blekinge >	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kristianstads >	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Malmöhus >	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Malmö stad	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hallands län	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Göteborgs o. Bohus l.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Göteborgs stad	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Älvsborgs län	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Skaraborgs >	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Värmlands >	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Örebro >	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Västmanlands >	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kopparbergs >	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gävleborgs >	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Västernorrlands >	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Jämtlands >	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Västerbottens >	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Norrbottnens >	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Summa	—	1	1	1	—	—	—	—	—	—	1	—	4
o. Akut lunginflammation o. lungsäcksinflammation.													
Stockholms stad ¹	41	30	45	39	49	22	24	57	42	264	136	86	835
Stockholms län	106	66	73	109	118	100	68	83	96	359	389	263	1 880
Uppsala >	88	43	73	45	56	37	29	21	48	179	188	144	951
Södermanlands >	84	67	85	69	54	33	38	66	89	249	461	195	1 490
Östergötlands >	95	55	88	82	94	69	56	86	105	308	358	127	1 523
Jönköpings >	71	49	83	84	82	68	33	26	62	230	299	177	1 264
Kronobergs >	71	52	57	83	48	39	25	14	41	92	125	93	740
Kalmar >	95	55	67	69	51	52	39	32	54	161	215	201	1 181
Gottlands >	9	9	12	19	20	18	3	1	3	29	45	38	211
Blekinge >	76	79	88	68	57	58	36	36	64	172	203	122	1 039
Kristianstads >	71	77	98	68	58	31	42	34	55	185	142	133	994
Malmöhus >	95	114	121	89	111	94	82	71	147	561	430	326	2 241
Malmö stad ¹	61	33	31	41	57	22	23	43	142	256	66	104	879
Hallands län	30	46	42	50	42	35	21	22	60	47	58	69	522
Göteborgs o. Bohus l.	73	56	81	91	88	61	39	33	62	256	222	131	1 193
Göteborgs stad ¹	63	50	80	63	106	66	88	86	125	1 008	228	200	2 163
Älvsborgs län	103	74	96	120	112	66	63	31	96	425	170	146	1 502
Skaraborgs >	63	53	65	89	67	50	44	30	58	206	242	281	1 228
Värmlands >	92	71	81	79	76	42	40	26	76	273	556	236	1 648
Örebro >	104	70	105	72	99	57	45	59	93	210	204	165	1 283
Västmanlands >	71	64	53	61	77	55	34	40	51	135	116	81	841
Kopparbergs >	152	154	174	145	156	111	56	76	97	266	218	212	1 817
Gävleborgs >	197	161	197	204	167	122	67	85	243	984	518	365	3 810
Västernorrlands >	127	96	133	107	89	81	52	61	54	95	92	49	1 036
Jämtlands >	49	54	78	77	64	40	35	31	13	49	102	114	706
Västerbottens >	129	110	140	154	107	65	74	173	218	383	476	237	2 266
Norrbottnens >	64	78	76	73	62	70	48	87	75	219	266	118	1 236
Summa	2 280	1 866	2 322	2 250	2 207	1 544	1 209	1 410	2 252	7 601	6 525	4 413	35 879

¹ Enligt uppgifter från distriktläkarna; avse endast fattiga sjuka.

TAB. 8 (Forts.). ÖVERSIKT ÖVER SJUKDOMSFALL I INFEKTIONSSJUKDOMAR ETC. 111

Sjukdomar, län (stad)	I n s j u k n a d e												Summa
	Jan.	Febr.	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	
p. Akut mag- och tarminflammation.¹													
Stockholms stad ²	197	210	157	157	135	180	168	214	144	126	169	100	1 957
Stockholms län	95	183	175	151	199	269	426	428	203	209	178	138	2 654
Uppsala	83	60	33	80	88	95	125	150	115	87	68	67	1 101
Södermanlands	127	157	122	152	162	119	210	202	145	156	132	138	1 822
Östergötlands	298	288	285	284	255	275	430	362	326	263	193	218	3 477
Jönköpings	86	82	108	95	113	98	153	179	159	122	103	63	1 311
Kronobergs	47	54	46	44	49	78	80	70	60	38	26	42	634
Kalmar	104	74	90	111	113	108	127	166	117	111	80	79	1 280
Gottlands	13	23	30	18	34	20	33	49	35	31	6	9	307
Blekinge	91	50	90	67	94	83	106	174	123	101	115	69	1 163
Kristianstads	82	129	133	123	111	121	150	184	140	138	83	88	1 482
Malmöhus	312	278	248	246	293	291	308	497	378	287	222	234	3 594
Malmö stad ²	119	98	83	121	120	132	184	319	212	114	80	75	1 647
Hallands län	37	50	46	54	51	110	107	158	82	58	51	44	848
Göteborgs o. Bohus l.	75	94	81	99	112	112	199	248	162	122	107	85	1 496
Göteborgs stad ²	319	418	284	230	390	310	361	463	381	340	273	251	4 020
Älvsborgs län	133	141	148	144	123	135	178	213	205	154	138	127	1 889
Skaraborgs	39	45	41	44	46	81	115	107	84	46	51	30	729
Värmlands	145	148	167	119	133	165	253	282	186	129	101	100	1 928
Örebro	160	176	203	166	190	172	259	316	215	190	139	145	2 331
Västmanlands	87	83	81	83	130	149	167	135	71	94	103	79	1 262
Kopparbergs	155	181	204	173	170	240	296	405	203	165	177	120	2 489
Gävleborgs	220	277	290	265	245	261	243	268	242	279	255	205	3 050
Västernorrlands	117	116	141	149	146	175	221	175	157	162	136	123	1 818
Jämtlands	102	125	117	101	80	75	107	103	83	77	79	68	1 117
Västerbottens	194	155	148	165	137	179	231	200	159	177	189	155	2 089
Norrbottens	78	85	76	62	81	115	159	164	76	194	195	157	1 442
Summa	3 571	3 770	3 677	3 503	3 800	4 148	5 396	6 231	4 443	3 970	3 449	3 009	48 967
q. Smittsam ögon-sjukdom (trachom).													
Stockholms stad ²	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Stockholms län	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	3
Uppsala	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Södermanlands	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Östergötlands	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Jönköpings	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	2
Kronobergs	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kalmar	1	2	1	1	—	1	1	—	—	—	—	—	7
Gottlands	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Blekinge	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kristianstads	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Malmöhus	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Malmö stad ²	2	—	4	2	1	2	—	1	1	1	4	—	18
Hallands län	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Göteborgs o. Bohus l.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Göteborgs stad ²	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Älvsborgs län	—	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
Skaraborgs	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Värmlands	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	4
Örebro	—	2	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	1
Västmanlands	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kopparbergs	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Gävleborgs	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Västernorrlands	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1
Jämtlands	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	—	3
Västerbottens	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	2
Norrbottens	—	—	—	—	3	1	—	—	—	—	—	—	4
Summa	3	7	7	5	8	6	2	1	4	2	6	—	51

Ann. Sjukdomar med asterisk [*] skola anmälas av samtliga läkare; övriga i denna tabell upptagna sjukdomar endast av provinsial-, e. prov.-, bitr. provinsialläkare, samt stads- och stadsdistriktsläkare.

¹ Här ingår enl. 1914 års sjukdomsnomenklatur även inhemsk kolera, barnkolera. — ² Enligt uppgifter från distriktsläkarna; avse endast fattiga sjuka.

Tab. 9. Sjuksängar, intagna, döda, underhållsdagar m. m. vid lasaretten år 1918.

1	2	3		4	5	6	7	8	9
		Antal patienter under året							
Län (stad), lasarett	Ordin. antal sjuk-sängar d. 31/12	in-tagna	döda	Under-hålls-dagar för samtliga vårdade	Medel-tal vår-dade pr dag	Högsta antalet vårdade någon dag under året	Lägsta vårdade dag	Medel-längd av sjuk-husvistelsen, dagar	
Stockholms stad . . .	3 086	26 481	2 202	988 790					
Kungl. Serafimerlasaretten . . .	¹ 452	6 021	460	160 447	439	514	355	26	
Sabbatsbergs sjukhus ² . . .	² 679	10 674	1 020	211 064	578	698	475	20	
Sjukhuset S:t Göran . . .	536	4 249	227	165 528	454	523	377	39	
Katarina sjukhus ⁴ . . .	131	411	30	28 725	79		49	70	
Maria sjukhus . . .	¹¹ 271	2 647	224	64 051	175	261	131	24	
Provisoriska sjukhuset . . .	100	1 007	106	24 335	67	92	40	24	
Barnsjukhuset Simon och Matilda Sachs minne . . .	54	459	60	18 883	52	55	18	41	
Sjukhuset vid Långbro ⁵ . . .	640	268	69	211 055	578	598	558	2 2 år	
Stockholms provisoriska sinnessjukhus ⁶ . . .	123	13	6	35 961	99	108	81		
Sjukhuset Eira ⁷ (stadens avd.) . .	100	732	—	18 741	51	99	19	26	
Stockholms län . . .	346	3 856	254	96 631					
Sjukhuset Eira ⁷ (länets avd.) . .	67	682	2	17 067	47	74	29	25	
Löwenströmska lasaretten . . .	⁸ 57	610	49	15 921	44	59	29	26	
Södertälje lasarett . . .	⁹ 77	1 377	101	30 745	84	97	78	22	
Norrhälje » . . .	⁹ 80	747	54	21 078	58	85	37	28	
Östhammars » . . .	⁹ 68	440	48	11 820	32	46	16	27	
Uppsala län . . .	355	5 250	276	121 478					
Akademiska sjukhuset i Uppsala (Hela sjukh.) . . .	355	5 250	276	121 478	333	379	248	23	
Södermanlands län . . .	342	4 613	194	110 475					
Nyköpings lasarett ¹⁰ . . .	115	1 572	59	34 632	95	120	68	22	
Eskilstuna » . . .	142	2 200	107	54 769	150	182	101	25	
Flens » . . .	85	841	28	21 074	58	79	33	25	
Östergötlands län . . .	416	5 574	326	146 214					
(ntom Norrköpings stad).									
Linköpings lasarett . . .	139	2 010	119	56 243	154	170	125	28	
Söderköpings » . . .	84	970	57	28 155	77	96	57	29	
Vadstena » . . .	113	1 457	60	37 404	102	119	81	26	
Finspångs » . . .	42	826	62	15 862	43	53	25	19	
Kisa » . . .	38	311	28	8 550	23	32	16	27	
Norrköpings stad . . .	199	2 335	134	59 963					
Norrköpings sjukhus . . .	199	2 335	134	59 963	164	199	129	26	
Jönköpings län . . .	262	3 379	145	88 144					
Jönköpings lasarett . . .	167	2 426	96	56 219	154	174	114	23	
Ulfparre—Hägerflychtska lasarettet i Eksjö . . .	95	953	49	31 925	87	113	65	33	

¹ Därav 9 platser å isoler.-avd. Platsantalet ökat med 8 den 3 april 1918. — ² Konvalescenthemmet (se Tab. 23) ej medräknat. — ³ Dessutom isoler.-avd. med 12 pl., 2 cellpl., 2 operationspl. samt 48 i evakuationspaviljong. — ⁴ Hela sjukhuset; se not 5 till Tab. 10, avd. A. — ⁵ Såsom formellt lydande under lasarettstadgan har sjukhuset här upptagits; intagna betyder här intagningar; rörande intagna personer se vidare K. Styrelsens berättelse om sinnessjukvården i riket. — ⁶ Hornsg. 82, Bondeg. 56 samt Södermannag. 13. se Tab. 10, avd. C. — ⁷ Stockholms stads och läns sjukhus. — ⁸ Därav 4 isoleringsplatser. — ⁹ Platsantalet under året ökat från 53. — ¹⁰ Från mitten av år 1914 äro samtliga de med hospitalen förenade upptagningsanstalterna för sinnessjuka beträffande vård och räkenskaper helt överförda till hospitalen, dock att landstingen bekosta byggnaders underhåll och för sina patienter lämna visst bidrag pr underhållsdag (Se dock Tab. 10, avd. B). — ¹¹ Successiv ökning från 209 under hösten 1918.

TAB. 9. (Forts.) SJUKSÅNGAR, INTAGNA, DÖDA, UNDERHÅLLSDAGAR M. M. 113

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Län (stad), lasarett	Ordin. antal sjuk- sångar d. ¹ / ₁₂	Antal patienter under året		Under- hålls- dagar för samtliga vårdade	Medel- tal vår- dade pr dag	Högsta	Lägsta	Medel- längd av sjuk- husvi- stelsen, dagar
		in- tagna	döda			antalet	vårdade någon dag under året	
Kronobergs län	290	2 732	137	62 937				
Växjö lasarett	140	1 913	108	43 253	119	126	73	23
Ljungby »	80	819	29	19 684	54	77	26	24
Kalmar län	347	4 429	236	107 518				
Kalmar lasarett	148	2 027	86	41 682	114	141	73	21
Oskarshamn »	40	419	29	14 386	39	53	22	34
Västervik »	124	1 626	101	41 456	114	133	79	25
Borgholms »	35	357	20	9 994	27	36	17	28
Gottlands län	92	1 276	45	34 989				
Visby lasarett.	92	1 276	45	34 989	96	104	72	27
Blekinge län	215	3 454	201	74 865				
Karlskrona lasarett	115	1 864	102	40 295	110	124	84	22
Karlshamn »	100	1 590	99	34 570	95	112	67	22
Kristianstads län	420	4 009	263	130 007				
Kristianstads lasarett ¹	275	2 254	135	83 291	228	286	185	37
Simrishamn »	73	902	60	21 113	58	74	35	23
Angelholms »	72	853	68	25 603	70	91	51	30
Malmöhus län	1 029	13 034	714	316 511				
(utom Malmö stad).								
Lunds lasarett ¹	⁹ 670	7 651	414	189 307	519	586	314	25
Landskrona »	58	917	62	20 550	56	78	30	22
Hälsingborgs »	127	2 139	112	49 254	135	148	97	23
Ystads »	60	728	54	18 223	50	62	33	25
Trälleborgs »	60	970	44	22 506	62	73	41	23
Hörby »	54	629	28	16 671	46	62	35	26
Malmö stad	521	6 244	282	165 314				
Allmänna sjukhuset	521	6 244	282	165 314	453	483	361	26
Hallands län	246	3 481	210	85 959				
Halmstads lasarett.	138	1 645	147	37 200	102	138	77	23
Falkenbergs »	56	802	26	24 711	68	81	51	31
Varbergs »	52	1 034	37	24 048	66	80	26	23
Göteborgs och Bohus län	271	2 386	163	83 982				
(utom Göteborgs stad).								
Kungälv's lasarett	42	300	15	11 414	31	46	17	38
Udevalla »	192	1 590	117	61 916	170	193	146	39
Strömstads »	37	488	31	10 652	29	41	17	22
Göteborgs stad	626	8 861	668	197 971				
Allmänna och Sahlgrenska sjuk- huset ²	517	6 771	660	166 737	456	549	362	25
Holtermanska sjukhuset	109	2 090	8	31 234	86	103	53	15
Älvsborgs län	422	5 474	296	145 399				
Vänersborgs lasarett	⁴ 150	1 900	135	45 770	125	154	86	24
Alingsås »	101	1 170	56	35 452	97	114	61	30
Borås »	171	2 404	105	64 177	176	204	129	27

¹ Se föreg. sida, not 10. — ² Se anm. å följ. sida. — ³ Successiv ökning från 456 under årets förra hälft. — ⁴ Därav 6 platser för epidemiskt sjuka samt 13 å isoleringsavd.

1 Län (stad), lasarett	2 Ordin. antal sjuk- sängar d. ³¹ / ₁₉	3 Antal patienter under året		5 Under- hålls- dagar för samtliga vårdade	6 Medel- tnl vär- dade pr dag	7 Högsta antalet vårdade någon dag under året	8 Lägsta	9 Medel- längd av sjuk- huvi- stelsen, dagar
		in- tagna	döda					
Skaraborgs län	366	4 715	232	125 869				
Mariestads lasarett	75	1 285	67	33 649	92	115	71	26
Lidköpings »	120	1 895	90	42 480	116	129		22
Falköpings »	171	1 535	75	49 740	136	173	90	32
Värmlands län	316	4 998	272	120 722				
Karlstads lasarett ¹	250	4 271	227	104 853	287	333	227	25
Filipstads »	² 66	727	45	15 869	43	61	29	22
Örebro län	215	3 548	207	88 334				
Örebro lasarett	215	3 548	207	88 334	242	255	172	25
Västmanlands län	293	3 927	206	98 200				
Västerås lasarett	³ 115	1 485	69	38 700	106	115	77	26
Sala »	70	926	48	24 743	68	77		27
Köpings »	60	889	51	19 555	54	67	27	22
Norbergs »	48	627	38	15 206	42	52	30	21
Kopparbergs län	285	4 139	272	105 497				
Falu lasarett	177	2 645	170	71 498	196	264	172	27
Mora »	⁶ 80	1 193	73	26 084	72	94	31	22
Smedjebackens »	28	301	29	7 915	22	30	10	26
Gävleborgs län	442	5 329	300	145 792				
Gävle och Gästriklands lasarett	186	2 284	102	67 368	185	211	138	29
Söderhamns lasarett	130	1 501	75	35 574	97	122	72	24
Hudiksvalls »	126	1 544	123	42 850	117	133	85	28
Västernorrlands län	544	5 826	461	181 786				
Härnösands lasarett ¹	112	1 096	98	35 187	99	115	72	33
Sundsvals »	214	2 286	210	73 917	203	228	155	32
Örnsköldsviks »	95	1 322	68	36 188	99	112	75	27
Backe »	38	329	16	10 533	29	42	16	32
Sollefteå »	90	793	69	24 961	68	94	41	31
Jämtlands län	185	2 062	133	54 944				
Östersunds lasarett	185	2 062	133	54 944	151	178	105	27
Västerbottens län	322	3 517	259	113 879				
Umeå lasarett	212	2 366	160	75 571	207	237	158	32
Skellefteå »	110	1 151	99	38 308	105	132	77	33
Norrbottnens län	235	2 740	178	76 969				
Luleå lasarett	76	675	34	23 922	66	75	53	35
Piteå »	60	694	48	19 087	52	69	36	28
Haparanda » ⁵	29	399	22	8 302	23	25	13	21
Gällivare »	70	972	74	25 658	70	81	53	26
För hela riket	12 618	147 669	9 266	4 079 093				
Egentl. lasarett ⁴	11 801	146 929	9 181	3 813 194				

ANM. I denna tabell medtagas lasarettens samtliga avdelningar (fr. o. m. årg. 1916 även konvalescent-avdelningen vid Sahlgrenska sjukhuset). — Från tabellen numera uteslutas Söderby sjukhus, Löwenströmska lasarettens tbc-sjukhus samt upptagn-anstalter vid hospital.

¹ Se not 10 å tabellens första sida. — ² På grund av livsmedelsbrist endast c:a 50 platser i bruk. — ³ Därav 6 å isoleringsrum. — ⁴ Frånräknade Barnsj. S. o. M. Sachs minne, Sjukhuset vid Långbro och Provisor. sinnessjukhusen i Stockholm, däremot medräknade avd. för barnsjukdomar, vidare barnbördsavd. och tbc-avd. vid lasarett — ⁵ Efter en eldsvåda för några år sedan i förhyrda lokaler. — ⁶ Ökat under året från 54.

Tab. 10. Sjuksängar, intagna, döda, underhållsdagar m. m. å lasarettens olika avdelningar år 1918.

A. Lasarettensavdelningar.

1	2	3		4	5	6	7	8	9
		Ordin. antal sjuk-sängar d. 31/12	Antal patienter under året						
Sjukvårdsområde, lasarett			in-tagna	döda	Under-hålls-dagar för samtliga vårdade	Medel-tal vårdade pr dag	Högsta antalet någon dag under året	Lägst värddade under året	Medel-längd av sjuk-husvistelsen, dagar
Stockholms stad . . .	1 411	19 827	1 656	415 683					
Kungl. Serafimerlasarettet ¹ . . .	1 352	3 777	265	101 145	277				27
Sabbatsbergs sjukhus ² . . .	647	10 398	983	202 439	555	666	461		19
Sjukhuset S:t Göran ³ . . .	4	¹⁰¹ 805	¹² 60	20 731	47	75	22		11
Maria sjukhus . . .	9 271	2 647	224	64 051	175	261	131		24
Provisoriska sjukhuset . . .	100	1 007	106	24 335	67	92	40		24
Katarina sjukhus, avd. f. deliranter	5 41	¹¹ 193	18	2 982	8	67	—		15
Stockholms län . . .	379	5 418	447	138 866					
Kungl. Serafimerlasarettet . . .	1 100	2 244	195	59 302	162				26
Löwenströmska lasarettet ³ . . .	54	610	49	15 921	44	59	29		26
Södertälje lasarett . . .	6 77	1 377	101	30 745	84	97	78		22
Norrhälje . . .	80	747	54	21 078	58	85	37		28
Östhammars . . .	9 68	440	48	11 820	32	46	16		27
Uppsala län . . .	250	3 946	202	97 130					
Akademiska sjukhuset i Uppsala ⁷	250	8 3 946	202	97 130	255	259	184		24
Södermanlands län . . .	327	4 492	194	105 839					
Nyköpings lasarett . . .	110	1 535	59	33 195	91	116	64		22
Eskilstuna . . .	132	2 116	107	51 570	141	169	90		24
Flens . . .	85	841	28	21 074	58	79	33		25
Östergötlands län . . .	392	5 528	325	139 658					
Linköpings lasarett ⁸ . . .	139	2 010	119	56 243	154	170	125		28
Söderköpings . . .	84	970	57	28 155	77	96	57		29
Vadstena . . .	89	1 411	59	30 848	85	103	60		22
Finspångs . . .	42	826	62	15 862	43	53	25		19
Kisa . . .	38	311	28	8 550	23	32	16		27
Norrköpings stad . . .	131	2 061	106	38 594					
Norrköpings sjukhus . . .	131	2 061	106	38 594	106	139	87		19
Jönköpings län . . .	181	2 859	134	68 845					
Jönköpings lasarett . . .	126	1 955	90	47 870	131	152	97		24
Ulfaparre-Hägerflychtska las. i Eksjö	55	904	44	20 975	58	73	43		23
Kronobergs län . . .	210	2 701	137	62 120					
Värjö lasarett . . .	130	1 882	108	42 436	116	120	73		23
Ljungby . . .	80	819	29	19 684	54	77	26		24

Anm. I denna tabell upptagas ej konvalescentavdelningar, ej heller tuberkulos-, barn- eller barnbördsavdelningar vid sjukhus (se därom Tab. 15 och 23); jfr dock Kristianstads lasarett.

¹ Enligt särskilda kontrakt disponerar Stockholms stad 200 platser och Stockholms län 100, vilket platsantal i båda fallen dock ofta överskrödes; lasarettens övriga platser (med däremot svarande intagna, döda och underhållsdagar) här räknade till stadens avd. Se även Tab. 9, not 1. — ² Liksom föregående år hava de å tbc.-avd. intagna fråndragits, ehuru denna avd. ej är skild från den medic. avd.: det totala antalet återfinnes i Tab. 9. — ³ Här ej medräknat tuberkulosavd.(-sjukhus). — ⁴ Här endast avd. för hudsjukdomar (jfr not 3). Fördelningen av sängantalet mellan patienter med smittsamma könsjukdomar och med hudsjukdomar växlande; tillsammans 290 platser (se avd. C.). — ⁵ Platsantalet å hela sjukhuset 131; fördelningen i dess båda avd. ej så noggrant fixerad (jfr avd. B.). — ⁶ Därav 4 isoleringsplatser. — ⁷ Uppgifterna omfatta ej tuberkulos- barn- och barnbördsavdelningarna (se Tab. 9, not). — ⁸ Överflyttningar mellan olika avdelningar ej frånräknade. — ⁹ Se Tab. 9. — ¹⁰ Därav 299 influensafall. — ¹¹ D: 63. — ¹² Influensafall.

1	2	3		5	6	7	8	9
		Antal patienter under året						
Sjukvårdsområde, lasarett	Ordin. antal sjuk-sängar d. 31, 19	in-tagna	döda					
Kalmar läns norra lands- tingsområde	112	1 579	101	39 486				
Västerviks lasarett	112	1 579	101	39 486	108	129	67	25
Kalmar läns södra lands- tingsområde	215	2 773	135	65 076				
Kalmar lasarett	148	2 027	86	41 682	114	141	73	21
Oskarshamn »	32	389	29	13 400	37	44	21	34
Borgholms »	35	357	20	9 994	27	36	17	28
Gottlands län	84	1 252	45	34 198				
Visby lasarett	84	1 252	45	34 198	94	100	69	27
Blekinge län	200	3 383	200	72 913				
Karlskrona lasarett	106	1 814	102	38 926	107	118	84	21
Karlshamn »	94	1 569	98	33 987	93	109	66	22
Kristianstads län	357	3 913	261	114 728				
Kristianstads lasarett, med. o. kir. avd.	199	1 944	128	64 951	178	250	123	33
» barnbördsavd.	13	214	5	3 061	8	21	2	14
Sjörishamn »	73	902	60	21 113	58	74	35	23
Ängelholms »	72	853	68	25 603	70	91	51	30
Malmöhus län	869	11 388	639	261 351				
Lunds lasarett ¹	¹ 510	6 005	339	134 147	368	388	226	22
Landskrona »	58	917	62	20 550	56	78	30	22
Hälsingborgs »	127	2 139	112	49 254	135	148	97	23
Ystads »	60	728	54	18 223	50	62	33	25
Trälleborgs »	60	970	44	22 506	62	73	41	23
Hörby »	54	629	28	16 671	46	62	35	26
Malmö stad	351	4 406	216	112 973				
Allmänna sjukhuset ²	351	4 406	216	112 973	310	365	220	25
Hallands län	216	3 409	209	76 976				
Halmstads lasarett	130	1 602	147	35 784	98	134	76	22
Falkenbergs »	34	773	25	17 144	47	59	31	22
Varbergs »	52	1 034	37	24 043	66	80	26	23
Göteborgs och Bohus län	227	2 297	158	72 763				
Kungälv lasarett	42	300	15	11 414	31	46	17	38
Uddevalla »	148	1 509	112	50 697	139	161	115	34
Strömstads »	37	488	31	10 632	29	41	17	22
Göteborgs stad	438	6 553	602	139 908				
Allmänna o. Sahlgrenska sjukhuset ³	422	5 820	601	135 681	372	425	330	23
Holtermanska sjukhuset ⁴	16	733	1	4 227	12	21	5	6
Älvsborgs län	404	5 858	296	140 343				
Vänersborgs lasarett	142	1 861	135	44 389	122	146	86	24
Allingsås »	101	1 170	56	35 452	97	114	61	30
Borås »	⁵ 161	2 327	105	60 502	166	194	121	26

¹ Frånräknat barnbördsavdelningen (antalet sjukplatser bär liksom föreg. år satta till 22 av 108, för barnb. avd. och gynekol. avd. gemensamma) samt avd. för tuberkulossjuka och avd. för barnsjukdomar. Se Tab. 9, not. — ² Frånräknat barnbördsavdelningen samt avd. för tuberkulossjuka. — ³ Frånräknat konvalescentavd. och avd. för tuberkulospatienter. — ⁴ Avd. för hudsjukdomar. — ⁵ Därav en reservavdelning om 13 platser.

TAB. 10. (Forts.) SJUKSÅNGAR. INTAGNA, DÖDA, UNDERHÅLLSDAGAR M. M. 117

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Sjukvårdsområde, lasarett	Ordin. antal sjuk- sångar d. ³¹ /12	Antal patienter under året		Under- hålls- dagar för samtliga vårdade	Medel- tal vård- ade pr dag	Högsta	Lägsta	Medel- längd av sjuk- husvi- stelsen, dagar
		in- tagna	döda			antalet vårdade någon dag under året	antalet vårdade någon dag under året	
Skaraborgs län . . .	329	4 623	230	117 230				
Mariestads lasarett	72	1 283	67	33 417	92	113	71	26
Lidköpings »	110	1 845	90	40 574	111	120		22
Falköpings »	147	1 495	73	43 239	118	150	81	29
Värmlands län	303	5 006	272	115 779				
Karlstads lasarett	237	4 279	227	99 910	274	239	211	23
Filipstads »	¹ 66	727	45	15 869	43	61	29	22
Örebro län	193	3 484	205	78 488				
Örebro lasarett	193	3 484	205	78 488	215	265	170	23
Västmanlands län . . .	256	3 776	202	85 483				
Västerås lasarett	² 78	1 334	65	25 979	71	77	50	19
Sala »	70	926	48	24 743	68	77		27
Köpings »	60	889	51	19 555	54	67	27	22
Norbergs »	48	627	38	15 206	42	52	30	24
Kopparbergs län	268	4 063	272	101 213				
Falu lasarett	160	2 569	170	67 214	184	246	168	26
Mora »	⁵ 80	1 193	73	26 084	72	94	37	22
Smedjebackens »	28	301	29	7 915	22	30	10	26
Gävleborgs län	351	4 980	287	121 330				
Gävle och Gästriklands lasarett . .	150	2 105	98	57 496	158	184	109	27
Söderhamns lasarett	101	1 424	70	27 170	74	100	51	19
Hudiksvalls »	100	1 451	119	36 664	100	115	69	25
Västernorrlands län . .	506	5 537	460	170 821				
Härnösands lasarett	104	1 050	98	34 804	95	105	72	33
Sundsvalls »	194	2 085	209	65 951	181	203	140	32
Örnsköldsviks »	91	1 309	68	35 775	98	108	75	27
Backe »	33	329	16	10 533	29	42	16	32
Sollefteå »	84	764	69	23 758	65	91	39	30
Jämtlands län	161	1 949	132	50 590				
Östersunds lasarett ⁴	161	1 949	132	50 590	139	171	88	26
Västerbottens län . . .	190	3 215	208	74 424				
Umeå lasarett ⁵	130	2 153	130	52 993	145	175	98	25
Skellefteå » ³	60	1 062	78	21 431	59	80	39	20
Norrbottens län	221	2 671	178	74 391				
Luleå lasarett	66	614	34	21 571	59	68	47	35
Piteå »	56	686	48	18 860	52	67	36	27
Haparanda »	29	399	22	8 302	23	25	13	21
Gällivare »	70	972	74	25 658	70	81	53	26
För hela riket	9 532	132 447	8 509	3 187 190				

¹ Se Tab. 9, not. 2 — ² Därav 6 isoleringsplatser. — ³ Frånräknat tbc.-avd. — ⁴ Här i även en barnbördsavd. med 3 platser. — ⁵ Se Tab. 9 not. 6.

B. Uppagningsanstalter för sinnessjuka.

1	2	3		5	1	2	3		5				
		in-	döda				in-	döda					
Sjukvårdsområde, upptagningsanstalter	Ordin. antal sjuk- sångar d. 31/12	Antal patienter under året		Under- hålls- dagar för samtliga vårdade	Sjukvårdsområde, upptagningsanstalter	Ordin. antal sjuk- sångar d. 31/12	Antal patienter under året		Under- hålls- dagar för samtliga vårdade				
Stockholms stad . . .	848	499	87	272 759	Göteb. o. Bohus län	24	10	3	8 253				
Sjukhuset vid Långbro †	640	268	69	211 055	Uddevalla lasarett . . .	24	10	3	8 253				
Katarina sjukhus . . .	90	218	12	25 743	Göteborgs stad . . .	75	.	.	24 445				
Hornsgatan 82 . . .	4 115	13	6	35 961	Upptagningsanst. vid Göte- borgs hospital † . . .	75	.	.	24 445				
Bondeg. 56 (f. d. 34) } Södermannag. 13 ³ . . .					Stockholms län . . .	40	32	2	10 335	Älvsborgs län . . .	30	.	10 718
Upptagningsanstalten vid Ulvsunda †					40	32	2	10 335	Upptagningsanstalten vid Vänersborgs hospital †	30	.	.	10 718
Uppsala län . . .	24	.	.	8 858	Skaraborgs län . . .	27	42	2	6 733				
Upptagningsanstalten vid Uppsala hospital † . . .	24	.	.	8 858	Falköpings lasarett . . .	24	40	2	6 501				
Södermanlands län . . .	20	.	.	6 937	Mariestads >	3	2	—	232				
Upptagningsanstalten i Nyköping †	20	.	.	6 937	Värmlands län . . .	20	4	2	6 782				
Östergötlands län . . .	16	11	1	5 601	Upptagningsanstalten vid Kristinehamns hospital †	20	4	2	6 782				
Vadstena lasarett . . .	16	11	1	5 601	Örebro län . . .	12	41	2	4 145				
Norrköpings stad . . .	84	44	22	31 140	Örebro lasarett	12	41	2	4 145				
Uppt.-anst. v. Sandbyhov †	84	44	22	31 140	Västmanlands län . . .	21	21	4	8 916				
Jönköpings län . . .	40	49	5	10 950	Västerås lasarett	21	21	4	8 916				
Ullsparre-Hägerflychtska lasarettet i Ekajö	40	49	5	10 950	Kopparbergs län . . .	30	.	.	10 622				
Kronobergs län ² . . .	40	.	.	12 746	Upptagningsanstalten vid Sätters hospital †	30	.	.	10 622				
Upptagningsanstalten vid Värjö hospital †	40	.	.	12 746	Gävleborgs län och Gävle stad	52	82	13	15 138				
Kalmar läns norra landstingsområde . . .	30	.	.	10 263	Gävle o. Gästriklands las. Söderhamns lasarett . . .	14	18	4	5 190				
Upptagningsanstalten vid Västerviks hospital † . . .	30	.	.	10 263	Hudiksvalls >	22	44	5	5 813				
Gottlands län . . .	2	—	—	—	Västernorrlands län	16	20	4	4 135				
Visby lasarett	2	—	—	—	Härnösands lasarett . . .	34	13	3	9 074				
Blekinge län ² . . .	3	—	—	—	Härnösands lasarett . . .	2	—	—	—				
Karlskrona lasarett . . .	3	—	—	—	Sundsvalls >	8	5	1	1 785				
Kristianstads län . . .	47	45	2	14 072	Upptagningsanstalten vid Härnösands hospital †	24	8	2	7 289				
Kristianstads lasarett . . .	45	43	2	13 673	Jämtlands län . . .	12	7	1	1 064				
Simrishamns >	2	2	—	399	Östersunds lasarett	12	7	1	1 064				
Malmöhus län . . .	96	47	10	25 179	Västerbottens län . . .	20	39	4	4 689				
Uppt.-anst. v. Lunds hosp. †	28	19	4	9 266	Umeå lasarett	20	39	4	4 689				
> v. Hälsingborg †	68	28	6	15 913	Norrbottnens län . . .	2	—	—	—				
Malmö stad . . .	34	94	12	9 077	Luleå lasarett	2	—	—	—				
Allmänna sjukhuset . . .	34	94	12	9 077	För hela riket	1 705	1 109	176	536 063				
Hallands län . . .	22	29	1	7 567	Om de med † betecknade frändragas	552	706	69	159 794				
Falkenbergs lasarett . . .	22	29	1	7 567									

Anm. Här ingå några självständiga anstalter för sinnessjuka samt de med lasarett och hospitalen förbundna upptagningsanstalterna. Se sid. 112 not 10. — Beträffande sinnessjukas vård & försörjningsrättningar se Tab. 23, litt. E. † Uppgifter för dessa anstalter ingå i Tab. 1—15 i K. Styrelsens berättelse, Sinnessjukvården i riket. — ¹ Intagningar; beträffande intagna patienter (avsevärd cirkulation mellan stadens sinnessjukanstalter) se Styrelsens ber. om sinnessjukvården i riket, textavd. — ² Uppagningsanstalten vid Värjö hospital gemensam för Kronobergs och Blekinge län. — ³ Öppnades den 1 april 1917. — ⁴ Minskat med 5 & Bondeg. 56 i slutet av 1917.

C. Avdelningar för smittsamma könssjukdomar.

1					2					3					4					5				
Sjukvårdsområde, lasarett		Ordin. antal sjuk- sängar d. 31/19	Antal patienter under året		Under- hålls- dagar för samtliga vårdade	Sjukvårdsområde, lasarett		Ordin. antal sjuk- sängar d. 31/19	Antal patienter under året		Under- hålls- dagar för samtliga vårdade	Sjukvårdsområde, lasarett		Ordin. antal sjuk- sängar d. 31/19	Antal patienter under året		Under- hålls- dagar för samtliga vårdade	Sjukvårdsområde, lasarett		Ordin. antal sjuk- sängar d. 31/19	Antal patienter under året		Under- hålls- dagar för samtliga vårdade	
			in- tagna	döda					in- tagna	döda					in- tagna	döda					in- tagna	döda		
Stockholms stad	390	2 791	15	86 945	Hallands län	8	43	—	1 416	Sjukhuset Sit Görän ¹	200	2 059	15	68 204	Halmstads lasarett	8	43	—	1 416	Sjukhuset Eira ²	100	732	18	18 741
Stockholms län	67	682	2	17 067	Göteborgs o. Bohus l.	20	79	2	2 966	Sjukhuset Eira ³	67	682	2	17 067	Uddevalle lasarett	20	79	2	2 966	Stockholms stad	93	1 357	7	27 007
Uppsala län	25	107	2	4 677	Holtermanska sjukhuset	93	1 357	7	27 007	Uppsala län	25	107	2	4 677	Älvsborgs län	18	116	—	5 056	Akad. sjukh. i Uppsala	25	107	2	4 677
Södermanlands län	15	121	—	4 666	Vänersborgs lasarett	8	39	—	1 381	Norrköpings stad	18	129	—	4 494	Borås	10	77	—	3 675	Norrköpings sjukhus	18	129	—	4 494
Nyköpings lasarett	5	37	—	1 467	Skaraborgs län	10	50	—	1 906	Jönköpings län	14	81	1	3 213	Lidköpings lasarett	10	50	—	1 906	Jönköpings lasarett	14	81	1	3 213
Eskilstuna	10	84	—	3 199	Värmlands län	13	155	—	4 943	Östergötlands län	8	35	—	955	Karlstads lasarett	13	155	—	4 943	Vadstena lasarett	8	35	—	955
Östergötlands län	8	35	—	955	Örebro län	10	150	—	5 701	Norrköpings stad	18	129	—	4 494	Älvsborgs län	18	116	—	5 056	Norrköpings sjukhus	18	129	—	4 494
Vadstena lasarett	8	35	—	955	Örebro lasarett	10	150	—	5 701	Jönköpings län	14	81	1	3 213	Västmanlands län	16	130	—	3 805	Kronobergs län	10	31	—	817
Norrköpings stad	18	129	—	4 494	Västmanlands län	16	130	—	3 805	Växjö lasarett	10	31	—	817	Västerås lasarett	16	130	—	3 805	Växjö lasarett	10	31	—	817
Norrköpings sjukhus	18	129	—	4 494	Västerås lasarett	16	130	—	3 805	Kalmar läns norra landstingsområde	12	47	—	1 970	Kopparbergs län	17	118	—	4 284	Kalmar läns norra landstingsområde	12	47	—	1 970
Jönköpings län	14	81	1	3 213	Kopparbergs län	17	118	—	4 284	Västerviks lasarett	12	47	—	1 970	Gävleborgs län	39	287	—	9 523	Västerviks lasarett	12	47	—	1 970
Jönköpings lasarett	14	81	1	3 213	Palu lasarett	17	118	—	4 284	Gävle o. Gästriklands las.	22	161	—	4 881	Gärle o. Gästriklands las.	22	161	—	4 881	Kalmar läns södra landstingsområde	8	30	—	986
Kronobergs län	10	31	—	817	Västernorrlands län	28	284	—	9 180	Söderhamns lasarett	7	53	—	2 591	Härnösands lasarett	6	46	—	1 383	Oskarshamns lasarett	8	30	—	986
Växjö lasarett	10	31	—	817	Härnösands lasarett	6	46	—	1 383	Hudiksvalls	10	73	—	2 051	Sundsvalls	12	196	—	6 181	Gottlands län	6	24	—	741
Kalmar läns norra landstingsområde	12	47	—	1 970	Sundsvalls	12	196	—	6 181	Gottlands län	6	24	—	741	Örnsköldsviks	4	13	—	413	Visby lasarett	6	24	—	741
Västerviks lasarett	12	47	—	1 970	Sollefteå	6	29	—	1 203	Blekinge län	12	72	1	1 952	Jämtlands län	12	106	—	3 290	Karlskrona lasarett	6	50	—	1 369
Kalmar läns södra landstingsområde	8	30	—	986	Jämtlands län	12	106	—	3 290	Karlskrona lasarett	6	50	—	1 369	Östersunds lasarett	12	106	—	3 290	Karlshamna	6	22	1	583
Oskarshamns lasarett	8	30	—	986	Östersunds lasarett	12	106	—	3 290	Kristianstads län	18	53	—	1 606	Västerbottens län	12	39	—	837	Kristianstads lasarett	18	53	—	1 606
Gottlands län	6	24	—	741	Västerbottens län	12	39	—	837	Kristianstads lasarett	18	53	—	1 606	Umeå lasarett	12	39	—	837	Malmöhus län	30	343	—	12 198
Visby lasarett	6	24	—	741	Umeå lasarett	12	39	—	837	Malmöhus län	30	343	—	12 198	Norrbottnens län	12	69	—	2 578	Lunds lasarett	30	343	—	12 198
Blekinge län	12	72	1	1 952	Norrbottnens län	12	69	—	2 578	Lunds lasarett	30	343	—	12 198	Luleå lasarett	8	61	—	2 351	Malmö stad	45	403	—	15 083
Karlskrona lasarett	6	50	—	1 369	Luleå lasarett	8	61	—	2 351	Malmö stad	45	403	—	15 083	Piteå	4	8	—	227	Allmänna sjukhuset	45	403	—	15 083
Karlshamna	6	22	1	583	Piteå	4	8	—	227	Allmänna sjukhuset	45	403	—	15 083	För hela riket	986	7 932	30	230 862					

¹ Omfattar även platsantalet & avdelningen för hudsjukdomar (jfr Avd. A, not 4). — ² Lasarettssavdelningen sammanförd med avd. för veneriskt sjuka (uteslutande avsedd för prostituerade kvinnor). — ³ Hela länsavdelningen användes numera endast för hud- och könssjukdomar och redovisas fr. o. m. år 1915 helt och hållet under Litt. C —

Tab. 11. Lasarettens inkomster år 1918.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Landstingsområde (stad), lasarett	Summa kr.	Patient- avgifter ¹	Anslag ² av landsting	Anslag ³ av kommun	Anslag av staten	Avkast- ning av dona- tioner ⁴	Hyror, arren- den, trädgård	Övriga in- komster
Stockholms stad . . .	8 145 017	802 017	344 049	6 096 210	723 247	31 768	15 255	132 471
K. Serafimerlasarettet . . .	51 561 814	206 267	344 049	290 788	670 750	24 411	360	⁶ 25 189
Sabbatsbergs sjukhus . . .	1 729 826	234 041	—	1 464 298	7 5 840	—	—	⁸ 25 647
Sjukhuset St Göran . . .	⁹ 1 323 493	79 028	—	1 197 235	⁷ 44 895	—	—	2 335
Katarina sjukhus (hela) . . .	271 653	16 696	—	254 480	—	—	—	477
Maria sjukhus . . .	972 890	78 876	—	892 569	—	—	—	1 435
Provisoriska sjukhuset . . .	247 812	13 012	—	234 200	—	—	—	600
Barnsj. S. o. M. Sachs minne . . .	164 645	13 085	—	143 780	—	7 357	—	423
Sjukhuset vid Långbro . . .	1 522 633	157 953	—	1 306 193	—	—	14 895	¹⁰ 43 592
Provisoriska sinnessjukh. ¹¹ . . .	229 060	3 059	—	225 062	—	—	—	989
Sjukhuset Eira (stadens avd.) ¹² . . .	121 201	—	—	87 605	1 762	—	—	31 834
Stockholms län . . .	617 637	72 545	515 275	—	238	2 845	13 244	13 490
Sjnh. Eira (länets avd.) ¹³ . . .	110 375	—	109 805	—	238	—	—	332
Löwenströmska lasarettet . . .	81 208	12 580	49 060	—	—	780	10 900	7 888
Södertälje lasarett . . .	206 254	30 818	168 508	—	—	1 315	1 500	4 383
Norrhälje » . . .	121 612	19 541	100 406	—	—	750	214	701
Östhammars » . . .	97 918	9 606	87 496	—	—	—	630	186
Uppsala län . . .	757 891	106 706	121 065	2 000	492 605	16 949	—	18 566
Akad. sjukhuset i Uppsala . . .	757 891	106 706	121 065	2 000	¹³ 492 605	16 949	—	18 566
Södermanlands län . . .	782 555	121 458	646 952	—	—	7 157	631	6 357
Nyköpings lasarett . . .	224 289	37 703	181 174	—	—	175	—	5 237
Eskilstuna » . . .	421 790	64 776	350 392	—	—	5 872	—	550
Flens » . . .	136 476	18 979	115 186	—	—	1 110	631	570
Östergötlands län . . .	644 824	150 617	486 846	—	—	1 667	2 503	3 191
Linköpings lasarett . . .	225 376	62 900	159 045	—	—	1 667	—	1 764
Söderköpings » . . .	130 817	26 136	101 602	—	—	—	2 503	576
Vadstena » . . .	158 462	38 242	119 573	—	—	—	—	647
Finspångs » . . .	97 271	16 242	81 029	—	—	—	—	—
Kisa » . . .	32 898	7 097	25 597	—	—	—	—	204
Norrköpings stad . . .	288 105	75 567	—	204 632	7 106	—	100	700
Norrköpings sjukhus . . .	288 105	75 567	—	204 632	⁷ 7 106	—	100	700
Jönköpings län . . .	617 526	123 194	481 653	—	—	3 362	558	8 759
Jönköpings lasarett . . .	401 690	75 622	317 587	—	—	—	—	8 481
Ulfparre-Hägerflychtska la- sarettet i Eksjö . . .	215 836	47 572	164 066	—	—	3 362	558	278
Kronobergs län . . .	362 790	51 816	309 191	—	—	381	892	510
Vaxjö lasarett . . .	242 972	34 968	207 113	—	—	381	—	510
Ljungby » . . .	119 818	16 848	102 078	—	—	—	892	—

¹ Infutna patientavgifter, poliklinikavgifter och ersättning av staten för utländska undersåtar etc., från annat sjukvårdsområde, pensionsstyrelsen, livförsäkringsbolag o. s. v. — ² Inkomster av frisångar ej här medtagna utan förda å kol. 7. — ³ Härj även medräknad den allmänna sjukvårdsavgiften, överskott från föregående år samt på redogörelse-året belöpande län och förskott. — ⁴ Genom hälsovårdsnämnd, fattigvårdsnämnd, drätsel-nämnd etc. Se även not 2. — ⁵ Använd under året för sjukhusets ändamål. — ⁶ Därav till polikliniken 20 800 kr. — ⁷ Därav tillskott från lasarettets allmänna lasarettssond 22 972 kr. — ⁸ För vård av tuberkulossjuka. — ⁹ Därav elevavgifter 22 477 kr. — ¹⁰ Därav patientavgifter för ljusbehandling 18 941 kr. — ¹¹ Därav patienternas arbete 40 113 kr. — ¹² Här avses Hornsgatan 82 och Bondegatan 56 samt Södermannag. 13. — ¹³ Stockholms stads och läns sjukhus. — ¹⁴ Tillfälligt fyllnadsanslag 467 001 kr. samt för vård av tbc.-sjuka 7 365 kr. och från universitetet 18 239 kr.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Landstingsområde (stad), lasarett	Summa kr.	Patient- avgifter ¹	Anslag ² av landsting	Anslag ³ av kommun	Anslag av staten	Avkast- ning av dona- tioner ⁴	Hyror, arren- den, trädgård	Övriga in- komster
Kalmar läns norra landstingsområde	197 849	39 458	156 786	—	—	—	850	755
Västerviks lasarett	197 849	39 458	156 786	—	—	—	850	755
Kalmar läns södra landstingsområde	357 893	68 158	287 490	—	—	865	164	1 216
Kalmar lasarett	228 443	42 808	183 704	—	—	865	—	1 066
Oskarshamns » o. kurhus	75 754	15 689	59 915	—	—	—	—	150
Borgholms »	53 696	9 661	43 871	—	—	—	164	—
Gottlands län	173 104	55 442	116 542	—	600	465	—	55
Visby lasarett	173 104	55 442	116 542	—	600	465	—	55
Blekinge län	409 783	72 580	333 155	—	—	800	—	3 248
Karlskrona lasarett	214 837	37 287	174 844	—	—	687	—	2 019
Karlskrona »	194 946	35 293	158 311	—	—	113	—	1 229
Kristianstads län	933 579	111 292	819 887	—	—	656	875	869
Kristianstads lasarett . . .	581 060	73 242	506 949	—	—	656	—	213
Simrishamns »	149 321	15 899	132 834	—	—	—	538	50
Ängelholms »	203 198	22 151	180 104	—	—	—	337	606
Malmöhus län	3 278 382	340 875	2 625 995	—	272 892	1 917	16 761	19 942
Lunds lasarett	2 408 751	218 572	1 883 367	—	272 892	1 663	16 039	16 218
Landskrona »	144 205	19 877	124 199	—	—	—	129	—
Hälsingborgs »	327 889	53 950	273 939	—	—	—	—	—
Ystads »	140 711	17 100	121 735	—	—	219	593	1 064
Trälleborgs »	141 405	19 137	121 347	—	—	—	—	921
Hörby »	115 421	12 239	101 408	—	—	35	—	1 739
Malmö stad	1 330 073	230 970	—	1 073 079	8 031	6 701	—	11 292
Allmänna sjukhuset	1 330 073	230 970	—	1 073 079	8 031	6 701	—	11 292
Hallands län	558 305	74 228	477 578	—	—	3 499	950	2 055
Halmstads lasarett	220 715	32 599	186 105	—	—	1 429	249	333
Falkenbergs »	150 395	22 061	126 624	—	—	754	282	674
Varbergs »	187 195	19 568	164 844	—	—	1 316	419	1 048
Göteborgs o. Bohus län	523 713	87 116	431 642	—	—	—	—	4 955
Kungälv lasarett	69 581	11 076	57 336	—	—	—	—	1 169
Uddevalla »	395 004	65 165	326 974	—	—	—	—	2 865
Strömstads »	59 128	10 875	47 332	—	—	—	—	921
Göteborgs stad	1 427 333	250 608	—	1 094 584	—	44 078	16 206	21 857
Allm. o. Sahlgrenska sjukh.	1 248 221	242 982	—	923 631	—	44 078	16 206	21 324
Holtermanska sjukhuset . .	179 112	7 626	—	170 953	—	—	—	533
Älvsborgs län	808 164	119 089	690 673	—	—	—	2 782	5 670
Vänersborgs lasarett	241 296	37 131	199 890	—	—	—	2 742	1 533
Alingsås »	207 314	31 770	173 864	—	—	—	40	1 640
Borås »	359 554	50 138	306 919	—	—	—	—	2 497

¹ Se föreg. sida not 1. — ² D:o not 2. — ³ D:o not 3. — ⁴ D:o not 4. — ⁵ Därav bidrag för vård av tuberkulos-sjuka 2 892 kr. — ⁶ Bidrag för d.o. — ⁷ Därav förlösningavg. 3 890 kr. — ⁸ Därav elevavg. 19 914 kr.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Landstingsområde (stad), lasarett	Summa kr.	Patient- avgifter ¹	Anslag ² av landsting	Anslag ³ av kommun	Anslag av staten	Avkast- ning av dona- tioner ⁴	Hyror, arren- den, trädgård	Övriga in- komster
Skaraborgs län . .	796 745	211 999	578 828	—	—	2 664	3 746	4 508
Mariestads lasarett	189 531	52 919	131 016	—	—	2 664	152	2 780
Lidköpings »	286 908	72 176	212 411	—	—	—	1 924	397
Falköpings lasar., las.-avd. .	265 716	77 152	185 610	—	—	—	1 670	1 284
» lasar., avd. f. sinnessj.	54 590	9 752	44 791	—	—	—	—	47
Värmlands län . .	723 983	147 063	572 998	—	—	—	—	3 982
Karlstads lasarett	605 968	131 900	470 706	—	—	—	—	3 362
Filipstads »	118 015	15 103	102 292	—	—	—	—	620
Örebro län	527 119	99 517	427 235	—	—	—	—	367
Örebro lasarett	527 119	99 517	427 235	—	—	—	—	367
Västmanlands län .	647 925	86 601	553 670	—	—	777	3 207	3 670
Västerås lasarett	254 539	29 990	222 160	—	—	—	—	2 389
Sala »	156 582	27 342	128 092	—	—	—	—	1 148
Köpings »	139 101	16 159	122 057	—	—	777	—	108
Norbergs »	97 703	13 110	81 361	—	—	—	3 207	25
Kopparbergs län . .	910 869	90 099	815 052	—	—	2 629	400	2 689
Falu lasarett	661 728	60 881	596 617	—	—	1 928	400	1 902
Mora »	193 869	23 700	169 611	—	—	—	—	558
Smedjebackens »	55 272	5 518	48 824	—	—	701	—	229
Gävleborgs län . .	1 056 897	176 912	861 851	—	—	6 987	5 801	5 346
Gävle o. Gästriklands lasarett	424 993	87 340	7 323 818	8	—	6 627	3 149	4 059
Söderhamns »	293 990	41 195	251 365	—	—	360	500	570
Hudiksvalls »	337 914	48 377	286 668	—	—	—	2 152	717
Västernorrlands län .	1 088 817	192 199	885 988	—	—	6 808	1 097	2 725
Härnösands lasarett	221 858	39 378	181 192	—	—	913	—	375
Sundsvalls »	454 536	74 417	373 516	—	—	5 895	708	—
Örnsköldsviks »	201 687	38 500	162 460	—	—	—	389	338
Backe »	68 859	11 437	55 705	—	—	—	—	1 717
Sollefteå »	141 877	28 467	113 115	—	—	—	—	295
Jämtlands län . . .	317 442	94 595	220 562	—	—	1 676	609	—
Östersunds lasarett	317 442	94 595	220 562	—	—	1 676	609	—
Västerbottens län .	676 647	186 155	474 002	—	—	14 913	131	1 446
Umeå lasarett	451 852	126 193	318 780	—	—	5 6879	—	—
Skellefteå »	224 795	59 962	155 222	—	—	5 8034	131	1 446
Norrbotens län . . .	518 266	70 795	444 264	—	—	—	890	2 317
Luleå lasarett	153 556	21 837	131 033	—	—	—	548	138
Piteå »	144 947	17 217	126 299	—	—	—	282	1 149
Haparanda »	52 187	7 025	44 942	—	—	—	60	160
Gällivare »	167 576	24 716	141 990	—	—	—	—	870
Hela riket	29 479 233	4 809 561	14 664 224	8 470 505	1 519 632	144 651	87 652	233 008
Egentl. lasarett ⁶	26 084 332	3 978 614	14 324 848	5 922 657	1 428 590	190 099	69 993	229 581

Anm. Tabellen upptager samma sjukhus som Tab. 9. — Tuberkulossjukhus ej medtagna (se Tab. 21); the.-avd. vid lasarett ingå däremot (Se dock slutsiffror med not 5). Se även Tab. 12, anm.

¹ Se tabellens första sida not 1. — ² Do not 2. — ³ Do not 3. — ⁴ Do not 4. — ⁵ För vård av the.-sjuka. — ⁶ Här äro uteslutna the.-avd. vid lasarett (se härom Tab. 21), konvalesenthemmet vid Sabbatsbergs sjukhus, Barnsjukhuset S. o. M. Sachs minne, Sjukhuset vid Långbro, Stockholms prov. sinnessjukhus å Södermalm. — ⁷ Här äro även anslag av Gävle stad. — ⁸ Se not 7.

Tab. 12. Lasarettens utgifter år 1918.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
D ä r a v f ö r														
Län (stad), lasarett	Summa kr.	avlönin- gar (enl. stat), vi- kariats- sättn., pensioner o. -avg.	läke- medel (för inre och yttre behand- ling)	för- bands- artik- lar, ban- dage	mineral- vatten, vin, is, närings- preparat o. dyl.	instru- ment, appara- ter och hithör. förbr.- art.	kläder, sängklä- der och andra in- ventarier, arbets- materiel	patien- ters utapis- ning	perso- nalens kosthåll	värme, lyse och hithör. förbruk- nings- art.	tvätt, renhåll- ning, ¹ vatten o. hith. förbr.- art.	förbr.- art. inom ekono- mien ²	fastig- heters under- håll, ³ repara- tioner	ny- till- och ombygg- nader ⁴
Stockholms stad.														
K. Serafimerlasar. (inkl. Poliklin.) ⁵	1 561 814	190 314	47 432	73 109	8 624	61 838	70 503	613 280	11	321 627	66 110	3 442	60 201	10 727
Sabbatsbergs sjukhus	1 729 826	355 246	46 650	58 377	16 319	33 053	77 636	459 868	220 677	326 711	57 941	—	59 684	—
Sjukhuset St Görän	1 323 493	257 106	57 205	30 595	7 616	11 555	30 848	403 318	108 675	258 629	63 650	21 787	18 050	28 208
Katarina sjukhus (hela sjukh.) ⁶	271 653	57 660	3 474	2 423	2 127	361	10 275	88 341	29 906	54 210	10 255	—	6 284	—
Maria sjukhus	972 880	148 418	16 317	30 876	6 313	20 732	16 953	126 656	70 721	180 111	38 596	—	7 580	10 280 297
Provisoriska sjukhuset	247 812	83 447	3 618	836	545	831	6 731	67 077	25 021	33 760	9 219	—	8 872	—
Baronj. S. o. M. Sachs minne	164 645	32 018	2 956	1 023	3 478	1 509	11 578	37 042	22 870	27 292	17 576	24	2 131	—
Sjukhuset vid Långbro ⁷	1 522 633	350 073	7 692	1 928	4 406	1 126	59 318	365 537	237 444	327 028	42 976	9 655	29 965	18 812
Stockholms provis. sinnessjukhus ⁸	229 060	41 539	1 630	101	333	180	9 517	69 670	30 777	25 182	16 991	—	12 244	—
Sjukhuset Eira ⁹ (stadens avd.)	121 201	29 941	5 839	1 996	166	2 155	3 202	35 233	10 573	20 295	6 660	915	3 214	—
Stockholms län.														
Sjukhuset Eira ⁹ (länets avd.)	110 375	27 266	5 317	1 818	151	1 963	2 916	32 086	9 628	18 482	6 065	833	2 927	—
Löwenströmska lasarettet	81 208	17 583	2 039	1 534	85	287	4 882	28 613	10 386	4 279	5 700	69	3 393	—
Södertälje lasarett	206 524	25 395	9 086	8 434	1 963	5 137	6 978	53 810	20 440	41 561	16 330	1 630	13 049	—
Norrtälje	121 612	19 126	5 971	5 986	512	1 041	3 193	32 909	16 425	22 384	6 178	271	2 350	—
Östhammars	97 918	16 010	3 313	6 297	524	5 022	1 458	18 589	8 400	22 790	7 400	1 238	4 693	—
Uppsala län.														
Akademiska sjukhuset i Uppsala	757 891	87 857	25 673	23 452	34 708	7 500	34 959	248 832	80 141	149 640	32 719	—	8 349	—

Anm. Tabellen upptager samtliga i Tab. 9 medtagna anstalter; jfr Tab. 9, anm. — Här anföres sålunda även siffror för några specialanstalter, såsom barnsjukhus, sinnessjukhus, men däremot ej de med hospitalen förenade upptagningsanstalterna för sinnessjuka (fr. o. m. årg. 1916); rörande tbc.-sjukhus, se Tab. 22.

¹ Inre renhållning och å gård. — ² Ej å andra titlar förda. — ³ Inkl. gårds, parkers och vägars underhåll. — ⁴ Här åven kostnader som likviderats av särskild byggnadskommitté e. d. Hit föras åven nyanskaffningar av inventarier. — ⁵ 20 800 kr. — ⁶ Sjukhusets avd. för invärtes sjuka använt såsom sinnessjukhus. — ⁷ Jfr Tab. 9, not. — ⁸ Här avses sjukhuset 82 Hornsgatan samt Bondeg. 56 (f. d. 34) samt Södermannag. 13. — ⁹ Stockholms stads och läns sjukhus. Räkenskaperna gemensamma för hela sjukhuset, men här fördelade pro rata parte efter underhållsdagarnas antal. — ¹⁰ Därav för inventarier 42 614 kr. — ¹¹ Se not 5 å följ. uppslag.

Tab. 12. (Forts.) *Lasarettens utgifter år 1918.*

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Län (stad), lasarett	Summa kr.	D ä r a v f ö r												
		avlönin- gar (en- stat), vi- kariats- ersätt- n. eller pensioner o. -avg.	läke- medel (för inre och yttre behand- ling)	för- bands- artik- lar, bund- dage	mineral- vatten, vin, is, närings- preparat o. dyl.	instru- ment, appara- ter och hithör- förbr.- art.	kläder, sängklä- der och andrain- ventari- er, ar- betsmat.	patien- ternas utspis- ning	perso- nals kosthåll	värme, lyse och hithör- förbruk- nings- art.	tvätt, renhåll- ning, vatten o. hith. förbr.- art.	förbr.- art. inom ekono- mien ²	fastig- heters under- håll ³	ny-, till- och om- bygg- nader, repara- tioner
Södermanlands län.														
Nyköpings lasarett	224 289	34 185	8 651	4 682	1 714	1 981	7 243	76 298	15 724	47 397	9 157	9 778	629	—
Eskilstuna >	421 790	42 937	12 946	15 215	952	3 001	16 660	122 680	16 769	109 482	19 199	13 232	5 940	29 412
Flens >	136 476	20 250	2 907	5 672	722	869	7 990	33 144	11 034	29 381	5 742	2 994	5 098	8 215
Östergötlands län. (utom Norrköpings stad)														
Linköpings lasarett	225 376	47 449	8 990	11 313	3 112	4 901	6 567	66 076	16 193	34 853	15 006	—	4 029	—
Söderköpings >	130 817	30 551	6 840	4 212	549	1 703	4 886	32 378	9 308	26 324	6 993	350	3 097	—
Vadstena >	158 462	42 858	4 344	6 603	1 907	547	5 105	36 626	10 235	32 480	7 479	441	5 418	—
Finspångs >	97 271	14 746	5 429	5 463	496	1 061	2 176	22 017	15 091	13 321	6 665	—	1 380	6 775
Kisa >	32 898	11 926	2 044	739	98	189	805	8 647	2 190	3 652	1 371	133	743	—
Norrköpings stad.														
Norrköpings sjukhus	288 105	40 936	11 694	8 127	8 396	1 249	8 961	88 960	18 310	61 018	29 334	—	4 892	—
Jönköpings län.														
Jönköpings lasarett	401 690	56 070	18 379	14 207	1 910	8 909	18 579	133 466	30 200	88 123	18 613	—	7 991	—
Ulfspårre-Hägerflychtiska lasarettet i Ekajö	215 836	34 980	8 122	19 301	1 395	2 293	13 921	48 265	10 518	47 084	8 939	337	6 225	9 601
Kronobergs län.														
Växjö lasarett	242 972	46 146	7 624	24 540	2 872	2 302	3 866	44 941	20 515	60 687	4 718	682	14 690	1 000
Ljungby >	119 818	26 721	5 908	11 177	1 807	417	2 193	24 908	10 640	18 576	4 928	853	3 957	2 300

Kalmar län.															
Kalmar lasarett	228 443	51 298	6 742	9 096	910	650	4 461	52 419	31 390	44 100	10 182	3 799	4 616	—	—
Oskarshamns »	75 754	17 190	4 628	8 202	285	1 008	904	17 871	5 093	15 079	3 716	673	450	—	—
Västerviks »	197 849	37 016	8 163	9 623	969	1 744	10 729	58 098	16 737	33 386	8 561	2 310	3 920	—	—
Borgholms »	53 696	17 266	3 277	1 754	320	504	728	16 248	5	7 060	4 915	—	602	—	—
Gottlands län.															
Visby lasarett	173 104	34 211	5 554	11 477	2 501	2 122	1 333	48 302	16 351	30 759	9 835	2 947	4 951	—	—
Blekinge län.															
Karlskrona lasarett	214 837	38 617	8 990	16 440	6 651	2 742	7 003	79 636	5	20 329	12 045	272	4 510	—	—
Karlskrona »	194 946	37 282	6 624	4 383	8 608	1 109	7 072	72 257	5	36 612	6 162	271	8 719	—	—
Kristianstads län.															
Kristianstads lasarett	581 060	55 645	20 944	9 940	814	5 854	27 445	172 104	63 925	152 427	15 470	1 529	9 156	17 623	—
Simrishamns »	149 321	27 885	2 573	4 042	997	1 848	5 680	36 661	14 299	38 804	5 925	2 864	3 351	—	—
Ängelholms »	203 198	33 351	5 688	5 828	1 641	3 379	10 436	77 458	5	41 691	8 210	2 213	8 706	894	—
Malmöhus län.															
(utom Malmö stad)															
Lunda lasarett	2 408 751	426 639	63 947	79 126	7 359	11 077	141 646	424 714	225 249	304 125	121 118	70 803	86 161	400 032	—
Landskrona »	144 205	29 380	5 612	4 393	1 141	686	4 672	39 118	11 421	29 081	8 272	3 220	3 940	—	—
Hälsingborgs »	327 889	61 630	13 394	14 719	2 483	269	6 731	98 247	42 077	56 488	11 404	5 700	6 397	2 350	—
Ystads »	140 711	31 609	5 314	10 252	588	299	5 935	33 573	7 756	26 915	11 183	905	3 096	—	—
Trälleborgs »	141 405	22 923	7 324	6 828	1 295	875	3 237	36 094	11 144	32 164	8 046	2 202	5 156	—	—
Hörby »	115 421	22 143	4 277	3 841	2 833	965	2 213	26 582	9 642	28 620	5 296	653	2 793	970	—
Malmö stad.															
Allmänna sjukhuset	61330 073	230 045	36 889	67 556	2 215	18 702	55 129	307 205	109 546	374 450	32 304	—	45 690	43 491	—
Hallands län.															
Halmstads lasarett	220 715	39 122	11 666	3 263	1 482	1 572	8 422	53 830	22 545	62 982	6 548	2 509	2 311	—	—
Falkenbergs »	150 395	29 285	8 049	3 695	1 544	1 898	5 174	41 388	13 532	24 906	7 964	2 544	5 864	800	—
Varbergs »	187 195	27 243	6 795	8 528	954	2 914	5 655	51 362	17 629	33 495	7 994	5 821	4 958	10 110	—
Göteborgs och Bohus län.															
(utom Göteborgs stad)															
Kungälv lasarett	69 581	14 311	2 675	2 794	119	309	2 352	16 779	4 675	20 027	2 875	316	1 071	—	—
Uddevalles »	395 004	61 331	18 518	16 124	2 659	24 375	13 217	107 169	45 837	72 904	12 604	1 068	8 355	4 000	—
Strömstads »	59 128	12 399	1 847	3 052	587	216	1 438	16 668	4 380	9 080	5 593	—	278	—	—

¹ Inre renhållning och å gård. — ² Ej å andra titlar förda. — ³ Inkl. gårds, parkers och vägars underhåll. — ⁴ Se not 4 å föreg. uppslag. — ⁵ Utgifter för personallens kosthåll ingå under rubriken patienternas utpisning. — ⁶ Frånräknat försälda matportioner till epidemisjukhuset 2 880 kr. samt trätt till do 1 440 kr. — ⁷ Därav för hyror och 15 918 kr.

Tab. 12. (Forts.) Lasarettens utgifter år 1918.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Län (stad), lasarett	Summa kr.	D ä r a v f ö r												
		avlönin- gar (enl. stat), vi- kariats- ersättn. pensioner o. -avg.	läke- medel (för inre och yttre behand- ling)	för- bands- artik- lar, band- dage	mineral- vatten, vin, is, närings- preparat o. dyl.	instru- ment, appara- ter och hithör. förbr.- art.	kläder, sängklä- der och andra in- ventari- er, ar- betamat.	patien- ternas utspis- ning	perso- nalens kost- håll	värme, lyse och hithör. förbruk- nings- art.	tvätt, renhåll- ning, ¹ vatten o. hith. förbr.- art.	förbr.- art. inom ekono- mien ²	fastig- heters under- håll, ³ repara- tioner	ny-, till- och om- bygg- nader ⁴
Göteborgs stad.														
Allmänna och Sahlgrenska sjukhuset	1 248 221	274 163	53 444	34 243	5 702	19 839	62 809	241 675	117 110	240 430	71 563	27 747	64 739	—
Holtermanska sjukhuset	179 112	29 950	9 386	5 018	294	119	5 791	52 701	11 680	43 028	11 358	985	7 036	—
Älvsborgs län														
Vänerborgs lasarett	241 296	31 066	12 183	19 954	630	3 382	6 951	72 634	30 052	45 384	6 322	—	7 056	—
Alingsås	207 314	36 760	8 450	7 499	774	2 664	7 230	55 933	25 221	47 754	8 031	—	3 313	—
Borås	359 554	51 945	20 706	8 332	1 840	3 431	17 022	120 861	39 347	61 405	23 302	1 705	4 409	—
Skaraborgs län.														
Mariestads lasarett	189 531	44 946	4 745	12 103	1 328	2 868	2 929	43 112	17 544	37 904	10 262	3 447	3 291	295
Liåköpings	286 908	43 052	9 332	20 613	2 881	3 718	6 649	65 002	23 667	74 265	14 179	1 131	7 478	9 798
Pålköpings lasar., lasarettssvd. . . .	265 716	45 231	8 092	5 652	850	2 730	8 693	70 364	28 658	67 994	12 270	2 288	4 349	—
, avd. f. sinnessjuka	54 590	13 522	140	100	—	—	1 760	11 702	7 300	16 125	2 969	—	500	—
Värmlands län.														
Karlstads lasarett	605 968	96 551	10 829	36 831	1 942	2 930	17 466	205 485	29 800	115 173	33 894	5 765	24 172	8 600
Filipstads	118 015	23 653	3 923	3 084	237	1 305	3 995	21 861	8 464	27 153	3 041	878	2 253	15 175
Örebro län.														
Örebro lasarett	527 119	91 601	15 214	6 221	14 386	3 015	15 334	200 834	5 .	117 268	29 380	—	17 440	1 355

Västmanlands län.														
Västerås lasarett	254 539	51 809	4 312	8 411	227	2 009	7 333	63 852	33 650	62 651	7 737	—	10 485	—
Sala »	156 582	26 157	5 539	7 438	465	2 525	2 940	22 904	23 930	26 365	4 121	4 759	1 409	18 477
Köpings »	139 101	21 898	5 499	10 872	828	960	3 480	34 057	5 500	28 669	7 225	2 943	6 678	3 947
Norberga »	97 703	20 931	3 193	4 584	1 442	588	4 106	22 368	12 000	17 991	5 259	816	2 938	—
Kopparbergs län.														
Falu lasarett	661 728	104 237	19 563	28 660	5 633	4 255	15 641	139 644	63 970	96 998	26 099	5 000	25 781	100 900
Mora »	193 869	30 674	7 601	6 988	484	3 885	9 191	41 422	22 421	37 518	7 720	834	5 517	15 185
Smedjebackens »	55 272	12 687	2 856	1 950	479	1 436	2 683	11 101	6 900	8 401	2 902	382	266	—
Gävleborgs län.														
Gävle och Gästriklands lasarett . .	424 993	73 717	11 388	19 399	3 542	3 960	15 922	152 019	5	74 121	15 589	3 159	12 693	30 096
Söderhamns »	293 990	36 347	10 000	7 681	1 247	6 770	5 650	67 429	26 536	76 641	10 453	1 435	2 548	13 086
Hudiksvalls »	337 914	48 533	10 378	10 763	416	15 418	8 362	99 924	31 492	57 493	12 195	3 366	3 253	24 880
Västernorrlands län.														
Härnösands lasarett (exkl. Uppt.-anst.)	221 858	44 829	9 284	3 429	666	2 320	13 604	59 225	16 728	49 214	8 155	1 003	6 356	4 519
Sundsvalls lasarett	454 536	71 484	15 094	11 584	1 249	3 978	17 817	122 266	38 729	107 322	23 929	2 733	5 114	23 146
Örnsköldsvika »	201 687	40 259	7 026	3 406	463	2 250	5 213	61 750	5	49 194	6 175	3 478	5 575	10 473
Backe »	68 859	10 488	2 118	2 721	252	674	3 526	13 528	5 148	10 714	2 494	704	3 971	8 535
Sollefteå »	141 877	20 645	5 048	2 993	721	1 596	9 788	37 375	11 763	30 102	3 761	4 924	2 998	4 500
Jämtlands län.														
Östersunds lasarett	317 442	47 202	10 649	12 917	3 697	9 791	8 787	129 082	5	64 887	10 060	8 772	2 204	—
Västerbottens län.														
Umeå lasarett	451 852	72 517	21 522	18 023	5 275	3 619	26 225	146 608	53 340	44 862	21 012	1 475	13 496	5 510
Skellefteå »	234 795	38 034	8 173	902	1 808	5 069	11 925	99 400	5	38 140	6 769	2 228	1 913	—
Norrbottnens län.														
Luleå lasarett	153 556	28 341	6 753	6 534	250	1 387	5 580	53 517	5	33 305	8 107	2 534	3 460	—
Piteå »	144 947	23 449	5 316	3 880	1 372	599	7 612	48 572	5	33 066	12 929	2 482	507	—
Haparanda »	7 52 187	12 041	2 897	2 458	—	756	1 393	19 794	5	4 076	2 930	767	48	—
Gällivare »	167 576	26 771	7 534	5 662	626	3 253	3 363	63 593	5	41 687	5 502	1 641	4 063	—
Hela riket	29 479 238													1 174 045
Egentliga lasarett ⁸	26 084 332													1 155 239

Ann. I avlöningar torde i allmänhet även dyrtidstillägg vara inräknade.

¹ Inre renhållning och å gård. — ² Ej å andra titlar förda. — ³ Inkl. gårds, parkers och vägars underhåll. — ⁴ Se not 4 å tabellens första sida. — ⁵ Utgifter för personalens kosthåll ingår under rubriken patienters utspisning. — ⁶ Därav utgifter för röntgenavd. 20 909 kr. och laboratoriet 4 062 kr. — ⁷ Därav till hyror 3 546 kr. (se Tab. 9, not). — ⁸ Här äro uteslutna tbc.-avd. vid lasaretten (se härom Tab. 22), Barnsjukhuset S. o. M. Sachs minne, Sjukh. vid Långbro samt Stockholms provisoriska sinnessjukhus å Södermalm, vilka specialanstalter återfinnas annorstädes.

Tab. 13. Sammanställning av uppgifterna från sjukstugorna angående sjuksängar, intagna, döda och underhållsdagar samt inkomster och utgifter för år 1918.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Landstingsområden, sjukstugor	Ordin. antal sjuk- sängar d. 91/12	Antal patienter under året		Under- hålls- dagar för samtliga vårdade	Medel- tal vårdade för dag	Högsta antalet någon dag vårdade	Sjuk- hus- vistel- sen, medel- tal dagar	Summa in- komster, kr.	D ä r a v			Summa ut- gifter, kr.	D ä r a v	
		in- tagna	döda						patient- avgifter	anslag av lands- ting	anslag av kom- mun		patien- ternas utspis- ning	ny-, till- och om- bygg- nader
Stockholms län.														
Sjukstugan i Vaxholm	11	91	5	3 226	9	14	35	16 914	4 540	10 375	500	16 914	5 600	1 469
Uppsala län.														
Sjukstugan i Enköping	24	506	30	10 769	30	39	21	77 309	11 965	64 170	—	77 309	24 323	—
» Lövsata bruk	15	159	20	3 173	9	16	20	13 860	2 480	11 380	—	13 860	4 258	—
Summa	39	665	50	13 942				91 169	14 445	75 550	—	91 169		
Södermanlands län.														
Sjukstugan i Strängnäs	24	448	42	8 925	24	33	20	47 304	11 535	35 449	—	47 304	11 904	—
» » Mariefred	16	206	13	5 615	15	21	27	29 946	5 815	22 168	—	29 946	6 022	—
» » Trosa	12	178	11	2 918	8	16	16	18 030	3 307	14 688	—	18 030	5 249	—
Summa	52	832	66	17 458				95 280	20 657	72 305	—	95 280		
Östergötlands län.														
Sjukstugan i Rejmyre	20	131	19	2 349	6	16	18	19 753	2 434	17 208	—	19 753	3 220	—
» » Åtridaberg	8	130	4	1 822	5	9	14	7 116 84	1 611	7 000	—	11 684	2 556	—
Summa	28	261	23	4 171				31 437	4 045	24 208	—	31 437		
Jönköpings län.														
Sjukstugan i Gislaved	14	134	5	3 403	9	16	25	16 369	2 716	13 461	—	16 369	5 741	—
» » Sävsjö	11	205	5	2 602	7	10	13	14 611	2 385	11 934	—	14 611	4 427	—
» » Tranås	12	203	10	4 872	13	20	24	20 131	5 409	14 675	—	20 131	5 089	—
» » Unnaröd	12	124	3	3 088	3	16	25	12 945	2 396	9 040	—	12 945	4 751	—
» » Vetlanda	24	382	17	8 081	22	27	21	34 349	7 307	26 713	—	34 349	10 909	—
» » Värnamo	24	505	26	9 519	26	32	19	55 951	8 009	47 753	—	55 951	15 944	—
Summa	97	1 553	66	31 565				154 356	28 222	123 626	—	154 356		
Kronobergs län.														
Sjukstugan i Lenhovda	16	194	2	3 798	10	16	20	20 331	3 377	15 740	975	20 331	5 784	—
» » Tingsryd	13	150	6	4 317	12	16	29	14 625	2 798	11 505	—	14 625	5 184	—
Summa	29	344	8	8 115				34 956	6 175	27 245	975	34 956		

Kalmar läns norra landstingsområde.															
Sjukstugan i Vimmerby	10	150	10	3 168	9	12	19	20 176	2 313	17 784	—	20 176	5 065	—	
Kalmar läns södra landstingsområde.															
Sjukstugan i Högaby	4	19	1	210	1	3	11	1 965	172	1 743	—	1 965	172	—	
» » Mönsterås	14	289	9	5 435	15	20	19	34 314	7 099	27 216	—	34 314	11 377	—	
» » Söderåkra	6	96	4	1 340	4	6	14	4 447	1 095	3 285	—	4 447	1 675	—	
Summa	24	404	14	6 985				40 726	8 366	32 244	—	40 726			
Blekinge län.															
Sjukstugan i Sölvesborg	13	140	8	2 965	7	12	17	8 726	1 983	—	5 623	8 726		—	
Hallands län.															
Sjukstugan i Laholm	22	253	21	4 365	12	.	17	19 963	3 380	16 317	—	19 963	6 702	—	
» » Kungsbacka	18	215	14	5 199	14	18	24	27 298	4 969	22 172	—	27 298	6 997	665	
Summa	40	468	35	9 564				47 261	8 349	38 480	—	47 261			
Göteborgs och Bohus län.															
Sjukstugan i Mölndal	24	401	33	11 516	32	37	29	54 438	12 338	42 100	—	54 438	15 004	—	
Göteborgs stad.															
Majornas sjukhus	3	26	279	35	8 512	23	29	31	61 420	2 708	—	58 545	61 420	13 249	—
Älvsborgs län.															
Sjukstugan i Ulricehamn	18	320	17	6 402	17	25	20	38 181	4 964	33 192	—	38 181	8 497	—	
» » Ämål	24	308	22	5 684	15	27	18	28 979	4 225	24 238	—	28 979	7 495	800	
» » Trollhättan ⁴	24	271	21	9 389	26	32	35	57 954	6 594	47 268	—	57 954	18 673	—	
» » Billingsfors ⁵	14	117	4	2 556	7	12	22	13 297	1 798	11 499	—	13 297	2 930	—	
» » Svenljunga ⁶	24	284	11	7 019	19	25	25	37 462	4 989	30 176	—	37 462	10 072	—	
Summa	104	1 300	75	31 050				175 873	22 570	146 378	—	175 873			

¹ Härri även mindre reparationer. — ² Medräknat kostnader för personalens kosthåll. — ³ Platsantalet i avvaktan på utredning tills vidare satt till 26. — ⁴ Maria Alberts stiftelse. Tillhör Trollhättans kommun; driften bekostas av landstinget. — ⁵ Tillhör landstinget och Billingsfors a.-b. — ⁶ Tillhör Svenljunga läkaredistrikt; understöd av landstinget. — ⁷ Därav från enskild person 3 759 kr.

Tab. 13. (Forts.) Sammanställning av uppgifterna från sjukstugorna angående sjuksängar, intagna, döda och underhållsdagar samt inkomster och utgifter för år 1918.

Landstingsområden, sjukstugor	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	Ordin. antal sjuk- sängar d. 31/12	Antal patienter under året		Under- hålls- dagar för samtliga vårdade	Medel- tal vårdade för dag	Högsta antalet någon dag vårdade	Sjuk- hus- vistel- sen, medel- tal dagar	Summa in- komster, kr.	D ä r a v			Summa ut- gifter, kr.	D ä r a v		
		in- tagna	döda						patient- avgifter	anslag av lands- ting	anslag av kom- mun		patien- ternas utspis- ning	ny-, till- och om- byggnader [†]	
Värmlands län.															
Sjukstugan i Kristinehamn	24	483	42	9 834	27	35	20	61 853	9 176	50 765	—	—	61 353	16 380	—
» » Arvika	18	384	11	7 133	20	24	19	42 219	5 893	36 386	—	—	42 219	9 364	700
» » Dalby	14	121	7	2 838	8	12	23	12 459	1 928	9 558	—	—	12 459	2 572	—
» » Silbodal	16	111	6	2 653	7	16	24	13 372	1 883	11 380	—	—	13 372	2 653	—
» » Sunne ²	20	227	10	4 703	13	28	21	54 961	3 119	51 782	—	—	54 961	7 771	31 787
» » Säffle	14	140	10	4 340	12	16	31	22 251	3 591	18 602	—	—	22 251	3 906	—
» » Torsby	18	72	5	1 411	4	11	20	10 273	958	9 224	—	—	10 273	2 248	—
» » Uddeholm ³	20	209	19	5 060	14	22	24	17 221	3 312	12 252	—	—	17 221	4 523	—
Summa	144	1 747	110	37 972				234 109	29 860	199 849	—	—	234 109		
Örebro län.															
Sjukstugan i Askersund	23	290	20	6 823	19	24	24	28 077	7 690	20 387	—	—	28 077	7 803	—
» » Nora	24	276	22	7 596	21	30	28	44 854	8 139	35 408	1 254	—	44 854	13 430	—
» » Lindesberg	24	317	18	8 789	24	25	28	38 823	9 487	28 328	107	—	38 823	11 479	—
» » Grythytted	14	140	9	3 269	9	15	23	16 962	3 295	12 355	1 100	—	16 962	4 430	—
» » Karlskoga	24	376	23	9 159	25	33	24	58 257	9 697	37 778	—	—	58 257	13 825	—
» » Kopparberg (Ljusnarsberg)	19	324	15	8 990	25	29	29	35 870	9 510	25 925	—	—	35 870	5 135	507
» » Ramsberg	6	83	6	2 039	6	9	25	9 867	1 835	7 478	—	—	9 867	3 279	—
Summa	134	1 806	113	46 665				232 210	49 653	167 659	2 461	—	232 210		
Kopparbergs län.															
Sjukstugan i Hedemora	14	164	11	4 023	11	15	25	14 268	3 083	10 583	—	—	14 268	4 849	—
» » By	8	291	38	6 700	18	26	23	44 599	4 680	—	—	—	44 599	16 235	—
» » Grangärde (Sunnansjö)	14	189	10	3 816	10	17	20	23 879	2 968	20 030	—	—	23 879	6 294	—
» » Leksand	12	87	3	2 254	6	11	26	8 495	1 673	6 740	—	—	8 495	2 803	—
» » Lima	6	57	3	1 393	4	9	24	8 387	1 002	5 860	—	—	8 387	1 754	—
» » Ludvika	16	289	41	6 366	17	25	22	31 169	5 185	10 512	15 334	—	31 169	10 641	—
» » Långshyttan	9	214	12	3 534	10	14	17	14 967	3 088	11 471	—	—	14 967	4 202	—
» » Malung	8	142	3	2 925	8	13	21	14 600	2 260	8 050	94	—	14 600	3 284	—

»	»	Näs	12	138	6	3 815	10	12	28	13 512	2 857	10 555	—	13 512	4 863	—
»	»	Oraa	20	106	10	3 366	9	16	32	23 919	3 339	3 000	17 609	23 949	6 834	1 631
»	»	Svärdsjö	9	131	9	3 129	9	14	24	12 013	2 517	9 448	—	12 013	4 239	—
»	»	Särna	14	201	9	5 414	15	21	27	28 185	3 796	3 000	21 214	28 185	13 957	—
»	»	Alvdalen	12	140	12	4 597	13	20	33	28 114	3 348	3 000	21 020	28 114	9 979	—
		Summa	154	1 991	137	46 759				230 870	36 837	109 739	75 271	230 870		
Gävleborgs län.																
		Sjukstugan i Loos (tillhör Loos kommun)	10	56	4	978	3	6	17	5 672	2 029	1 500	2 143	5 672	1 756	—
Jämtlands län.																
		Sjukstugan i Gäddede ⁶	16	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
»	»	Hede	8	61	5	1 882	5	9	31	8 249	3 129	5 005	—	8 249	2 390	—
»	»	Ström	15	124	16	2 804	8	18	23	13 938	4 700	8 770	—	13 938	14 555	—
»	»	Sveg	15	150	15	2 617	7	14	17	19 243	6 206	11 266	—	19 243	9 299	—
		Summa	54	335	36	7 303				41 430	14 035	25 041	—	41 430		
Västerbottens län.																
		Sjukstugan i Burträsk	10	119	4	2 381	7	11	20	18 750	4 850	13 745	—	18 750	4 077	4 202
»	»	Byske	8	134	6	3 552	10	16	27	16 48	5 654	10 000	—	16 488	6 177	—
»	»	Lycksåle	12	92	7	1 582	4	10	17	12 239	2 962	9 500	—	12 239	2 571	—
»	»	Nordmaling	20	240	15	7 211	20	24	30	31 286	13 088	18 100	151	31 286	10 826	853
»	»	Norsjö	10	103	5	1 830	5	10	18	9 883	3 037	5 500	—	9 883	2 745	—
»	»	Robertstora	18	190	7	4 884	13	20	26	24 130	8 946	5 400	—	24 130	5 837	1 419
»	»	Sorsäle	16	27	2	331	4	12	12	9 021	911	3 844	3 022	9 021	626	—
»	»	Stenselc	8	82	5	2 538	7	11	31	12 472	3 439	9 438	—	12 472	4 021	—
»	»	Vindeln (Degerfors)	13	139	9	3 281	9	19	24	22 020	6 105	15 590	—	22 020	5 167	—
»	»	Åselle	16	146	14	4 115	11	17	28	17 760	7 288	7 700	—	17 760	6 504	—
		Summa	131	1 272	74	31 705				174 049	56 280	98 817	3 173	174 049		
Norrbottnens län.																
		Sjukstugan i Arvidsjaur	9	105	8	1 740	5	11	17	11 646	1 855	1 700	7 751	11 646	4 684	—
»	»	Joekmock	20	100	13	4 985	14	23	50	38 233	4 985	3 500	29 673	38 233	17 486	—
»	»	Neder-Kalix	18	221	16	4 557	12	18	21	26 165	4 418	2 700	17 545	26 165	6 177	—
»	»	Porjus (tillhör staten)	8	120	17	638	2	8	5	4 13 904	4 947	—	—	13 904	3 560	—
		Summa	55	546	54	11 920				89 048	16 205	7 900	54 009	89 048		
		Summa för hela riket	1 179	14 650	956	334 939				1 841 029	341 500	1 220 804	203 600	1 841 029		43 526

Anm. Sjukstugorna i Domnarvet, Grängesberg och Kiruna, vilka tillhöra bolag, hava fr. o. m. årg. 1917 utesluttits ur denna tabell och förts till Tab. 23.

¹ Härå synes ingå även mindre reparationer. — ² Sjukstugan omändrad och påbyggd; platsantalet ökat med 10. — ³ Sjukstugan ombyggd; platsantalet ökat med 8. — ⁴ Bidrag från Porjus kraftverksbyggnad (staten) 8 957 kr. — ⁵ Medräknat kostnader för personalens kosthåll. — ⁶ Stängd på grund av läkarevakans.

Tab. 14. Sammanställning av uppgifterna från *epidemisjukhusen* angående sjuksängar, intagna, döda och underhållsdagar samt inkomster och utgifter för år 1918.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Län (stad), epidemisjukhus	Ordinarie antal sjuksängar d. 31/12	Antal patienter under året		Underhållsdagar för samtliga vårdade	Högsta antalet någon dag vårdade	Sjukhusvistelsen, medeltal dagar	Summa inkomster, kr.	D ä r a v			Summa utgifter, kr.	Därav ny- och ombyggnader
		intagna	döda					patientavgifter	anslag av landsting	anslag av kommun		
Stockholms stad.												
Stockholms stads epidemisjukhus	560	4 325	923	104 005	416	24	841 446	25 834	—	814 876	841 446	11 662
Stockholms län.												
Södertälje stads epidemisjukhus	37	341	8	7 236	57	21	26 757	609	—	26 148	26 757	—
Djursholms » »	22	44	2	1 394	9	32	16 465	2 720	—	13 745	16 465	—
Norrstälje » »	12	55	2	1 217	11	22	6 190	1 019	—	5 171	6 190	—
Gustavsbergs epidemisjukhus (tillh. ensk. bolag) ¹ .	25	12	—	506	—	3	—	—	—	—	—	—
Huddinge » »	16	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Lidingö » »	20	124	12	5 075	31	41	30 762	3 625	—	27 137	30 762	—
Nacka » »	29	68	—	1 879	18	28	13 484	2 970	—	10 514	13 484	—
Nynäshamn » » (tillh. köpingen)	20	138	3	3 653	38	26	18 834	2 270	—	12 564	18 834	—
Svartsjö » »	21	58	3	1 432	15	25	7 730	7 046	—	2 684	7 730	—
Solna » »	38	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Spånga » »	15	66	2	1 625	10	25	6 271	—	—	6 271	6 271	—
Sundbybergs » » (förh. lokal)	23	121	4	3 549	23	29	13 418	2 287	—	11 131	13 418	—
Sånga » »	20	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tumba » » (Botkyrka)	23	48	1	947	10	20	17 806	3 246	—	14 560	17 806	—
Täby » »	20	5	—	265	5	53	940	—	—	940	940	—
Summa	341	1 080	37	28 778			158 657	27 792	—	130 865	158 657	
Uppsala län.												
Uppsala stads epidemisjukhus	75	737	24	22 285	93	30	145 659	4 573	81 329	59 471	145 659	—
Euköpings » »	24	171	10	4 463	31	26	17 424	—	9 364	8 060	17 424	—
Lövsta » »	8	20	1	449	6	22	5 000	—	5 000	—	5 000	—
Summa	107	928	35	27 197			168 083	4 573	95 693	67 531	168 083	
Södermanlands län.												
Nyköpings stads epidemisjukhus	50	411	11	8 871	55	22	35 441	—	4 283	31 158	35 441	—
Eskilstuna » » (stadens sjukhus)	36	479	13	7 977	46	17	26 871	181	4 770	25 860	26 871	—
Eskilstuna » » (Fors sjukhus)	20	87	3	4 101	26	47	12 780	—	4 525	11 255	12 780	—
Torshälla » »	21	149	4	2 090	25	14	15 102	222	14 868	—	15 102	—

Tab. 14. (Forts.) *Sammanställning av uppgifterna från epidemisjukhusen angående sjuksängar, intagna, döda och underhållsdagar samt inkomster och utgifter för år 1918.*

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Län (stad), epidemisjukhus	Ordinarie antnl sjuk-sängar d. 31, 12	Antal patienter under året in- tagna	döda	Underhålls- dagar för samtliga vårdade	Högsta antalet någon dag vårdade	Sjuk- hus- vistel- sen, medel- tal dagar	Summa in- komster, kr.	D ä r a v			Summa ut- gifter, kr.	Därav ny-, till- och om- byggnader
								patient- avgifter	anslag av landsting	anslag av kommun		
Kronobergs län.												
Växjö stads epidemisjukhus	40	196	21	4 547	38	23	22 128	5 040	—	17 088	22 128	—
Kalmar län.												
Kalmar stads epidemisjukhus	30	119	9	2 015	18	17	26 113	506	—	25 607	26 113	—
Oskarshamn »	20	61	3	896	9	15	5 722	281	—	5 366	5 722	—
Västervik »	30	187	4	2 122	23	11	10 801	—	—	10 183	10 801	—
Vimmerby »	15	42	1	746	13	18	2 902	—	—	2 902	2 902	—
Borgholm »	12	40	3	862	11	22	4 688	148	—	4 540	4 688	—
Mönsterås köpings »	8	11	1	156	3	14	1 041	163	—	878	1 041	—
Nybro »	20	71	2	1 805	30	25	4 511	3 595	—	916	4 511	—
Högsby sockens » (förhyrd lokal)	10	34	—	916	16	27						—
Summa	145	565	23	9 548			55 778	4 693	—	50 392	55 778	—
Gottlands län.												
Visby stads epidemisjukhus	34	361	26	6 726	90	19	33 081	789	—	32 102	33 081	—
Blekinge län.												
Karlskrona stads epidemisjukhus	88	251	27	5 329	41	21	50 119	5 968	—	44 150	50 119	—
Karlshamn »	16	103	3	1 695	14	16	9 390	101	—	9 289	9 390	—
Asarums »	12	185	14	3 097	25	17						—
Jämsbögs »	12	173	7	2 973	31	17						—
Lyceby »	12	58	1	974	10	17						—
Nättraby »	10	28	—	416	7	15	37 372	942	22 100	14 110	37 372	—
Ronneby »	12	226	6	3 715	26	16						—
Sölvesborgs »	12	87	6	1 188	11	14						—
Summa	174	1 111	64	19 387			96 881	7 011	22 100	67 549	96 881	—
Kristianstads län.												
Kristianstads stads epidemisjukhus	22	223	24	4 116	40	18	40 207	1 155	—	39 052	40 207	—
Simrishamn »	12	16	—	340	5	21	2 085	—	—	2 085	2 085	—
Ängelholms »	15	26	—	476	9	18	5 938	—	—	5 938	5 938	—
Hässleholms »	12	66	—	1 989	49	30	10 239	941	—	9 282	10 239	—
Båstads »	5	—	—	—	—	—	1 111	—	—	1 111	1 111	—
Hyllinge » (V Broby)	20	42	11	502	15	12	4 532	139	—	4 393	4 532	—
Åby Klippan »	10	53	10	1 415	10	27						—

Tab. 14. (Forts.) *Sammanställning av uppgifterna från epidemisjukhusen angående sjuksängar, intagna, döda och underhållsdagar samt inkomster och utgifter för år 1918.*

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Län (stad), epidemisjukhus	Ordinarie antal sjuksängar d. 31/12	Antal patienter under året		Underhållsdagar för samtliga vårdade	Högsta antalet någon dag vårdade	Sjukhusvistelsen, medeltal dagar	Summa inkomster, kr.	D ü r a v			Summa utgifter, kr.	Därav ny-, till- och ombyggnader
		intagna	döda					patientavgifter	anslag av landsting	anslag av kommun		
Hallands län.												
Halmstads stads epidemisjukhus	1 75	218	7	8 330	41	38	46 209	2 595	—	43 555	46 209	—
Laholms » »	12	25	2	419	6	17	2 183	2 088	—	95	2 183	—
Falkenbergs » »	13	106	8	1 393	13	13	8 309	762	—	7 547	8 309	—
Varbergs » »	20	103	12	2 272	14	22	7 430	2 402	—	4 833	7 430	—
Kungsbacka » »	8	8	—	220	1	28	748	—	—	748	748	—
Summa	128	460	29	12 634			64 879	7 847	—	56 778	64 879	
Göteborgs och Bohus län utom Göteborgs stad).												
Märstrands stads epidemisjukhus	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Lysekils » »	28	329	6	5 254	57	16	24 195	2 788	—	21 357	24 195	—
Uddevalla » »	60	697	24	14 851	78	21	66 468	2 136	—	64 332	66 468	—
Strömstads » »	10	86	4	910	10	11	5 381	140	—	5 241	5 381	—
Örgryte » »	50	457	29	8 808	50	20	52 383	8 914	—	43 659	52 383	—
Summa	156	1 569	63	29 823			148 427	13 928	—	134 589	148 427	
Göteborgs stad.												
Göteborgs stads epidemisjukhus	250	3 032	164	62 818	323	21	479 218	51 011	—	421 419	479 218	—
Älvsborgs län.												
Vänersborgs stads epidemisjukhus ²	25	268	11	4 152	23	15	17 982	—	17 782	—	17 982	—
Trollhättans » »	48	556	40	15 890	70	29	52 786	—	52 786	—	52 786	—
Älingsås » »	22	427	16	10 171	66	24	32 879	535	31 832	—	32 879	—
Borås » »	25	150	9	4 838	34	32	30 410	—	30 410	—	30 410	—
Åmåls » »	20	183	9	3 779	32	21	14 296	—	14 296	—	14 296	—
Ulricehamns » »	22	100	2	2 272	17	23	10 816	—	10 816	—	10 816	—

Billingsfors epidemisjukhus	10	31	2	831	7	27	8 114	—	8 114	—	8 114	—
Bengtstafors »	8	51	—	1 202	15	24	8 025	—	8 025	—	8 025	—
Härljunga »	16	202	12	5 023	40	25	27 891	—	27 757	—	27 891	—
Högsåters »	12	45	4	509	11	11	9 805	—	8 122	—	9 805	—
Kinna »	12	46	2	1 107	10	24	6 145	—	6 145	—	6 145	—
Lilla Edets »	12	179	10	5 542	25	31	14 132	—	14 132	—	14 132	—
Nelgernd »	18	55	4	1 039	19	19	10 437	—	10 437	—	10 437	—
Skene »	16	79	3	1 322	15	17	12 412	—	12 412	—	12 412	—
Sollebrunn »	14	146	9	3 036	22	21	11 771	—	11 660	—	11 771	—
Svenljunga »	17	127	6	3 087	23	21	14 224	—	14 224	—	14 224	—
Västra Eds »	12	48	7	1 593	12	33	9 708	—	9 780	—	9 780	—
Skaraborgs län.	Summa	309	2 693	146	65 396		291 405	535	288 730	—	291 405	
Mariestads stads epidemisjukhus	10	70	6	1 145	19	16	4 174	—	—	4 174	4 174	—
Lidköping »	10	58	3	1 395	6	24	7 986	724	—	7 261	7 986	884
Skara »	14	68	2	1 291	—	19	6 578	396	200	5 482	6 578	—
Skövde »	20	28	—	732	9	26	3 934	20	—	3 914	3 934	—
Hjo »	16	7	1	141	4	20	753	—	—	752	752	—
Tidaholms »	18	9	—	186	8	20	18 550	260	—	18 290	18 550	17 100
Falköping »	6	17	—	329	4	19	3 434	—	—	3 434	3 434	—
Forsviks bruks » (tillh. ensk. bolag)	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hellekis » (tillh. ensk. bolag)	6	12	—	344	8	29	—	—	—	—	—	—
Karlsborgs kommun »	6	36	6	589	8	16	—	—	—	—	—	—
Töreboda »	21	45	7	737	12	16	5 724	1 487	—	3 243	5 724	318
Vara »	8	7	—	127	6	18	372	—	—	372	372	—
Ärnäs glasbruks » (tillh. ensk. bolag)	8	—	—	—	—	—	3 520	—	—	—	3 520	—
Värmlands län.	Summa	154	357	25	7 016		55 024	2 887	200	46 922	55 024	
Karlstads stads epidemisjukhus	50	413	23	10 121	50	25	70 526	15 203	—	55 323	70 526	4 925
Kristinehamns »	18	198	6	5 144	45	26	17 472	—	—	17 442	17 472	—
Filipstads »	4	3	1	19	1	6	690	—	—	690	690	—
Arvika »	12	40	1	918	8	23	8 787	459	—	8 328	8 787	—
Säffe »	24	47	3	496	10	11	4 786	—	—	4 386	4 786	—
Örebro län.	Summa	108	701	34	16 698		102 261	15 662	—	86 169	102 261	
Örebro stads epidemisjukhus	92	539	12	15 745	63	29	79 578	8 407	—	71 105	79 578	—
Åkersunds »	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nora »	10	21	—	709	16	34	4 969	—	—	4 969	4 969	—
Lindesbergs »	10	3	—	85	2	28	3 058	217	—	2 821	3 058	—
Karlskoğa »	24	78	2	1 650	29	21	11 478	—	—	11 478	11 478	—
Ljusnarsbergs » (Köpparberg)	12	67	5	1 089	26	16	4 093	—	—	4 093	4 093	—
Summa	158	708	19	19 278			103 176	8 624	—	94 466	103 176	

¹ Inkl. 20 å observationsavd. — ² Nytt sjukhus; öppnat först 1919. — ³ Användes som sjukstuga.

Tab. 14. (Forts.) Sammanställning av uppgifterna från epidemisjukhusen angående sjuksängar, intagna, döda och underhållsdagar samt inkomster och utgifter för år 1918.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Län (stad), epidemisjukhus	Ordi- narie antal sjuk- sängar d. 21/12	Antal patienter under året in- tagna	döda	Under- hålls- dagar för samtliga vårdade	Högsta antalet någon dag vård- ade	Sjuk- hus- vistel- sen, medel- tal dagar	Summa in- komster, kr.	patient- avgifter	anslag av landsting	anslag av kommun	Summa ut- gifter, kr.	Därav ny-, till- och om- byggnader
Västmanlands län.												
Västerås stads epidemisjukhus	110	552	50	23 496	85	43	83 151	—	12 403	68 498	83 151	—
Sala » »	50	316	10	11 203	58	35	47 122	771	22 557	23 382	47 122	—
Köpings » »	42	351	10	11 515	48	33	44 720	34 408	4 000	6 311	44 720	—
Arboga » »	22	73	4	1 882	22	26	10 839	—	—	10 839	10 839	—
Heby » »	20	50	4	1 780	14	36	4 814	—	4 814	—	4 814	—
Norbergs » »	36	157	5	6 796	43	43	16 587	78	16 509	—	16 587	—
Ramnas » »	34	99	3	3 668	36	37	9 917	—	9 917	—	9 917	—
Summa	314	1 598	86	60 340			217 150	35 257	70 200	109 029	217 150	
Kopparbergs län.												
Falu stads epidemisjukhus	36	183	7	3 061	32	17	32 731	275	—	32 456	32 731	—
Hedemora » »	18	32	2	618	11	19	6 180	179	—	6 001	6 180	—
Avesta » »	10	11	2	180	4	16	2 694	—	—	2 694	2 694	—
Borlänge » »	45	558	18	20 302	116	36	62 844	10 427	—	51 394	62 844	—
By » » (Västanhede)	12	3	—	37	2	12	1 094	—	—	1 094	1 094	—
Grängärde » » (Sunnansjö)	10	13	—	288	7	22	2 108	—	—	2 108	2 108	—
Grängesbergs » »	12	22	—	534	10	24	3 630	—	—	3 630	3 630	—
Ludvika » »	22	149	3	3 690	47	25	13 585	1 025	—	12 560	13 585	—
Mora sockens » »	9	82	1	1 114	14	14	5 965	—	—	5 965	5 965	—
Smedjebockens » »	10	52	3	970	11	19	6 225	224	—	6 001	6 225	—
Ålvdalens » »	5	11	2	113	2	10	2 051	—	—	2 051	2 051	—
Summa	189	1 116	38	30 907			139 107	12 130	—	125 954	139 107	
Gävleborgs län.												
Gävle stads epidemisjukhus	70	342	13	5 501	49	16	41 338	1 617	—	38 664	41 338	—
Söderhamns » »	36	146	4	2 259	32	15	21 100	1 352	4 121	15 628	21 100	—
Hudiksvalls » »	12	37	4	722	7	20	6 536	999	—	5 537	6 536	—
Bergsjö epidemisjukhus	9	60	—	2 100	11	35	7 707	1 101	1 304	5 093	7 707	—
Delsbo » »	16	112	4	1 958	19	17	12 062	—	4 992	6 998	12 062	—

Hamrånge	12	26	—	892	12	32	5 689	—	2 036	3 652	5 689	—
Högbo	28	150	—	3 112	25	21	17 370	460	8 358	8 725	17 370	—
Järväö	12	62	—	1 065	9	17	6 564	—	1 640	4 908	6 564	198
Ljusdals	11	59	—	1 008	7	17	5 553	1 038	—	4 514	5 553	—
Mo-Regunjö	9	8	—	200	5	25	4 712	—	787	3 925	4 712	2 865
Ockelbo	20	66	2	1 396	12	21	6 309	—	3 084	3 224	6 309	—
Storvik	31	146	14	2 446	22	17	21 077	169	7 801	7 075	21 077	—
Valbo	28	56	1	1 507	26	27	12 302	—	6 113	6 189	12 302	—
Summa	204	1 270	42	24 090			168 319	6 736	40 296	114 132	168 319	
Västernorrlands län.												
Härnösands stads epidemisjukhus ¹	23	57	3	599	7	11	7 124	518	250	6 350	7 124	—
Sundsvalls	54	517	8	9 507	47	18	36 075	11 683	258	23 533	36 075	—
Ornsköldsviks	14	82	8	1 842	15	22	12 361	1 838	—	10 523	12 361	4 400
Sollefteå	10	23	2	408	8	18	6 165	65	—	5 904	6 165	—
Summa	101	679	21	12 356			61 725	14 104	508	46 310	61 725	
Jämtlands län.												
Östersunds stads epidemisjukhus	24	82	6	1 097	8	13	16 314	1 388	—	14 926	16 314	3 705
Summa												
Västerbottens län.												
Umeå stads epidemisjukhus	20	147	3	6 782	48	48	16 845	1 102	—	15 743	16 845	—
Skellefteå	10	11	—	217	3	20	3 698	—	—	3 698	3 698	—
Bureå	6	6	—	175	2	29	1 043	1 043	—	—	1 043	—
Byske	14	156	4	4 964	36	26	9 516	—	300	9 216	9 516	—
Wilhelmina	20	46	4	528	16	11	42 504	1 253	—	41 251	42 504	32 247
Summa	70	366	11	11 766			73 606	3 398	300	69 909	73 606	
Norrbottnens län.												
Luleå stads epidemisjukhus	24	365	9	5 972	33	16	32 357	—	—	32 357	32 357	—
Piteå	11	29	—	415	12	14	1 888	—	—	1 888	1 888	—
Haparanda	22	169	20	6 128	—	36	66 044	—	—	36 045	66 044	1 229
Gällivare sockens (Gällivare)	22	216	13	3 922	31	18	19 055	15	374	18 666	19 055	—
Gällivare (Malmberget)	16	48	—	921	18	19	9 361	—	—	9 361	9 361	—
Jukkasjärvi (Kiruna)	30	211	13	3 713	30	18	27 218	774	374	26 070	27 218	—
Nedertuleå (Gammelstad)	16	101	2	1 563	16	15	6 820	1 563	—	5 257	6 820	—
Piteå (Öjebyn)	18	353	7	4 606	28	13	15 324	2 303	748	11 694	15 324	—
Övertuleå (Boden)	16	135	4	3 320	22	25	—	—	—	—	—	—
Summa	175	1 627	68	30 560			178 067	4 655	1 496	141 338	178 067	
Summa för hela riket	6 014	34 532	496	797 128			4 728 465	306 280	859 649	3 479 043	4 728 465	84 807

Ann. Bland utgifter för ny-, till- och ombyggnader synas rätt ofta ingå kostnader för byggnaders underhåll reparationer o. d.

¹ Dessutom ett reservsjukhus med ca 20 sängplatser. — ² Landstingets ersättning till staden för rätt att belägga intill 25 platser.

TAB. 16 (forts.). ANTAL EXSPEKTANTER VID TBC.-VÅRDANSTALTER ÅR 1918. 143

A n s t a l t e r	Jan.	Febr.	Mars	Aprl	Maj	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.
Dalobergens sanatorium v. Vänersborg	2	1	1	4	5	4	3	3	2	3	3	4
Trollhättans sjukhem för bröstsjuka . . .	2	4	1	3	2	3	4	1	2	4	2	1
Bolltorps sanatorium, Älvsb. l.	8	12	13	12	15	21	24	22	20	22	22	19
Stora Ekebergs sanatorium ¹ Skarab. l. . .	128	93	93	102	89	73	58	46	41	45	39	55
Solhem, Borås	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tuberkulossjukhuset i Arvika	96	85	78	83	97	93	101	99	96	83	85	86
Lindesbergs tuberkulossjukhus	7	9	8	6	9	7	6	5	3	4	3	3
Garphytte sanatorium, Örebro l.	13	11	13	14	13	10	8	9	13	7	4	20
Örebro stads tuberkulossjukhus, Änsta .	—	—	—	—	1	—	—	2	1	—	—	—
Kopparbergs tuberkulossjukhus, Örebro l.	11	10	9	10	10	11	11	11	10	9	8	5
Skogsfjället, Västmanl. l.	31	27	23	19	14	12	12	5	9	19	19	17
Folkarbo tuberkulossjukhus, Kopparb. l.	12	17	21	29	27	19	25	25	27	35	32	31
Högbo, do	373	363	355	388	342	293	228	240	174	169	141	116
Gävleborgs läns tbc.-sjukhus vid Mohed	48	51	50	55	67	60	43	69	47	51	60	54
Jonas Selggrens sanatorium, Gävle . . .	21	23	25	29	27	32	20	17	16	21	21	17
Länssanatoriet i Sundsvall	60	67	102	107	101	86	100	102	83	78	65	64
Utaneå sjukhem, Västernorr. l.	3	7	5	4	4	7	9	16	9	10	15	11
Solliden, Jämtl. l.	2	6	3	2	5	15	19	21	9	5	20	15
Umeå lasarettis tuberkulosavd.	10	21	35	36	44	28	21	21	14	12	7	5
Skellefteå lasarettis tbc.-avd.	5	4	6	6	6	6	3	2	2	4	3	1
Norrbottnens läns tbc.-sjukh. i Sandträsk	38	41	40	66	65	75	39	41	52	65	62	65
Anstalten Hälsan, Norrb. l.	3	1	5	3	8	9	5	6	3	4	8	6
Summa	1581	1580	1686	1824	1887	1796	1615	1666	1547	1546	1479	1358
III. Enskilda vårdanstalter.												
Hamra sanatorium, Stockh. l. (A.-b. Se- parator)	11	10	16	12	13	15	14	15	15	10	12	10
Sävsjö sanatorium, Jönk. l.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Romanäs sanatorium, Jönk. l.	21	18	20	19	18	8	4	15	10	10	11	12
Bälteberga sjukhem, Tidaholm	4	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Mogetorp, Örebro l. (A.-b. L. M. Ericsson)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sanatoriet Solbacken, Kopp. l.	14	7	4	5	5	6	3	3	3	3	2	3
Grängesbergs sanat., Kopp. l. (tillh. bol.)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sanatoriet Bergebo, do do	5	8	13	15	12	11	6	4	4	2	3	4
Fredrikskilles tbc.-sjukhem, Sandviken, Gävle. l.	2	3	1	8	7	5	5	1	1	1	1	—
Kaptensgårdens sanatorium, Malmberget, Norrbottnens l.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	57	48	54	60	55	45	32	38	33	26	29	29

Ann. Siffrorna hänföra sig till början av varje månad. — Från denna tabell har f. o. m. arg. 1918 uteslutits Älvdalens tuberkulossjukstuga (se härom Tab. 23), vidare Furulidens sanatorium, som övergåt till annan ägare och numera användes såsom vilohem, samt Mörsils sanatorium.

¹ Tillhör landstinget. Öppnades den 3 jan. 1918.

Tab. 17. Antal exspektanter efter kön vid vårdanstalter för tuberkulosjuka år 1918.

	Jan.	Febr.	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	Medel- tal
Män	1 138	1 123	1 275	1 328	1 326	1 245	1 061	1 078	1 029	1 026	1 054	962	1 137
Kvinnor	1 035	1 010	1 021	1 111	1 184	1 114	1 076	1 071	939	923	828	749	1 008
Summa	2 173	2 133	2 296	2 439	2 510	2 359	2 137	2 149	1 968	1 949	1 882	1 711	2 145

Ann. I denna tabell ingå de anstalter som lämnat uppgift till Tab. 16. — Här meddelade siffror hänföra sig till början av varje månad.

Tab. 18. Samtliga å vårdanstalter för tuberkulossjuka under år 1918 intagna, fördelade efter ålder och sjukdomsstadium.

	Å l d e r .										Stadium. ¹		
	Under 5 år	5—10 år	10—15 år	15—20 år	20—30 år	30—40 år	40—50 år	50—60 år	60—70 år	Summa	I	II	III
Män	50	125	211	902	2 152	1 189	562	218	63	5 472	1 072	1 105	2 783
Kvinnor	40	128	326	767	1 776	1 186	496	145	44	4 908	1 192	953	2 508
Summa	90	253	537	1 669	3 928	2 375	1 058	363	107	10 380	2 264	2 058	5 291

Tab. 19. Patienternas tillstånd vid utskrivningen från vårdanstalterna för tuberkulossjuka år 1918.

	Behandlingens resultat.									Arbets- förmåga.	
	A.	AB.	B.	C.	D.	E.	Posi- tivt. ²	Nega- tivt. ³	Summa.	God. ⁴	Dålig. ⁵
Män	189	369	2 227	877	341	761	2 785	1 979	4 764	2 076	1 911
Kvinnor	191	418	2 060	778	359	703	2 669	1 840	4 509	1 681	1 696
Summa	380	787	4 287	1 655	700	1 464	5 454	3 819	9 273	3 757	3 607
Av 100 män voro	4.0	7.7	46.7	18.4	7.2	16.0	58.4	41.6	100.0	52.1	47.9
» » kvinnor »	4.2	9.3	45.7	17.2	8.0	15.6	59.2	40.8	100.0	49.8	50.2
m. + kv.	4.1	8.5	46.2	17.9	7.5	15.8	58.8	41.2	100.0	51.0	49.0

Ann. 1. Tabellen upptager endast fall med säkert diagnosticerad lung- och larynx tuberkulos.

Ann. 2. A betecknar förbättrade fall, där inga subjektiva sjukdomssymtom blivit funna och av objektiva endast örent andningsljud, någon dämpning av percussionsstonen o. d.; AB förbättrade fall, där mera obetydliga och subjektiva sjukdomssymtom blivit funna och av objektiva endast örent andningsljud och någon dämpning av percussionsstonen; B alla övriga förbättrade fall; C oförbättrade fall; D försämrade fall; E avlidna (i lung- och larynx tuberkulos).

Ann. 3. Primäruppgifterna till Tab. 18 och 19 hava i flera fall varit ofullständiga; några anstalter hava på grund av bristande anteckningar ej kunnat lämna dylika. Uppgifter saknas sålunda helt och hållet för Sabbatsbergs sjukhus. Delvis ofullständiga uppgifter föreligga från Sahlgrenska sjukhuset i Göteborg.

¹ Sjukdomsstadium enligt Turban. — ² Omfattande grupp A, AB och B. — ³ D:o C, D och E. — ⁴ Eder ej väsentligt nedsatt. — ⁵ Väsentligt nedsatt eller fullständigt upphävd.

Tab. 20. Från vårdanstalter för tuberkulossjuka under år 1918 utskrivna patienters sjukdomar ävensom under året timade dödsfall.

1	2	3		4		5		6		1	2	3		4		5		6	
		Under året		Utskrivna		Avlidna		enl. K. Med.-styrs cirk. d. 19 okt. 1914				Utskrivna		Avlidna		enl. K. Med.-styrs cirk. d. 19 okt. 1914.		m. kv.	
21	Septicæmia. Absc. Phlegm.	12	6	—	1	132	Hæmorrhagia pulmonum	87	86	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
22	Erysipelas	3	1	—	—	134	Pneumonia crouposa acuta	42	24	10	6	—	—	—	—	—	—	—	—
23	Scarlatina	8	14	—	—	—	Bronchopneumonia acuta	37	42	2	4	—	—	—	—	—	—	—	—
24	Diphtheria	9	22	1	—	135	Pneumonia fibroplastica chronica	2	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
25	Morbilli	—	1	—	—	137	Gangræna pulmonum	3	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
26	Rubeola	—	4	—	—	138	Emphysema alveolare pulmonum	55	15	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
27	Parotitis epidemica	—	1	—	—	140	Pleuritis. Empyema pleuræ	231	190	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—
29	Influenza epidemica	450	359	52	43	141	Pneumothorax	42	47	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
31	Varicellæ	6	4	—	—	—	Övriga andningsorganers sjukdomar	22	5	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Typhus, paratyphus	41	37	6	1	144	Tonsillitis ac. Angina tonsillaris	46	65	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
36	Dysenteria	2	—	—	—	—	Pharyngitis ac.	24	19	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
42	Tuberculosis (samtliga individer)	5331	5117	778	763	146	Hypertrophia tons. Phar. hyperpl.	74	38	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	pulmonum	5097	4812	751	751	147	Pharyngitis chronica	36	46	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	laryngis	478	370	—	—	153	Gastritis acuta	29	26	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	cerebri. Meningitis tuberc.	34	14	17	7	—	Enterocolitis acuta. Proctitis acuta	31	37	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	ossium et articulorum	191	169	5	—	154	Gastritis chronica	11	33	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	lymphoglandularum	167	167	1	—	155	Ulcus ventriculi. Ulcus duodeni	3	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	renum	29	24	—	—	157	Neurosis ventriculi	35	31	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	urogenitalis	38	12	1	—	158	Entero-colitis, proctitis chronica	25	22	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	cutis	13	10	—	—	159	Appendicitis	9	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	intestini	282	298	—	—	161	Hernia	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	peritonei	50	45	1	—	166	Cholecystitis. Cholangitis	—	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	pleuritidis	43	40	—	—	167	Cholelithiasis	74	56	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—
	organorum aliorum	49	42	2	3	—	Övr. sjukd. i matsmältningsorg.	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
44	Syphilis acquisita	22	20	—	—	173	Nephritis degenerativa et inflammatoria acuta	28	20	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—
46	Gonorrhœa	9	5	—	—	174	Nephritis degenerativa et inflammatoria chronica. Morbus Brighti	148	174	6	7	—	—	—	—	—	—	—	—
	Andra inf. o. parasitära sjukd.	3	7	—	—	—	Pyonephrosis	18	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
58	Anæmia	4	36	1	—	176	Övriga urinorganens sjukdomar	28	50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
62	Chlorosis	—	1	—	—	—	Könsorgs sjukd.	2	22	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
68	Diabetes mellitus	10	7	—	—	—	Myelitis. Rheumatismus muscul.	14	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
71	Alcoholismus chronicus	—	—	—	—	—	Polyarthritus rheumatica acuta	11	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
94	Neuritis. Neuralgia	15	12	—	—	—	Polyarthritus rheumatica chronica	3	17	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
98	Epilepsia	8	6	—	—	202	Osteomyelitis. Osteitis. Periostitis	6	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
99	Hysteria	—	26	—	—	206	Övr. muskels o. bensystems sjukd.	39	32	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
100	Neurastenia	69	93	—	—	207	Zoster	14	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Andra nervsystemets sjukd.	15	25	—	1	213	Eczema	18	16	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Sinnessjukdomar	10	10	—	—	222	Seabies	7	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
111	Pericarditis	3	4	—	—	221	Övriga hudsjukdomar	43	39	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
113	Endocard. chr. Vitium org. cord.	61	104	2	5	232	Otitis media purulenta	55	37	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Myocard. chr. Cardioscl. Cor adip.	14	7	—	—	236	Conjunctivitis	11	18	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
115	Arterioscl. Atherom. Endarter.	22	18	—	—	—	Carcinoma	5	8	1	3	—	—	—	—	—	—	—	—
116	Plebitis	—	2	—	—	243	Struma	8	82	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
118	Varix	18	18	—	—	—	Andra svulster	5	25	1	3	—	—	—	—	—	—	—	—
119	Thrombosis. Embolia	9	14	—	—	316	Morbis Basedowi	3	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Morbi cav. nas. et cav. acces. nas.	41	28	—	—	—	Fractura. Distorsio. Luxatio	3	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Morbi laryngis	29	29	—	—	323	Intoxicatio	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
128	Tracheitis acuta. Bronchitis acuta	23	24	—	—	—	Suicidium	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
129	Tracheitis chronica. Bronchitis chr.	37	52	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
130	Bronchiectasia	26	16	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
131	Asthma bronchiale	23	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Anm. 1. Om en patient vårdats för flera former av tuberkulos, upptages han i denna tabell under var och en av dessa former. Ingen upptages såsom död på mer än ett ställe. — Här avses samtliga under året utskrivna De avlidna äro sålunda inräknade bland dessa.

Anm. 2. I denna tabell ingå alla i Tab. 15 upptagna vårdanstalter utom tbc.-avd. vid Sabbatsbergs sjukhus.

TAB. 21 (forts.). INKOMSTER VID VÅRDANSTALTER FÖR TUBERKULOSSJUKA ÅR 1918. 147

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Anstalter	Summa	Patient-avgifter ¹	Anslag av landsting ²	Anslag av kommun ²	Stats-anslag till drift	Avkastning av donationer ³	Hyror, arrenden etc.	Gåvor, övriga inkomster
Kroppefjälls sanatorium, Älvsb. l.	192 364	29 703	147 894	—	14 118	—	649	—
Sjö-Gunnarbo sanatorium, d:o	251 968	51 573	174 560	—	20 355	—	4 209	1 271
Västeråsens sanatorium, ⁴ d:o	113 168	17 605	—	—	8 581	—	—	86 982
Bolltorps sanatorium, d:o	52 374	7 002	45 372	—	—	—	—	—
Dalbobergens sanatorium vid Vänersborg	66 318	8 647	51 403	—	4 865	—	218	1 185
Trollhättans sjukhem för bröstsjuka . . .	27 888	2 854	—	23 004	2 027	—	—	3
Stora Ekebergs sanatorium ¹⁴ Skarab. l. . .	621 932	42 586	542 033	—	18 932	—	9 803	8 578
Solhem, ⁵ Borås	33 598	8 379	—	12 693	—	—	200	12 326
Tuberkulossjukhuset i Arvika	302 816	45 777	240 331	—	16 333	375	—	—
Garphytte sanatorium, Örebro l.	259 303	32 266	210 541	—	15 613	—	—	883
Kopparbergs tuberkulossjukhus, Örebro l.	53 007	10 211	37 680	—	4 765	—	—	351
Örebro stads tuberkulossjukhus, Änsta . .	70 965	12 337	47 677	4 097	6 854	—	—	—
Lindesbergs tuberkulossjukhus	41 067	7 489	29 459	—	4 119	—	—	—
Skogsfjället, Västmanl. l.	186 963	20 599	149 877	—	12 249	2 128	304	1 806
Folkarbo tuberkulossjukh. Kopparbergs l.	55 632	8 199	20 366	21 945	5 122	—	—	—
Högbö, Kopparb. l.	399 100	41 587	320 209	—	22 225	—	13 262	2 025
Gävleborgs läns tbc.-sjukh. vid Mohed . .	280 053	47 522	214 496	—	18 035	—	—	—
J. Selggrens sanat., Strömsbro, Gävle . .	110 121	21 632	—	81 818	6 372	—	—	299
Länssanatoriet i Sundsvall	289 224	32 408	233 704	—	16 204	—	4 942	1 966
Utände sjukhem, Västernorr. l.	39 443	6 979	28 987	—	3 477	—	—	—
Solliden, Jämtl. l.	70 589	14 842	46 716	500	7 294	—	507	730
Umeå lasarets tbc.-avd. ⁶	101 957	28 474	66 604	—	6 879	—	—	—
Skellefteå lasarets tbc.-avd. ⁶	99 036	26 417	63 890	—	8 034	—	58	637
Norrbottens läns tbc.-sjukhus i Sandträsk	205 992	29 514	161 531	—	14 558	—	—	389
Anstalten Hälsan, Norrb. l.	42 558	6 594	32 701	—	3 201	—	—	62
Summa	10 433 931	1 167 007	5 352 895	3 084 640	580 986	10 198	87 324	150 881
III. Enskilda vårdanstalter.								
Hamra sanatorium, Stockh. l. (a.-b. Separatör).	101 709	37 065	—	—	—	—	749	9 63 896
Süvsjö sanatorium, Jönk. l.	301 765	301 765	—	—	—	—	—	—
Romanäs sanatorium, Jönk. l.	421 468	401 498	—	—	—	—	4 374	10 15 595
Bälteberga sjukhem, Tidaholm	21 999	196	—	—	—	—	—	11 21 803
Mogetorp, Örebro l. (a.-b. L. M. Ericsson)	—	—	—	—	—	—	—	—
Sanatoriet Solbacken, ⁷ Kopp. l.	256 825	200 385	—	—	—	—	—	11 56 440
Grängesbergs sanat. Kopp. l. (tillh. bol.)	19 760	11 456	—	—	799	—	—	11 7 505
Sanatoriet Bergebo, d:o	65 223	5 140	—	—	4 263	—	—	12 55 820
Fredrikskulles tbc.-sjukhem, Sandviken, Gävleb. l.	35 319	8 164	—	—	2 743	—	—	19 24 412
Kaptensgårdens sanatorium, ⁸ Malmberget, Norrbottens l.	61 430	3 710	—	—	4 183	—	—	11 53 537
Summa	1 255 498	963 379	—	—	11 988	—	5 123	299 008

Ann. Furulidens sanatorium har under 1917 övergått till annan ägare och är numera vilohem. Älvdalens tuberkulossjukstuga överförd till Tab. 23; för Mogetorps och Morsåls sanatorier saknas uppgifter.

¹ Därför lämnad ersättning från annat sjukhusområde, pensionsstyrelsen, livförsäkringsbolag etc. — ² I anslag inräknat överskott från föreg. år samt på året belöpande lån och förskött. — ³ Använd för anstaltens ändamål. Hit föres även inkomst av frisångar. — ⁴ Tillhör Föreningen mot tuberkulos i Borås. — ⁵ Tillhör stiftelse. — ⁶ Ingår som del av lasarett i Tab. 11; se not 4 å föreg. sida. — ⁷ Tillhör Sv. livförsäkringsbolags sanatorieförening. — ⁸ Tillhör a.-b. Luossavaara—Kirunavaara. — ⁹ Därav bolagets tillskott 61 172 kr. — ¹⁰ Därav för ljusbehandling 14 362 kr. — ¹¹ Av bolaget. — ¹² Bolagets bidrag 55 484 kr. — ¹³ D:o 24 368 kr. — ¹⁴ Tillhör landstinget. Öppnades den 3 jan. 1918.

Tab. 22. Utgifter vid vårdanstalter för tuberkulossjuka år 1918.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
A n s t a l t	Summa Kr.	D ä r a v f ö r												
		avlön- ningar (enl. stat), vika- riater- sättn., pen- sioner	läke- medel (för inre och yttre behand- ling)	för- bands- artik- lar, ban- dage ¹	mine- rat- vatten, vin, is, när- rings- prepara- t o. dyl. ¹	instru- ment, appa- rater och hi thör. förbr.- art. ¹	kläder, säng- kläder och andra inventar, arbets- mater.	patien- ters utspis- ning	perso- nals kost- håll ²	värme, lyse och hi thör. för- bruk- nings- art.	(vatt, renhäll- ning, vatten o. hi th. förbr.- art.	förbr. art. inom eko- nomi- en ³	fastig- heters under- håll ⁴	ny- till- och om- bygg- nader
I. Jubileumsfondens sanatorier.														
Hässelby, Jönk. l.	295 710	47 243	3 078	230	928	1 281	12 992	115 910	45 174	39 798	4 376	5 346	14 325	—
Spenshult, Hall. l.	288 727	47 062	6 371	.	.	.	15 841	162 496	.	22 632	5 496	—	7 450	8 899
Hälshult, Örebro l.	284 797	50 338	5 685	.	.	.	8 541	150 618	.	42 234	9 500	—	7 064	—
Österåsen, Västern. l.	353 492	49 297	7 976	.	.	.	12 176	165 171	.	82 722	15 326	—	11 003	—
Summa	1 222 726													8 899
II. Landstings, kommuners etc.														
Söderby sjukhus, Stockholm	1 308 359	201 515	29 462	8 115	700	8 861	88 271	468 665	137 339	185 938	40 045	8 805	44 763	56 818
Tbc.-avd. vid sjukhuset St Görans, d.o. ⁵	599 353
Tbc.-avd. vid Sabbatsbergs sjukhus d.o. ⁶	70 688
Löwenströmska lasarets tbc.-sjukh., Stockh. l.	143 604	19 246	1 745	654	85	32	1 162	75 405	21 786	14 551	6 119	70	1 495	—
Bröstavd. vid Akademiska sjukh., Uppsala .	101 757	35 586	3 185	712	—	745	—	17 859	3 973	3 792	2 038	112	556	—
Vattholma sanatorium, ⁷ Uppsala l.	182 211	32 302	4 944	1 832	229	955	7 983	72 912	20 498	21 979	2 314	—	1 206	—
Sanatoriet å Löt, Söderm. l.	53 551	7 467	2 410	143	237	577	508	18 265	5 084	6 808	1 994	617	525	8 486
Blommenhov, Nyköping	234 880	41 133	6 601	592	503	443	4 016	76 622	27 755	59 075	5 815	728	542	—
Kolmårds-sanatoriet ⁸ Österg. l.	80 762	9 567	2 851	—	291	—	2 399	31 821	9 934	7 816	931	—	1 504	12 768
Tbc.-avd. vid Norrköpings lasarett ⁹	81 080
Tuberkulospaviljongen i Linköping	32 749	7 514	1 818	344	—	—	867	14 054	.	3 467	2 905	—	865	—
Jönköpings läns tbc.-sjukhus i Eksjö	256 312	36 903	3 777	1 787	193	175	5 165	108 216	47 341	42 701	7 406	701	2 631	37 717
Kronobergs läns sanatorium i Lugnet	159 597	28 926	3 011	321	452	386	3 693	47 341	21 387	37 818	5 297	3 739	3 957	—
Västra Lidhem, Kronob. l.	15 272	2 371	317	149	—	—	288	7 090	2 256	1 138	957	213	228	—
Kalmar läns sanatorium i Mällilla	197 907	25 591	4 795	214	459	2 051	4 140	77 448	26 109	29 775	6 819	3 058	7 208	5 390
Gotlands l. tbc.-sjukv.-anst. i Follingbo	37 006	6 716	569	—	121	—	648	16 139	3 432	5 611	1 695	269	1 172	—
Fur. Blek. l.	184 140	23 754	4 039	653	635	153	2 194	87 912	.	23 961	9 007	1 825	6 125	—
Broby sanatorium, Krist. l.	258 374	32 089	6 828	446	1 032	1 575	8 933	94 890	29 985	57 113	3 915	4 652	4 771	2 145
Orupssanatoriet Malmöhus l.	575 623	64 846	11 212	477	632	4 630	14 486	228 435	72 340	127 317	12 550	5 811	15 536	2 322
Blinkarps sanatorium, Malmh. l.	58 480	6 685	1 485	137	392	25	1 856	25 279	6 256	7 200	2 361	929	2 265	—
Tbc.-pavil. ⁹ vid allm sjukhuset i Malmö	157 322
Malmö stads tuberkulovårdanstalt	58 242	6 537	1 484	140	93	315	1 754	26 143	.	16 748	2 751	95	743	—
Lunds lasarets tbc.-avd. ⁶	150 702	37 387
Kungshult, Hälsingborgs tuberkulossjukh.	96 789	16 412	986	119	399	—	1 849	34 306	11 616	20 141	3 574	1 859	1 376	3 832
Fagereds sanatorium, Hall. l.	252 580	35 935	7 003	1 862	386	2 128	6 407	94 924	32 558	42 037	7 188	1 981	8 998	4 836
Länssan. å Svenshög, Göteborg. o. Bohus l.	398 049	28 622	4 749	236	671	1 666	6 327	81 046	21 194	49 436	10 573	2 373	12 769	173 098

Örgryte tbc.-sjukhus, Göteborg. o. Boh. l.	22 983	2 182	907	84	28	—	560	12 055	2 420	1 990	1 249	—	578	—	
Sjukvårdsanstalten å Källtorp, Göteborg	434 114	73 323	4 030	892	642	3 092	12 418	161 602	47 885	80 731	28 143	3 123	15 020	—	
Allmänna o. Sahlgrenska sjukhus tbc.-avd. ⁵ Göteborg.	136 668	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Hemmet för tuberkulosjuka, Göteborg	111 767	17 312	3 652	1 472	128	328	7 489	30 327	11 775	13 474	9 476	908	14 708	—	
Kroppsfjälls sanatorium, Älvsb. l.	192 364	25 945	3 998	636	402	551	5 459	74 849	22 328	27 856	3 592	—	3 907	17 863	
Sjö-Gunnarsbo sanatorium d:o	251 968	36 247	5 336	3 278	320	2 228	2 605	91 247	27 146	57 809	3 827	2 338	11 034	4 786	
Västeråsens sanatorium ⁹ d:o	113 168	18 599	—	2 711	—	—	5 601	35 429	10 664	23 187	4 342	—	1 020	—	
Bolltorps sanatorium, ⁹ d:o	52 374	10 372	—	98	—	—	721	26 690	—	4 259	1 578	—	586	3 751	
Dalobergens sanatorium, v. Vänersborg	66 318	8 294	857	77	147	253	2 146	26 318	8 012	12 275	2 503	—	1 065	179	
Stora Ekebergs sanatorium, ¹⁰ Skarab. l.	621 932	57 817	4 127	1 252	846	1 864	20 917	116 473	57 706	65 360	10 733	6 683	10 487	236 523	
Trollhättans sjukhem f. bröstsjuka	27 888	3 326	1 784	81	33	—	1 685	10 860	3 603	1 587	1 283	411	1 006	1 139	
Solhem, Borås	33 598	3 920	890	—	—	204	2 423	10 122	3 817	5 316	447	1 795	307	2 083	
Tuberkulosjukhuset i Arvika	302 816	44 218	5 902	1 267	1 981	4 489	9 546	109 600	38 492	42 637	14 183	5 478	7 671	1 468	
Garphytte sanatorium, Örebro l.	259 303	37 786	1 795	805	679	688	2 275	124 574	—	65 272	10 750	649	3 206	2 561	
Kopparberga tuberkulosjukhus, Örebro l.	53 037	4 942	2 178	472	400	145	797	19 486	3 650	14 589	3 105	516	463	—	
Örebro stads tuberkulosjukhus, Änsta	70 965	13 650	889	117	135	—	51	29 172	6 851	14 931	2 367	1 944	96	—	
Lindesbergs tuberkulosjukhus	41 067	7 742	1 165	—	—	—	1 305	15 351	3 385	8 141	2 296	284	175	—	
Skogsfjället, Västmanl. l.	186 963	26 520	2 170	430	742	1 388	4 773	65 439	18 642	44 208	8 742	—	4 302	3 943	
Folkarbo tuberkulosjukhus, Kopparb. l.	55 632	6 479	2 942	—	222	—	1 266	17 434	5 589	12 605	302	1 790	5 377	—	
Högbo, Kopparb. l.	399 108	58 304	9 295	3 156	1 856	1 854	8 270	147 607	57 075	54 884	15 976	7 890	17 980	325	
Gävleborgs läns tub.-sjukhus vid Mohed	280 053	39 507	5 157	1 139	550	931	1 951	102 595	39 145	58 322	9 422	1 488	8 890	—	
Jonas Selggrens sanatorium, Gävle	110 121	9 561	3 354	48	21	145	1 209	46 802	16 371	21 928	7 255	1 002	1 198	—	
Länssanatoriet i Sundsvall	289 224	38 860	6 515	—	377	1 865	8 813	107 596	35 373	54 633	7 389	945	9 470	4 563	
Utanele sjukhem, Västerorrnl. l.	39 443	5 797	1 035	—	—	—	1 712	23 160	—	1 560	2 510	—	1 605	—	
Solliden, Jämtl. l.	79 889	8 546	609	—	25	109	2 336	29 051	9 041	12 326	1 989	2 051	517	2 171	
Umeå lasarett tbc.-avd. ⁵	101 957	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Skellefteå lasarett tbc.-avdelning ⁶	99 036	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Norrbottns läns tub.-sjukh. i Sandträsk	205 992	32 985	6 764	1 382	—	1 680	2 035	75 852	28 498	27 915	7 140	—	8 918	—	
Anstalten Hälsan, Norrb. l.	42 558	6 560	1 906	—	—	—	1 586	16 080	—	1 938	1 973	1 211	448	9 021	
Summa	10 433 931													635 085	
III. Enskilda vårdanstalter.¹¹															
Hämnra sanatorium, Stockh. l. (Aktiebol. Separator)	101 709	7 729	1 821	—	—	—	643	67 138	—	11 538	470	258	3 042	—	
Sävsjö sanatorium, Jönk. l.	—	—	—	—	—	—	—	170 513	—	36 810	16 286	—	—	—	
Romanäs sanatorium, Jönk. l.	463 800	50 837	4 215	—	—	—	25 457	205 966	73 383	38 050	7 547	2 442	5 058	—	
Bältebergs sjukhem, Tidaholm	21 999	3 821	489	33	—	145	130	9 276	—	4 510	675	—	710	—	
Mogetorp, Örebro l. (Aktiebol. L. M. Ericsson)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Sanatoriet Solbacken, Kopp. l.	256 825	32 282	2 221	484	28	2 135	1 570	68 718	27 701	67 670	7 431	7 884	5 425	6 733	
Grängesbergs sanatorium, Kopp. l. (tillh. bolag)	19 760	2 916	659	—	180	16	646	9 437	—	4 513	791	—	—	—	
Sanatoriet Bergebo, d:o d:o	65 223	9 933	1 340	—	60	261	2 558	18 302	5 352	10 222	3 261	462	622	11 708	
Fredrikskulle tbc.-sjukhem, Sandviken, Gävle l.	35 319	5 645	749	349	38	—	1 314	13 330	4 399	5 203	1 363	469	824	—	
Kaptensgårdens sanatorium, Malmberget, Norrb. l.	61 430	9 015	1 037	436	388	284	293	19 633	5 363	10 927	2 127	1 695	2 185	—	
Summa	1 026 065													1 8441	

¹ Ingår, där särskild uppgift saknas, i kol. 4 (eller 5). — ² D:o i kol. 9. — ³ Ej å andra titlar förda. — ⁴ Inkl. gårds, parkers och vägars underhåll. —

⁵ Ingår som del av lasarett i Tab. 12. Utgifter beräknade efter dagkostnaden för hela sjukhuset. — ⁶ Tillhör universitetet; se även not. 5. — ⁷ Tillhör länsförening mot tuberkulos. — ⁸ Tillhör Föreningen mot tuberkulos i Borås. — ⁹ Öppnades den 24 april 1918. — ¹⁰ D:o 3 jan. 1918. — ¹¹ Se Tab. 21, anm.

Tab. 23. Enskilda sjukhus och sjukhem, barnsjukhus m. fl. sjukvårdsanstalter angående antalet sjuksängar, intagna, döda och underhållsdagar samt inkomster och utgifter år 1918.

1 Anstalt	2 Ordinarie antal sjuksängar vid årets slut	3 Antal patienter under året		5 Underhållsdagar för samtliga vårdade	6 Medeltal vårdade för dag	7 Högsta antalet någon dag under året vårdade	8 Medeltal av sjukhusvistelsen, dagar	9 Summa inkomster, kr.	11 D ä r a v			13 Summa utgifter, kr.	14 D ä r a v	
		in- tagna	av- lidna						patient- avgifter	avkastning av donationer, gåvomedel	anslag av kommun		patienternas utspisning	ny-, till- och ombyggnader
A. Enskilda sjukhus och sjukhem.														
<i>a. Stockholm.</i>														
Diakonissanstaltens sjukhus ¹	100	1 145	98	31 112	85	107	27	197 550	131 749	11 380	—	197 550	48 519	—
Sofiahemmet	92	1 371	54	28 229	77	—	21	—	—	—	—	—	—	—
Röda korsets sjukhem	18	373	8	5 151	14	—	14	—	—	—	—	—	—	—
Elin Lindmans sjuk- o. förhjem, Horng. 58	29	563	21	6 563	18	36	12	58 200	58 200	—	—	60 232	46 732	—
Lisa Ohns sjukhem, Jungfrug. 6	14	488	5	2 780	8	—	6	64 995	64 995	—	—	58 388	—	—
Syst. S. Anderssons sjukhem, Nybrogatan 6	26	314	13	6 490	18	25	21	—	—	—	—	104 136	—	—
Haldska sjukhemmet, Tegnérg. 45	8	115	10	2 238	6	9	19	35 958	35 958	—	—	35 632	—	—
Terese Viktelins sjukhem, Frejg. 32	11	16	4	3 386	9	12	0-6 år	20 197	20 197	—	—	19 872	10 718	—
Sjukhemmet Valhallavägen 107	6	14	1	1 745	5	7	0-3 år	7 980	7 980	—	—	7 980	1 700	—
Syster Elisabet Werners sjukhem, Linnég. 7	12	135	4	4 020	11	14	30	—	—	—	—	—	—	—
» » » » » Nybrog. 3	13	142	8	2 860	8	14	20	—	—	—	—	—	—	—
Dr P. Haglunds gymn.-ortop.-kirurg. privatklinik	12	130	—	1 547	4	12	12	19 103	19 103	—	—	21 511	5 384	—
Radiumhemmet (Sv. cancerförs. stockholmsavd.)	32	621	3	8 663	24	32	14	156 475	62 099	81 466	9 032	153 296	16 310	—
Sjukhemmet Garvareg. 3	4	167	—	942	3	5	6	15 331	15 331	—	—	15 331	5 652	—
Dr Edbergs ortoped. kirurg. sjukhem	8	170	—	1 655	5	8	10	13 815	13 815	—	—	13 234	5 686	—
Summa	385	5 764	232	157 381				589 604	432 427	95 846	9 032	687 162		
<i>b. Landsorten.</i>														
Dannemora sjukstuga	6	18	—	218	1	3	12	—	—	—	—	—	—	—
Kullbergska sjukhuset, Katrineholm	30	600	20	10 961	30	39	18	57 832	14 082	—	14 423 392	57 832	12 770	—
Motala verkstads sjukstuga ²	12	82	6	1 798	5	8	22	18 509	802	5 173 347	—	18 509	3 946	—
Dr Carlsons kir. privatklinik, Göteborg	19	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Dr Lindqvists o. Mannheimers privatklinik, d:o	17	340	1	5 287	12	—	16	45 787	45 787	—	—	56 277	26 040	—
Oskar o. Maria Ekmans sjukhem, ⁴ d:o	50	678	39	15 978	44	54	24	147 236	21 787	—	123 629	147 236	28 030	265
Nydqvist o. Holms sjukstuga, Trollhättan	6	50	3	738	2	6	15	6 407	393	3 6 014	—	6 407	3 080	—
Ämmebergs sjukhus, ⁵ Örebro l. (tillh. bolag)	6	48	1	857	2	6	19	—	—	—	—	—	—	—
Hejlskjöldska sjukhuset i Arboga	12	166	11	4 109	11	15	24	37 204	8 424	1 280	27 500	29 279	6 970	—
Fagersta sjukstuga (Wilhelmiahemmet), Västm. l.	16	190	23	3 430	11	16	12	33 240	3 447	5 24 618	—	39 240	9 107	—
Domnarvets sjukstuga, Kopp. l.	20	291	38	6 700	13	26	23	44 599	4 567	39 319	—	44 599	16 235	—
Grängsbergs sjukstuga, d:o (tillh. bolag)	15	157	14	4 175	11	16	27	20 173	3 407	10 473	3 000	20 173	4 485	—
Ålvdalens tbc.-sjukstuga, ¹² Kopp. l.	20	151	12	4 597	13	20	30	28 114	3 348	—	15 21 766	28 114	9 979	—
Ljusne sjukstuga, ² Gävleb. l. (tillh. bolag)	9	124	9	2 398	32	9	21	—	—	—	—	—	—	—

Allm. sjukhuset i Sandviken, d:o	13	299	11	4 584	13	16	15												
Bureå tbc.-sjukstuga, ¹⁵ Västerb. l.	11	32	7	2 844	9	14	89	10 649	4 107	1 500	4 399	10 649	3 697						
Kiruna sjukstuga, Norrb. l.	20	258	19	6 241	17	25	24	37 928	8 000	329 928	—	37 928	15 366						
Summa	282	3 484	214	74 915				487 708	118 151	131 079	222 686	490 273							
B. Vårdanstalter för barn.																			
<i>a. Barnsjukhus.</i>																			
Kronprins. Lovisas vårdanst. f. sjuka barn, *Stockh.	134	1 194	79	32 368	89	109	27	274 609	22 808	93 965	84 431	274 609	59 791						
Barnsjukhuset Samariten, d:o	50	404	14	13 302	36	51	30	102 957	3 632	41 772	57 553	99 704	30 296						
Barnsjukh. Sim. o. Mat. Sachs minne ⁶ , d:o	54	459	60	18 883	52	55	41	164 165	13 085	7 357	143 780	164 645	37 042						
S. de C:s barnsjukhem, d:o	25	2	—	8 521	23	25	3-4 år	23 134	—	21 134	2 000	23 134	8 712						
Lilla hemmet, d:o	50	12	—	14 865	41	45	3-4 år	37 356	920	27 091	—	34 820	12 319						
Barnavd. ⁵ v. Akad. sjukhuset, Uppsala	16	224	22	7 018	19	27	31	—	—	—	—	—	—						
Flensborgska vårdanst. f. späda barn, Malmö	55	384	57	22 055	60	67	57	189 296	23 583	—	158 516	189 296	18 593	1 340					
Malmö barnsjukhus (tillh. Fören. f. barnsjukvård)	42	284	12	14 106	37	44	44	30 151	491	29 660	—	30 280	13 941						
Barnsjukhuset i Lund (avd. av Isaret) ⁸	44	295	24	13 853	38	52	47	—	—	—	—	—	—						
» i Hälsingborg (Fören. f. barnsjukv.)	35	293	15	9 628	26	34	33	35 374	—	29 999	5 375	35 291	17 237						
Göteborgs barnsjukhus	174	1 911	139	72 368	199	228	34	332 678	40 378	7 786	284 514	332 678	73 729						
Kronbergs barnsjukhus, Gävle	12	111	—	3 579	10	13	30	15 053	—	15 053	—	14 856	4 556						
Summa	689	5 583	422	240 546				1 204 773	104 897	273 817	736 169	1 199 318							
<i>b. Barnhus.</i>																			
Allmänna Barnhuset i Stockholm { Sjukavdeln.	44	84	4	7 051	19		84	73 471	—	—	—	73 471							
{ Isoler.-avdeln.	18	—	—	—	—		—	—	—	—	—	—							
Summa	62	84	4	7 051				73 471				73 471							
<i>c. Barnsanatorier.</i>																			
Kronprinsessan Victorias kustsanatorium,* Krist. l.	8	180	343	11	50 678	139	168	148	213 214	50 509	11 770	6 75 221	213 214	80 267					
Kustsan. Apelviken* (f. skroful. barn), Hall. l.	9	214	404	24	66 670	183	270	165	282 225	67 605	1 099	6 99 798	282 225	104 649	44 549				
Kustsjukhuset på Styrö,* Göt. o. Boh. l.	10	103	330	11	37 825	90	154	115	187 043	43 122	4 262	10 43 072	187 043	76 159	5 000				
Barusan. Tjarnan (f. barn fr. Stockholm), Hedemora	11	115	96	—	26 288	72	81	274	137 497	1 179	4 990	130 593	137 497	18 341					
Summa	612	1 173	46	181 461					819 979	170 415	22 121	348 684	819 979						
C. Uppagningsanstalt för hastigt insjuknade.																			
Vid Sabbatsbergs sjukhus, Stockholm	18	762	5	2 210	6		3	15 391	—	—	15 391	15 391							
D. Konvalescenthem.																			
I. Dannströms konvalescenthem, Stockholm	60	790	—	11 452	31		15	50 043	—	—	50 043	50 043							
Alb. o. Hulda Pålsons konvalescenthem, d:o	25	889	—	7 583 ⁷	21		26	21 044	—	—	21 044	21 044							
J. och G. Lamms konvalescenthem, d:o	8	51	—	2 956 ⁸	8		58	19 643	—	—	19 643	19 643							
Konv.-hemmet Stortorp, Södertörns villastad	46	281	—	9 594	26	45	34	44 616	20 381	24 235	—	44 082	24 686						
Allm. o. Sahlgrenska sjukhusets konvalescentavdeln. ⁹	40	846	9	12 800	35	57	15	—	—	—	—	—	—						
Summa	179	2 257	9	44 385				135 346	20 381	24 235	90 780	134 812							

¹ Uti ekonomiska siffror även inbegripet ainstaltens sjukhem (jfr G. Sjukhem). — ² Inkl. personalens kosthåll. — ³ Fyllnadskostnader, bestridas av bolaget. — ⁴ Sjukhuset tillhör Örgryte kommun. — ⁵ Ingår i Tab. 9, 11 och 12. — ⁶ Av landsting. — ⁷ Därtill 16 platser å Ågrenska konvalescenthemmet å Amundön. — ⁸ Dessutom epidemivård med 36 platser. — ⁹ Öppet året om. Under sommaren 244 platser. Statsbidrag för 188 platser. — ¹⁰ Under sommaren 172 platser. — ¹¹ Därav under året 2 avd. som inalles 35 platser stängda. — ¹² Öppnades den 1 jan. 1917. — ¹³ Öppnades den 25 jan. 1917. — ¹⁴ Därav av landsting 30 934 kr. samt av kommunen 12 392 kr. — ¹⁵ Därav av landsting 3 000 kr. — ¹⁶ D:o 12 565 kr.

Tab. 23. (Forts.) *Enskilda sjukhus och sjukhem, barnsjukhus m. fl. sjukvårdsanstalter angående antalet sjuksängar, intagna, avlidna och underhållsdagar samt inkomster och utgifter år 1918.*

1 Anstalt	2 Ordinarie antal sjuksängar vid årets slut	3 Antal patienter under året		4 Underhållsdagar för samtliga vårdade	5 Medeltal vårdade för dag	6 Högsta antalet vårdade under året	7 Högsta antalet vårdade under året	8 Sjukhusvistelsen, medeltal dagar	9 Summa inkomster, kr.	10-12 D ä r a v			13 Summa utgifter, kr.	14-15 D ä r a v	
		in- tagna	avlidna							patient- avgifter	avkast- ning av donationer, gåvomedel	anslag av kom- mun		patien- ternas utspis- ning	ny- till- och om bygg- nader
E. Sjukhus vid försörjningsinrättningar.															
Stockholms stads försörjnings- inrättning med filialer	1 009	2 984	782	340 295	932	970	114	1 633 355	89 131	—	1 531 416	1 633 335	502 539	—	—
} f. kroppsjuka } f. sinnessjuka	387	163	159	138 134	378	450	2-3 år	727 532	42 785	—	678 599	727 532	241 154	—	—
Uppsala stads försörjningsinrätt- ning (Invaliden)	103	62	24	34 087	93	98	—	106 599	—	—	106 599	106 599	55 832	—	—
} sinnessj. } lungotsavd.	36	21	8	13 278	36	39	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Linköpings stads försörjningsinrätt- ning	16	14	6	1 494	4	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—
} f. kroppsjuka } f. sinnessjuka	145	247	98	45 326	124	145	183	134 539	6 164	—	128 375	134 539	54 733	—	—
Sandbyhovs, kroppsjukhus, Norrköping Karlekrona stads försörjningsinrättning Malmö	128	75	32	35 520	95	106	196	53 281	—	—	53 281	53 281	17 156	—	—
} f. kroppsjuka } f. sinnessjuka	341	254	108	110 248	302	—	189	312 627	—	—	312 627	312 627	156 552	—	—
Anstalten Gibraltar i Göteborg Uddevalle stads försörjningsinrättning Borås stads	416	1 102	234	129 488	354	390	117	453 189	—	—	453 189	453 189	151 985	8 400	—
} allm. sjukavdelning } lungotsavdelning	467	160	88	156 941	430	448	2-7 år	610 265	—	—	610 268	610 268	184 264	12 600	—
} f. kroppsjuka } sinnessjuka	141	266	101	37 488	103	135	140	172 872	—	—	172 872	172 872	62 568	1 400	—
} tbc.-sjuka	34	46	19	15 929	34	34	183	43 485	43 485	—	—	43 485	27 556	—	—
Karlstads stads försörjningsinrätt- ning (Klaraberg)	58	30	18	15 695	43	51	402	46 578	1 665	—	44 913	46 578	23 543	—	—
} f. kroppsjuka } sinnessjuka } tbc.-sjuka	22	17	3	8 598	24	25	1-4 år	—	—	—	—	—	—	—	—
} f. kroppsjuka } sinnessjuka	24	55	13	6 429	18	24	117	27 326	1 540	—	25 786	27 326	9 112	—	—
Örebro stads försörjningsinrättning Västerås stads fattiggård (Karlslund) Falun stads försörjningsinrättning Gävle	136	81	25	41 830	114	219	185 362	—	—	—	135 362	135 362	759 908	—	—
} f. kroppsjuka } sinnessjuka	37	45	24	13 555	37	40	173	—	—	—	—	—	—	—	—
} tbc.-sjuka	60	76	26	17 732	49	64	233	62 128	789	—	61 339	62 128	25 683	—	—
Söderhamns	35	99	39	5 806	16	—	59	11 261	—	—	11 261	11 261	—	—	—
Sundsvalls	20	37	23	4 791	15	18	90	—	—	—	—	—	—	—	—
Barnupptagn.- o. förlossn.-anst. Vårdhem, Sundsvall Östersunds stads försörjningsinrättning	100	94	16	22 649	62	—	241	—	—	—	—	—	—	—	—
} f. kroppsjuka } sinnessjuka	30	95	—	8 137	22	—	86	—	—	—	—	—	—	—	—
} tbc.-sjuka	30	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	3 818	6 106	1 881	1 219 133	—	—	—	4 530 402	185 559	—	4 325 887	4 530 402	—	—	—
F. Anstalter för vanföra.¹															
Vanförestalten (sjukavd.), Grevtureg., Stockholm Hälsingborgs vanförestalt (sjukavd.) Göteborgs vanförestalt (sjukavd.)	53	625	—	17 384	48	70	28	104 427	53 870	50 575	—	104 427	26 215	—	—
} f. kroppsjuka } sinnessjuka	59	346	2	19 741	54	66	50	104 585	15 018	40 233	48 099	104 585	28 551	—	—
} tbc.-sjuka	56	289	1	20 203	55	61	70	116 754	33 394	6 344	48 613	116 754	33 328	—	—
Summa	168	1 260	3	57 928	—	—	—	325 706	102 282	97 152	47 712	325 706	—	—	—

G. Sjukhem (vårdanst. f. obotl. sjuka).

Stockholms sjukhem i Stockholm	212	45	40	72 433	198	944	520 526	119 115	1369980	—	19 513 833	249 429	24 000
» » i Skuru	28	12	7	9 621	27	—	112 004	34 110	77 894	—	112 004	743 985	—
Diakoniansanstaltens sjukhem ²	22	2	1	7 446	20	23	33 695	—	33 695	—	33 695	18 615	—
Stockholms läns sjukhem i Väsbö	36	48	6	14 102	39	—	33 177	10 567	—	° 22 610	33 177	21 367	673
Södermanlands läns sjukhem i Flen	35	2	4	13 064	36	36	29 718	8 395	—	21 323	29 718	10 727	—
Östergötlands sjukhem i Linköping	32	6	6	11 583	31	32	27 938	9 764	18 174	—	27 064	10 566	—
» » i Söderköping	32	7	6	11 662	32	33	30 182	8 747	—	° 21 435	30 182	13 401	—
» » i Vadstena	35	29	20	12 325	34	35	37 218	11 499	—	° 25 699	37 218	15 516	—
John och Matilda Lemnings sjukhem i Norrköping	75	11	11	26 553	73	75	97 022	23 630	73 392	—	97 022	73 098	—
Karlskrona sjukhem	49	10	9	12 981	35	39	31 211	15 395	15 816	—	31 211	17 307	—
Landskrona stads sjukhem	110	518	78	35 375	97	110	88 387	28 651	—	59 201	88 387	40 498	—
Uddevalla sjukhem	11	2	—	3 783	11	11	9 832	5 244	4 276	—	9 832	7 419	—
Göteborgs	90	7	9	32 023	87	90	119 559	3 180	66 379	50 000	113 901	746 576	—
Skaraborgs läns sjukhem i Skövde	48	6	6	17 965	49	49	34 596	20 458	11 644	° 2 500	34 596	7 17 655	—
Haga (ensk.) sjukhem, Tidaholm	62	93	17	18 022	55	62	35 110	33 110	—	° 2 000	35 110	18 792	—
Adolf Grapes sjukhem i Gävle	30	3	4	10 889	30	31	56 778	6 452	47 002	—	33 628	7 17 672	—

Summa

898 801 224 309 827

1 296 953 338 317 718 252 204 768 1 260 578

H. Barnbördshus.

Allm. barnbördshuset, Stockholm *	75	2 351	26	21 711	60	83	9	267 671	—	23 224	—	267 671	7100 672	—
Södra » » *	111	2 989	27	32 328	89	144	11	311 903	65 872	—	240 724	311 903	74 247	220
Sällsks Pro patria Barnbördshus i Stockholm	24	564	3	6 593	18	32	12	105 024	43 218	61 806	—	55 434	7 28 849	—
Akadem. sjukh. i Uppsala barnbördsavdelning ³	18	802	6	6 343	17	25	8	—	—	—	—	—	—	—
Gust. Westmaus barnbördshus, Linköping	18	361	3	3 931	11	23	11	31 362	17 985	—	° 16 377	34 362	7 13 611	—
Barnbördshuset i Norrköping	18	463	2	4 301	12	20	9	26 734	5 960	—	20 774	26 734	4 774	—
» » i Jönköping ⁵	27	390	5	5 136	14	23	13	—	—	—	—	—	—	—
» » i Karlskrona	10	258	—	2 519	7	14	10	24 322	4 201	1 125	18 936	24 322	5 357	—
» » i Lund ⁶	° 22	869	16	9 179	25	37	11	—	—	—	—	—	—	—
» » i Malmö ⁸	31	1 160	8	10 536	29	36	9	—	—	—	—	—	—	—
» » i Göteborg *	95	2 265	32	21 874	60	86	9	256 685	57 047	—	183 082	256 685	43 007	4 859
» » i Gävle	18	361	3	3 931	11	23	11	34 362	17 985	—	16 377	34 362	7 13 611	—

Summa

467 12 833 181 128 382

1 061 063 212 268 86 155 496 830 1 011 473

I. Asyl för spetälska.

Järvsö sjukhus*	34	1	3	9 858	27	31	—	36 985	—	—	—	36 985	19 498	—
---------------------------	----	---	---	-------	----	----	---	--------	---	---	---	--------	--------	---

Ann. Ekonomiska siffror för sjukhus vid försörjningsinrättningar måste i flera fall anses osäkra. Hemmet f. obotl. sjuka i Lund uteslutet fr. o. m. årg. 1917.

* Avocvärda fonder finnas, avsedda för anstalterna i sin helhet (yrkesskolor, sjukavdelningar och polikliniker); av deras avkastning här endast tagen en fyllnadssumma för sjukvård. — ² Se not I å föreg. uppslag. — ³ Ingår som del av lasarett i Tab. 9, 11 och 12. — ⁴ Vården i allmänhet avgiftsfri. Av det upptagna beloppet har en del influtit genom folkpensioneringen, en del erlagts av understödstagarna själva, en del utgör ersättning av understödspflichtiga (kommuner och enskilda) och av staten (för främmande undersåtar m. fl.). — ⁵ Ökat antal i febr. 1918 från 391. — ⁶ Av landsting. — ⁷ Här även inbegripet personalens kosthåll. — ⁸ Därav från landsting 17 369 kr. — ⁹ Därav från landsting 600 kr. — ¹⁰ Dessutom gåvor 156 556 kr. — ¹¹ För barnbördsavd. och avd. för kvinnosjukd. ialles 108 platser; här den gamla siffran bibehållen. — ¹² Därav för nybyggnader ca 24 000. — ¹³ Ökat under 1918 från 35.

* *Uti inkomstsumman ingår statsanslag till drift:*
 Kronprins. Lovisas vårdanst. för sj. barn 900 kr.
 Kronprinsessan Victorias kustsanatorium 44 252 »
 Kustsjukhuset på Styrsö 36 421 »

Kustsanatoriet Apelviken 64 214 kr.
 Vanförestalten, Stockholm (Klinikavd.) 28 235 »
 Hålsingborgs vanförestalt, do 31 235 »
 Göteborgs vanförestalt, do »

Allm. barnbördshuset i Stockholm 215 853 kr.
 Södra barnbördshuset i Stockholm 5 000 »
 Barnbördshuset i Göteborg 2 674 »
 Järvsö sjukhus 36 985 »

1		2		3		4		5		6		1		2		3		4		5		6	
Sjukdomarnas nummer och benämning enl. K. Med.-styrs cirk. d. 19 okt. 1914		Under året				Sjukdomarnas nummer och benämning enl. K. Med.-styrs cirk. d. 19 okt. 1914		Under året				Sjukdomarnas nummer och benämning enl. K. Med.-styrs cirk. d. 19 okt. 1914		Under året									
		intagna		avlidna				intagna		avlidna				intagna		avlidna							
		m.	kv.	m.	kv.			m.	kv.	m.	kv.			m.	kv.	m.	kv.						
68	Diabetes mellitus	300	191	47	28	107	Dementia paralytica	22	8	3	—	107	Dementia paralytica	22	8	3	—	108	» senilis	58	51	5	5
69	Adipositas universalis	6	14	—	—	108	» senilis	58	51	5	5	109	Idiotia	25	19	1	—	109	Idiotia	25	19	1	—
	Ovrr. matsmält. org. sjukd.	106	23	—	—		Ovriga sinnessjukdomar	36	48	—	1		Ovriga sinnessjukdomar	36	48	—	1						
VII. Kroniska förgiftningssjukdomar.												X. Cirkulationsorganens sjukdomar.											
71	Alcoholismus chronicus	73	5	2	—	111	Pericarditis	132	57	19	7	111	Pericarditis	132	57	19	7	112	Endocarditis acuta	101	112	20	18
72	Nicotinismus »	1	—	—	—	112	» Myocarditis acuta	48	31	1	5	112	» Myocarditis acuta	48	31	1	5	113	Endocarditis chronica. Vitium organicum cordis	776	127	131	142
73	Morphinismus »	6	5	—	—	113	» Myocarditis chronica. Cardiosclerosis. Cor adipsosum	523	397	102	81	113	Endocarditis chronica. Vitium organicum cordis	776	127	131	142	114	Neurosis cordis	31	32	—	—
74	Phosphorismus »	—	—	—	—	114	Arteriosclerosis. Atheromatosis. Atherosclerosis. Endarteriitis	490	233	28	15	114	Neurosis cordis	31	32	—	—	115	Phlebitis	112	191	1	2
75	Arseucismus »	—	—	—	—	115	Phlebitis	112	191	1	2	115	Arteriosclerosis. Atheromatosis. Atherosclerosis. Endarteriitis	490	233	28	15	116	Aneurysma	37	13	11	2
76	Saturinismus »	—	—	—	—	116	Aneurysma	37	13	11	2	116	Phlebitis	112	191	1	2	117	Varix	1379	863	—	1
77	Hydrargyrismus »	8	10	—	—	117	Varix	1379	863	—	1	117	Aneurysma	37	13	11	2	118	Thrombosis. Embolia	234	395	10	37
	Ovrr. hithör. sjukd.	3	6	1	—	118	Thrombosis. Embolia	234	395	10	37	118	Varix	1379	863	—	1	119	Ovrr. cirkulationsorg. sjukd.	244	132	—	3
VIII. Nervsystemets sjukdomar.												XI. Andningsorganens sjukdomar.											
79	Hæmorrhagia meningum cerebri	25	25	8	7	119	Ovrr. cirkulationsorg. sjukd.	244	132	—	3	121-127	Morbi cav. nas. et cav. acces. nas.	802	707	5	1	121-127	Morbi cav. nas. et cav. acces. nas.	802	707	5	1
80	Meningitis cerebri. Meningitis cerebro-spinalis	123	72	29	12	121-127	Morbi laryngis	450	327	23	18	121-127	Morbi laryngis	450	327	23	18	128	Tracheitis acuta. Bronchitis acuta	753	680	8	10
81	Congestio cerebri	7	8	—	—	128	Tracheitis acuta. Bronchitis acuta	753	680	8	10	128	Tracheitis acuta. Bronchitis acuta	753	680	8	10	129	Tracheitis chronica. Bronchitis chr.	304	233	6	7
82	Hæmorrhagia, thrombosis, embolia cerebri. Emollitio cerebri	232	239	74	80	129	Tracheitis chronica. Bronchitis chr.	304	233	6	7	129	Tracheitis chronica. Bronchitis chr.	304	233	6	7	130	Bronchiectasia	38	24	2	1
83	Encephalitis. Abscessus cerebri et cerebelli	52	29	17	8	130	Bronchiectasia	38	24	2	1	130	Bronchiectasia	38	24	2	1	131	Asthma bronchiale	122	87	3	2
84	Hemiplegia	95	99	10	3	131	Asthma bronchiale	122	87	3	2	131	Asthma bronchiale	122	87	3	2	132	Hæmorrhagia pulmonum	58	36	3	—
85	Paraplegia	23	16	1	—	132	Hæmorrhagia pulmonum	58	36	3	—	132	Hæmorrhagia pulmonum	58	36	3	—	133	Oedema pulmonum	12	5	1	—
86	Paralysis glosso-labio-laryngea progressiva	9	6	—	—	133	Oedema pulmonum	12	5	1	—	133	Oedema pulmonum	12	5	1	—	134	Pneumonia crouposa acuta	2234	1358	356	200
87	Hæmatomyelia. Hæmorrhagia meningum medulle spinalis	7	1	1	—	134	Pneumonia crouposa acuta	2234	1358	356	200	134	Pneumonia crouposa acuta	2234	1358	356	200	135	Pneumonia fibroplasticachron.	21	15	—	2
88	Myelitis	46	25	8	5	135	Pneumonia fibroplasticachron.	21	15	—	2	135	Pneumonia fibroplasticachron.	21	15	—	2	136	Abscessus pulmonum	73	38	8	5
89	Tabes dorsalis	46	17	3	—	136	Abscessus pulmonum	73	38	8	5	136	Abscessus pulmonum	73	38	8	5	137	Gangrena pulmonum	32	13	13	4
90	Sclerosis cerebro-spinalis disseminata	65	55	—	2	137	Gangrena pulmonum	32	13	13	4	137	Gangrena pulmonum	32	13	13	4	138	Empyema alveolare pulm.	202	60	—	—
91	Syringomyelia	9	7	—	—	138	Empyema alveolare pulm.	202	60	—	—	138	Empyema alveolare pulm.	202	60	—	—	140	Pleuritis. Empyema pleuræ	1980	1575	—	—
92	Sclerosis amyotrophica later.	11	6	1	—	140	Pleuritis. Empyema pleuræ	1980	1575	—	—	140	Pleuritis. Empyema pleuræ	1980	1575	—	—	141	Pænothorax	24	6	—	1
93	Atrophia musculorum progressiva spinalis	13	7	—	—	141	Pænothorax	24	6	—	1	141	Pænothorax	24	6	—	1	142	Ovrr. andhämtningsorgs sjukd.	56	40	1	—
94	Neuritis. ¹ Neuralgia	920	498	—	1	142	Ovrr. andhämtningsorgs sjukd.	56	40	1	—	142	Ovrr. andhämtningsorgs sjukd.	56	40	1	—	143	Stomatitis. Noma	45	46	1	—
95	Paralysis ¹	125	82	2	—	143	Stomatitis. Noma	45	46	1	—	143	Stomatitis. Noma	45	46	1	—	144	Tonsillitis acuta. Angina tonsillar. Pharyngitis acuta	1124	1471	9	1
96	Spasmus	10	8	—	—	144	Tonsillitis acuta. Angina tonsillar. Pharyngitis acuta	1124	1471	9	1	144	Tonsillitis acuta. Angina tonsillar. Pharyngitis acuta	1124	1471	9	1	145	Peritonsillitis	112	105	1	—
98	Choren	33	50	—	—	145	Peritonsillitis	112	105	1	—	145	Peritonsillitis	112	105	1	—	146	Hypertrophia tonsillarum. Pharyngitis hyperplastica	304	340	1	—
98	Epilepsia	175	115	4	2	146	Hypertrophia tonsillarum. Pharyngitis hyperplastica	304	340	1	—	146	Hypertrophia tonsillarum. Pharyngitis hyperplastica	304	340	1	—	147	Pharyngitis chronica	23	39	—	—
99	Hysteria	52	473	—	—	147	Pharyngitis chronica	23	39	—	—	147	Pharyngitis chronica	23	39	—	—						
100	Neurasthenia	495	996	—	—																		
	Ovriga nervsystemets sjukd.	149	124	5	9																		
IX. Sinnessjukdomar.												XII. Matsmältningssystemens sjukdomar.											
102	Insania manico-depressiva	118	182	3	5	143	Stomatitis. Noma	45	46	1	—	143	Stomatitis. Noma	45	46	1	—	144	Tonsillitis acuta. Angina tonsillar. Pharyngitis acuta	1124	1471	9	1
103	Amentia ²	48	69	—	—	144	Tonsillitis acuta. Angina tonsillar. Pharyngitis acuta	1124	1471	9	1	144	Tonsillitis acuta. Angina tonsillar. Pharyngitis acuta	1124	1471	9	1	145	Peritonsillitis	112	105	1	—
104	Dementia precoc. (Hebephreni, Katatoni)	87	100	—	1	145	Peritonsillitis	112	105	1	—	145	Peritonsillitis	112	105	1	—	146	Hypertrophia tonsillarum. Pharyngitis hyperplastica	304	340	1	—
105	Paranoia	16	11	—	1	146	Hypertrophia tonsillarum. Pharyngitis hyperplastica	304	340	1	—	146	Hypertrophia tonsillarum. Pharyngitis hyperplastica	304	340	1	—	147	Pharyngitis chronica	23	39	—	—
106	Insania epileptica	17	7	1	—	147	Pharyngitis chronica	23	39	—	—	147	Pharyngitis chronica	23	39	—	—						

¹ På alkoholism eller syfilis beroende fall upptagas ej här. — ² Infektions- och intoxicationspsykos av exogen eller övervägande exogen art.

1		2		3		4		5		6		1		2		3		4		5		6																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																
Sjukdomarnas nummer och benämning enl. K. Med.-styrs. cirk. d. 19 okt. 1814						Under året						Sjukdomarnas nummer och benämning enl. K. Med.-styrs. cirk. d. 19 okt. 1914						Under året																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																				
						intagna			avlidna									intagna			avlidna																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																	
						m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.							m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
148	Glossitis	33	13	1	—	187	Orchitis. Epididymitis	238	—	—	—	150	Stenosis oesophagi	52	39	4	3	188	Phimos. Paraphimos	305	—	—	—	151	Ectasia oesophagi. Diverticulum oesophagi	7	7	—	1	190	Prolapsus vaginae et uteri	—	710	—	—	3	152	Oesophagitis	3	5	—	—	191	Flexio et versio uteri	—	36	—	—	—	153	Gastritis acuta	281	312	1	—	192	Vulvitis. Vaginitis	—	147	—	—	—	153	Enterocolitis acuta. Proctitis acuta	586	478	16	18	193	Endometritis	—	1157	—	—	—	2	154	Gastritis chronica	532	634	1	—	194	Salpingo-oophoritis. Pelveoperitonitis	—	1263	—	—	20	155	Ulcus ventriculi. Ulcus duodeni	2	210	2	488	118	101	195	Parametritis	—	187	—	—	1	156	Dilatatio ventriculi. Gastrop-tosis	37	114	19	12	196	Amenorrhoea. Dysmenorrhoea. Menorrhagia	—	537	—	—	—	157	Neurosis ventriculi	225	360	—	2	197	Fistula urogenitalis	—	23	—	—	—	158	Enterocolitis chronica	367	332	4	5	198	Rectogenitalis	—	24	—	—	—	158	Proctitis chronica	46	19	1	2	199	Mastitis	—	508	—	—	—	159	Appendicitis	4	938	5	989	192	119	200	Hymen imperforatus	—	30	—	—	—	160	Ulcus. Volvulus. Invaginatio	667	362	142	60	Övr. kvinnl. könsorgs sjukd.	—	440	—	—	1	161	Hernia	5	464	2	382	62	99	XV. Muskulernas, led-gångarnas samt bensystemets sjukdomar.																																																																																																																																																																						
163	Hepatitis acuta. Abscessus hepatis	26	15	11	3	202	Myitis. Rheumatismus musculorum	621	521	—	—	164	Atrophia acuta hepatis	3	2	2	1	203	Tendovaginitis	381	349	1	—	165	Hepatitis chronica. Cirrhosis hepatis	88	42	23	11	204	Bursitis. Hygroma	494	528	—	—	—	166	Cholecystitis. Cholangitis	154	449	9	10	205	Synovitis. Arthritis	568	329	2	2	167	Cholelithiasis	158	723	5	15	206	Polyarthritis rheumatica acuta	622	644	2	2	168	Icterus. Icterus catarrhalis	288	268	2	1	207	Polyarthritis rheumatica chr.	337	518	—	1	169	Pancreatitis acuta	22	21	4	4	208	Arthritis deformans	208	155	—	—	—	170	Peritonitis acuta	591	537	49	72	209	Anchylosis	50	33	—	—	—	171	Peritonitis chronica	82	122	5	3	210	Pseudarthrosis	22	12	—	—	—	Övriga matsmältningsorganens sjukdomar	1	082	914	17	18	211	Corpus liberum in articulo	63	12	—	—	—	XIII. Njurarnas och urinvägarnas sjukdomar.	173	Nephritis degenerativa et inflammatoria acuta	1	067	729	51	30	212	Pes varus	40	37	—	—	—	174	Nephritis degenerativa et inflammatoria chronica. Morbus Brighti	765	603	126	101	213	Osteomyelitis. Osteitis. Periostitis	1	217	726	42	22	175	Pyelitis. Cystopyelonephritis	307	515	64	4	214	Rachitis	60	47	—	1	176	Prosthephrosis	32	33	6	3	215	Osteomalacia	137	103	2	—	—	177	Nephrolithiasis	254	131	2	2	Övriga bensystemets sjukd.	177	Erythema multiforme et nodosum	71	204	—	—	178	Hydronephrosis	14	36	—	3	218	Urticaria	45	44	—	—	—	179	Ren mobilis	8	81	—	—	219	Pemphigus	12	32	1	1	180	Cystitis	628	632	—	—	220	Zoster	77	65	—	—	—	181	Lithiasis vesicae	88	10	1	—	221	Eczema	1	047	1	072	1	1	182	Urethritis	41	24	—	—	222	Psoriasis	141	128	—	—	—	183	Stricturea urethrae	124	1	2	—	223	Lupus erythematosus	1	7	—	—	—	Övr. njurarnas o. urinvägs sjukdomar	226	161	3	3	224	Ulcus varicosum cruris	499	687	1	—	—	XIV. Könsorganens sjukdomar.	185	Hypertrophia prostatica	1	699	—	151	—	225	Impetigo	208	201	—	—	—	186	Prostatitis. Abscessus prostatica	69	—	2	—	—	226	Acne	22	14	—	—	—	227	Folliculitis	20	13	—	—	—	228	Furunculosis. Furunculus	332	150	3	—	—	229	Carbunculus	307	88	3	1	—	230	Ganzræna	84	48	4	5	—	231	Carbunculus	307	88	3	1	—	232	Carbunculus	307	88	3	1	—	233	Ganzræna	84	48	4	5	—

1		2		3		4		5		6		1		2		3		4		5		6		
Sjukdomarnas nummer och benämning enl. K. Med.-styrs cirk. d. 19 okt. 1914						Under året						Sjukdomarnas nummer och benämning enl. K. Med.-styrs cirk. d. 19 okt. 1914						Under året						
						intagna			avlidna									intagna			avlidna			
						m.	kv.	m. kv.	m.	kv.	m. kv.							m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	
234	Trichophytia	104	17	—	—	—	—	293	Strabismus	86	95	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
235	Favus	25	11	—	—	—	—	294	Övriga ögonsjukdomar	449	422	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
236	Scabies	2 656	2 059	—	—	—	—																	
	Övriga hudsjukdomar	459	476	—	—	—	—																	
XVII. Öronsjukdomar.												XIX. Svulster.¹												
241	Morbi meatus auditorii externi	64	69	—	—	—	—	301	Fibroma	57	131	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
242	Morbi tubæ Eustachii	8	8	—	—	—	—	302	Lipoma	95	110	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
243	Otitis media catarrhalis	215	191	2	2	—	—	303	Chondroma	14	11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	„ Otitis media purulenta	1 109	916	13	11	—	—	304	Osteoma	25	13	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	„ Mastoiditis	585	516	8	7	—	—	305	Myxoma	5	21	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	„ Cholesteatoma	56	49	2	1	—	—	306	Angioma	54	91	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
244	Otosclerosis	30	33	1	—	—	—	307	Myoma	2	760	—	13	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
245	Labyrinthitis	35	19	4	1	—	—	308	Ganglioneuroma	8	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
247	Morbus Menieri	18	7	2	—	—	—	309	Glioma	24	13	14	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	Övriga öronsjukdomar	93	92	1	2	—	—	310	Lymphocytoma	13	9	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
XVIII. Ögonsjukdomar.																								
258	Conjunctivitis, æstivalis, catarrhalis	139	110	—	—	—	—	311	Myelocytoma	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	„ phlyctenulosa	81	135	—	—	—	—	312	Melanocytoma	8	13	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	„ trachomatosa	32	43	—	—	—	—	313	Papilloma	90	97	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
261	Dacryocystitis catarrhalis	235	327	—	—	—	—	314	Adenoma. Kystadenoma	20	590	—	15	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
263	Keratitis phlyctenulosa	181	222	—	—	—	—	315	Sarcoma	224	215	35	36	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
264	„ ulcerosa	430	199	—	—	—	—	316	Carcinoma ²	1 865	2 324	420	322	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
271	Episcleritis	6	7	—	—	—	—		„ ventriculi	1 027	642	215	125	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
272	Scleritis, sclerokeratitis	28	28	—	—	—	—		„ genitulum	107	351	23	32	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
273	Iritis, iridocyclitis	283	163	—	—	—	—	317	„ mammae	5	337	—	26	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
275	Ophthalmia sympathica	8	3	—	—	—	—		„ organ. aliorum	850	828	182	139	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
276	Cataracta	418	394	1	—	—	—	318	Endothelioma	14	13	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
277	Glaucoma	162	126	—	—	—	—	319	Blastoma teratoides	18	38	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
278	Choroiditis exsudativa (non suppurativa). Retino-choroiditis	50	30	—	—	—	—	320	Struma	54	321	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
284	Choroiditis suppurativa. Panophthalmitis	40	28	—	—	—	—		Övriga svulster	391	621	33	36	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
286	Retinitis pigmentosa	3	3	—	—	—	—																	
287	Amotio retinae	23	16	—	—	—	—																	
XX. Andra sjukdomar.³																								
								321	Aeromegalia	3	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
								322	Myxoedema. Cachexia thyreopriva. Hypothyreosis	12	24	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
								323	Morbus Basedowi. Hyperthyreosis	27	309	—	16	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
								324	Morbus Addisoni	4	10	1	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
								325	Paralysis agitans	12	22	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
									Övriga hithörande sjukd.	50	86	5	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	

Ann. 1. Om en patient varit intagen för flera sjukdomar, upptages han i denna tabell för var och en av dessa. — Ingen upptages såsom död mer än på ett ställe. — En person, som intagits flera gånger för samma sjukdom, upptages i denna tabell endast en gång, för så vitt det ej kan anses, att personen för varje gång ånyo ådragit sig sjukdomen.

Ann. 2. I denna tabell ingå de i Tab. 9, 13 och 14 upptagna sjukvårdsinrättningarna med undantag av följande: Barnsjukhuset Simon och Matilda Sachs minne, samtliga upptagningsanstalter för sinnessjuka i Stockholm samt vid hospitalen, barabördsavdelningarna vid sjukhusen i Uppsala, Jönköping, Lund och Malmö samt barnsjukvårdsdelningarna vid sjukhusen i Uppsala och Lund. I tabellen ingå ej heller avd. för the. vid St Görans och Sabbatsbergs sjukhus i Stockholm, Akademiska sjukhuset i Uppsala, Norrköpings lasarett, Allm. sjukhuset i Malmö, Lunds lasarett, Allm. och Sahlgrenska sjukhuset i Göteborg, Umeå eller Skellefteå lasarett.

Ann. 3. Fall av skador och akuta förgiftningar å lasarett och sjukstugor upptagas i Tab. 28 a och 28 b.

¹ Svulsternas lokalisering anges t. ex. carcinoma ventriculi, carcinoma mammae, carcinoma uteri, etc. — ² Här anges sällan fall av Carcinoma (antal individer). — ³ Här avses sjukdomar, som ej lämpligen kunna hänföras till någon av föregående huvudgrupper.

Sjukdomarnas nummer och benämning enl. K. Med.-styrs cirk. d. 19 okt. 1914		Under året				Sjukdomarnas nummer och benämning enl. K. Med.-styrs cirk. d. 19 okt. 1914		Under året			
		intagna		avlidna				intagna		avlidna	
		m.	kv.	m.	kv.			m.	kv.	m.	kv.
94	Neuritis. ¹ Neuralgia	31	18	—	—	147	Pharyngitis chronica	2	3	—	—
95	Paralysis	8	9	—	—	148	Glossitis	1	1	—	—
96	Spasmus	8	5	—	—	150	Stenosis oesophagi	6	4	—	—
	Chorea	15	26	—	—	152	Oesophagitis	—	—	—	—
97	Mozigraphia	—	—	—	—	153	Gastritis acuta	30	21	—	1
98	Epilepsia	16	9	—	—	»	Enterocolitis acuta. Proctitis acuta	153	116	3	1
99	Hysteria	6	27	—	—	154	Gastritis chronica	14	26	—	—
100	Neurasthenia	14	37	—	—	155	Ulcus ventriculi. Ulcus duodeni	68	111	5	3
	Övr. nervsystemets sjukd.	53	50	—	2	156	Dilatatio ventriculi. Gastroptosis	—	4	—	—
	IX. Sinnessjukdomar.					157	Neuroses ventriculi	3	8	—	—
102	Insania manico-depressiva	2	5	1	—	158	Entero-colitis chronica	49	33	1	—
103	Amentia ²	2	1	—	—	»	Proctitis chronica	10	9	—	—
104	Dementia præcox	2	—	—	—	159	Appendicitis	187	207	5	1
109	Idiotia	9	11	—	—	160	Ileus. Volvulus. Invaginatio	24	17	2	2
	Övr. sinnessjukdomar	22	20	—	—	161	Hernia	257	81	2	2
	X. Cirkulationsorganens sjukdomar.					165	Hepatitis chronica. Cirrhosis hepatis	8	3	2	1
111	Pericarditis	6	4	1	1	166	Cholecystitis. Cholangitis	1	7	1	—
112	Endocarditis acuta	18	15	1	3	167	Cholelithiasis	5	12	—	—
»	Myocarditis acuta	6	6	2	1	168	Icterus. Icterus catarrhalis	22	16	—	1
113	Endocarditis chronica. Vitium organicum cordis	55	61	6	9	169	Pancreatitis acuta	—	—	—	—
»	Myocarditis chronica. Cardiosclerosis. Cor adiposum	23	23	6	1	171	Peritonitis acuta	25	22	4	4
114	Neurosis cordis	1	1	—	—	»	Peritonitis chronica	—	14	—	—
115	Arteriosclerosis. Atheromatosis. Atherosclerosis. Endarteriitis	15	9	1	1	»	Övr. matsmältningsorgans sjukd.	174	157	7	9
116	Phlebitis	10	15	—	—		XIII. Njurarnas och urinvägarnas sjukdomar.				
117	Aneurysma	1	—	—	—	173	Nephritis degen. et inflamm. ac.	93	86	5	2
118	Varix	36	41	—	—	174	Nephritis degen. et inflamm. chr. Morbus Brighti	32	31	9	5
119	Thrombosis. Embolia	5	16	—	—	175	Pyelitis. Cystopyelonephritis	14	56	4	2
	Övr. cirkulationsorgans sjukd.	1	1	2	—	176	Pyonephrosis	2	3	—	—
	XI. Andningsorganens sjukdomar.					177	Nephrolithiasis	3	2	—	—
121-124	» Morbi cav. nas. et cav. acces. nas.	62	40	—	—	178	Hydronephrosis	1	—	—	—
125-127	» Morbi laryngis	16	8	—	—	179	Ren mobilis	—	1	—	—
128	Tracheitis acuta. Bronchitis acuta	167	151	1	2	180	Cystitis	14	31	—	—
129	Tracheitis chron. Bronchitis chr.	14	20	—	1	181	Lithiasis vesicæ	3	—	—	—
131	Asthma bronchiale	19	12	—	—	182	Urethritis	1	—	—	—
134	Pneumonia crouposa acuta	225	170	24	23	183	Stricture urethræ	3	—	—	—
»	Bronchopneumonia acuta	184	170	17	30	»	Övriga njurarnas etc. sjukd.	41	38	—	—
135	Pneumonia fibroplastica chronica	6	3	2	—		XIV. Könnsorganens sjukdomar.				
137	Gangrena pulmonum	—	—	—	—	185	Hypertrophia prostatæ	40	—	—	—
140	Pleuritis. Empyema pleuræ	161	112	6	4	186	Prostatitis. Abscessus prostatæ	4	—	—	—
141	Pneumothorax	4	2	1	—	187	Orchitis. Epididymitis	7	—	—	—
	Övr. andningsorganens sjukd.	24	16	—	2	188	Phimos. Paraphimos	25	—	—	—
	XII. Matsmältningsorganens sjukdomar.					189	Övriga manl. könsorganens sjukd.	68	—	—	—
143	Stomatitis. Noma	9	8	—	—	190	Prolaps vaginae et uteri	—	47	—	—
144	Tonsillitis acuta. Angina tonsillar. Pharyngitis acuta	89	68	—	—	192	Vulvitis. Vaginitis	—	11	—	—
145	Peritonsillitis acuta	6	10	—	—	193	Endometritis	—	107	—	—
146	Hypertrophia tonsillarum. Pharyngitis hyperplastica	57	57	—	—	194	Salpingo-oophoritis. Pelveoperitonitis	—	89	—	1
						195	Parametritis	—	11	—	—
						196	Amenorrhœa. Dysmenorrhœa. Menorrhagia	—	26	—	—
						198	Fistula rectogenitalis	—	3	—	—
						199	Mastitis	—	21	—	1
						»	Övr. kvinnl. könsorganens sjukd.	—	53	—	—

¹ På alkoholism eller syfilis beroende fall upptagas ej här. — ² Infektions- och intoxicationspsykos av exogen eller övervägande exogen art.

1		2				3		4				5		6			
Sjukdomarnas nummer och benämning enl. K. Med.-styrs cirsk. d. 19 okt. 1914		Under året				Sjukdomarnas nummer och benämning enl. K. Med.-styrs cirsk. d. 19 okt. 1914		Under året				Sjukdomarnas nummer och benämning enl. K. Med.-styrs cirsk. d. 19 okt. 1914		Under året			
		intagna		avlidna				intagna		avlidna				intagna		avlidna	
		m.	kv.	m.	kv.			m.	kv.	m.	kv.			m.	kv.	m.	kv.
XV. Muskelnas, ledgångarnas samt bensystemets sjukdomar.																	
202	Myitis. Rheumatismus musculorum	28	15	—	—	261	Daeryocystitis catarrhalis	3	1	—	—	263	Keratitis phlyctenulosa	10	17	—	—
203	Tendovaginitis	12	4	—	—	264	„ nicrosa	8	4	—	—	271	Episcleritis	—	—	—	—
204	Bursitis. Arthroma	15	16	—	—	272	Scleritis, sclerokeratitis	—	1	—	—	273	Iritis, iridocyclitis	2	1	—	—
205	Synovitis. Arthritis	18	11	—	—	275	Ophthalmia sympathica	—	—	—	—	276	Cataracta	1	—	—	—
206	Polyarthritus rheumatica acuta	39	41	—	—	277	Glaucoma	1	—	—	—	281	Chorioiditis exsudativa (non suppurativa). Retino-chorioiditis	1	—	—	—
207	Polyarthritus rheumatica chronica	11	20	—	—	284		Chorioiditis suppurativa. Panophthalmitis	—	—	—	—	287	Amotio retinae	—	—	—
208	Arthritis deformans	3	2	—	—	293	Strabismus	1	—	—	—	294	Övr. ögonsjukdomar	38	40	—	—
209	Anchylosis	1	1	—	—	XIX. Svulster.											
210	Pseudarthrosis	—	1	—	—	301	Fibroma	2	5	—	—	302	Lipoma	1	7	—	—
211	Corpus liberum in articulo	1	1	—	—	303	Chondroma	1	1	—	—	304	Osteoma	—	—	—	—
212	Pes varus, planus, valgus	3	13	—	—	305	Myxoma	—	—	—	—	306	Angioma	9	14	—	—
213	Osteomyelitis. Osteitis. Periostitis	37	29	6	2	307	Myoma	—	—	—	—	308	Ganglioneuroma	—	59	—	—
214	Rachitis	100	90	—	—	309	Glioma	—	—	—	—	310	Lymphocytoma	—	—	—	—
215	Osteomalacia	—	1	—	—	311	Myelocytoma	—	—	—	—	312	Melanocytoma	—	—	—	—
	Övr. hithörande sjukd.	28	25	—	—	313	Papilloma	2	1	—	—	314	Adenoma. Kystadenoma	—	47	—	1
XVI. Hudens sjukdomar.																	
217	Erythema multiforme et nodosum	8	18	—	—	315	Sarcoma	11	6	5	—	316	Carcinoma ¹	32	54	10	12
218	Urticaria	14	8	—	—		„ ventriculi	8	7	3	3		„ genitalium	2	14	1	2
220	Pemphigus	6	1	—	—		„ mammae	—	—	—	—		„ alior. organorum	12	19	6	7
221	Zoster	1	4	—	—		Övr. svulster	8	18	—	—			8	18	—	—
222	Eczema	180	200	—	—	XX. Andra sjukdomar.²											
223	Psoriasis	8	8	—	—	321	Acromegalia	—	—	—	—	322	Myxoedema. Cachexia thyreopriva. Hypothyreosis	2	1	—	—
227	Ulcus varicosum cruris	14	11	—	—	323	Morbus Basedowi. Hyperthyreosis	1	14	—	—	324	Morbus Addisoni	—	—	—	—
228	Impetigo	70	68	—	—	325	Paralysis agitans	—	—	—	—	325	Serophylus	118	150	—	—
229	Aene	2	1	—	—		Övr. hithörande sjukdomar	10	21	—	—			10	21	—	—
230	Folliculitis	1	—	—	—												
231	Furunculosis. Furunculus	28	20	1	—												
232	Carbunculus	10	3	—	—												
233	Gangrena	6	4	1	—												
234	Trichophytia	1	3	—	—												
236	Scabies	63	56	—	—												
	Övr. hudens sjukdomar	55	70	1	—												
XVII. Öronsjukdomar.																	
241	Morbi meatus auditorii externi	4	1	—	—	318	Blastoma teratoides	—	5	—	—						
242	Morbi tubae Eustachii	—	—	—	—		Övr. svulster	8	18	—	—						
243	Otitis media catarrhalis	19	11	—	—												
	„ Otitis media purulenta	92	93	—	1												
	„ Mastoiditis	23	21	—	—												
	„ Cholesteatoma	3	4	—	—												
	Övr. öronsjukdomar	1	2	—	—												
XVIII. Ögonsjukdomar.																	
258	Conjunctivitis aestivalis, catarrhalis	19	11	—	—												
	Conjunctivitis phlyctenulosa	31	47	—	—												
	„ trachomatosa	—	—	—	—												

Ann. 1. Om en patient varit intagen för flera sjukdomar, upptages han i denna tabell för var och en av dessa sjukdomar. — Ingen upptages såsom död mer än på ett ställe. — En person, som intagits flera gånger för samma sjukdom, upptages i denna tabell endast en gång, för såvitt det ej kan anses, att personen för varje gång ånyo ådragit sig sjukdomen. — Skador och akuta förgifningar upptagas ej här.

Ann. 2. I denna tabell ingå följande sjukvårdsinrätt.: Diakonissanstaltens sjukhus samt alla de i Tab. 23, Litt. A: b upptagna sjukhemmen utom dr. Carlssons privatklinik, vidare alla i samma tabell under Litt. B upptagna vårdanstalter för barn utom Allmänna barnhuset och Kronprinsessan Victorias barnsanatorium.

¹ Här angives summa fall av Carcinoma. — ² Här avses sjukdomar, som ej lämpligen kunna hänföras till någon av föregående huvudgrupper.

Tab. 24 c. Å sjukhus vid försörjningsinrättningar samt vårdanstalter för obotligt sjuka *intagna sjukdomsfall* ävensom *avlidna* år 1918.

1					2																	
Sjukdomarnas nummer och benämning enl. K. Med.-styrs cirk. den 19 okt. 1914					Under året																	
					Intagna		Avlidna															
					m. kv.		m. kv.		Sjukdomarnas nummer och benämning enl. K. Med.-styrs cirk. d. 19 okt. 1914													
					m. kv.		m. kv.		Intagna		Avlidna											
					m. kv.		m. kv.		m. kv.		m. kv.											
I. Bildningsfel. Sjukdomar hos nyfödda					2	4	6	3	84	Hemiplegia	28	36	5	6								
II. Ålderdomssjukdomar.										85	Paraplegia	3	3	—								
6	Marasmus senilis	180	271	93	136						88	Myelitis	15	6	5	2						
7	Gangräna senilis	22	27	2	11						89	Tabes dorsalis	17	10	5	3						
III. Havandeskapssjukdomar					—	44	—	1	90	Sclerosis cerebros spinalis dissem.	10	4	2	2								
IV. Infektionssjukdomar och andra parasitära sjukd.¹										94	Neuritis. ² Neuralgia	59	16	—	—							
21	Septicæmia. Pyosepticæmia.											95	Paralysis	6	4	—	—					
	Abscessus. Phlegmone	24	13	1	—						98	Epilepsia	44	27	1	1						
22	Erysipelas	14	12	2	4						99	Hysteria	7	33	—	—						
29	Influenza epidemica	268	305	64	58						100	Neurasthenia	72	110	—	1						
34	Paratyphus	1	—	—	—							Andra nervsystets sjukd.	24	13	1	2						
40	Mening. cerebros spinal. ep.	—	—	—	—						IX. Sinnessjukdomar.											
42	Tuberculosis (samtliga fall)	754	360	227	135						102	Insania manico-depressiva	37	60	2	2						
	pulmonum. Tuberculosis											103	Amentia ³	4	6	1	—					
	laryngis	681	308	211	120						104	Dementia præcox	60	45	5	2						
	cerebri. Meningitis tuberc.	3	3	2	4						105	Paranoia	17	14	—	—						
	ossium et articulorum	29	15	7	2						106	Insania epileptica	9	8	2	—						
	lymphoglandularum	5	9	—	1						107	Dementia paralytica	7	5	4	2						
	renum	5	1	2	—						108	Dementia senilis	80	88	6	12						
	urogenitalis	3	1	—	—						109	Idiotia	45	24	3	—						
	cutis	3	—	—	—							Övriga sinnessjukdomar	58	82	1	1						
	organorum aliorum	19	11	5	8						X. Cirkulationsorganens sjukdomar.											
44	Syphilis hereditaria	1	3	—	—						113	Endocard. chr. Vitium org. cord.	66	80	16	43						
	acquisita	43	26	4	3							Myocard. chr. Cardioscl. Cor adip.	250	233	79	108						
46	Gonorrhœa (samtliga fall)	4	7	—	—						115	Arteriosclerosis. Atheromatosis. Atherosclerosis. Endarteriitis	343	255	52	49						
	Övriga infektionssjukdomar	4	3	—	—						118	Varix	29	34	1	—						
	V. Blodbildande organens samt blodets sjukdomar.											119	Thrombosis. Embolia	7	6	—	—					
58	Anæmia	7	18	—	—							Andra cirkulationsorgs sjukd.	15	18	5	2						
59	Anæmia pernicioosa progressiva	—	3	—	2						XI. Andningsorganens sjukdomar.											
	Andra blodbild. orgs etc. sjukd.	15	5	1	—						128	Tracheitis acuta. Bronchitis ac.	68	44	3	7						
VI. Ämnesomsättningssjukd.										129	Tracheitis chr. Bronchitis chr.	85	97	10	16							
67	Diathesis urica. Arthritis urica	—	6	—	—						130	Bronchiectasia	2	3	—	1						
68	Diabetes mellitus	11	13	4	2						131	Asthma bronchiale	22	11	—	—						
	Övriga ämnesoms. sjukd.	15	3	—	1						133	Oedema pulmonum	—	—	—	—						
VII. Kroniska förgiftnings-sjukdomar.										134	Pneumonia crouposa acuta	94	105	44	27							
71	Alcoholismus chronicus	34	6	1	—						134	Bronchopneumonia acuta	57	79	18	36						
	Andra kron. förgiftningssjukd.	1	2	—	—						137	Gangräna pulmonum	3	—	2	—						
VIII. Nervsystemets sjukd.										138	Emphysema alveolare pulm.	21	13	—	1							
79	Hæmorrhagia meningum cerebri	9	5	5	5						140	Pleuritis. Empyema pleuræ	51	47	5	2						
80	Meningitis cerebri, cerebros spinalis	2	1	1	—							Övriga andningsorgs sjukd.	11	5	—	1						
82	Hæmorrhagia, thrombosis, embolia cerebri. Emollitio cerebri	64	96	33	63						XII. Matsmältningorganens sjukdomar.											
83	Encephal. Absc. cerebri et cereb.	1	1	—	—						153	Gastritis acuta	14	8	—	—						
										154	Enterocolitis ac. Proctitis ac.	43	21	2	5							
										154	Gastritis chronica	37	22	—	1							
										155	Ulcus ventriculi. Ulcus duodeni	19	20	3	3							

¹ Utom barnsängsfeber. — ² På alkoholism eller syfilis beroende fall upptagas ej här. — ³ Infektions- och intoxicationspsykoser av exogen eller övervägande exogen art.

1		2		3		4		5		6		1		2		3		4		5		6		
Sjukdomarnas nummer och benämning enl. K. Med.-styr. cirk. d. 19 okt. 1914						Under året Intagna Avlidna m. kv. m. kv.						Sjukdomarnas nummer och benämning enl. K. Med.-styr. cirk. d. 19 okt. 1914						Under året Intagna Avlidna m. kv. m. kv.						
158	Eaterocolitis chr.	Proctitis chr.	22	14	3	1	208	Arthritis deformans	50	52	1	3	213	Osteomyelitis. Osteitis. Periostritis	12	9	—	—	—	—	—	—	—	—
159	Appendicitis		3	5	1	—		Andra bensystis etc. sjukd.	33	24	1	—												
160	Ileus. Volvulus. Invaginatio . . .		5	6	2	3		XVI. Hudens sjukdomar.																
161	Hernia		40	14	—	2		222	Eczema	29	17	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
165	Hepatitis chr. Cirrhosis hepatis . .		4	2	4	1		227	Ulcus varicosum cruris	121	112	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
167	Cholelithiasis		4	15	—	1		233	Gangræna	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
171	Peritonitis acuta		4	3	2	3			Andra hudsjukd.	116	62	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
	Andra matsmält.orgs sjukd.		20	30	1	2			XVII. Öronsjukdomar.															
XIII. Njurarnas och urinvägarnas sjukdomar.																								
174	Nephritis degenerativa et inflammatoria chr. Morbus Brighti . . .		88	52	31	22		242	Otitis media purulenta	6	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
175	Pyelitis. Cystopyelonephritis . . .		15	10	5	4			XVIII. Ögonsjukdomar.															
180	Cystitis		25	37	—	1		264	Keratitis ulcerosa	1	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
	Andra njurarnas etc. sjukd.		34	23	3	4		276	Cataracta	9	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
									Andra ögonsjukdomar	22	31	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
XIV. Könsorganens sjukd.																								
185	Hypertrophia prostatae		49	—	11	—		315	Sarcoma	12	8	6	7											
186	Prostatitis. Abscessus prostatae . .		11	—	3	—		316	Carcinoma (samtliga fall)	123	191	104	166											
190	Prolapsus vaginae et uteri		—	12	—	1			› ventriculi	60	59	49	56											
194	Salpingo-oophoritis. Pelveoperit. Andra könsorgs sjukd.		—	2	—	—			› genitalium	7	48	6	44											
			7	15	—	—			› mammae	—	25	—	15											
									› aliorum organorum	50	53	49	51											
									Andra svulster	6	25	6	8											
XV. Muskelnas, ledgångarnas samt bensystemets sjukd.																								
202	Myitis. Rheumatismus muscul. . . .		87	37	—	—			XX. Andra sjukdomar.															
205	Synovitis. Arthritis		9	5	—	—		323	Morbus Basedowi. Hyperthyreosis .	—	5	—	—											
206	Polyarthritus rheumatica ac.		6	5	1	—		325	Paralysis agitans	9	10	—	5											
207	Polyarthritus rheumatica chr.		51	74	2	3			Andra hithörande sjukdomar	3	1	—	1											

Ann. 1. Se Tab. 24 a, ann. 1.

Ann. 2. I denna tabell ingå de i Tab. 23 under litt. E och G upptagna anstalterna utom filialavd. vid Stockholms stads försörjnings-änst., Uddevalla försörjningsinrättning samt Vårdhem i Sundsvall. ej heller Diakonissanstaltens sjukhem, Stockholms läns sjukhem i Väshy, Östergötlands sjukhem i Linköping, Lennings sjukhem och Uddevalla sjukhem.

Tab. 25. Översikt av fall av smittsam könsjukdom år 1918 med hänsyn till ålder och kön.

Sjukdom.	Summa.	Den smittades ålder											
		under 1—10	10—15	15—20	20—25	25—30	30—40	40—50	50—60	över 60	ökan.		
		1 ar.	år.	år.	år.	år.	år.	år.	år.	år.	år.		
Syphilis.	f.m.	3 006	15	13	11	231	875	937	719	207	75	16	6
	kv.	1 227	14	12	2	177	429	327	191	44	27	3	—
Summa		4 333	29	25	14	408	1 304	1 264	901	251	102	19	6
Gonorrhoea.	f.m.	13 182	7	7	19	1 041	3 902	3 677	3 358	928	187	41	15
	kv.	3 444	2	176	66	668	1 143	714	524	106	30	7	8
Summa		16 626	9	183	85	1 709	5 045	4 391	3 882	1 034	217	48	23
Ulcus molle.	f.m.	2 762	1	—	36	280	759	790	667	168	50	7	4
	kv.	401	—	—	3	88	168	78	43	16	3	2	—
Summa		3 163	1	—	39	368	927	868	710	184	53	9	4

Ann. I tabellen ingå alla former av syphilis, ärvd och förvärdad.

1 Från och med 1 år intill 10 år o. s. v.

Tab. 26. Översikt av fall av *smittsam könssjukdom* år 1918 med hänsyn till uppgiven smittningsort.

Smittningsort.	Ärvt syfilis, Syphilis congenita		Förvärdad syfilis, Syphilis acquisita						Gonorrhoea.		Ulcus molle.				
			Primaria		Secundaria		Tertiaria		Summa						
	M.	Kv.	M.	Kv.	M.	Kv.	M.	Kv.	M.	Kv.	Sa	M.	Kv.	M.	Kv.
Stockholms stad	21	6	912	184	143	244	125	27	1 180	455	1 635	6 377	2 109	1 512	285
Stockholms län	—	—	4	1	—	5	—	—	4	6	10	20	8	3	1
Uppsala län	—	—	15	10	—	7	—	—	15	17	32	78	59	5	8
Södermanlands län	—	—	12	3	2	8	1	—	15	11	26	96	29	9	3
Östergötlands län	—	—	3	2	—	2	—	—	3	4	7	31	11	3	2
Jönköpings län	—	—	8	2	1	6	—	—	9	8	17	94	27	5	—
Kronobergs län	—	—	6	1	—	3	—	—	6	4	10	24	16	1	—
Kalmar län	—	—	73	11	10	27	3	6	86	44	130	364	63	64	3
Götlands län	—	—	6	4	—	2	—	—	6	6	12	39	16	1	—
Blekinge län	—	—	16	1	4	6	—	—	20	7	27	55	10	8	1
Kristianstads län	—	—	3	2	—	2	—	—	3	4	7	31	22	—	—
Malmö stad	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	2	2	—	—
Malmöhus län	—	—	—	—	—	5	—	—	—	6	6	6	2	—	—
Hallands län	—	—	1	—	—	—	1	—	2	2	4	38	7	3	1
Göteborgs stad	—	—	—	1	1	1	—	—	1	2	3	24	1	—	—
Göteborgs och Bohus län	—	—	2	1	—	—	—	—	3	1	4	10	3	1	—
Älvsborgs län	—	—	2	2	—	—	—	—	2	2	4	11	3	—	1
Skaraborgs län	—	—	27	9	5	8	1	—	33	17	50	111	29	14	1
Värmlands län	—	—	—	2	1	—	—	—	1	2	3	4	2	—	—
Örebro län	—	—	10	2	1	2	1	1	12	5	17	21	5	10	1
Västmanlands län	—	—	280	38	59	78	4	3	343	119	462	1 170	234	361	28
Kopparbergs län	—	—	1	1	2	2	—	—	3	3	6	20	15	2	—
Gävleborgs län	—	—	68	18	9	13	2	1	79	32	111	328	62	65	3
Västernorrlands län	—	—	7	3	4	4	—	—	11	7	18	47	15	10	2
Jämtlands län	—	—	35	1	1	2	—	—	36	3	39	81	13	24	3
Västerbottens län	—	—	9	—	—	—	—	—	9	2	11	10	4	—	—
Norrbottnens län	—	—	398	55	55	108	3	12	456	175	631	1 803	284	35	3
Norge	—	—	12	3	12	6	3	1	27	10	37	65	15	319	23
Danmark	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	5	1	1	2	—
Finland	—	—	25	5	7	7	—	—	32	12	44	121	43	20	2
Obekant	—	—	2	—	1	—	—	—	2	1	3	26	3	4	1
Summa	39	28	2 422	441	458	685	177	73	3 057	1 190	4 256	13 182	3 444	2 762	401

Tab. 27. Översikt över operativt behandlade sjukdomsfall å civila sjukhus år 1918.

S j u k d o m a r		Lasarett	Sjukstugor	Enskilda sjukhus	Summa
1.	Sjukdomar i hjärnan och huvudskålen med tillhörande betäckningar	391	36	22	449
2.	» i ögonen och orbitalhålorna	3 429	204	19	3 652
3.	» i öronen med komplikationer	2 727	127	90	2 944
4.	» i näsan och dess bihålör	1 976	48	41	2 065
5.	» i ansiktet, munhålan och svalget (käkar, spottkörtlar, läppar, tunga, gom och mandlar)	2 481	176	185	2 842
6.	» å halsen med larynx, trachea och oesophagus (halsdelen, ej halsryggraden)	2 549	147	138	2 834
7.	» i sköldkörteln, parathyreoidea och thymus	561	13	12	586
8.	» i thoraxväggen och mediastinum: i plevran och lungorna; i hjärtsäcken, hjärtat och de stora intrathorakala kärlen, intrathorakala delen av oesophagus	3 118	271	143	3 532
9.	» i bröstkörteln	1 054	86	36	1 176
10.	» i ryggraden och ryggmärgen	187	12	12	211
11.	» i levern och gallvägar	768	16	13	797
12.	» i pankreas	62	—	—	62
13.	» i mjälten	12	—	3	15
14.	» i magsäcken och duodenum	1 788	45	50	1 883
15.	» i jejunum, ileum och colon (Appendix och rektum se nr 16 och 18)	1 372	43	54	1 469
16.	» i appendix vermiformis med komplikationer	9 970	568	357	10 895
17.	Bräck (yttre)	8 269	434	342	9 045
18.	Sjukdomar i rektum och anus	2 199	107	203	2 509
19.	» i bukväggen, peritoneum och bukhålan, som ej kunna hänföras till övriga avdelningar	868	30	35	933
20.	» i njurar och ureterer (njurkapsel, njurbäcken)	472	12	11	495
21.	» i urinblåsan	211	5	4	220
22.	» i prostata	473	16	5	494
23.	» i urinröret och penis	607	29	63	699
24.	» i testikel, bitestikel, sädessträng, sädesblåsor, skrotum	1 457	102	90	1 649
25.	» i kvinnliga genitalorganen	6 107	435	472	7 014
26.	» i bäckenet	175	13	14	202
27.	» i extremiteterna. Medfödda eller förvärvade deformiteter	865	21	94	980
	Inflammatoriska processer	5 743	669	251	6 663
	Neuralgier (nevrit)	113	13	1	127
	Kärlsjukdomar	1 520	108	68	1 696
	Traumatiska affektioner	3 154	474	129	3 757
	Tumörer	399	23	27	449
	Andra sjukdomar i extremiteterna	82	—	29	111
28.	Mindre viktiga sjukdomar (lokalisering utan intresse): sutur vid lindriga traumer etc.; incision för furunkler, karbunklar, abscesser, lymfangiter, lymfadeniter etc.; extirpation av mindre tumörer (såsom papillom, fibrom, lipom o. s. v.), av naevi, små cystor etc.; operation av hudtuberkulos etc.	4 624	567	204	5 395
29.	Sjukdomar, som ej kunna upptagas i föregående avdelningar	17	3	—	20

Ann. I denna tabell ingå i Tab. 9 upptagna lasarett, i Tab. 13 upptagna sjukstugor samt av i Tab. 23, avd. A, angivna enskilda sjukhus och sjukhem endast Diakonissanstaltens sjukhus Kronprinsessan Lovisas vårdanstalt för sjuka barn, Barnsjukhuset Samariten i Stockholm, Göteborgs barnsjukhus, Dr. Lindqvists och Maunheimers klinik, Oskar och Maria Ekmans sjukhem, Heijkensköldska sjukhuset i Arboga, Kullbergsska sjukhuset i Katrineholm, Fagersta sjukstuga, Domnarvets sjukhus, Grängsbergs och Kiruna sjukstugor samt allm. försörjningsrättingens sjukhus i Stockholm.

Tab. 28 a. Översikt över å lasarett och sjukstugor intagna fall av *skador och förgiftningar* med hänsyn till *skadans natur och påföljd* år 1918.

Skadans natur	1			2			3			4			5			6			7		
	Under året intagna									Skadans påföljd											
	m.	kv.	Summa	Döden	Kvarstående men	Övergående men	m.	kv.	Summa	Döden	Kvarstående men	Övergående men	m.	kv.	Summa	Döden	Kvarstående men	Övergående men			
Sår utan komplikationer (vulnus)	1 628	276	1 904	2	32	1 870															
Kontusioner (contusio)	738	184	922	3	12	907															
Inträngd främmande kropp	140	35	175	4	6	165															
Varbildning i följd av inträngd kropp, skada å huden eller subkutana bindväven (pepsis)	1 196	392	1 588	32	199	1 357															
Ledrickning (distorsio, luxatio)	404	171	575	4	35	536															
Utgiftning i led (synovitis traumat., hæmarthrosis)	186	69	255	1	7	247															
Öppnande av större leder (vulnus perforans)	154	9	163	6	40	117															
Benbrott, enkelt ¹ (fractura simplex)	2 842	1 466	4 308	71	550	3 687															
» , komplicerat ¹ (fractura complicata)	523	68	591	24	161	406															
Avskärning av muskel, sena, nerv	412	62	474	1	107	366															
Skada å större kärl	32	4	36	3	1	32															
Krossning, avhuggning, avslitning (amputatio traumatica, laceratio) av 1—2 fingrar	431	29	460	1	393	76															
» av 3—5 fingrar, hand	267	27	294	1	253	40															
» av arm	64	8	72	4	61	7															
» av tår eller fot	100	11	111	3	68	40															
» av ben	66	5	71	12	51	8															
» av andra kroppsdelar	32	7	39	3	5	31															
Förbränning (combustio) av fingrar, hand	72	41	113	—	24	89															
» , » , ansikte	126	40	166	6	11	149															
» , » , andra kroppsdelar	253	168	421	56	17	348															
Förfrysning (congelatio) av fingrar	26	5	31	1	8	22															
» , » , tår, fot	149	11	160	4	65	91															
» , » , andra kroppsdelar	4	2	6	—	1	5															
Öppnande av bukhålan (vulnus perforans)	21	3	24	4	—	20															
Skada å magsäck eller tarm (vulnus perforans, ruptura)	53	7	60	20	1	39															
Skada å lever, mjälte, njure, urinblåsa, urinrör	102	5	107	7	4	96															
Öppnande av lung- eller hjärtsäck (vulnus perforans)	16	1	17	4	1	12															
Skada å struphuvud eller luftstrupe	10	2	12	5	1	6															
Hjärnskakning (commotio cerebri)	250	68	318	8	4	306															
Brott å hjärnskålens botten (fractura baseos cranii)	185	34	219	45	27	147															
Direkt skada å hjärna eller ryggmärg	78	10	88	53	18	17															
Slag å ögat (contusio oculi)	119	11	130	—	61	69															
Skada å hornhinnan	299	55	354	—	202	152															
Främmande kropp inträngd i ögat	292	25	257	—	215	42															
Övriga skador å ögat	177	37	214	1	160	53															
Skottskada	90	4	94	3	21	70															
Förgiftning med syror eller alkalier	50	40	90	14	22	54															
» , » , metallsalter	1	2	3	—	—	3															
» , » , sublimat	3	4	7	2	—	5															
» , » , fosfor	—	—	—	—	—	—															
» , » , arsenik	—	2	2	1	—	1															
» , » , lysol, karbolsyra, kreolin	3	4	7	—	—	7															
» , » , alkohol	19	1	20	2	2	16															
» , » , morfin, opium	5	4	9	2	—	7															
» , » , atropin	—	—	—	—	—	—															
» , » , antipyrin, veronal, trional, sulfonal, chloral	6	5	11	—	—	11															
» , » , fotogén, benzin, terpentin	—	—	—	—	—	—															
» , » , kolos, lysgas	42	36	78	6	5	67															
Förgiftning, ej specif.	40	4	44	6	6	32															
Ormbett	78	73	151	—	—	151															
Övriga skador	98	32	130	9	16	105															
Summa	11 822	3 559	15 381	434	2 863	12 064															

Anm. Se anm. till Tab. 28 b.

¹ Brott å hjärnskålens botten upptagas ej här.

Tab. 28 b. Översikt över å lasarett och sjukstugor intagna fall av skador och förgiftningar, fördelade efter skadans tillkomstsätt år 1918.

1 Skadans tillkomstsätt	2 Under året intagna			3 Skadans påföljd		
	m.	kv.	Summa	Döden	Kvarstående men	Övergående men
A. Olycksfall i yrkesarbete.						
Vid hanterandet av yxa	1 035	20	1 055	10	139	906
» » » lie	77	16	93	—	14	79
» » » andra verktyg	274	15	289	1	98	190
» ångmaskiner	22	1	23	2	6	15
» transmissioner	30	—	30	1	8	21
» elektriska motorer och ledningar	75	—	75	8	23	44
» hissar och lyftkranar	51	—	51	2	16	33
» arbetsmaskiner inom jordbruket						
tröskverk	181	30	211	4	104	103
hackelsemaskin	65	9	74	3	36	35
andra maskiner	149	11	160	3	41	116
» arbetsmaskiner inom						
gruvindustrien	50	—	50	1	15	34
stenindustrien	88	—	88	2	35	51
malmförädlingsindustrien	47	—	47	5	8	34
metallindustrien	190	1	191	2	74	115
varv och skeppsbyggeri	60	—	60	1	11	48
träindustrien { cirkelsåg	197	5	202	3	142	57
andra maskiner	203	1	204	1	93	110
textilindustrien	24	13	37	2	14	21
närings- och njutningsämbesindustrien	28	6	34	—	6	28
pappersindustrien	70	4	74	1	18	55
kemisk-tekniska industrien	23	2	25	—	5	20
andra industrier	127	10	137	—	50	87
Genom fall från stege, avsats, ställning; genom halkning, nedstörtande föremål, ras						
vid jordbruksarbete	613	64	677	15	73	589
» byggnadsarbete	412	3	415	10	48	357
i gruvor	115	—	115	4	15	96
inom träindustrien	410	—	410	7	62	341
» andra industrier	444	15	459	20	56	383
Genom inträngande föremål, såsom trällisar, spikar, glasskärvor	515	85	600	5	214	381
Vid körning	620	27	647	15	67	565
Genom slag, stöt ellerbett av djur	442	143	585	17	46	522
» beröring med hett vatten, ånga	81	29	110	7	4	99
» beröring med smält eller het metall, glas m. m.	64	—	64	1	7	56
» beröring med syror eller alkalier	29	7	36	1	8	27
» förgiftning	41	18	59	7	3	49
» sprängskott	157	—	157	8	79	70
Vid hanterandet av dynamit eller andra explosiva ämnen	118	7	125	3	50	72
» järnvägstraåken	278	7	285	8	66	211
» militärtjänst, tjänstgöring vid poliskår, brandkår	33	—	33	1	10	22
Vid sjöfarten	169	2	171	9	26	136
Övriga	113	3	116	6	29	81
Summa	7 720	554	8 274	196	1 819	6 259

Anm. Fall, i vilka flera av de här anförda skadorna samtidigt förekomma, upptagas under den rubrik, som motsvarar den viktigaste eller svåraste skadan. — Såväl olycksfall som skador genom annans vållande eller självmordsförsök upptagas i denna tabell. — Rubriceringen efter skadans påföljd äger rum vid utskrivningen. — S:a intagna bör överensstämma med s:n under rubr. »Skadans påföljd» upptagna.

1	2			3			4			5			6			7		
	Skadans tillkomststätt			Under året intagna			Skadans påföljd			döden			kvarstående men			övergående		
	m.	kv.	Summa	döden	kvarstående men	övergående												
B. Olycksfall utom yrkesarbete																		
Vid hushållsgöromål	307	1 083	1 390	42	241	1 107												
Under resa																		
på automobil	78	58	136	7	18	111												
på järnväg	—	—	—	—	—	—												
på spårvagn	—	—	—	—	—	—												
på fartyg	8	7	15	1	3	11												
åkning	219	143	362	15	39	308												
Vid sport och gymnastik																		
gymnastik	68	14	82	—	4	78												
jakt { skottskada	166	4	170	8	61	101												
{ annan skada	17	—	17	—	6	11												
fiske	9	3	12	—	1	11												
velocipedåkning	232	122	354	4	18	332												
ridning	56	9	65	3	4	58												
skridsko-, skidåkning o. d.	107	86	143	1	16	126												
badning	—	—	—	—	—	—												
lek	1 466	489	1 955	33	275	1 647												
Vid slagsmål och överfall	130	21	151	5	21	125												
Under rusets inflytande	100	1	101	5	10	86												
I följd av sjukdom (epilepsi, svimning m. m.)	75	71	146	7	30	109												
» » skadliga födoämnen	25	5	30	4	3	23												
» » överkörning	62	36	98	8	16	74												
» » vådaskott	2	—	2	1	—	1												
Genom fall, halkning, nedstörtande föremål, ras	597	696	1 293	40	187	1 066												
» inträngande föremål	19	14	33	2	5	26												
» hanterande av skarpa föremål	7	6	13	—	3	10												
» beröring med hett vatten o. d., ånga	15	8	23	2	—	21												
» » » syror, alkalier	26	8	34	7	13	14												
» » » explosiva ämnen	37	9	46	1	14	31												
» andra giftiga ämnen	—	—	—	—	—	—												
» medicin	13	10	23	5	—	18												
» slag, stöt eller bett av djur	45	30	75	1	5	69												
Vid eldsvåda	16	11	27	4	3	20												
Övriga	132	68	200	11	35	154												
Summa	4 034	2 962	6 996	217	1 031	5 748												
C. Självmordsförsök.																		
Med skärande vapen	34	6	40	7	2	31												
» skjutvapen	17	13	30	6	6	18												
» sprängskott	1	—	1	—	1	—												
» hängning, kvävning	—	—	—	—	—	—												
» dränkning	—	2	2	—	—	2												
» förgiftning	5	14	19	2	1	16												
» nedstörtande från höjd	—	1	1	—	1	—												
» krossning	—	—	—	—	—	—												
» slag av tillhyggen	—	—	—	—	—	—												
» andra medel	11	7	18	6	2	10												
Genom att svälja vassa föremål	—	—	—	—	—	—												
Summa	68	43	111	21	13	77												
Summa summarum	11 822	8 559	15 381	494	2 863	12 084												

Anm. Uppgifter ej inkomna från sjukstugorna i Sölvesborg och Stensäle.

**Tab. 29. Sammanställning av uppgifter angående antalet kurgäster vid
hälsobrunnar, bad- och kallvattenkuranstalter år 1918.**

	Antal inskrivna kurgäster	därav fri- patienter		Antal inskrivna kurgäster	därav fri- patienter
<i>Stockholms län.</i>			<i>Hallands län.</i>		
Furusund	172	—	Särö	975	—
Nynäs	710	—	Varberg	1 430	47
Saltsjöbaden	<i>Göteborgs och Bohus län.</i>		
Södertälje	Fiskebäckskil	907	—
Östhammar	Gräbbestad
<i>Södermanlands län.</i>			Gustavsberg
Augustenbad, Bie	199	91	Ljångskile	284	8
<i>Östergötlands län.</i>			Lyckorna	476	—
Borg	400	3	Lysekil	1 599	153
Medevi	581	5	Marstrand	3 830	7
Söderköping	1 263	5	Stenungsön	260	25
<i>Jönköpings län.</i>			Strömstad	487	55
Götarp	161	—	Smögen
Holsby	454	—	<i>Älvsborgs län.</i>		
Lannaskede	387	—	Helsjön
Tranås	1 387	7	Hultafors
<i>Kronobergs län.</i>			Rostock	342	.
Grännaforsa	320	4	Torhult
Ryd	725	27	Ulricehamn	1 429	15
Nygård	50	—	Eds luftkurort
<i>Kalmar län.</i>			<i>Skaraborgs län.</i>		
Borgholm	Djursåtra	424	7
Källvik	362	—	Hjo	566	20
Nybro	683	—	Lundsbrunn	1 011	—
Södra Vi	495	1	Mösseberg	922	16
<i>Gottlands län.</i>			<i>Värmlands län.</i>		
Visby	Kalhyttan
<i>Blekinge län.</i>			Skagersbrunn
Kristianopol	Värmlands Eda
Ronneby	1 309	105	<i>Örebro län.</i>		
Tulseboda	338	24	Loka	740	69
Vägga	Porla	661	39
<i>Kristianstads län.</i>			<i>Västmanlands län.</i>		
Båstad	1 337	3	Johannisdal	310	11
Malen	863	—	Sätra	949	22
Tyringe	849	4	<i>Kopparbergs län.</i>		
<i>Malmöhus län.</i>			Toftan
Hälsan	162	47	<i>Jämtlands län.</i>		
Ramlösa	1 078	—	Bydalen
Ystads saltjöbad	Fjällnäs	67	—
			Månsta	—	—
			Ragunda	—	—
			Storlien	137	—
			Ytterån

Tab. 30. Översikt över befintliga apoteksinrättingars antal och natur inom varje län år 1918.

L ä n e	Apotek med							Summa
	personligt privilegium			intill år 1921 säljbart privi- legium	Filial- apotek	Me- dika- ments- förråd		
	allt ifrån anlägg- ningen	efter inlösen av amor- terings- fond	summa					
Stockholms stad	13	14	27	—	—	2	29	
Stockholms län	^{1, 2} 11	5	16	—	—	^{2, 3 4}	20	
Uppsala »	5	3	8	—	—	—	8	
Södermanlands »	9	5	14	—	—	1	15	
Östergötlands »	11	7	18	—	1	2	21	
Jönköpings »	7	5	12	—	—	1	13	
Kronobergs »	7	2	9	—	—	2	11	
Kalmar »	7	8	15	—	—	1	16	
Gottlands »	3	—	3	—	—	1	4	
Blekinge »	2	4	6	1	—	—	7	
Kristianstads »	8	2	10	2	—	—	12	
Malmö stad	4	1	5	1	—	—	6	
Malmöhus län (utom Malmö)	² 16	3	19	2	—	² —	21	
Hallands län	2	4	6	1	—	—	7	
Göteborgs stad	10	3	13	—	—	—	13	
Göteborgs och Bohus län (utom Göteborg)	8	4	12	—	—	2	14	
Älvsborgs län	9	6	15	—	—	2	17	
Skaraborgs »	6	5	11	1	—	—	12	
Värmlands »	10	4	14	—	—	3	17	
Örebro »	9	4	13	—	1	2	16	
Västmanlands »	7	4	11	1	—	2	14	
Kopparbergs »	10	3	13	1	—	6	20	
Gävleborgs »	² 12	2	14	1	² 1	2	18	
Västernorrlands »	11	3	14	1	—	1	16	
Jämtlands »	9	1	10	—	—	3	13	
Västerbottens »	² 8	2	10	—	1	² 3	14	
Norrbottens »	11	3	14	—	—	1	15	
Summa	225	107	332	12	4	41	389	

Ann. Å tabellen upptagas endast avsynade och godkända apotek.

¹ Därav apoteket i Drottningholm disponerat av Riksmarskalksämbetet. — ² Under året hava filialapoteket i Bollnäs samt medikamentsförråden i Lidingö, Skurup och Jörn förändrats till självständiga apotek. — ³ Under året är medikamentsförrådet i Knivsta nytillkommet.

Statistiska uppgifter rörande den s. k. spanska sjukans uppträdande i Sverige år 1918.

Referent: Medicinalrådet F. Block.

Under slutet av år 1918 utsändes från Medicinalstyrelsen ett cirkulär till samtliga läkare i riket angående uppgifter rörande den s. k. spanska sjukans uppträdande i Sverige år 1918.

De i följd av detta cirkulär under förra hälften av år 1919 inkomna rapporterna överlämnades i och för bearbetning till dr H. Lindvall och dr N. Malmberg.

Vid den preliminära granskning av förefintliga rapporter, som företogs för planläggning av den definitiva bearbetningen, märktes rätt snart, att väsentliga olikheter förefunnos å rapporterna beträffande sättet att besvara de i cirkuläret infordrade uppgifterna, ett förhållande som försvårade eller helt omöjliggjorde önskvärda sammanställningar. Detta gällde i synnerhet uppgifterna under cirkulärets punkt 3 och 5 angående fördelning av sjukdomsfall och dödsfall efter ålder.

Då den s. k. spanska sjukan vid denna tid fortfor att uppträda epidemiskt, inlämnades till Medicinalstyrelsen på våren 1919, ett nytt förslag till cirkulär för 1919, genom vilket större likformighet vid besvarande av de olika uppgifterna borde ernås. Detta förslag som i huvudsak godkändes, utkom som Medicinalstyrelsens kungörelser och cirkulär 1919, N:r 20.

Bearbetningen av det förefintliga materialet har sedermera utförts av dr N. Malmberg.

Antal läkare, som insänt rapporter, utgör 694. Av dessa hava 241 läkare meddelat att deras uppgifter avse stadsbefolkning. Uppgifter rörande landsbefolkning ha insänts av 336 läkare. Uppgifter från 117 läkare avse tydligtvis från både stads- och landsbefolkning.

Här nedan anföres datum för de första iakttagna fallen av spanska sjukan jämte uppgift om smittans ursprung:

- 1) Hyllinge, Malmöhus län, midsommardagarna; smitta från Kristiania;
- 2) Malmö den 3 juli; smittan från Tyskland;
- 3) Stockholm den 5 juli; smitta med resande från Wien;
- 4) Bo socken, Stockholms län, den 5 juli; smitta med resande från Wien;
- 5) Göteborg den 6 juli; tullvaktmästare å Engelsbåt;

- 6) Stockholm den 6 juli; smitta från Kristiania;
- 7) Näsums socken, Blekinge län, den 6 juli; resande från Hälsingborg;
- 8) Trollhättan, den 6 juli; smitta från Stockholm;
- 9) Stockholm den 8 juli; » » Köpenhamn;
- 10) Gävle den 8 juli; » » Malmö.

Härav framgår att smittämne från olika håll infördes på kort tid till mycket spridda platser i Sverige. I Luleå t. ex. iakttogos fall redan den 10 juli. I enstaka rapporter uppgivas fall av spanska sjukan tidigt i juni månad. Då ingen uppgift om smittans ursprung angivits, ha dessa fall, såsom varande mindre säkra, icke medtagits.

De uppgifter, som kunnat hämtas ur de förefintliga rapporterna, ha sammanförts i tabeller omfattande dels hela riket, dels de 4 stora städerna Stockholm, Göteborg, Malmö och Norrköping, dels de olika länen. Härvid har icke från varje rapport kunna erhållas samtliga i tabellerna upptagna detaljuppgifter. Som en följd av den ovan antydda stora olikformigheten mellan de insända rapporterna har exempelvis en kunnat innehålla uppgifter om antal och sjukdomsfall och dödsfall men utan åldersgruppering; en annan rapport har saknat uppgifter om fördelning på kön, fördelning på stad och landsbygd eller på olika månader o. s. v., allt förhållanden som minska möjligheten av att ur nedan anförda siffror draga slutsatser rörande viktiga punkter i fråga om epidemiens förlopp och karaktär.

De sålunda hopförda uppgifterna följa i nedan återgivna tabeller.

Tab. a. Antal behandlade eller observerade sjukdomsfall med fördelning på stad och landsbygd samt kön.

	Män	Kvinnor	Kön ej angivet	Summa
Antal sjukdomsfall i stad	51 082	46 971	99 903	197 956
» » å landsbygd	98 729	84 495	139 833	318 057
Summa	144 811	131 466	1 138 836	516 013

Totalsumman av inrapporterade sjukdomsfall utgör 516 013, motsvarande c:a 9 % av rikets befolkning. Att döma av såväl några 1:ste provinsialläkares sammanfattande, som av flera enskilda läkares rapporter är ovanstående siffra för låg för att något så när angivna det verkliga antalet sjukdomsfall. Vid approximativa beräkningar av antalet sjukdomsfall anges för vissa trakter siffror ända upp till 78 % av befolkningen, Antalet sjuka kvinnor är som synes för såväl stad som landsbygd något lägre än antalet män.

Tab. b. Översikt av antal dödsfall i influensa fördelade på stad och landsbygd samt kön.

	Män	Kvinnor	Kön ej angivet	Summa
Döda i stad ¹	2 352	2 175	939	5 466
» å landsbygd	4 662	4 150	4 071	12 883
Summa	7 014	6 325	5 010	18 349

¹ Enl. Statistiska centralbyrån var antalet influensadödsfall i rikets städer under denna tid 7 764.

Även beträffande dödsfallen är siffran för kvinnor såväl för stad som landsbygd något lägre än för män.

Tab. c. Sjuka och döda i influensa med fördelning på ålder och kön i hela riket.

Ålder	Sjukdomsfall			Dödsfall		
	Män	Kvinnor	Summa	Män	Kvinnor	Summa
0—10 år	4 165	4 214	12 333	138	163	398
10—20 »	5 822	5 625	17 025	245	251	675
20—30 »	7 206	6 756	20 455	708	575	1 538
30—40 »	5 220	4 724	14 167	399	311	884
40—50 »	2 522	2 117	6 442	133	126	316
50—60 »	1 190	1 267	3 378	86	67	211
över 60 »	478	552	1 242	59	77	168
Summa	26 608	25 255	75 037	1 768	1 570	4 190
0—15 år	6 930	6 800	28 960	238	239	748
15—40 »	18 019	15 922	76 782	1 415	1 262	3 897
över 40 »	4 104	3 960	16 763	292	307	929
Summa	29 053	26 682	122 511	1 945	1 808	5 569

Anm. Ovanstående två åldersfördelningar hava på grund av primärmateriala² otillräcklighet icke kunnat göras fullständiga (jfr. texten).

Siffrorna för män och kvinnor inom de olika åldersgrupperna ligga varandra rätt nära; i allmänhet liksom i föregående tabeller något lägre siffror för kvinnor.

I denna tabell äro siffrorna för såväl sjuka som döda, för såväl män som kvinnor störst i den förstnämnda grupperingen för åldern 21—30 år, i den senare grupperingen för åldern 16—40. Av de anmälda sjukdomsfallen med åldersfördelning komma i båda grupperingarna 85 % resp. 86 % på åldern under 40 år; av dödsfallen 83 %, resp. 84 % på åldern under 40 år.

En beräkning av dessa sjukdomsfall och dödsfall på 1 000 invånare i motsvarande åldersgrupper¹ ger följande resultat:

Åldersgrupper	Sjukdomsfall på 1 000 inv.	Dödsfall på 1 000 inv.
0—10 år	6·4	0·3
10—20 »	15·4	0·6
20—30 »	22·6	1·7
30—40 »	19·2	1·2
40—50 »	11·2	0·6
50—60 »	6·5	0·4
över 60 »	1·8	0·3
0—15 »	16·4	0·4
15—40 »	35·3	1·8
över 40 »	9·5	0·5

Tab. d. Sjukdomsfallens fördelning månadsvis på stad och landsbygd.

	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	Summa
Stad	5 254	14 983	17 224	48 029	25 116	14 799	125 405
Landsbygd	574	7 956	14 331	46 722	45 191	22 923	137 997
Summa	6 128	22 939	31 555	94 751	70 307	37 722	263 402

Anm. Se anm. till Tab. c.

Tab. e. Dödsfallens fördelning månadsvis på stad och landsbygd.

	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	Summa
Stad	8	94	239	1 425	818	434	3 018
Landsbygd	1	72	281	1 374	1 398	720	3 846
Summa	9	166	520	2 799	2 216	1 154	6 864

Anm. Se anm. till Tab. c.

Tab. f. Antal komplicerande lunginflammationer månadsvis på stad och landsbygd.

	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	Summa
Stad	28	179	293	1 383	1 196	841	3 920
Landsbygd	13	100	353	1 759	1 605	939	4 770
Summa	41	279	646	3 142	2 802	1 780	8 690

Anm. Se ovan till Tab. c.

Enligt tabellerna d, e, f uppnås *det högsta antalet sjukdomsfall, dödsfall och komplicerande lunginflammationer under oktober månad*. Ett annat förhållande, som framgår i tabellerna är, att antalet sjukdomsfall, dödsfall och komplicerande lunginflammationer för städerna visar en stark stegring under

¹ Dessa uppgifter tagna ur »Befolkningsrörelsen 1915», Sveriges Officiella statistik.

en månad, oktober, varefter siffrorna rätt hastigt sjunka, under det att motsvarande siffror för landsbygden visar en stark stegring under *tvänne* månader, oktober och november.

Vid granskning av de tabeller för Stockholm, Göteborg, Malmö och Norrköping och länen, som legat till grund för *Tab. D.*, framgår, att det högsta antalet sjukdomsfall oftast förekom i oktober, därefter under november månad. Ett anmärkningsvärt undantag utgör Jämtlands län, där den högsta siffran inföll redan under september månad.

I uppgifterna angående sjukdomsfallens fördelning efter månad för Stockholm, Norrköping, Stockholms län, Södermanlands län, Kalmar län, Örebro län, Västmanlands län, Västerbottens län och Norrbottens län erhållas en relativt hög siffra även för augusti i jämförelse med september månad. I vad mån detta kan anses vara en återspegling av en faktisk periodicitet i epidemiens förlopp under de olika månaderna å dessa platser med en höjdpunkt under augusti och en senare under oktober eller november är svårt att uttala sig om på grundval av detta material, dock synes ett sådant förhållande icke vara osannolikt beträffande Stockholm, där siffran för augusti är väsentligt högre än den för september samt möjligen beträffande Kalmar och Norrbottens län.

Tab. g. Översikt av antalet dödsfall av samtliga dödsorsaker, i influensa (spanska sjukan) samt vanlig pneumoni och pleurit i rikets städer under de sista 6 månaderna år 1918.

Dödsfall i	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	Summa
Samtliga dödsorsaker .	1 667	1 916	2 373	5 664	4 105	3 448	19 173
Influensa	22	321	728	3 518	2 200	1 175	7 764
Pneumoni och pleurit .	122	143	189	420	226	254	1 354

Anm. Se anm. till *Tab. c.*

Uppgifterna till denna tabell ha erhållits från Statistiska centralbyrån, Stockholms stads statistiska kontor och 1:ste stadsläkaren i Göteborg.

Av tabellen framgår, att högsta antalet dödsfall i spanska sjukan inträffade under oktober månad med icke mindre än c:a 60 % av samtliga dödsfall.

Förhållandet mellan antalet dödsfall i spanska sjukan och totalantalet dödsfall under de olika månaderna samt antalet dödsfall i vanlig pneumoni och pleurit i förhållande till totalantalet dödsfall uttryckt i % framgår av följande siffror:

	juli	aug.	sept.	okt.	nov.	dec.
På 100 av samtl. dödsfall:						
influensadödsfall	1.32	16.75	30.68	58.58	53.60	34.07
dödsfall pneumoni o. pleurit . . .	7.32	7.46	7.96	7.42	5.51	7.37

Av tabellen framgår vidare, att alla i rikets städer år 1918 timade dödsfall i spanska sjukan icke mindre än 71 % inträffade under oktober och november månader.

Tab. h. lämnar en redogörelse länsvis från senare hälften av år 1918 beträffande allmänna dödligheten i rikets städer samt sjukdomsfall och dödsfall i influensa i rikets städer och å landsbygden.

Tab. h. Sjukdomsfall och dödsfall i rikets städer och å landsbygden under senare hälften av år 1918.

	Influensa				Alla dödsorsaker	Influensadödsfall i städer på ¹ 100 av samtliga
	Sjukdomsfall		Dödsfall			
	Städer	Landsbygd	Städer	Landsbygd		
Stockholm	28 088	—	1 453	—	4 058	35·8
Göteborg	22 781	—	800	—	1 988	40·2
Malmö	14 230	—	622	—	1 296	48·0
Norrköping	9 647	—	313	—	749	41·8
Stocholms län	4 555	15 379	167	653	399	41·9
Upplands >	2 299	9 569	154	198	434	35·5
Södermanlands >	5 838	11 411	217	373	605	35·9
Östergötlands >	2 640	11 284	128	382	427	30·0
Jönköpings >	7 874	11 021	216	406	593	36·4
Kronobergs >	1 253	7 594	49	428	109	45·0
Kalmar >	4 704	10 384	162	400	529	30·6
Gottlands >	1 704	2 860	63	108	138	45·7
Blekinge >	3 134	8 076	210	308	491	42·8
Kristianstad >	2 987	11 261	141	465	290	48·6
Malmöhus >	14 485	30 884	667	859	1 425	46·8
Hallands >	12 733	7 462	202	387	415	48·7
Göteborgs o. Bohus >	3 306	14 260	178	648	449	39·6
Älvsborgs >	12 454	7 885	327	357	804	40·7
Skaraborgs >	6 205	15 963	162	514	477	34·0
Värmlands >	8 271	15 836	236	741	566	41·7
Örebro >	6 171	11 341	146	503	397	36·8
Västmanlands >	3 604	2 149	308	143	629	49·0
Kopparbergs >	4 208	26 217	68	1 216	202	33·7
Gäyleborgs >	8 353	28 479	298	1 209	658	45·3
Västernorrlands >	2 490	13 759	203	893	514	39·5
Jämtlands >	1 349	16 780	179	588	274	65·3
Västerbottens >	694	17 393	32	640	95	33·7
Norrbottens >	2 024	10 810	63	464	162	38·9
Summa	197 856	318 057	7 764	12 883	19 173	40·44

Anm. Göteborg, Malmö och Norrköping äro utesluta från resp län. — Siffrorna för dödsfall i städer äro exakta.